

GERIADUR BRAS

F. FAVEREAU

français-breton

© Francis Favereau 2016

<http://ffavereau.monsite-orange.fr>

(évolutif en ligne +100 Mo - tous droits réservés, reproduction interdite)

I

(relu - 02/03/2017)

I : *i, pik war an i* ; droit comme un *i sonn war e c'haol & sonn evel ur pres* (T<JG / *en e sav-sonn*) & mettre les points sur les *i* (à q^m) *lar(et) e begement (da ub net-ha-pizh – Pll<MS)*

« **I** » (gallo = il) > IL

-**IAC** (NL & NP var. -AC ex. Miniac / Ménéac, Iffiniac < gaul-celt.-iacon : Carantiacon > Carancy, Charencey ; Chailly < Caliaco = *kilhog*) > -**IEG** : *Mourieg* (Moréac), *Neulieg* (Neulliac - 56)

IAGO (prén. : Jacques < Jacob- < hebr. - it. & esp. & NP pers. *Othello* & cf. Santiago) = *Iago*

IAHVÉ (var. Yahweh : Dieu – Bible & Jéhovah) =

-**IAL(ON)** - gaul-celt : terre à défricher > village défriché > NL suff.-e(u)il : Chasseneuil, Nanteuil, Verneuil & gall *tir ial* : *hill-land, upland* angl.) =

IAMBE, **ĪAMBE** (16° < gr *ἰαμβος*) = *iamb* m.-où : *troad BERR-HIR* m.-où (& *gwerzenn berr-hir* f.-où) ; (poème - appr^d) **SONENN** f.-où (Chénier)

IAMBIQUE (16° < lat-gr – *troad*) **BERR-HIR**

« **IAN** » (gallo – 22 : oui > YAN) = *YA !* (*yañ* L<GK < *da vihannañ / (d)yantao* - Are)

« **IAOU** » (gallo : eau > EAU) **DOÛR** (cf. /dawr/, /do:r/ & /dœʁ/ W & gall *dwfr / dŵr*)

« **IASSCA** » (arg.-verlan < caillasse) > FRIC

-**IATRE** (psychiatre etc. < *ἰατρός*, *iatros* grec : médecin) =

IBAI (basq. : rivière *bai-ona* bonne riv. > Bayonne) =

IBARRURI (NP basq *ibar-uri* : vallon / ur eau) =

IBÈRE (16° < lat-gr) *Iber* m.-ed f.1 / *Iberian* m.-ed (cf. Celtibère *Keltibered* & ar c'heltiberég)

IBÉRIE (NL trad.) *an Iberi / Iberia*

IBÉRIEN,-NE > **IBÈRE**

IBÉRIQUE (18° & esp (*jamón*) *iberico*) *Iberik* m.-ed f.1 & la péninsule ibérique *ledenez Iberi*

IBIDEM (lat. : ici même) = *ibid. / ib.*

IBILBIDE (NL basq. Internet : itinéraire & voie < *ibil(i)* marcher & *bide* : chemin NF Bidegain) =

IBIS (16° lat-gr *ἰβίς* < égypt.) = *ibis* m.-ed

IBIZA (NL île & ville esp. /*ibiça*/ & catal. *Elvissa* – Rob. NP / NF basq.) = *aet Koldo da Ibiza*

IBN- (NF < *ابن* / *ben-* : fils & *إبني* *ben-i* > *beni* oui-oui / *Ab-*) = *Ibn...*

IBSEN (NF sued. *Ib* & *sen* < *Iep* = Jacob & *søn* : fils de Jacques Jackson Rob. / Abjean Abyann) =

ICAQUE (17° esp. < caraïbe – fruit) = *ikak* m.-où

ICARIEN,-NE (19° < NP gr Icare) = *ikarian* ad. (& m.-ed f.1)

ICE (angl. & germ *is* – gall *iâ* & gaul-celt *iag(o-)*, v-irl *aig* Gén *ega* & gall *ia-en / yein, yen, yin*) =

ICEBERG (19° angl. / scand *isberg*) = *isberg* m.-où & (cf. J. Conan 18° pl *montanio scorn*) *menez skorn* m.-ioù, la partie visible de l'iceberg *gorre an traoù / ar skorn*, & *an diwar-c'horre*

ICECREAM (frangl. / *ice cream*, gall *hufen iâ / traoù yein* E boissons froides, non alcoolisées) =

ICEFIELD (Géol. < angl – gall *maes iâ*) =

ICEFLOE (banquise – Fr.Infos) > FLOE

ICELLE > ICELUI

ICELUI, ICELLE(S), ICEUX (11° ; v-br *henneth, honneth*, C. ‘*henez iceluy*’, GR *hennes, henneth*) > *henmañ, honmañ* (HEMAÑ / HENNAÑ – W), (T) AR RE-MAN(OU) : en icelle ville (KW<EE emphatiq’) *en homañ, ar gêr-mañ*

ICH (all. *Ich /iç/ : ich weiß nicht – ni wn ddim gall = n’ouzon ket, ne oaran ket, n’ouve’an ket / ne c’houezan ket & n’ou’n dar’ ‘hanon ! Ph & ne ouian ket syn.Ph-E / W & ich liebe dich / I loye you & lubi ! gaul-celt : me’z kar) = ME (& me-ve /mẽ/ & ‘meign’)*

ICHT(H)Y(O)- (gr *ἰχθύς, ikhthús* : poisson – *pesk-ed = ichtyocolle > peg-pesked) =*

ICHTYOLOGIE (17°) = *iktiologiezh f.-où & (dér. Sc.) “peskedoniezh” f.-où*

ICHTYOLOGISTE (18°) = *iktiologour m.-ion f.1*

ICHTYONYMIE (‘*Ichthyonymie bretonne*’ A.G. Le Berre > AGB) *anoiou pesked (Breiz^h) pl. / iktonomiezh f.-où*

ICHTYOPHAGE (16°) *debrer pesked m.-ion f.1*

ICHTYOSAURE (19°) = *glazard-pesk m.-ed*

ICI (11° < lat *ecce hic* ; gaul-celt *magos* : champ (ouvert > marché) > *ma,-va* ; v-br *amma* : *hont hac amma*, gall *yma*, C. *aman*, GR *amâ*, d’ici *ac’halen & ac’hanen* Lu / *ac’han*, W *avaman & ac’haneman* / *tu-mâ ha tu-hont*, jusqu’ici *beta-henn* ; ALBB n° 4 & d’ici n° 6-8) *AMAN* : je suis ici *amañ emañ*, nous sommes ici *amañ emañ*, ici-même *amañ ‘gi’-mañ / a’ c’hi’-mañ > /him/* (Ph / Are ici et maintenant – hic et hunc : *am’ gi’-ma’ ha brema’*), (ici chez moi / nous) *DU-MAN* : *du-mañ ne vez ket lavaret* (J. Le Dù > le ‘badume’ ; ici et là *du-mañ du-hont / tu-mañ tu hont (& amañ hag ahont)* ; d’ici (lieu) *ALEMAN* (usu¹ Ph), *AVAMAN* (W) : *pet km alemañ ? (Prl agalmañ) / (& temporel) AC’HANN* / AHANN-MAN* : *a-benn un eur ahann^e*, (L) *AC’HALENN, AC’HANENN*, d’ici là *AC’HANN DI* : *a-barzh neuze hag ac’hann di* (Are<YVP) ; d’ici que... *A-BARZH / WAR-BARZH MA... / AC’HANN A* (vo) ; d’ici un mois *A-BENN* (UR) *MIZ AMAN* (Ph) ; d’ici voir *bete gwelet (& bete gout)* ; par ici *DRE AMAN* (& var. T *der amañ / W dre ‘mañ*), ici-bas *lomañ /-mañ & ar an douar-mañ* ; « L’ici-bas » (Guillevic – **Encoches** / **Askennou** Helias – 1975) > *An dre-mañ*

ICO- (gaul. *Ico-randa* etc. - limite d’espace, de territoire / gr *oikos* : maison - fb)

ICOGLAN (turc : officier – Ottomans) =

ICONE (20° angl *icon* & Inform. / gr *εἰκόνα eikona*) = *ikon m.-où*

ICÔNE (19° rus. < gr *εἰκόνα eikona* - image) *IKON / IMAJ m.-où /-achou : imajoù ar Werc’hez (& Prl limaj / skeudenn-où & skeud ar sent - T<JG)*

ICONIQUE (18° - effet iconique) = *efed ikonik*

ICONO- (gr *eikôn* : image) = *an ikono* (m.-ioù)

ICONOCLASME (19° - irl / bris- : *iolbhriseach* /i:l,v’r’is’ə/) = *ikonoklasm m.-où & (n.vb. - an) torriñ imajoù (& bres^siñ limajoù, skeud sent / bresañ* skeudennoù)*

ICONOCLASTE (16° < gr – gall *torrwr delwau*) = *torrour imajoù m.-ion, & ikonoklast m.-ed f.1*

ICONOGRAPHIE (19°) = *ikonograf m.-ed f.1, & imajour m.-ion f.1*

ICONOGRAPHIE (17° < gr) *ikonografiezh f.-où & (an) ikono ; imajerezh m., skeudennadurezh f.-ioù* (FV) ; (illustrations div. & l’icono) *IMACHOU* (pl.)

ICONOGRAPHIQUE (18°) = *ikonografik*, & la partie iconographique *al lodenn imajerezh*

ICONOLOGIE (17°) = *ikonologiezh f.-où*

ICONOSTASE (19° rus. < gr) = *ikonostas m.-où (Tro Breizh FM – Skol Vreizh)*

ICOSAÈDRE (16° < gr *εἰκοσι* / *ugent-tu* – Mat.<JM) = *ikosaedr m.-où*

ICTÈRE (16° < gr *ἰκτερος* – Med.) *terzhienn janus f.-où (& terzhienn velen : jonis^s)*

ICTÉRIQUE (16° ad. - *unan g’an derzhienn*) *janus*

ICTUS (19° lat : coup – v-br *ercor* gl *ictum* LF & gall *ergyr / ergyd*) = *ergor* (m.-où – néol.)

ÎD (& *aïd* 𐤀𐤃 : fête) > *AÏD*

IDAHO (NL US<ind. : pierres de montagne) =

IDE (18° < suédois *id*) = *peskig ruz m.-où*

-IDE (gr *eidos εἶδος* : forme ou idée > aspect – Chim.) =

IDÉAL,-AUX,-E,-MENT (16° < bas latin / *idea* & gr *εἶδος* – gall *ideal*, irl *idéal-ach*) = *IDEAL*

(Mat.<JM) ad. & m.-ioù : idéal premier *ideal prim*, idéal principal *ideal pennañ* (Mat.<JM) ; (parfait,-e,-ment) *PEURVAT** ad. : gens idéaux *tud peurvat**, & *graet peurvat*, l'idéal *ar PEURVAD / un dra (eus) AR GWELLAÑ* (cf. basq. : *onen*) & (un idéal - un) *uhelvennad m.-où*, (trad. W) *albac'henn f.-où* : l'idéal d'un chrétien *albac'henn ur c'hristen* ; l'idéal c'est... (Ph) *sklaerañ tra (& gwellañ, lip'añ / reishañ tra d'ober) eo se...*

IDÉALISATEUR,-TRICE (19° ad.) *idealizatour m.-ien f.1*

IDÉALISATION (18° - n.vb. : an) *idealizañ*

IDÉALISER (18°) = *IDEALIZAñ,-iñ,-o* : *traoù idealizet* ; (appr.) *KAERAat** (*dre e soñj*)

IDÉALISME (18° - gall *idealaeth*, *idéalachas* irl) = *idealism m.-où* (& cf. Ph *sorc'hennerezh*)

IDÉALISTE (17° - irl *idéalai*) = *IDEALIST m.-ed f.1*, & *idealour m.-ion f.1*

IDÉALITÉ (18°) *idealidigezh f.-où*

IDÉATION (19° < angl. - n.vb. : an) *IDEAÑ*

IDÉE (12° < lat-gr *idéa / εἶδος* voir - ie / lat *video*, germ. - *weiss*, *wit* angl. - gaul-celt *uid-* & *uis-* : (*g*)*ouez-* & (*g*)*ous-* : *nouspet* / aucune idée ! ; gaul-celt *menman* & *messu*, v-irl *menme* > *meanma* : *mind*, *thought*, v-br *men-* & *med* > *meiz* Ki-W ; GR *songesoun-ou*) *SOÑJ n.-où /-enn-où* : idées noires *soñjoù du*, tant qu'à exprimer une idée *kement ha reiñ ur soñj*, selon mon idée *hervez ma soñj*, chacun son idée *pep heni e soñj*, idées forces *soñjennoù pennañ* ; (une certaine idée) *SOÑJADENN f.-où* (& *soñjeson* opinion) ; (dans l'idée) *MENO m.* : à son idée *en he meno*, *war o meno*, *da'm meno* (Ph / *mennozh* dessein), dans l'idée *em c'hredenn* (T<JG & de ma propre idée *diwar ma danvez ma-hunan*) ; (popul.) *IDE f.-ioù* : *bet un ide dustu* (TK/illettré), *ideioù a bep sort & ideou mad* ; une simple idée (de) *DISTRAP m.* : *un distrap dour* ; en faire à son idée *mont da heul e benn* ; ayant les idées arrêtées (*bout*) *krenn d'e soñj* ; idées fixes (& caprices) *PENNADOÙ* ; (ayant des) idées noires (W<Drean) *chañjet arnehoñ / oc'h ambren* (Ph & *lonkañ / magañ, malañ soñjoù du*) ; ayant idée de (*ema*) *e soñj (ober ud)*, & avoir dans l'idée (de) *IDEañ,-iñ (da)* : *henezh a oa ideet da vont* ; si tu as idée (de) *mar(d) ema warnout mont* ; avoir de l'idée *kaout spered & ijin* ; suis ton idée (L<MM) *gra da benn* ; venir à l'idée *dont da soñj ub & da spered ub, dit*, je n'eus pas l'idée de le faire (*ne*) *'m boa ket bet spered bout gwraet* (W<FL) ; se faire des idées *lonkañ soñjoù* (& *gober joñjoù* déprimer Prl) ; si celui que tu as dans l'idée, en tête *ma 'ma ho soñj 'barzh an dañs / en dachenn* (trad.<YFK) ; je n'en ai pas la moindre idée *n'ouzon dare 'hanon* (Ph) ; lui inculquer des idées fausses *bouteiñ avel en e benn* (W<Drean & NF Pennavel)

IDÉEL,-E (17° Philo.) *ideel*

IDEM (lat. / 'is' - lui) = *idem / MEMES MOD & mem' mod (a-walc'h !)*

IDEMPOTENCE (Mat.<JM) *idempotañs f.-où*

IDEMPOTENT,-E (Mat.<JM) *idempotent*

IDENTIF (arg. - téléfilm) > IDENTIFICATION

IDENTIFIABLE (19°) *ANAV(EZ)APL**

IDENTIFICATION (17° - an) *ANAVEZOUZ (korfoù)* ; (à) *hevelebidigezh f.-ioù (ouzh)*

IDENTIFIER (17° < lat. - gall *adnabod* & (re)connaître *anavout* - ALBB n°11) *ANAVEZAñ,-out* : ils ont identifié le cadavre *anavezet o deus ar c'horf marw^e* ; (s'assimiler) *hevelebiñ g' (ud)*, & (Mat.<JM) *identifiañ,-iñ,-o*

IDENTIQUE,-MENT (17° lat scol. < idem ; GR *memes tra*) *MEMES TRA (& memes tra pal) / hevelep** ad. : de façon identique *en hevelep fes'on*, à l'identique (& identiquement) *MEMES MOD* ; (tout à fait semblable) *PEURHENVEL (ouzh e vreurig & hañval-poch / heñvel-beo^e, heñvel-mil* Ph & *pimpatrom ub / an ui diwar e dad*), *RE-BAR (da ud)* : identique à un animal *re-bar d'ul loen*, *JUST 'EL* > *'ST-ÈL egile* (Prl & W *fas'ibl / vasil* adv. Ph-T / Mat.<JM) *identel & identiquement nul null end-identel*

IDENTITAIRE (20°) > *identiter / identitaer* & emboîtement identitaire *an embo^uestiñ identiteoù*, questionnements identitaires *goulennoù 'fed identelezh*

IDENTITÉ (14° < bat lat. / idem & ipse > ipséité, GR *memes tra* - gall *hunaniaeth / uniaeth* < un, irl *aithne /ahn'ə/* : *anaoudegezh & céannacht / penn- & ionannas* : *sameness / unan-*, basq. (carte) *nortasun (agiria - carte d'identité)* : *'pivelezh' / piw^e-oc'h* : *kartenn piv*-oc'h / sng Identity* - Y.Gw. & alm, jpn) = *IDENTITE*, & *identelezh f.-ioù* : *an identelezh* (R.Koadig), *identiteoù* (pl. &

Mat.<JM), l'identité culturelle *an identelezh sevenadurel*, (de q^{um}) *ANAV (ub)* : aucune identité vérifiable *n'eus bet kavet anav erbed^e anehoñ (W)*, carte (1940s & ID / angl.) / plaque d'identité *kartenn / plakenn anav (anavezout), kartenn anv**, (attitude) *DOARE (ub) n.-où (NF Le Doaré, NL Quillidoaré)* : *klask ennañ doare (doutañ Ph<AT)* ; (similitude C.) *hevelepted (daou dra) f. & identité de vue hevelep soñjennoù (ganeomp)*

IDÉO- (gr ἰδέα, idea : idée / video lat.) =

IDÉOGRAMME (19°) = *ideogramm m.-où (Maodez Glanndour / arouezhun m.-ioù < gall lune)*

IDÉOGRAPHIE (19°) *ideografiezh f.-où*

IDÉOGRAPHIQUE (19°) = *ideografik(el)*

IDÉOLOGIE (18° / irl *idé-*, basq. > *ideologia*) *ideologiezh f.-où*

IDÉOLOGIQUE (19°) *ideologel, ideolojik(el)*

IDÉOLOGUE (19°) *ideologour m.-ion f.1 (ad. – fig. & péjor. > rambreüs)*

IDES (12° < lat. ; C. *id*) *hanter ar miz (gant ar Romaned)* : les ides de mars *hanter miz Meurzh (& Kala(n) calendes / gall calan gaeaf : kala goañv)*

ID EST (lat. > angl *i.e.* = c.-à-d. > *d.l.eo*) =

IDIO- (gr ἴδιος, idios : propre, particulier) =

IDIOLECTE (20° < angl. Ling.) = *idiolekt m.-où (& gall tafodiaith > teodyezh f.-où)*

IDIOLECTIQUE (rare Ling.) = *idiolektik(el)*

IDIOMATIQUE (19° - gaul-celt (cit)bio / ie - cf. *Cymraeg byw*) *BEO° / BEV** : *brezhoneg bew^e*

IDIOME (16° < lat-gr *idioma* / angl *idiom* expression idiomatique – gall *ieithwedd* : 'yezhwez', irl *caint > cant* angl., basq *hizkuntza < hitz : ger* ; GR *yez* : l'idiome breton de Vannes *yez guënedis*) *YEZH VEW^e f. : Brezhoneg Yezh vew^e*

IDIONYME (rare) = *idionim m.-où*

IDIOPATHIE (17° Med.) *idiopatiezh f.-où*

IDIOSYNCRASIE (16° < gr – gall *cymeriad-au : kemer(iad)-où*) *temz-spered m.-où-*

IDIOT,-E,-MENT (12°<lat-gr ἰδιώτης 'simple particulier' & 'toi-même !' – irl *amaid* ; C. *idiot*, GR *diot & diodès*) *DIOT /djɔt/ Ph ad., m.-ed f.1 : ur spered diot, diotes^e ma oa-hi (& diodez B.)*, faire l'idiot *DIOTal : dihan 'ta da ziotal ! (Pll & cf. Big<GG arziot / amziot Prl : amiot & bleup, glèp, skleup / bleup, glep, kleuk, klouk & var. Ph : Li<YR lamprezenn / lamproie)* ; regarder d'un air idiot (comme les vaches W<Drean) *gober loñsoù / sellet diot, droch(-pik)*

IDIOTIE (18°) *DIOTIS f.-où : an dra-se zo diotis (Pll<PM / une) DIOTAJ m.-où /-achoù (Prl amiotaj & amoed-)*

IDIOTIFIER (vb 2) *DIOTAt**

IDIOTISME (16° < lat-gr) = *idiotism m.-où, (appr. Ling.) TROIENN f.-où (yesh)*

IDOINE (12° < lat. idoneus : approprié ; v-br (*an*)*comadas*) *kevazas*

IDOLÂTRE (13° < lat-gr ; GR *idoler,-our & azeuler ar fals-doüeëd*) = *IDOLATR m.-ed f.1 (trad.) / idoler m.-ion f.1 (& cf. L sot-pitilh g'ud)*

IDOLÂTRER (14° ; GR *idoli & azeuli / trad.*) *IDOLATRIñ, & idolañ,-iñ*

IDOLÂTRIE (12° < lat eccl. ; GR *idolerez*) *IDOLATREZEH, & idolerezh m.*

IDOLÂTRIQUE (16° ; GR *azeulidig^{ez}*) : amour idolâtrique *azeulidigezh f.-où*

IDOLE (16° < lat-gr εἰδωλον : image - fantôme ; v-br *idolti* & gall, v-irl *idultaige* > irl *iol / idolo* basq.; C. *idol* = gall & *delw*, GR *idol* : prêtres des idoles *ministred an idolou*) *IDOL m.-où (& f. -enn-où) : adoriñ idoloù, le temple des idoles idoldi m.-où & l'idole des jeunes idol ar re yaouank*

IDRIS (NP & NL mont. – gall. *Cadair Idris / NL Arrée (Tuchenn) Gador*) =

IDRIS(S)I (NP *الإدرسي* : El Idrissi / Edrisi & géographe *Al-Charif al-Idrisi* Ceuta Maroc 1099- : 1° carte de Bretagne 1154 – BT **ArMen** n° 39) =

IDULTE (GR – NP & saint Idulte) > *ILDUD (& Aber Ildud, Lanildud)*

IDYLLE (17° < it. - lat-gr εἰδύλλια < εἶδος image > petit poème ; gall *bugeilgan* poème) *bugulgan m.-où ; (fig. 19°) karantez berjelenn f.-où*

IDYLLIQUE (19° appr. – gall *canig*) *bugulganig /-ik**

I.E. (Rob.) > ID EST

IENB (arg.-verlan) > BIEN

IENCH (arg.-verlan & yenche) > CHIEN

IEN-CLI (arg.-verlan - rap) > CLIENT

IEP (arg.-verlan) > PIED

IF (11° < gaul-celt iuos / ebuos, v-irl *eo*, gall *ywin* & v-br *iuginenn* / *iwinenn* / LF 500, C. *iuinenn*, GR *ivinenn-ed,-ou*, *coad ivin* & lieu à ifs *ivinecq*) *IVIN* m. & coll.-*enn-ed,-ou* : *koad ivin*, *un ivinenn* (& *ur wezenn ivin*), Kernivinenn, Roznyvinen NP, NF Nivinen ; lieu à ifs *IVINEG* f.-i,-où (cf. Ph *ivin* / *iwin* ongle & Ph *evor* bourdaine & NL *Evorit*) ; NL Les Ifs (35 gallo Les I') *an Ivin*

IFFENDIC (NL 35) = *If(f)endig*

IFFINIAC (NL 22 – gaul-celt iuos,-in & -iac / *ivineg* lieu à ifs & cf. Yvignac-la-tour 22) *Ivinieg*

IGER (NF Teleg. 22-OF / Hyères, Yser & NR Isère gaul-celt isara (l')impétueuse / ferrugineuse) *an Ijer* / *Ïyer*

IGIGABEL (NF Go / NF Cabellec,-ic, Daugabel & Cabelguen > *KABELL*) = *Ijigabell*

IGLOO, **IGLOU** (19° < inuit : maison) *un igloo* (& *un ti inuit* / *eskimo* terme non p.c. > injurieux)

IGLOU (Lar. - basq. < esp *iglu*) > **IGLOO**

IGNACE (NP saint – C., GR *sant Ignéau*, *merzer*) *IGNEO* (& NL *Plouigneo* / *Plouigno* Ti)

IGNAME (16° < port. < Afr.) *ignam* m. (& coll.)

IGNARE (14° < lat.) *DIZESK* : *n'eo ket braw bezañ dizesk*, (quolibet & titre) *MAB-AZEN* m.-où

IGNÉ,-E (15° < lat.) *TAN* : matière ignée *danvez tan* (NL & NF Kerdanet & Pont-losket)

IGNES (NL < lat. *Ignis*) =

IGNEUC (NL Saint-Igneuc – Jugon 22 < Ignoc NP < v-br *Iunioc* < *Iun-* – BT) *Sant-Igneg*

IGNI- (lat *ignis* gl v-corn *tan* – D 248) =

IGNIFUGATION (20° - n.vb. : *an*) *DIDANIÑ*

IGNIFUGE (19°) *DIDANER* m.-ion (& ad.), (plaque) *TUL(EV)IGENN* f.-où (W & *dibober*)

IGNIFUGEANT,-E (20°) *DIDAN*, (couche ignif.) *TOKENN* f.-où

IGNIFUGER (vb) *DIDANAñ,-iñ* : *didanañ ar pod-fer*

IGNIPUNCTURE (19° - appr.) *BERIOÛ TAN* (pl.)

IGNITION (14° < lat. - n.vb. : *an*) *TANIÑ*

IGNOBLE,-MENT (17° < lat : non noble – gall *gwael*, *isel* ; GR *argarz*) *ARGARZH*, (appr.) *DIVALO-MEZH* (T<JG / *DIVALAV** & cf. Ph *hudur* sordide) ; ignoble individu *tamm mat a deil* (T<JG-Ph & *ur bern teil hennezh* !)

IGNOMINIE (15° ; GR *dismegançz-ou*) *DISMEGAÑS* f.-où (& *un argarzh* !)

IGNOMINIEUX,-SE,-MENT (15° ; GR *dismeg-*) *DISMEGAÑSUS* (& *argarzhus*)

IGNORANCE (12° < lat. – gall *anwybodaeth*, irl *ainbhios*, *aineolas* & gaul-celt *an(mat-)* ; C. *digouzeuz*, *ignorance*, GR *inorançz*, *diouizyeg^{ez}* – en g^{al}) *DIANAOUDEGEZH* / *DIC'HOUIZIEGEZH* f.-ioù, dans l'ignorance *en dic'houzvez (a / eus ud)*, (parf.) *IGNORAÑS* f.-où & *inoranted* f. ; il était dans l'ignorance de ces choses (trad. Ph) *da c'hoût oa an traoù-se dezhañ* (& *azenezh*, (*en*) *amzivin* / *entre mar*)

IGNORANT,-E (13° < lat. ; GR *dic'houzvez*, *diouizyecq* & *tud innorant* – en g^{al}) *DIANOUEG* / (de) *DIC'HOUIZIEG* (*DIC'HOUIEG* /-EK*, *DIC'HOUEZ* ['dihuj] usu^t PhS m.) : *tud dic'houizie**, *dic'houi* ! (Spt - PhS) & *dic'houzvez (a, eus ud)*, (parf. Ph - insulte) *IGNORANT* ad. & m.-ed f.1 : *hemañ zo ignor^{ant} !* /i'pɔ.rn/ (Pll)

IGNORANTIN (18°) *IGNORANT* m.-ed f.1 & (*un*) *ignorantenn* f.-ed (sens m. / *frerien dic'houizieg*)

IGNORANTISSIME (GR *innorant meurbed* & *qeuneudenn-ou*, *penn-bizyer* - métonymie) = *PLANKENN* ! - (GR) *KEUNEUDENN* f.-où / *PENN-BAZH* !

IGNORÉ,-E (pp / ad. & pp) *DIANAV* - *DIZANAV* /-ET (Prl)

IGNORER (14° < lat. – cf. ALBB n° 11 & 234 ; C. *ignoraff* / *gouzuout* – en g^{al}) *DIANAVout** / *DIZANAVein* (Prl) : ignorer la loi *dianavoud al lesenn^e* ; (ne pas savoir) *DIC'HOUZout** / *DIC'HOÛD^e* (*ud*) & *ignorañ,-iñ* ; j'ignore *M'EN DARE* (*hag-eñ* – L), *N'OUZON DARE* (Ph > *n'oun dare 'hanon*) & il n'ignore pas *n'ema ket da c'hoût gantañ* (& *n'ema ket da c'houzout dit* !), je l'ignorais *da c'houzout din e oa* (T<JG), tu n'ignores pas (litote) *n'out ket hep goût*, vous ignorer

gobert kalavern (ahanoc'h – Wi<PYK)

IGUANE (16° & iuana < esp. *iguana* - arawak - basq *iguana*) = *igwan* m.-ed

IGUANODON (19° / reptile fossile) =

IGUE (Quercy *igo* = aven < gaul-celt) =

IGUERANDE (NL 71 & Ingrandes < equoranda : limite territoriale < gaul-celt randa *rann*) =

IKAT (malais : étoffe) =

IL (9° < lat ille : celui-là ; v-br-gall *em* > *eff* m-br & gall *ef*, v-irl *sem*, C. *eff* icelluy, GR *eñ* – cf.

ALBB & NALBB) *EÑ* - var. (H)*EÑ(V)* /hẽw/ Ph (Taldir & 19° *hen*) : il me disait (lui) *eñ a lare din*

& (lui) il chante bien *eñv a gan braw^e*, il est là *ase ema-eñv^e* > *aze emañ** (l'emploi du pronom sujet

ou affixe est une forme d'insistance / formes conjug *lared a rae din*, *kanañ a ra braw*, *ase ema^e*) ; il

y a (en 2°) *ZO* < *SO* (gall *sy(dd)* < relatif gaul-celt *PYL* est-io) : *tud so*, *amzer zo*, (parf.) *EUS* :

bremañ ez eus plas, *tud 'z eus* (L), (forme d'insistance: de fait il y a) *BEZ' ZO / SO* : *ya*, *bez' zo sukr*;

bezañ 'z eus arc'hant (L), *bout so !> bou-so* (W & Ku / *boud^e a ra* > *bou-ra* & *bezañ a ra* il existe) ;

il pleut *glaw a ra* (*anehi^e*), il fait froid *yen eo* (*anezhi*) ; il (le) faut *red^e eo*, il faut (bien) *daw*

(*'walc'h*) *eo !* (Ph) & (affixe) dit-il *emezañ* & *eme-eñv* (*emezi*, *emezo*) / *emezit-hu* > *mitio*, *mutu*

ILANG-ILANG (19° < Indon. & Madag.) =

ILDARAI,-E (hab. l'île d'Arz pl.) *Arzhis^e*

ÎLE (12° < lat. insula – ie all. *Insel* & celt *inis* NL gael-irl gall *Ynis* & *river-meadow*, v-br *inis* >

enes, C. *enefenn*, GR *enes*, *enesenn-ou* & *an enes hir*, *an enes cren*) *ENEZ* f.-où (surt. NL *Enesou* /

riv. & Wu 19° / Arz, île sans bois *un inis hemp koet* & *inizi* (& *an Inizi* ex colonies) / (une île)

ENEZENN f.-où, (en nombre) *enezeier* : *mont d'an enez* & (NL) *an Enez eus tu Plougêr* (*etre ar*

c'hanal hag Ster Goz) & *Enez Eus^a*, *Groe*, *Sun*, *Tudi*, *Vaodez*, *Vaz(h)*, *Vriad* & *an Enez veur* & (Pl-

Bodou<HB) Île au Mouton *Enez-Dañvad*, Île du Renard *Enez-Lern* (HB) & Île brûlée (Pl.-B) *an*

Enez Losket ; au bord de l'île *war vordig an enezenn*, *enezennoù bihan*, *inizenn Houad* (NALBB n°

004) & Ile-aux-Moines *Iniz (V)enac'h* (*en Izenah*), Ile d'Arz *An Arzh*, Ile d'Hœdic *An Edig* (&

Belle-Ile-en-mer *W ar Gerveur* & *Gavrinis*, NL Ninijou etc.) ; Ile de France *Enez Frañs* (& الجزيرة

: *el-(d)jezira* (*el-arabiyya*) > Péninsule arabe, NL Algesiras, Alger & Algérie *el-Djezaïr*)

ILÉON (16° Med gr 'eileon' : je roule / *e punan - dibenn ar vouzellenn voan*)=

ÎLET (NL anc. & cf. NF Inisan, Ninijou NL) *INISIG* (f.-i,-où)

ILIADÉ (gr Ἰλιάς / Iliás > Ἰλιάδα / Iliáda < Ilion NL: Troie – épopée troyenne attribuée à Homère ;

C. *Iliades*) = *an Iliad* & (Ronsard 16° « Je veux lire en trois jours l'*Iliade* d'Homère ») *Me a venn*

en tri dez lenn Iliades Homer

ILIAQUE (16° / lat ilia flancs : os iliaque *askorn*) *KORNLES^e* & (parlant des flancs de vache

maigre – Brec'h Wu<Drean : *ur vuoc'h treut he deus*) "*divgorn ag an daou benn*" ('cornes' d'os

duel f. / flancs *he divgoStad*)

ÎLIEN,-NE (19° propre au littoral breton Rob. & OF / insulaire & cf. NALBB n° 005 hab. Sein,

Sénans *enezourien*) *ENEZOUR* m.-ien f.1 (& cf. Ouessantais *Eus^aañis ha Moulis Enes*, (*Roc'h*)

Briadis (Go), *Bazhisien* (L), & *Edigis*, *Houadis*, *Groaeis* / *tud ar Gerveur* (W), *tud Enez Veur* (T)

ILL (NR Als. & Autriche – Rob. NP cf. ILLE) =

ILLE (NR 35) *Ster-Ill* ; Ille-et-Vilaine *Ill-ha-Gwilen* / *BRO ROAZHON* & *departamant Roaz^hon*

ILLÉGAL,-AUX,-E,-MENT (14° < lat. ; C., GR pp *berzet*) *BERZ* (*eo*) ad. (& f.-où) : *berz eo*

dastum anezho ; *ENEB-LEZENN* (& '*maez-al-lezenn* hors-la-loi), *dilezenn* (& *direizh* irrégulier)

ILLÉGALISATION (esp / HB : *Herri Batasuna* ; C. vb *berfaff* – n.vb. : ar) *BERZAN* (*ud*)

ILLÉGALISME (néol. / lex, legem) = *illegalism* (m.-où)

ILLÉGALITÉ (14°) *BERZ* f.-où : *da vare ar verz* (L & Tu<HL / récolte de goémon - trad.),

(infraction – esp *quebra ley*) *TORR-LESENN^e* m. & dans l'illégalité *a-enep d'al lezenn*

ILLÉGITIME,-MENT (15° lat ; gaul-celt *rextu* - ie & v-br *Reith* gl Lex ; GR *dilegitim* & *fals*

dimisy) *DIREIZH* ; enfant (né au hors de la norme maritale) *LAERADENN* f.-où, nid de poule dans

talus Li<YR *neich* > *neizh-bodenn* m.-où, enfant naturel *bugel diwar an ävantur* Ph<MA /

avo(u)ltr-enn, *bastard* NF : *me ar Bastard ! – n'eo ket tamm ebet falloc'h*) ; compagnon illégitime

pried kleiz (& kamarad kleiz amant – Luzel 19° & cf. NF Abegile < mab egile & NP v-br Piuadat : piu e dad ? / Mallégol, Mallégas - enfants à abandonner d'urgence)

ILLÉGITIMITÉ (18° - dér.) *direizhegezh f.-ioù*

ILLETTRÉ,-E (16°-18°) *DISTUDI : unan distudi (& diskol inculte, dizesk / calq. AB<MM & semi-illettré / NF Laënnec 'anlenneg' & trad.T<DG : desket lenn war ur planken ledan : damzesket)*

ILLETTRISME (20° - appr.) *DISTUDI m.(-où) & Addeski (asso. Morlaix) lutte contre l'illettrisme Addeski a boagn da lakat tud da ziski lenn...*

ILLICITE,-MENT (14° < lat. ; حرم *harem / halal*) *inlis^sit (trad. & direol)*

ILLICO (15° - NALBB n° 78 : tout de suite) *DIOUZHTU-DAK ! ; illico presto A-BENN-KAER (Prl / Go dipa-dapa dare-dare & Li<YR) PAEa TRUMM zo paea dustu°*

ILLIFAUT (NL 22 / Fou : Hêtre BT) *ILIFAOU*

ILLINOIS (NL US /'ilinɔj/ < algonk. : guerriers & supérieurs – Rob. NP) =

ILLIMITÉ,-E (17° < bas lat. ; GR *didermen*) = *DIHARZ ad. (& m.-où) : an oabr diharz*

ILLISIBILITÉ (19° - Taldir) *dilennablentez f.-où*

ILLISIBLE,-MENT (17° / lenⁿ) *DILENNAPL* & écriture illisible skritur (ha) n'haller ket lenn, (kartenn) DISTUMM*

ILLOBRE (NL Esp < *Illo-briga celtibère : hauteur D. / Ill- & Bré) =

ILLOCUTOIRE (ad.) *DIGOMZ : actes illocutoires aktoù digomz (MMt)*

ILLOGIQUE,-MENT (19°) *DIBOELL : paroles illogiques komzoù diboell (& dizeeun / espoell)*

ILLOGISME (19° / NL) *DIBOELL m.-où (NL Pll Milin diboelloù > Mi'n boellou Moulin-Raget) ; (un) DIBOELLADENN f.-où (& diboellamant)*

ILLUMINATIF,-VE (GR *sclæryus : ar vuhez sclæryus*) *SKLAERIUS*

ILLUMINATION (14° ; GR *sclæridig^{ez}, sclæradurez*) *SKLAERIZION f.-où : sklaerizion Doue (W / clarté Ph SKLÊRIJENN) ; une illumination SKLÊRIJENNADENN / SPLANNADENN f.-où (syn. Prl) ; (coll.) SKÊRIJENNADEG f.-où & 2 : sklêrijennade^sier Nedeleg, GOULAOUEREZH m.-ioù (e-leizh)*

ILLUMINÉ,-E (16°) *SKLAERIZIONET : unan sklaerizionet (W & cf. KLT sklêrijennet éclairé) ; (fig.) PENN-KOLLET m.-où (NF Pencollet & cf. Bervet / penn-bervet tête brûlée) = un 'illuminet' (evel JLM), SKOET (LIB' /-NET)*

ILLUMINER (12° < lat. – lumen ; C. *illuminaff*, GR *sclæraat*) *SKLAERIZIONIñ : sklaerizioniñ ar bed / SKLÊRIJENNAñ an douar (Ph-T & trad.) : illuminer leur vie sklêrijennañ o buhez, (s')illuminer (éclairs Go<FP) SKLAERIAñ, SPLANNiñ (Prl) / TARANal (Ph/Li) ; GOULAOU(ENN)iñ (W<Heneu-GB) : le jour s'illuminait edo / e oa an deiz o c'houlaoüiñ (Ph / goulou-deiz & sklêrijenn an de' - syn. Pll)*

ILLUMINATI (21° / US) =

ILLUMINISME (18°) = *an illuminism m.-où*

ILLUR, ILLURIC (NL Morbihan – îles du Golfe & m-br *illur / gall eglur*) = les fours à sel d'Illur *ferrier halen Illur, gwin gwenn Illurig (Mgr Le Joubieux 19°)*

ILLURIC (NL île - Morbihan) > ILLUR

ILLUSION (13° < lat – vb *ludere & gall rhith / twyll, irl seachmall ; GR tasmant / C. 'fantomfe')* *TOUELL m.-où : c'est une illusion an dra-se zo un touell (& dér. "touellwel" illusion d'optique), RICHENN f.-où : ar re gozh hag ar veleien, ar re-se zo gante richennoù (trad. Dp : ils se font des illusions & Are-Ph / boem, saouzan hypnose, sorb(i)enn chimère, sorc'henn obsession)*

ILLUSIONNER (19° & s') *TOUELLañ,-iñ : en em douellañ a rit ! (vous vous illusionnez !) ; (donner des illusions à q^{um}) SODiñ (ub – T<JG-Ph)*

ILLUSIONNISME (19°) *TOUELLADUR m.-ioù*

ILLUSIONNISTE (19°) *MANIFIKODER m.-ion f.1 : ur broder, ur roder hag ur manifikoder.. (rim. T / brodeur, charron & ill. / toueller)*

ILLUSOIRE,-MENT (14° < lat.) *TOUELLUS : promes^seoù touellus / (komzoù) TOULL*

ILLUSTRATEUR,-TRICE (19° < lat *illustrator - agentif*) *SKEUDENNER,-our m.-(er)ion f.1 (& imajer, tres^ser)*

ILLUSTRATION (15° < lat.) *SKEUDENNEREZH* m.-ioù : *skeudennerezh ar gontadenn*, & (abstrait) *skeudennidigezh* f.-ioù ; (image) *SKEUDENN* f.-où (& coll. / statues *skeud ar sent*)

ILLUSTRE (15° < lat. ; gaul-celt maros < ie : *meur* ; GR *illustr*, *brudet-bras* / NL *Illur* & m-br) *illur* : *Mari*, *mamm illur*, *BRUDET-DREIST* (& *brudet dreist an holl vroioù*), (*tudennoù*) *meur* (& *den meur*, *lec'h meur* / *MEUR* a...)

ILLUSTRÉ,-E (19°) *SKEUDENNAOUIET* (pp > un : *ur*) *skeudennaou(ed – & pl ^now/)*

ILLUSTRER (16° < lat. – gall *darlunio* < *lun* - luna ; GR éclairer) *SKEUDENNAOUIñ* (*levreier* / *skeudenniñ* figurer, représenter) ; (par des exemples éclairants) *SKLÊRIJENNiñ* (*ud / ub* Ph renseigner) ; (fig.) *REIÑ BRUD* (*da*) ; s'illustrer *GONIT BRUD* / *TAP' BRUD*, & *dont illur*

ILLUSTRISSIME (15° < it. ; GR *illustr* *meurbed* : *Escop a G^uemper*) *illur kaer* (dim. NL *Illurig*)

ILÔT (17° dim. ; GR *enesenn-dour* /-vor & dim.-ig) *ENEZENNIG* f.-où, (fig. – de) *ENEZENNAD* f.-où, îlots de verdure (dans un pré - là ou ont déféqué les vaches) *DRU^ZADENN* f.-où (*ar park*)

ILÔTAGE (20° / police – n.vb. : *an*) *enezennadiñ*

ILOTE, HILOTE (16° < gr *Εἰλωτες* *Heilôtes* - h. de Helos en Laconie, esclave des Spartiates / gaul-celt *cactos* / *captus* > gall *caeth* : *kaezh*) = (*h*)*ilot* m.-ed

ILOTIER,-E (19° - policier / îlot) > *enezennadour* m.-ion f.1

ILOTISME (19° < gr / *kaezhnezh*) = *ilotism* m.-où

ILS (P3 sujet & elles – celt & v-br *i* – ie & m-br *i*) *I* : ils le prétendaient *i a lare se* (Ph & eux, ils le savent *i a oar* & *hag i* > 'g *i* W / formes (d'emprunt) vb *int* : *INT-I* /in'di/ LT : les voici *setu int-i*), (affixe, v-irl) *HE* /hè/ Ph & Prl > ^h*iè* : où sont-ils bien ? *pelec'h 'ma hè ?* / *emaint* (cf. *GANTE* < *ganthe* / pronom objet : *d'o c'haout* & *kaoud anehe* / *anezho*)

IMAGE (12° < lat *imagine* / *imago* : portrait / vision ; celt & v-br-gall *delu-*, v-irl *delb* statue / v-br *scot* & v-irl *scàth* ombre ; C. *imag*, GR (*l*)*imaich-ou*) *SKEUD* coll.-enn-où : images des saints *skeud ar sent* (T<JG), leur image en reflet *o skeud en dour* & (Mat.<JM) image directe *skeudenn eeun* & (Lit.) *skeudenn-lavar* (Diwan), image imprécise *DAMSKEUD* (coll. & esquisse), image de soi *emskeudenn* (Diwan), (trad.) *IMAJ* / *LIMAJ* m.-où / -achoù (& *lumach*, *lumechou* - Prl) & coll.-enn-où : on leur donnait des images à l'école *imajennoù a veze roet dehe er skol* ; l'image vivante (de q^{un}) *an ui* / *ar vi diwar e dad* (& Ph *pimpatrom e dad*) ; images d'Épinal *imajoù merser(ion)* ; image mentale *skeud(enn) spered* ; image de marque (cf. PJH *Eun ano bras*) *AN^v MAD* m. *anoioù mad* : *da goll o anv mat**

IMAGÉ,-E (17° - pp) *SKEUDENNET(-KAER)*

IMAGERIE (13°-19°) *IMAJEREZH* m. & f.-ioù : L'Imagerie (Lannion) *an Imajerezh*

IMAGIER,-E (13° & GR *imager* (*l*)*imaicher-yen*) *IMAJER* / *LIMACHER* m.-ien f.1 (& ad.)

IMAGINABLE (13° < lat. ; GR *a aller da sounjal* & *qement droucq a ouffac'h da sougeal* / *geonceo*) = (*traou - hag*) *a c'haller faltaziñ* / *a oufed da ijinañ*, (possible et imaginable) *SEIZH* : *ar seizh amzer* / *ar seizh awel*, *he seizh gwellañ* / *he seizh pos^subl* & tous les livres imaginables (fam^t T) *kement (mallozhdoueenn) levr*

IMAGINAIRE (15° < lat. ; GR *faltazyus*) *DIWAR FALTAZI* : animaux, objets *loened diwar faltazi*, *traoù diwar faltaji* ; malade imaginaire (adage) *TERM-TERM* ('*h a da gozh* T<JG / Li<YR / Ph-T) *KAMM KI PA GAR* (adage / Molière > *Ar c'hlañvour war e veno*) ; très largement imaginaire (*ya*) *e skouarn ar c'had* ! (Y.Gow<HB) ; (Mat.<JM) imaginaire pur *imajinar pur*

IMAGINATIF,-VE (14° < lat. ; C. *imaginer*, GR *iñginus*) *faltazius* / *ijinus*, (n.) *faltazier* m.-ien f.1

IMAGINATION (12° < *imaginatio* ; GR *faltazy*) *FALTAZI* f.-où (tous sens) : dans son imagination *en e faltazi*, ils ont pas mal d'imagination *faltazi* (& *faltaji*) *a-walc'h o deus-int*, (parf. & du génie) *IJIN* m. (T<JG *gwelloc'h ijin evid kabas'ite* / *itrik en deus* une imagination perverse)

IMAGINÉ,-E (pp) *FALTAZIET* (*penn-da-benn*)

IMAGINER (13° < lat. vb *imaginari* < *imago* ; C. *imagineff*, GR *songeal* & s'imaginer *lacqat en e benn*, *en e spered*, *en e sonch*) *FALTAZIañ,-iñ,-o* : il s'est imaginé cela *an dra-se zo faltaziet gantañ*, *PLANT' EN E SPERED* : *plantet en deus an dra-se en e spered* (& *laket en e benn*, *en e soñj*) = (popul^t) *IMAJINañ,-iñ,-o* : *ne'm eus ket c'hoant d'imajino* ; il s' imagine (que) *KREDiñ a ra dezhañ* (*eo gwir*), j'imagine (qu'ils étaient rares) *MOARVAT** : *moarvad ne oant ket gwall stank* (& *ijinañ*, s'imaginer le pire Ph *ambren* broyer du noir / *lonkañ soñjoù du*)

IMAGO (19° lat. : imitation, portrait, représentation - statue, peinture, par la pensée, évocation, vision, songe & imago mundi gall *delw y byd* > *delw ar bed*) = *imago* (*c'hwil en e vent*) m.-ien

IMAM (17° < إمام guide / امام devant) *imam Brest* (m.-ed)

IMAMAT (18° < إمامة : *imamat*) = (*imamiezh* f.-où)

IMBATTABLE (19° / NP & devises *Gournagil* : *gour na gil*, NP *Gournadeac'h* – appr.) *didrec'h* ; (prix) *priz IZELANÑ*, (*ha*) *n'haller ket kanniñ (& dornañ)*

IMBÉCILE,-MENT (15° - 16° le sexe imbecile & imbecille < lat. imbecillus : faible / corps & esprit – gall *penwan*, irl *amadán* ; GR *semp* a *spered* & *açzotet* W) *IMBIS^SIL* ad. & m.-ed f.1 : *imbisil zo ac'hanout !*, (méton.) *YANN AR YOD* m.-où, *PAOTR AR YOD* m.-ed, imbecile (heureux) *LETREN* (TK<MxM < *letern* / *letrenn* & *Yann al Leue*, *Yann Banezenn*, *Yann Seiteg*, *Fañch ar Peul*, & *bajaneg nigaud*, *diot idiot*, *dispered débile*, *bourjin* / *morjin crétin*, & Ph *bleup*, *glep*, *kleuk*, *klouk* & *loukes* : niais, bête, con - Go<KC & ober 'loukes / T<JG *genaoueg*, *glaourenneg*, *sod(ez)* & *buoc'h*, *leue*, *loba* & *jalot* & Prl ober e *Yann*, *gober an dall*)

IMBÉCIL(L)ITÉ (14° - 21° 1 ou 2 L < lat. ; m-br *imbecildet*, GR *semp*lidig^{ez}) *IMBIS^SILEREZH* m.(-ioù / sens pl. Ph) : ober a *raent imbissilerez* (Pll<PM), & *imbissilded* f. / *LOUKEZAJ* m. (Go)

IMBERBE (16° < lat.) *DIVARV** (*divarw^e* & *blouc'h* glabre, *bouron rebondi*, *dibann sans poil*)

IMBIBÉ,-E (pp / ad.) *GOUZOURET* /-EK* : *tammoù koad gouzoureg^e*

IMBIBER (16° < lat. / bibere ; GR *eva*, *suzna* & *iñtrâ* : *intret gad an eol* – s'imbiber d'eau) *GOUZOURañ,-iñ* : *gouzouret e votoù-ler* (& *gourdourañ immerger*), (d'eau de mer) *MORañ,-iñ* : *bezhin moret*, (absorber) *EUVRIñ,-o* : *pa eu(v)ra* (Wi<PYK), (papier buvard etc.) *SPLUIañ,-iñ* (*paper* / *evañ*, *intrañ*, *lonkañ* & *soubiñ* Prl & GR *treanti*)

IMBIBITION (18° - déverbal : ur) *GOUZOUR* (m.), *MORADENN* f.-où : (du goémon de rive Tu) ober ur *voradenn d'ar pioka*

IMBIT(T)ABLE (20° - arg. : incompréhensible) *DIENTENT* / *DIANTANT* (W)

IMBRICATION (19°) *EMPRADUR* m.-ioù

IMBRIQUÉ,-E (16° - pp) *EMPR(ENN)ET*

IMBRIQUER (19° < pp / tuiles < brique – *empr* < *mempr-* & s'imbriquer) *EMPR(ENN)añ,-iñ* : étroitement imbriquées *traoù empret an eil e-barzh egile*, (fig.) *MESKañ,-iñ* (*e-barzh* / *an eil g'egile* / *klotañ*, *marc'hañ* Ph-T monter comme des tuiles, *luziañ* & *rouestlañ* (s') enchevêtrer, *skarvañ* raccorder)

IMBROGLIO (17°<it. embrouille) *LUZIAS^SENN* / *LUZIADENN* f.-où : *pebezh luzias^senn (ruz)* !

IMBRÛLÉ,-E (19° Techn. / NL losquet) *DILOSKET*

IMBU,-E (14° / lat. ; GR *sqoët* g' – de sa personne) *LEIZH E BENN* (& *e c'henoù*, *e gorf*, *e ler...*) *a soñjoù faos*, & *leizh e gorf a lorc'h imbu* de lui-même (Prl *lan a fou'iaou* : *leun 'fougeoù*), *PALAS^{TR}* m.-ed & (coll.) f-enn-ed : *ur pala'* / *ur balastrenn* (Are / *ampiaskenn* ! < *amplastrenn*)

IMBUVABLE (17° - boisson âcre - ex. : *sistr*) *PUT* : *jistr put* (Ph-T / Prl *jiStr*) *KRI'* (Wu<Drean *foer sistr* – dit "chasse-copain" Mael-C. & E<ND) *FOURJISTR* m. ; (pers. C. *hacr* = *hec* & T) *HEK** / *HEG* (*an tamm anehañ* / *anezi* – m./f.)

IMITABLE (16° ; C. *heulius*, GR *imitabl*, *a alleur da imita*, & *heulyapl...* - *hag*) *a c'haller dezrevell / dreveziñ...*

IMITATEUR,-TRICE (15° < lat. - gall *efelychwyr* < (e)fel : *evel* ; GR *imitator*, & *heulyer*) *DEZREVELLER*, *DREVEZER*, -our m.-ion f.1

IMITATIF,-VE (15°-18°) *DEZREVELL*, *DREVEZ* (ad.)

IMITATION (13° - iel aithris /ahr'əs'/ & *danevell* ; GR *heul*, *squëzr* – n.vb. : an) *DEZREVELL*, (une) *DEZREVELLADENN* f.-où, *DREVEZADENN* f.-où, (œuvre – M.17°, GR) *IMITAS^SION* f.-où : *Imitasion Jesus Krist*

IMITÉ,-E (pp) *DEZREVELLET*, *DREVEZET*

IMITER (15° < lat. - basq. > *imita(tu)* / *jarraik(i)* : *heuilh*, gall *efelychu* / (e)fel /v/ & *danwaredu* ; C. *dezreuell* raconter > Ph & v-br *etlebell* / *danlebell* & *daureth* & *imitaff*, M.17° *imita*, & GR) *DEZREVELL* : imiter l'instituteur *dezrevell ar skolaer* (Pll usu. & *al Luron 'tizrevell Giscard* / T<JG *direñvel* & *deznevell*, *ezrevell ur marc'h* / *distreñvel* TK<DG / Ki *danevell* & *narrer* m-br), (& simuler) *DREVEZañ* (var.T *difraezhañ*), (bègue etc. Prl) *DESPETal*, (contrefaire, déformer les

propos W<GH) *DAMBRIZein*

IMMA (prén. < *Immaculada*) > **IMMACULÉE**

IMMACULÉ,-E (15° < lat. / *macula* ; M.17° & GR *dinam* : *Mari concevet dinam, glan*)
DINAMM : *Gwerc'hez dinamm, DIGAILHAR* : *neige erc'h digailhar, GWENN-KANN* : *lien gwenn-kann (& sin, glan)* ; l'Immaculée Conception *Gouel Maria an Azvent*

IMMANENCE (19°) = *immanañs* f.-où (& glose : *bezañs e-barzh enni he-hunan*)

IMMANENT,-E (14°) *MANET*, & (*e-barzh*) *ennañ e-(h)unan* (m.) ; (justice) *justis^s enni he-hunan*

IMMANENTISME (20°) =-ism m.-où

IMMANGEABLE (17° ; gaul-celt loncate *lonket* – fruits ex. : poires) *TRILONK* : *per trilonk (& per bilibouch TK<MxM - cf. Go kaoc'h-per / kozhper)*, (pdt Li<YR comme givrées à l'intérieur : *patatez*) *LOR / LO'R* (Ki dégueu / veule Ph < *lovr ladre, lépreux v-br louor, m-br loffr & gall llofr : leper*) ; (sec & indigeste) *TEUC'H* (*ar c'hrampouezh Pll<MC*), & (*ha*) *n'haller ket debriñ, (ha) n'eo ket debrapl**, & *beurk ! (ud ha) n'eus ket a zeb' dehoñ* (W<Drean)

IMMANQUABLE,-MENT (17° ; GR *divancq* : *qemen-ze so divancq hac açzur & hep manq e-bet* - m-br litotes incisives *hep sy, hep a sy, hep laquat sy, ne deux sy, ne graf sy, hep mar na sy*)
DIVANK / HEP SI (& *hep ket - a si...*), *IM'M)ANKAPL* (TK<RKB), *KEN SUR HA TRA* : ce qui se produira inmanquablement *pezh a c'hoarvezo ken sur ha tra (& ken ret ha mervel / Prl recis : rekis)*

IMARCESCIBLE, -CESSIBLE (15° < vb lat.) *DIC'HOEÑV*

IMMARIABLE (*ha*) *n'eo ket dimezapl**, (hum. Lu < JCM hum^t / *mariable loan foar*) *n'eo ket ul LOEN FOAR !*

IMMAT (dim. < immatriculation – polic.< télé - leur imm.) = *o « immat », & marilh(erezh) m.-où*

IMMATÉRIALISME (18°)-ism m.-où

IMMATÉRIALISTE (18°)-ist m.-ed f.1

IMMATÉRIALITÉ (17°) *DIZANVEZ* (m. / NF Danvézet & Danzé)

IMMATÉRIEL,-LE (14° < lat. *materia* <-ries / C. *Dãnez, materi*, GR *divateryal, spered oll*)
divateriel, dizanvez(enn)

IMMATRICULATION (17°) *MARILHEREZH* m.-ioù & n.vb. (*kaieridigezh* enregistrement écrit)

IMMATRICULER (15°) *MARILHañ,-iñ* (& enregistrer par écrit, sur cahier Ph-T *KAIERañ*)

IMMATURE (16° & angl. – gall *anaeddfed, ieuanc, irl & glas* – NALBB n° 182-3) *DIVEÛR* (*diazw & dianeù / diañ'ù non mûr - cf. NALBB n° 182-183 mûr & à point*), (vert) *GLAS* ; (péj. / enfant, pers.Ph) *BAB(IG)* : *o' bab !, LOTIG* (E / Loth NF & C.) ad. & m.-où

IMMATURITÉ (16°) *DIVEÛR* : *an diveür ma oa / ar GLAS (ma oant c'hoazh & cf. Ph hum^t gwaskañ war e fri ha 'tey laezh 'maese / lakat kaoc'h pichoned tomm dindan da fri ha 'tey moustachou dit !)*

IMMÉDIAT,-E,-MENT (15° < *medius* -ie - gaul-celt *medio*(lanon) ; C. & GR *diouc'h-tu, qerqent goude ar rouie* – NALBB n° 78) *A-BENN-KAER* : *un efed a-benn-kaer*, (syn.) *DIOUZHTU-KAER* : je n'irai pas immédiatement *n'in ket diouzhtu-kaer* (Ph & *diouzhtu-diouzhtu /dy'sty:/*) & y aller dans l'immédiat *mont evit diouzhtu* ; (payé immédiatement) *TRUMM* : *paeet trumm* (Li<YR & *kerkent / kenkent & kentizh, rag-eeun, war-eeun, Prl imberr / emberr*)

IMMÉDIATÉTÉ (18° / GR *ar c'hentâ goude-ze*) *DIOUZHTU-KAER* (m.) : *ar c'hentañ diouzhtu « IMMEK »* (arg.beur < أمك ta mère *mamm-te / Mamm-me*) > *da vamm (dit-te !)*

IMMÉMORIAL,-AUX,-E (16° < lat. ; GR *dreist memor den* & de temps immémorial *a bep amser / a beb amser* M.) *A-BEB-AMZER, A-VISKOAZH* (& *a-holl-viskoazh* de toute éternité) / (T<JG) *abaoe amzer an ebestel, evid-ar-wech* (Ph > *'d ar vech*) & les Immémoriaux (Segalen) =

IMMENSE,-ÉMENT (17° ; gaul-celt. > *maint,-e* & gall *maint* : *ment* ; v-br *ment* & C. - NF Quement, GR *divusul*) *DIVENT* : *traoù divent, bras-divent, bras-divuzul*, (adv.) *MEURBET** : /mœr'bé.d't/ *bras-meurbet / don-meurbet, meurbed eo trist* (trad., m-br, v-br *dermor(ion)* gall *dirfawr*), (*EVEL AR*) *MOR* : (*he memor a oa*) *don evel ar mor, pinvidig-mor* (& *dreist-goñvor* incommensurable / *ec'hon* L étendu, Ph *frank*) ; (chose immense – Prl) *PIKOL MELL (TRA)* m.-où

IMMENSITÉ (14° < lat. – ie ; gaul-celt / *ment*) *DIVENT* m. (& *diventelezh* f.-ioù), *MOR* m.-ioù (fig.) : l'immensité neigeuse, nuageuse *ar mor gwenn, marine ar mor bras-divent / pikolded* f. (Prl)

IMMERGÉ (pp - ex. : casiers) *GOURDOURET* : *kevell gourdouret*

IMMERGER (17° < lat.) *GOURDOUR*añ,-iñ ; (réserve dans une flaque) *POULL*añ,-iñ (*kregen*), (& *gouzourañ, morañ imbiber*)

IMMÉRITÉ,-E (15°) *DIVERIT / DIVILIT(ET)*, & *dizellezet*

IMMERSIF,-VE (17°) *SOUBIG*, & *dre soub(ig) / soubidigezh*, le modèle immersif (bilingue - *modelo D / D model* < Mackey) *model D Mackey (patrom an ikastolak, neuze Diwan)*

IMMERSION (14° < lat *immersio* - supin /-mergere ; GR *pluñgerez* – dans l'eau n.vb. : *ar*) *GOURDOUR*AÑ, (astre) *GWASKADENN* f.-où (& *fallaenn - loar / beuzerezh*) ; (Ling. / Diwan) *soubidigezh* f.-ioù, & en immersion en français *e-touez ar galleg (Plz<GG)*

IMMETTABLE (19° – vêt.) *ARRU FALL (T<JG)*, *STROUILH* : *dilhad strouilh (Ph & Ki droch : gwisket-droch)*, & (*ha*) *n'haller ket gwiskañ / lakat**, (*ha*) *n'eo ket lakeapl**

IMMEUBLE (13° < lat *immobilis* / v-br *lusc-ou* ; GR *madou diveubl, meubl ha diveubl*) *DILEVE* adj. & m.-où : biens meubles et immeubles *leveoù ha dileveoù*, (Dr) *FONT* m.-où, *foñchoù (Y.Gow<HB)* : celui qui reçoit l'immeuble *an hini en devoa bet ar font / gwir ha font* (droit du domai ne congéable & *g(w)lad, pourprez, somachoù*) ; (bâtiment) *MELLAD-TI* m.-où *tiez : melladoù-tiez Roazhon < MELL-TI (m.-où-tier & batis-où, savadur-ioù)*

« **IMMI** » (inscript.gaul = suis-je / je suis) *on-me*

IMMIGRANT,-E (18°) *DISVROER* m.-ion f.1

IMMIGRATION (18° - n.vb. : *an*) *DISVROIÑ*

IMMIGRÉ,-E (18°) *DISVRO* ad. m.-ad pl.-idi f.1 / (pp) *DISVRO(I)ET*, (popul^l) *IMIGREED* (pl.)

IMMIGRER (18°) *DISVRO*añ,-iñ : *tud disvroiet er c'herioù bras* (var. / *broiañ migrer, divroïñ émigrer & cf. popul^l > an emigreed*)

IMMINENCE (18° - *dar eo* > *an*) *DAREO (ma'z eo)* m., & (*en*) *darig* m.

IMMINENT,-E (14° ; v-br *daruez / darvoud - dar & vb* ; GR *dare & da eo ar vog^uer* le mur est en péril imminent, & *e tailh da goueza - ALBB n° 112 & NALBB n° 182-3 / à point & mûr – m-br dareu en danger*) *DARE(O) / DAR EO*, *darig (da gouezhañ...)*, de façon imminente (Li<YR - adv.) *A-BENN NEMEUR, PRESTIK-PREST (KL<CG)*

IMMISCIER (15° < lat *miscere* / *mesc-* ; C. *emelaff* entre mettre - & s'immiscer) *EN EM EMELLA*añ,-iñ (*en ud g'ub & en em velliñ se mêler, en em veskiñ g'ub, en em vou(n)tañ se fourrer / en em fourrañ en un afer bennaket & Prl bouto e fri e...*)

IMMISÉRICORDIEUX,-SE (GR *didruezus*) =

IMMIXTION (18° / C.) *EMELL* m.-où : *emelloù he breur*, (n.vb *an*) *EMELLIÑ en aferioù tud all*

IMMO (apocope – pub & NP - agence) > **IMMOBILIER**

IMMOBILE (14° ; GR *dig^uefflusq, ne aller qet da flaich, parfedt, postecq / NF Postic*) *DIFIÑV* : *chom difiñv, DIFICH, DIFLACH (Ph na ne fiñv na ne flach)*, (Ph buse) *A-BOZ : ur sparfell a-boz en aer; (chom) PIK* ; rester immobile *DIFICH*al (Prl & *chom hemp fichal*) ; personne immobile *PLANKEN(N)* ad & m.-ed (Li<YR & Lu<CG fig. / faux-ami *imobil ! cinglé*)

IMMOBILIER,-E (15° ; GR *a vadou diveubl* – gaul-celt *vlattios v-irl flaith* souverain, gall *gwlad*) *glad / gwlad* f.-où : *n'en deus glad (& paour-glad)*, vente immobilière *GWERZHIDIGEZH* f.-ioù ; (biens) *MAD* m.-où(-leve /-annez biens meubles & Ph *peadra, talvoudegezh*), le revenu immobilier (T<JG) *ar vad eus o madoù(-leve / -annez)* ; agent immobilier *KOURATER (madoù)* m.-ion f.1 (& var. > *kouricher...*)

IMMOBILISATION (19° - n.vb. : *ar*) *MENEL*, (déverbal) *MAN* m. (& *manaenn ar mor* L coeff.), pl. (financières) *arc'hant g^vlad (hag annez)* m.(-où)

IMMOBILISER (18° < lat. ; C. *menell* - & s'immobiliser) *MENEL* (base *MAN-* parf. L *MAN*añ,-iñ) : viens t'immobiliser ici (T) *deus da venel amañ (o c'hoari boullou)*, *manet eo da voull / ar mor* (morte-eau), (parf.) *DIFICH*al, *DIFLACH*añ,-iñ (& *sonnañ (se) figer*)

IMMOBILISME (19° ; C. & GR) *digevlusk /-geflusk* m.-où

IMMOBILISTE (19° - *unan*) *digevlusk /-geflusk*

IMMOBILITÉ (14° < lat.) *DIFICH, DIFIÑV, DIFLACH* m. (& déverbal, n.vb.)

IMMODÉRATION (15° ; GR *divoder / dre voder* trad. Ph) *DIVODER* m.-ioù

IMMODÉRÉ,-E,-MENT (15° < lat. ; GR *divoder*) *DIVODER, dreist-moder (poan dreist-voder - L 1900 / Ph dre voder o waskañ warnañ)*

IMMODESTE (16° ; M.17° *gadal*, GR *divodest*) *DIVODEST* (& *diemzalc'h, digas*), *GADAL* (f.1)

IMMODESTIE (16° ; GR *divodesty-ou*) *DIVODESTIZ**° f. (& *diemzalc'h m.*)

IMMOLATEUR,-TRICE (16° - gall *aberthwr*) *aberzhour m.-ion f.1*

IMMOLATION (13° < lat. ; v-br *aperth*, gall *aberth*) *aberzh m.-où (d'un doue)*

IMMOLER (15° < lat – mola : farine / enduire de farine sacrée ; gall *aberthu* & v-br ; GR *sacrifia* & s'immoler *rei e vuhez* : *JC en deveus roët e vuhez*) *aberzhiñ (da ub, ud & en em aberzhet)*

IMMONDE (13° < mundus - arrangement ; m-br *last*, GR *loudour*, l'esprit immonde *ar spered lous, an droucq-spered*) *LOUDOUR / loudour-pest* (L & Ph *lo(v)r* dégueulasse < ladre, *lous-brein, hudur* sordide), (préfixé) *LASTEZ* : *ul lastez mezh, o lastez ti* & (ad.) *last, lastezus*

IMMONDICE (13° ; GR *lousdony, mardos / last*) *LASTEZ* coll.-enn-où : *e-mesk al lastez, BURTUG* coll.-enn-où : *ur poull-burtug (& brutug)*, (monceau d'immondices) *war ur vurtugenn*, (balayures pl.) *SKUBION* : *ur bern skubion oa a-dreg an nor* (T / Ph *skubadur*, & Prl *lo(v)rnaj*)

IMMORAL,-AUX,-E,-MENT (17° < lat. *mores* ; gaul-celt *besu - moeurs & matu / anmatu cal*. Coligny, gall *anfad* : *wicked* & m-br *tud dimat / diuat* > guère bon Prl & **Genovefa a Vrabant** 17° *sonjou divat / guère nemat*) *DIVAT** / *DIVAD* : *tud divat, o buhez divat, levrioù divad* (& *divadelezh, dizonest / amoral* > *anmoral*)

IMMORALISME (19°) = *divadegezh f.-ioù*

IMMORALISTE (19°) = *immoralist m.-ed f.1* (titre de Gide / NF Madec, gall Madoc) *divadeg m.-ion f.1 /-ek** (ad.)

IMMORALITÉ (18°) *DIVAD* m. (*amoralité* > « *anmoralegezh* » f.-ioù)

IMMORTALISATION (16° > an) *divarvelaad*

IMMORTALISER (16° ; GR *lacqat da ren endra bado ar bed*) *divarvelaat** / *endra bado ar bed* ('*pado henezh / cela a été immortalisé*)

IMMORTALITÉ (12° < lat. ; 17° *immortalitez*, GR *hirbadelez & immortalded an ene*) *divarvelezh f.-ioù ; (n.vb. : an) DIVERVEL*

IMMORTEL,-LE (13° < lat. ; m-br 16° **Mirouer** *imaruel*, m-br *immortal / mortal(us)*, M.17° *immortel*, GR *immortal & hirbadus, da visvyqen, ne varv nepred, ur c'hloar a bado qehyd hac ar bed*) *DIVARVEL* : *an ene zo divarvel (& immortal / im(m)ortel)* ad. & m.-ed f.1) ; *DA VIKEN* : (amour) *ur garantez da viken / (a-viskoazh) da virviken* ; *immortelle* (plante : *hélichrysum – jaune*) *MELENIG* m.-où, (statice – bleue) *GLAZIG* m.-où

IMMOTIVÉ,-E (19° ; v-br *nepen* & m-br *a nep penn* LF) *NEB-ABEG* & (*ud ha*) *neket heb-abeg* (Pll<PM : *ne oa ket nebabeg / nes abeg*) & (*ud*) *nepenn - nep penn / hep penn na revr* (Go / lost) ; (*ub, unan*) *ha n'eo ket motivet, lusket (g'ud) / dilusk-*

IMMUABLE,-MENT (14° < lat. ; GR *n'eus nemed Doüe pehiny na ne ceinch, & stardt* – gaul-celt stero- - ie / stereo...) *digemmus* (& *digemm* invariable), (apprⁱ) *START KEN-KEN* (*war e sichenn...*)

IMMUN,-E (20° lat. / angl *immune* – gall *diogel*, C. *dioug^uel* & v-br *-cel*) = *diogel (rag ud)*

IMMUNISANT,-E (19°) *diogel(aat)*

IMMUNISATION (19° - n.vb. : an) *diogelaad, (an) digleñvedañ, (an) immunizañ*

IMMUNISER (19° ; C. *diouguelhat sécuriser*) *diogelaat**, (contre la maladie) *digleñvedañ (ub) & = immunizo (ouzh ur c'hleñved...)*

IMMUNITAIRE (20° - le système immunitaire) : *ar sistem digleñved*

IMMUNITÉ (13° < lat. / munus : charge, dépense etc. – gall *diogelrwydd* & C. *dioug^uelroez*, GR *discarg*, les immunités de France *privileigou Françz*) *diogelroez f.-où ; (Biol. / n.vb digleñvel) digleñved m.-où,-joù ; (Dr) divec'h m.-ioù : divec'h ar gannaded (& privilaj /-achou / v-br brient* gaul-celt brigant(ion) < *bri* : éminence)

IMMUNO- (lat *immunis* : exempt) =

IMMU(T)ABILITÉ (15° < lat. ; gaul-celt cambion *kemm*) *digemmusted* f.

IMPACT (19° < lat. - supin *im-pigere* / heurt & effet) *STOK(AD)* m.-où : l'impact de l'arbre (abattu) *stok ar wezenn (diskaret Ph & tos^s : choc)*

IMPACTER (20° néol.) = (*broioù*) *impaktet / (drouk)tizhet gant koumoulenn Tchernobyl*

IMPAIR,-E (16° < lat *impar* ; GR *niver dispar* & v-br *ampar* – Mat.<JM) *AMPAR, DISPAR* : *c'hoari par pe dispar > dis'* : *war an dis'* (aux heures impaires & Ph *espar, heb-e-bar, impar & hep*

par) ; impair et manque (jeu) > *ampar ha mank* ; *FALLVARCH* m.-où (& *fals-varch* faux pas) ; commettre un impair *FALLVARCHiñ*

IMPALA (20° antilope < zoulou) = *un impala* (f.)

IMPALPABLE (15° < lat.) *FU* : *douar fu, fu evel erc'h* (& *bleud, poultr*) ; matière impalpable *FU* coll.-enn /-ienn-où

IMPANATION (16° < lat.) *bezañs Krist er bara* f.(-où)

IMPARABLE (17°) *DIHARP*, & (*ha*) *n'haller ket paraat*

IMPARDONNABLE (14° ; GR *dibardon-*) *DIBARDON* : *pec'hed dibardon (eo se !)*

IMPARFAIT,-E,-MENT (14° < lat. - pp vb per/ficere < facere ; GR *dibarfed* & *diachiff, diæchu*) *DIBARFET* : *un den dibarfet* (& peu sérieux), *dibarfed-bras* (& *diachu / diechu* inachevé, faotus défectif), (préfixé) *BRIZH* : *ober ur brizh labourad d'an douar* ; (Gram.) = (*an*) *dibarfet* ad. & m., & *amdremenet* /-ed (FK / *tremenet-strizh* = *preterit*)

IMPARIDIGITÉ,-E (20°) *bizeg-ampar*

IMPARIPENNÉ,-E (20°) *stuc'h-ampar*

IMPARISYLLABIQUE (19°) *amparsilabenneg* m.-ed /-ek* (ad. /-et - pp)

IMPARITÉ (19° < lat.) *amparded, disparded* f.

IMPARTAGEABLE (16° / T) *DIRANN(US)* : *madoù dirann (etre breudeur ha c'hoarezed / vb)*

IMPARTIAL,-E,-MENT (16° - basq. > *zuzen* : *eeun* ; gall *diduedd / tu-edd*) *diuntu* : *chom diuntu* (& *neptu* neutre ALBB n° 424 nulle part = *neblec'h* & *nep tu* = *neb lec'h ebet !*)

IMPARTIALITÉ (16°) *diuntu* m. (& cf. / *eeunded ub*)

IMPARTIR (14° ; v-br *rod*, m-br *dereiff / diren* C.) *dereiñ* (base *DERO-*) : ce qui nous est (régulièrement) *imparti ar pezh a vez (de)roet deomp*

IMPASSE (18° ; gaul-celt *sentu* & *dallos* / NL) *HENT-DALL* m.-où,-*choù-* : *en un hent-dall* (& *fondrière* Prl), *RU DALL* f.-*ioù-* (& *banell* venelle, *vin dall* Go<KC & *hent born, hent dall* & *hent vin dall, toull-sac'h cul-de-sac* & NL *Traou Sac'h - T / Pll ru ar gaoc'higell*) ; faire une impasse *mont hebioù (ar programm)*

IMPASSIBILITÉ (14° < lat. ; GR *stad an ælez*) *DIGASIJENN* f.-où / *DIGASTED* f. (KW)

IMPASSIBLE,-MENT (14° / *pati* : souffrir - GR) *DIGAS* : rester impassible *chom digas* (& *diflach, diforzh, difrom* & var. Ph, *diseblant(-kaer), distrafuilh*) ; Comme je descendais des Fleuves impassibles / Je ne me sentis plus guidé par les haleurs (Rimbaud – Bateau ivre) *Evel ma tiskennen gant sterioù difrom-veur / Ne'n em santis ken bleinet gant nep chilkeur*

IMPATIEMMENT (adv.) > **IMPATIENT,-E**

IMPATIENCE (12° < lat. ; GR *hiræz/h* Ku-W & gall *hiraeth* : *nostalgia* / gaul-celt *siros*, v-irl *sír* / v-br-corn-gall *hir-*) *HIRAEZH* f.-où : *hiraezh da vonet* (W & Wu 19° *gorto get hiraezh* attendre avec impatience) / j'eus des impatiences *HIRNEZH* f.-où : *hirnezh 'm boa bet an dez-se, DIBAS^SIANTED* (& *impas^sianted*) f., *DIHABASKTER* m.-*ioù* (& *brouez(enn - un)* emportement)

IMPASIENS (Bot. & impatiente) =

IMPATIENT,-E,-EMMENT (12° < lat. ; GR *chilpus, jalus, youlus*) *CHALUS, DIBAS^S IANT* (& *impas^siant*), *DIHABASK*, (de) *MALL* (*da ub, g'ub*) *mont / ober : mall ganti*, (parf. & impertinent) *DIREZON**° (KW<PYK & personne impatiente) *DIVOGNER* m.-*ien* f.1

IMPATIENTER (17° & s'impatierter – GR *jala* : *en em jala, coll pacianted*) *DIBAS^S IANTiñ, DIHABASKTERiñ, EN EM JALañ, KOLL / UZañ* (*e damm pe e seizh*) *PAS^S IANTED*, (parf. KW<PYK) *DIVOGNal* (& Ph *direzonal*, Prl 'n im *chafoulein, chakiñ malis / e dorchou'r* & Ph *chaka' kelien*)

IMPATRONISATION (n.vb : ar) *FONTAÑ MESTR*

IMPATRONISER (16° & s'impatroniser) *FONTañ MESTR* : *ur c'hole-tar' 'fontañ mestr e-barzh an ti* (Pll<PM & FV)

IMPAVIDE (19° < lat. / *pavor* : peur ; gaul-celt *obnos*, gall *ofn*, v-irl *ómun* > *uamhan / uəvən / fear*) *DIZAON* (& *digren, dispont, dispouren, dizouj-kaer*)

IMPAYABLE (18°) *DI(Z)HARAK* (Prl/E) ; (Ph) *RE ZROL* : *re zrol oc'h gant ho pragoù !*

IMPAYÉ,-E (18° / *dle*) *DIBAE* & (pl.) *traoù dibae(et)*

IMPEACHMENT (angl. < empêchement : mise en examen & vb (to) *impeach* : *ampich /*

président ex. Trump – gall *cyhuddiad* & v-br *cohud* > *kehuz-*) = *impeachment Nixon* / *ampich* (*Trump*) ?

IMPEC (fam. Prl & W) *FISKAL* ! / *DIFISTUR* (Wi) ; (Ph<AT/Pll) *SAÑ* : *ur plac'h sañ* / *STENN*

IMPECCABILITÉ (GR *dibec* 'hidig^{ez}) *DIGATAR*, *DILASTEZ* m.-où

IMPECCABLE,-MENT (15° < lat eccl. / peccare – GR *dibec* 'h dre natur, & ne doun qet difaot) *dibec'h* (relig.) ; (*labour*) *DIBIKOUS*, *DIGATAR* (an amzer hicho - Li<YR & J.Riou / *katarus*), *DILASTEZ*, *DIFISTUR* (W) : *labour difistur*, (Pll pers. / sa tenue) *STENN* : *Mari a vez stenn, tud stenn o-daou* (o dilhad & skizhet < he c'hoef - a Dregeriadez : femme tirée à 4 épingles & Ph<AT *ur plac'h sañ* > *impec*)

IMPÉCUNIEUX,-SE (17° < lat pecunia ; GR *diarc* 'hant(us), *berr*(ecq) en arc'hant) *BERREG* /-EK*, *DIARGANT* / *DIARC'HANT* (désargenté & *berr* an arc'hant gantañ - an arc'hant eo *berr* o lost Ph-T / Prl *blankoù berr* o loSt)

IMPÉCUNIOSITÉ (17°) *DIARGANT* / *DIARC'HANT* m. (& *berregezh*, *berrentez*)

IMPÉDANCE (19° < angl. < lat. – gall *rhwystro* : *rouestl-* > /rost^l) = *impedañs* / *ROUESTL* f.-où

IMPEDIMENTA (19° < lat. - Suppl^l FV) *STROBELLOÛ* (pl.)

IMPÉNÉTRABLE (14° < lat. ; GR *didreuzus* & *dreist spered an den*) *didreuzus*, & (*ha*) *n'haller ket treantañ* / *TREUZiñ* (& *mont e-barzh*, *kavout penn dezhañ*), les voies du Seigneur sont impénétrables *doare an Aotrou Doue zo dreist spered mab-den*

IMPÉNITENCE (14° < lat. n.vb ar) *mervel en e bec'hed*, (appr. : en) *DAON* m., *DIBEDENN* f.-où

IMPÉNITENT,-E (16° < lat. – relig.) *DIBEDENN*, (fig.) *DAONET* : *lonkerion daonet* (& *achu, touet*), bavard impénitent (Wu<Drean) *ur BILH-BILH*

IMPENSABLE (19°) *DISKREDAPL** (& *digred*(ad)us / usu^l Ph *inkredabl* incroyable)

IMPENSE (15° - dépense ALBB) *DISPAÑS* f.-où

IMPER (abrév.) *MANTELL DIZOUR* f.-illi

IMPÉRATIF,-VE,-MENT (13° < lat imperare – gall *gorchymyn* & v-br *gucceminot* & corn. LF) *GOURC'HEMENN* m.-où (& ad.) : l'impératif *ar gourc'hemenn* & an *doare-gourc'hemenn* m.-où, & *gourc'hemennerezh* m.-ioù, (ad.) *gourc'hemennus* ; (Dr) *REKIS* : il (leur) est impératif d'obéir *rekis* (*dehe*) *sentiñ* (W & Prl > *recis*)

IMPÉRATRICE (15° ; GR *impalazrès* & *emp-*) *IMPALAEREZ* f.1 (cf. NF Limpalaer)

IMPERCEPTIBILITÉ (18°) *diheverz* m.(-où)

IMPERCEPTIBLE,-MENT (14° < lat. – gall *na ellir ei weled*, GR *diverz*, *ne alleur qet da verzout* & *hep rat den*) *di*(he)verz, (adv.) *TAMMIG HA TAMMIG* (*e vez graet e vragoù da Yannig* T<JG & *tammoù ha tammoù* / *Yannoù* < *tamm ha tamm e vez graet da Yann*)

IMPERDABLE (18° - *ha*) *n'oufed koll* / *DIGOLL*

IMPERFECTIBLE (19° *ha*) *n'haller ket parfetaat* / (*da chom*) *DIBARFET*

IMPERFECTIF (19° < pp – Gram.) *amdremenet*

IMPERFECTION (12° < lat. ; GR *dibarfeded*, *meur a sy* & *tech-ou* (fall) *DIBARFED* m.-où (& *dibarfeded* f.) ; (des imperfections) *TECH PE SI* m.-où : *m' ho peus kavet enni* (*abadenn*) *tech pe si* (Ch.LeGall - Radio-Quimerch)

IMPÉRIAL,-AUX,-E,-MENT (13° ; C. *empalazr* & GR *impalazr* & *emperyal* / سلطاني : *sulttâni*) *IMPALAER* (NF Limpalaer) : *ur stumm impalaer*, *galloud impalaer* & (adv.) *mod impalaer* ; (f. < à l'impériale) *bouchig barv** m.-où, Impériaux (GR) *sujidi* / *soudarded an Impalaer* ; (impériale de voiture GR *stézl*) *STEL* m.-ioù : *stel ar c'harr*, *ar bus*...

IMPÉRIALISME (19° < angl – gall *imperialaeth*) = *imperialiezh* f.-où / *IMPERIALISM* m.-où

IMPÉRIALISTE (16° < ad. - gall *imperialydd*, irl *impiriúlaí*) *imperialour*, (appr.) *IMPALAOUR* m.-ien : *broioù impalaour* / *Impalaer an Amerik* (R.Gak 50s empereur), *IMPERIALIST* m.-ed (f.1)

IMPÉRIEUX,-SE,-MENT (14° < lat. ; GR) *DEPANT* : *depant eo mont kuit diouzhtu* ! (KL), *RANKET* (pp) : l'impérieuse nécessité d'exporter *esporti' a vez ranket ober* (L<F3 & Prl *re*(n)ket), (pers.) *aotrounius*

IMPÉRISSABLE (16° - *ha*) *n'oufe peris'añ*, (appr.) *PADUS*, & *peurbadus*

IMPÉRITIE (15° < lat.) *DIVARREGEZH* f.-ioù

IMPÉRIUM (lat. Antiq.) =

IMPERMÉABILISATION (an) DIZOUR(AAD)

IMPERMÉABILISER (18°) DIZOURAat* / DIZOURiñ

IMPERMÉABILITÉ (18° - n.vb. : an) DIZOURIÑ

IMPERMÉABLE (18° - gall *na ellir ei dreiddio – mantell*) DIZOUR(IÑ) : veste *chupenn dizouri* (Pll<PM), (vét. *dilhad*) GLÔ (Ku<GJ / *glav**) & (danvez) *didreuzus* ; pas imperméable (W<FL *dilhad*) *treuz (& treu-didreu / intr & intret g'...)*

IMPERSONNALITÉ (18°) *dibersonelezh f.-ioù*

IMPERSONNEL,-LE,-MENT (12° < lat. – gall *amhersonol*, irl *neamhphearsanta C. impersonal*) DIBERSONEL, (Gram) & *dic'hour m.-ioù* (non-personne grammaticale : *pa raer / raed bara*)

IMPETINENCE (16° ; GR *diaviseded*) = *diavisted f.*, (un) DIREZON f.-où

IMPETINENT,-E,-EMMENT (14° < lat. ; C. *dirae fon*, M.17° *diauis*, GR *direzoun & diavis* – cf. NF<NL Keravis° *DAVIS*, *DIREZON**° : *ur paotrig direson^e, komz direzon (& direzonal Ph – NF Diraison / Prl respont divezh & dichek, divegal)* ; Et vous êtes un impetinent, de vous ingérer des affaires d'autrui (Sganarelle – Molière / Divanah) *Ha n'oc'h ken eun trubuilher da en em emelloud deuz traou ar re all (Guevel – ar Medisin Eneb Dezan tr M.Divanac'h)*

IMPETURBABILITÉ (17°) DIFROM m.-où (& var. Ph *difourm*)

IMPETURBABLE,-MENT (15°) DIFROM : *chomet difrom & (adv.) difrom-kaer (dinec'h-kaer, distrafuilh Ph / Prl distraboui(lh)-kaer & hemb gober kas ebet, KW<PYK diaonus, digas-kaer)*

IMPESANTEUR > APESANTEUR

IMPÉTIGINEUX,-SE (19°) KATAREG m.-ien f.1 /-EK* (ad.) / KATARUS (J.Riou 1923)

IMPETIGO (13° < lat. ; gaul-celt *derueta / v-br éruption d'impetigo inpit t(ard) = tarzh impetigo* LF) KATAR coll.-enn & souffrant d'impetigo *ur gatarenn war e fas^s (Ph / digatar), PELLENN(AD) f.-où : tapet ar bellenn (Wi/PYK / Li<YR tokenn)*

IMPÉTRANT,-E (14° / GR *personne qui soutient une thèse, soutenir & soutenant > soutanant-ed*) = *impetrant m.-ed f.1*

IMPÉTRATION (14° / C. - n.vb. : an) *impetrañ*

IMPÉTRER (13° < lat. ; C. *impetraff, impetret diff 1568*) = *impetrañ*

IMPÉTUEUX,-SE,-MENT (13° < lat *impetus* – gall *byrbwyll : berrboell(ig)* ; gaul-celt *circos > circius : mistral / kerc'h-* GR *cyrch & NR Isara > Isère, Yser D 161 ; GR buhannecq, hezrus, tær*) HERRUS : *ur ster herrus (& T<JG herr, a-herr & a-benn-herr)*, (adv. / *kas an dour*) A-GAS^s : *pa'z an ez an a-gas^s (& kasetes L, taer véhement, & buaneg irritable)*

IMPÉTUOSITÉ (12° < lat. / C. *Buaneg^{ez}, m-br*) HERNEZH f.-ioù & *an herr (ma eo)*

IMPIE (15° < lat / کافر *kāfār > cafard(er)* ; GR *disantel, disevot, hep feiz na reiz & oryad*) DIBATER : *ur Radikal dibater, DISANTEL, dizeol (& divadez non baptisé)* ; (Protestant) KI DU m.

IMPIÉTÉ (12°) DIBATER m., & *disantelezh f.*

IMPITOYABLE,-MENT (15° < *pitié* ; gaul-celt *trougo-carria & v-br-gall tru- & irl*) DIDRUGAR (Ph *didruez intraitable*)

IMPLACABILITÉ (18°) DIZAMANT m.(-où)

IMPLACABLE,-MENT (15° < lat.) DIZAMANT(-KAER) : *tud dizamant, aet dizamant-kaer (Ph)*

IMPLANT (20° Med. ; C. *Emboudenn ente*) EMBOUD / IMBOUD m.-où (& coll.-enn greffe)

IMPLANTATION (16° - Med. / C.) *emboudadur m.-ioù & n.vb. ; (q.part) annezadur m.-ioù & n.vb. (cf. Go annezadeg emménagement)*

IMPLANTER (16° ; C. *emboudaff*) EMBOUDAñ / IMBOUDIñ ; (& s') ANNEZAñ,-iñ : *lorsqu'ils vinrent s'implanter pa oant deuet d'annezañ amañ*

IMPLANTOLOGIE (Med.) = *implantologiezh f.-ioù*

IMPLÉMENTATION (20° Inform. – n.vb.) =

IMPLÉMENTER (Inform. < angl. : *mettre en œuvre, réaliser phase finale – gall gweithredu*) =

IMPLEXE (17° < lat – appr.) LUZ m. : *ul luz eo*

IMPLICATION (15° ; gall *yhmlygiad - Mat.<JM*) *empleg(ad) m.-où, emplegadur m.-ioù & n.vb.*

IMPLICITE,-MENT (15° ; gall *yhmlyg – Mat.<JM*) = *empleg & (adv.-ment) end-empleg ; (appr.) E-BARZH : 'hanta, an dra-se zo e-barzh !*

IMPLIQUER (14° < lat. - Mat.<JM) = *emplegañ (ud, e), (q^{un}) TAPAñ (ub, ud...)* E-BARZH : *tapet*

e-barzh un afer ; (s'y impliquer & s'appliquer à) *KEMER POAN* (g'ud)

IMPLORENT,-E (18° - Prl) *PIKUS* : *selloù pikus*

IMPLOREMENT (14°) *AZGOULENN* m.-où (& W<Heneu arbedenn & soul-/sourbedenn-eù)

IMPLOREUR (13°<lat ; GR *goulenn a vir-galoun*) *AZGOULENN* (*ud ouzh ub*), & *imploriñ* (*Doue / (d)aspediñ* & W<Heneu arbedein / sourbedein)

IMPLOSER (20° - Techn.) = *imploset (tele)*, (appr.) *TARZHal* (*a-ziabarzh*)

IMPLOSIIF,-VE (19° < angl. ; gaul-celt tartos : sec & irl tart : *thirst*, v-br-gall *tard-> tarz*) *TARZH* (*a-ziabarzh*), & *entarzh*

IMPLOSION (19°) *TARZH* (*a-ziabarzh*) m.-ioù

IMPLUVIUM (lat. : *daspun dour-glaw^e*) =

IMPOLI,-E,-MENT (14°-16° ; GR *amzereat, dig^eempenn & savaich*) *DIFES^SON* : *gwashoc'h evid un den difes^son* (Ph & *diseven, dizoare* & Prl *dispak ha displeit*), *DIFRIPON* : *komz difripon* (T<JG/Ti<F3 & Ph *diseblant(-kaer)* g'ub malpoli)

IMPOLITESSE (17°) *DIFES^SON* m.-ioù

IMPOLITIQUE (18°) *DIBOLITIK* : *dibolitik awalc'h eo*

IMPOUNDABILITÉ (19° / vb2) *DIBOUES^SA*

IMPOUNDABLE (18°) *DIBOUES^e* & les impondérables de la vie *chañsoù-dichañsoù ar vuhez*

IMPOPULAIRE (18°) *DEUET FALL* (*d'an dud / d'æt fall* Prl)

IMPOPULARITÉ (18°) *BRUD FALL* f.-où : *sachet brud fall* (& *sachet ar c'harr war e gein*)

IMPORT (Belg. : d'un import de 100 € > *hag a sav da 100 €*)

IMPORTABLE (1 – *hag*) *a c'haller emporzhiañ*

IMPORTABLE (2 – *ha*) *n'haller ket gwiskañ* (& *dilhad droch, gweliabl, strouilh*)

IMPORTANCE (14° < it.-lat. – gall *pwys* ; GR *pouës*) *POUES / POUEZ^{*o}* f. (& m.-ioù poids) : *evid ar bouez en deus & n'o deus ket kalz a bouez*, (gravité) *SAÑS* m. : *un dra hep tamm sañs ebet* (Ph) & une chose de quelque importance *un dra bennak a vras / muioh a importants* (W<LB) ; (pour q^{un}) *BERN* m. : *bern a ra, ça n'a pas d'importance où n'eus ket bern e-pelec'h*, (relative) *PENN-BERN* m. : *an dra-se zo penn-bern din* (Ph) & quelle importance *pe laz din* (GR)

IMPORTANT,-E (15° < it. – gall *pwysig* ; GR *pouësus & bras*) *A BOUEZ^{*o}* : une personne importante dans sa commune *un den a bouez en e barrez*, (parf.) *BRAS* ad. & m. : *un den bras, ober a ra e vras, tud vras & komzet fall eus ub a vras* (L<F3), q.chose d'important *un dra vras bennak* (& pers. L *julod, pinnard, pitaod* > *pito'* Prl – ALBB n° 527) ; (grave) *SAÑSUP^L** : *n'eo ket gwall sañsubl* (Pll) = *IMPORTANT, importantoc'h / an importantañ* (Ph – popul.) ; l'important (c'est cela) *AN DALC'H* m. : *an dalc'h eo (ober an dra-se)*

IMPORTATEUR,-TRICE (18°) *emporzhier,-our* m.-ion f.1

IMPORTATION (18° angl) *emporzhiadur* m.-ioù & n.vb.

IMPORTER (14°-17°) *emporzhiañ,-iñ* (& *enporzh-*)

IMPORTER (16° < it. – lat *importare / port-* ; GR *bernout & beza pouësus, talvoudecq, bout forh, lazout* : *pe las ? an dra-ze a las din / list da friza !* – gaul-celt *segoles* PYL & v-irl, v-gall, v corn *les* : *good – advantage, benefit* LF 240 & GR *pe las dide / pe laz dimp ?* Ern.) *BERN,-iñ,-out* : *cela t'importe ? bern a ra dit ?* (Ph / qu'importe ? *petra vern ? n'importe ne vern ! & (ne) verna ket petra !* (E & Prl / *ne vern 'vras* > Kist.<MN *'vern 'vra' /vernvra/ peken*), peu importe *kalavern ! /kal'vern/* W (Kist.<MN) : *kal'vern m'e vou pe vou ket, forzh ma* (Ki & Wi) : que lui importe que j'y aille ou non ? *daoust hag-eñv so vors ta henn'z da b'lec'h 'h an ?* (Ph<JLR & *n'eus forzh / daw, red / ret*, rekis*) & cela importe *be' 'walc'h !* (Ki<GG)

IMPORT-EXPORT (*an*) *emporzhiñ-esporzhiñ*

IMPORTUN,-E,-ÉMENT (16° < lat. / *arabad-*) *ARABADUS* : *kaoz an arabadus a zo hir ha padus* (adage T<JG), *A(M)BUZER,-OUR* m.-(*er*)ien f.1 (Ph & *ambuz-amzer, laer-amzer, laz-amzer*, (& *coquin*) *C'HWILOSTER / FILOSTER* m.-ien f.1 (& T<JG *fistouler & flibister / filbicher*), *STERNER* m.-ion f.1 (& W *fardilhon, jablour, randakl* Prl & W<LH *un huizour* > *c'hwesour^e & bourouell, farouell*)

IMPORTUNER (17° / m-br) *ARABADiñ* (*war ub*), *A(M)BUZiñ* (*tud*) : afin de ne pas vous importuner *kuit d'ambuziñ ac'hanoc'h* (Pll & *gwerz Go<RK d'hou himportuniñ*), (faire l'importun /

‘huizour’) *C’HWILOSTETA*, *FAEiñ* (ub), *TORRiñ PENN* (ub & *bourouellañ* raser, *jabliñ* occuper)

IMPORTUNITÉ (14°) *ARABADIEZH* f.-où (& m-br *arabadou*) ; (un) *ABUZANÑS* f.-où

IMPOSABLE (15°) *TAILH* / *tailhoù warnañ* (m. / *warni* & personne corvéable *truajer*)

IMPOSANT,-E (16° - pers.) *A LORC’H* : *tud a lorc’h* (& *lorc’hour* / *lorc’henn*), (animal) *FORTUS* : *loened fortus* (Ph)

IMPOSÉ,-E (pp – prix) *FORSET* & *forset-mad^e* /*ma:d*/ (adv. Ph), (pers.) *paeer tailhoù m.-ion* f.1 (& *foñcher* Ph contribuable)

IMPOSER (14° < lat. ; GR *lacqât*, *sevel* – q^m) *SEVEL TAILHOÙ* (*diwar ub* & *lakat tailhoù war ub, ud*), *TRUAJiñ* / *TRUACHiñ*, & *tellañ,-iñ* (ub) ; (q.ch. à q^m) *BOU(N)Tañ* / *HEGal* (*ud war ub*), *ORDREN,-iñ* : ‘*aze velit ar programm ordrenet d’ar re venn* / *Hag heuliet e vo gante ma[r]* ve sod *Poullaouen*’ (*Son ar vot* 1929 SFIO Morlaix – version Iven ar Bek : Voilà le prog qu’à la droite on a imposé / Lequel si Poulla déraille sera bien appliqué) ; s’imposer (à q^m) *KEMER E GREÑV* (*war ub*) : l’envie de vous en imposer *c’hoant da gemer e greñv warnoc’h*, cela s’impose *FORSET-MAD* (*eo, oa*) ; (en) imposer (à q^m) *LORC’HENNañ,-iñ* ; imposer les mains *SPINañ,-iñ* : *ma moereb a ouie spiniñ deus an darvoued* (Pll), & (religion) *lakad^e an daouarn* (& *sakriñ ar breuz Gregor* – GR) ; imposer le respect / la crainte *DOUJañ,-iñ* : *daw ‘vez doujañ ar vugale* ; imposer (le) silence *lakat peuc’h da ren* (& *ober tevel* GR), s’imposer (q.part T<JG) *dont heb^o e bediñ*

IMPOSITION (13° < lat. ; GR *tell* & *sacradur*) *TELL* m.-où : *douar tell* (KW<PYK) & (*ar*) *sevel tailhoù* (& Pll<PM *ober tailhoù* > faire des simagrées etc.), (assiette d’)imposition *DEOG* m.-où (Ph quartier – NALBB n° 005) ; (des mains) *spinadurezh* f.-ioù & n.vb. (pour guérir), (relig. GR) *sakradur* m.-ioù (& C. = *impoficion*)

IMPOSSIBILITÉ (13° < lat. ; GR *imposublded*) = *imposub(l)ded* & (Mat.<JM) *dibos^supted* f. ; (adage) *TRA IMPOS^SUBL* : *tri zra / tri dra impos^subl da Zoue, tra (ha) ne vezer ket evid ober, (ha) n’hall ket boud g^wraet* ; je suis dans l’impossibilité de *n’on ket evid ober, nend eus tu erbed diñ* (W)

IMPOSSIBLE (13° < lat. – gall *amhosibl* ; GR *impoçzubl* : *tri zra impoçzubl da Zoüe* – *Compeza Brasparz, Divæyna Berrien, Ha diradenna Plouye*) *IMPOS^SUBL* / *DIBOS^SUPL* : *petra zo impos^subl d’an aotroù Doue ?* (devin. Ph), *impos^subl eo din, & dic’hallus*, impossible que le système perdure ! *ne bado ket (ar sistem), n’eo ket evid^o ober* (Are<JMS), impossible de le commander (W<Drean) *n’eus ket a gomand dehoñ* (vb *GALL* : *ne vo ket gallet / mar be gallet*) ; (fig. – enfant) *PEVARLAMPIG* (& *pevarlamm, marc’h abil*) : *ur bugel pewarlampig, (& invivable) DIREZON*^o* ; faire l’impossible *ober e seizh possubl, e seizh gwellañ, klask tennañ aman^{en} eus gouzoug ur c’hi* (métaphoriq^t)

IMPOSTE (16° < it.) *GOURYEW^e* f.-ioù (& *gourrin* linteau = *pezh-lein*), (cf. palâtre) *PALATR* coll.-enn, *PALATRAJ* m.-où ; (carrée ou en carreau) *KARREZ* (DOR...) m.-ioù : *karrez an nor, (& div. sens) KLO(U)NDRE / KOLDRE* m.-i,-où (*VBF<PT 103 & Li<YR / ar c’hlondre ve lakeat etre ar penn hag ar c’havell*)

IMPOSTEUR (16° < lat. – gall *twyllwr* ; GR *afrounter bras / Mahomed*) = *AFRONTER, TOUELLER,-OUR* m.-(*er*)ion (f.1 & (*di*)lorber), & (surn. T<JG) *Fañch an Trompler*

IMPOSTURE (16° ; GR *afronterez, troumplerez*) *AFRONTEREZH, TOUELLEREZH* m.-ioù

IMPÔT (14° < lat pp *imponere / ponere* ; GR *impod-ou* & *sevel impojou var ar bopl*) *IMPOJOÙ* pl. (*impod*), (taille) *TAILHOÙ* pl. (*tailh* & *tell* f.-où), (& tribut) *TRUAJ* m.-où, *truachoù* (Ku<RG) : impôts directs, indirects, sur le revenu *tailhoù eeun, ameeun, dre benn, war ar c’honidegezh* (& (impôts) fonciers *foñcheroù, foñcheier* Ph, *kargoù* charges, *taos* taxe / impôts locaux en nature – trad. Ph *devejoù hent, gober dewe’hoù hent* Prl)

IMPOTENCE (13° < lat. – gall *anallu, gwendid*) *AMPUSTUR* m.-ioù & n.vb. (*an*) *ampusturiñ*

IMPOTENT,-E (14° < lat. : C. *impotant / galloet*, GR *seyzet & tud impotant*) *AMPUSTUR* ad. & m.-ien f.1 (Ph & *ampifur* grabataire) & (des jambes) *fall-varcher* (T<JG)

IMPRATICABLE (17° ; GR *ne aller qet da henti / darempredi* – route) *SKO(A)S^SELLEK** (ornière *skoas^sell* NL Scoassellou /-illi TK), *HENT-BLEIZ* m.-où & (TK<MxM) *un hent kac’het gant an diaoul, (pers.) ha ne vezer ket evit pleustrañ, & daremprediñ*

IMPRÉCIABLE (Rabelais) > **INAPPRÉCIABLE**

IMPRÉCATION (14° < lat. – gall *melltith* : *mallozh, mallacht* irl ; GR *droucqedenn, goall-* /

sulbedenn) **DROUKPEDENN**, *sulbedenn* (*gwall bedenn*) f.-où, dire des imprécations **DROUKPEDIñ**, **SULBEDIñ** (& Ph *mil mallozhiñ*) ; (pers.) **DROUKPEDER**, **SULBEDER** m.-ion f.1

IMPRÉCATOIRE (16° ; GR *droucqedus*) = **DROUKPED**, formule **GWALL BEDENN** f.-où

IMPRÉCIS,-E (19°) **DIRE^sIS** : *dir^sis a-walc'h*

IMPRÉCISION (19°) *dir^sisted* f., (*un*) *dir^sister* m.-ioù

IMPRÉDICTIBLE (20° < angl. *impredictable* – *ha*) *n'oufed diouganiñ*

IMPRÉGNATION (14°) **INTRADUR** m.-ioù, (parf. & ad.) **INTR** m. : *intr ar maged, dre intr / intradur, & dre us* (cf. *us(ion)* particules & *treant* pénétration)

IMPRÉGNÉ,-E (pp / ad.) **INTR** / **INTRET** (*g'ud* - Pll & *intret ridojou ar vag* Li<YR = *morbrennet / mouarbrennet & marbrennet* ; Prl (*o*)*aet 'barzh*)

IMPRÉGNER (17° < lat. : gaul-celt inter ambes & v-br *entr*, *entrmed* / entre, intervalle / gall *trwytho* : *treizhañ*) **INTRañ,-iñ** : imprégnés de fumée de tabac *intret g' ar maged butun* (Ph), la pluie imprégnait la terre *ar glaw^e a intre an douar*, imprégné de religion *intret g' ar relijion / beuzet enni* (vb *treantañ* pénétrer)

IMPRENABLE (14° ; GR *ne aller get da g. – ha*) *n'haller ket kemer* ; vue imprenable *gwel meur*

IMPRÉPARATION (18°) **DIAOS** m. (cf. Ph *aozañ boued, gweleoù*), & *digempennadurezh* f.-où

IMPRESARIO (18°<it.) = *impresario an Tri Yann* (m.)

IMPREScriptible (15° - Dr) *didorrus*

IMPRESSION (13° < lat. – gall *argraff* ; GR *merq, roudenn, treçz & loc'hadur, mouladur, santimanhou & empresyon* – trace roud) **ROUDENN** f.-où : l'impression du véhicule *ar roudenn garr*, (bois, tissu) **LOUC'HADENN** f.-où : *louc'hadennoù du & lo(u)c'hadur* m.-ioù ; (tirage) **MOULIDIGZH** (**MOLL-** var. W) f.-ioù (& *mouladenn, mouladur* édition / n.vb. *moulañ*) ; (abstrait) **FROM** m.-où : *kaout from*, (& émotion) **FROMADENN** f.-où, (forte / faste, luxe) **LORC'H** m.-où (NF Lorho) & faire forte impression *ober lorc'haj-où* ; (l'impression) **SANTIMANT** m.-où,-choù : c'était ma première impression *an dra-se oa ma santimant kentañ* ; avoir l'impression que **KAVout*** (*da ub*) : *ka(v)oud^e a ra din eo gwir* (Ph / L 1900 Ils eurent l'impression *Caout a reas dezo / great eun impression vras varnout* fait forte impression = *an impression en tele* / imprèsjon/ E<F3 & Go<FP ayant fait forte impression *skoet ur c'hlaouenn ('n) em c'halon*)

IMPRESSIONNABILITÉ (19° ; C. *santidigaez*) *santidigezh* f.-où

IMPRESSIONNABLE (18°) *santidig /-ik** ad. (& Ph *aonig, spontig*)

IMPRESSIONNANT,-E (18°) **FROMUS**, (parf. W & Ph) **LORC'HUS** ; (par le volume - Pll<PM *un turum[p] / stum[p]et & turumenn-où*) **TURUM** : *hennezh zo turum*

IMPRESSIONNÉ,-E (pp) **FROMET** & être impressionné *kemer from* (T<JG), **LORC'HET** (W<PYK & Are-Ph) : *lorc'het gant hennezh*, (W<PYK : rendu bègue < assoiffé) **BALPET**

IMPRESSIONNER (18°) **FROMañ,-iñ** (& Ph *fourmañ, fourbilhañ* traquer) ; (& s'i.) **LORC'Hiñ** : *lorc'het ged an dra-se* (W<PYK & Are-Ph) & *pikañ ar galon, skoiñ ur c'hlaouenn e kalon* (*ub* – & *trevariañ / treveliañ, trivialiañ & trefuiñ / trufuañ* TK) ; (photo) *lo(u)c'henniñ* (& *loc'h* empreindre)

IMPRESSIONNISME (19° / GR *empreçzyon, irl > impriseanachas*) = *impressionism* m.-où

IMPRESSIONNISTE (19° / Monet) = *ur sell impressionist* ad. & m.-ed : *an impressionisted*

IMPRÉVISIBLE (19° - *ha*) *n'oufed rakwelet** ; la météo est imprévisible (Li<LB / AR : gall *angywir* & gaul-celt couiros / *gwir*) **ANKIVIL** *eo an amzer ! & blancheur à l'horizon venant du sud-ouest* (adage Li<YR jamais très fiable : *pute ou bien putain*) *Mervent pa vez gwenn / A zo gast pe butenn* (& *ruzell veure pe diouzh ar mintin / kuzul gwreg, a-wechoù 've gwir hag a-wechoù 've ket*)

IMPRÉVISION (19° / Wi *goanagiñ* prévoir n.vb.) *an dic'hoanagiñ*

IMPRÉVOYANCE (17°) **DIBOURVEZ** m.-où

IMPRÉVOYANT,-E (16°) **DIBOURVEZ** : *tud dibourvez* (& T<JG *dibalamour*)

IMPRÉVU,-E (16° pp ; GR *s(o)ubit*) *dic'hoanaget*, **DIC'HORTOZET** (& *dic'hed / n'edod ket war-c'hed anezhañ*) ; l'imprévu **DICHAÑS** f.-où : *sauf imprévu met hag un dic'hañs / ur chañs a ve* (Ph / *mechañs* adv. & *bet skoilh war an hent*)

IMPRIMABILITÉ (cf. GR) *mouladurezh* f.-où

IMPRIMABLE **MOULAPL*** (var. **MO(U)LLABL**)

IMPRIMANTE (20° & ad.) **MOULEREZ*^o** f.1 : *ur voulez laser*

IMPRIMATUR (19° lat.) = *an Imprimatur* (1903 / *aotre da voulañ & 'mad da vezañ moulet'*)

IMPRIMÉ,-E (ad. / pp ; GR *scrid moulet*) **MOUL** / **MO(U)LL** ad. & m.-où : *levrioù moul, skritur moul, paper moul(et)* pp **MOULET** ; (n.) **MOULADENN** f.-où

IMPRIMER (13° < lat *imprimere* / *premo-* ; C. *moul mola*, GR *moula levryou, imprima* & 19°) **MOULAñ** / **MO(U)LLiñ** (W) : *moulet e veze levrioù, moulañ en liw* (publier *embann*), (17°-19°) **IMPRIMAñ,-iñ** (trad.) ; (marque & empreindre) **LO(U)C'Hañ,-iñ** : *louc'het e dreid en traezh* ; (fig.) **PLANTAñ,-iñ** : *plantañ kas^soni en he c'halon* ; (un mouvement, une vitesse) **PLANTAñ** / **SANKañ tizh**, **REIÑ lusk** (*da ud*)

IMPRIMERIE (15° art & techn. - cf. C. / GR / 1442) **MOULEREZH** / **MO(U)LL-** m.-ioù : *Moulez Ar Bobl* (1910) & n.vb. ; (lieu) f.-ioù, **TI-MOULLAÑ**, **TI-MOULEREZH** m.-ez & *impremeri / imprimiri* f.-où

IMPRIMEUR (1441 ; GR *mouler*) **MOULER** / **MO(U)LLER,-OUR** & *imprimer* m.-(*er*)ion (f.1)

IMPRO (cf. Ph **RAKTAL**) > **IMPROVISATION**

IMPROBABILITÉ (17°) **DIAS^sUR** m.-où & *an diasur ma oa*)

IMPROBABLE (17° ; GR *ar pez ne deo qet guir-hêvel*) **DIAS^sUR** : *un dra dias^sur a-walc'h*, **DIBAOT(-KAER)** : *dibaot e teufe war ar pemdez* (L & Ph : *dibaot-kaer* / Prl *direkis*)

IMPROBATEUR,-TRICE (17° & *improbatif / désapprobateur* *diveul /-us*) *diveuler* m.-ien f.1

IMPROBATIF,-VE > **IMPROBATEUR**

IMPROBATION (15° < lat. / *diveuleudi* désapprobation / **MEUL-** n.vb. : *an*) *diveuliñ*

IMPROBITÉ (14°-18° / *recta reizh*) *direizhded* f.

IMPRODUCTIF,-VE (18°) **DIFONN** (& peu abondant / lent(ement) **DIFOUNN** Ph) : *labourioù difonn* (*difounn*), **DIAMPLET** / **DIZAMPLET** (T), (pers. / *abeille na ra*) *na koar na mel* (Y.Gow<HB) ; (terre) **DALL** : *douar dall* (W<MN), **TAGN** : *douaroù tagn* (& *douar brein, yen*), *mad da blantañ chas* (T<JG & PT *douar menez, rukagn*)

IMPRODUCTIVITÉ (19°) **DIFONN** m. : *un difonn*, **DIZAMPLET** m. (cf. Prl *displeit*)

IMPROMPTU,-E (17° < lat. in *promptu* ; GR *var an tomm, taulad spered*) **A-GREIS-PEP-KREIS^e** adv. & *abadennig* (*a-greiz pep kreiz*^o*) f.-où

IMPRONONÇABLE (16° - *ha*) *n'haller ket digej, distripañ / disklipañ* (Ph), **FREUZ-GENOÛ** (T)

IMPROPRE,-MENT (14° lat. ; GR *dijauch & amzere, treffoed e langaich*) **DIJAOJ** : *ur ger dijaoj* (*douzh ud & ub* Ph<AT), (*ha*) *n'eo ket MAT* / MAD^o* (*mad da vann* - T<JG) & *diwirion* : *cônique impropre konikenn diwirion* (Mat.<JM), *impropre à la consommation* (eau – Ti<F3 & Ph) **DOUR-HAO^o** *a ran eus se*, (beurre, lait, oeufs - TK<MxM) *traoù* (*Mari*) *toull trenk*

IMPROPRIÉTÉ (15°) **DIJAOJ** m.-où & n.vb. *dijaojiñ* ; (terme) **DROUKC'HER** m.-ioù (T<JG)

IMPROUVABLE (16° ; *dibrouffabl* improbable GR / *improuver* *disaprouff* – *ha*) *n'oufed prouiñ*

IMPROVISATEUR,-TRICE (18° < *improviste*) **TROADER,-OUR** m.-ion f.1 : *un troader sonioù*

IMPROVISATION (19° - n.vb. : *an*) **TROADAÑ** (*sonioù / gevier & livañ*), (Mus.<PH néol.) *'primanao'* m. & rien que des *impros* *mann 'met traoù* (*troadet*) *raktal*

IMPROVISER (17° < it.) **TROADañ,-iñ** : *troadañ ur gaou dezho* (un mensonge) / **LIVAñ,-iñ,-o** : *'h an da livañ anezho deoc'h* (gaul-celt *liuos, v-br liu*), (en toute logique / *penn-eus-penn* T<JG-Ph) **PENNEGañ** *ur gaou = improviziñ* & (néol. Mus.<PH) *'primaozañ'*

IMPROVISTE (16° < it. *improviso* ; GR *pa songer bihanâ*) **A-NES GOUZOUT DARE (DIT)** > *'NES GOÛT DAR'* (Ph) & il m'a pris à l'*improviste* *ne'm boa gouiet dare-dare hag e oa-eñ aze*, & *a-rankontr-kaer* (Prl), *a-skoach-kaer* (W<FL / T<JG) *a-zelaz^h*

IMPRUDENCE (14° ; GR *diavisted, disonch*) *diavisted* f., **DIBLED** m., en toute imprudence (*graet*) **DISONÑJ** (Ph)

IMPRUDENT,-E,-EMMENT (15° ; GR *diavis, dievez, disonch, droucq-aviset, prim a deaud*) **DIFUR** : *cela serait imprudent difur e ve*, (*tud*) **DIBLED**, & *drougavizet* ; (adv.) **DIAVIS-KAER**

IMPUBÈRE (17° ; GR *pautr dindan an oad a bevarzecq vloaz, merc'h dindan an oad a zaouzecq*) = (*ha*) *n'eo ket kaezoureg /-ek**

IMPUBERTÉ (19° Dr) *oad dindan...* m.-où,-joù

IMPUBLIABLE (16° - *ha*) *n'oufed ket embann / diembann-*

IMPUDENCE (16° < lat. ; GR *divezded*) **DIVEZHONI** f.-où, faire montre d'impuudence (vb GR)

KOLL MEZH m. (& Ph *staotet ganti ar vezh*), (une) *AFRONTAJ* m.-où /-achou (& *herder témérité*)
IMPUDENT,-E (16° < lat. ; GR *divez-us*) *DIVEZHET* : *bugale divezhet* (& *divezh éhonté*),
AFRONTET / EFRONTET, IFRONTET (Ph), *dir war o fas^s / tud dir o zal* (cf. NF Taldir, Talhouarn)
IMPUDEUR (17°) *GADALEZH* (& *-iezh*) f.-où (& *likentez lubricité*)
IMPUDICITÉ (14° ; GR *gadelez*) *gadelezh* f.-ioù
IMPUDIQUE,-MENT (14° < lat. ; C. *gadales & gadalus*, GR *gadal,-us, licq, lovr, qyes lupr, sautr* & L 1900 *impudic aoualc'h*) *GADAL*, & *gadalus* (cf. *GAD* lièvre & NF *Gad*, NL ar hat) ;
pers. *impudique KOLL-MEZH* m.-où / *PEMOC'HENN* ! (Lu<JCM excl. / femme *impudique*)
IMPUISSANCE (14° ; C. *galloet*, GR *dic'halloud(ez), semplded*) *DIC'HALLOUD* m.-où &
dic'halloudegezh f.-ioù : l'impuissance humaine *dic'halloud mab-den*, dans l'impuissance (en)
DIASKREN m. : *chom en diaskren* (& *prostré / n'eo ket evid-* il n'est pas en mesure, à ta mesure...) ;
(sexuelle – euphém.) *DIZANJER* m.-ioù (& *dinerzhded, gwanijenn* faiblesse générale Prl / anémie
Ph *sempladurezh*)
IMPUISSANT,-E (14° ; gaul-celt *gall-* & v-br, C. *galloedus* NF Gallouedec, GR *dic'halloud, dic'halloudecq, dic'halloudus*) *DIC'HALLOUD* : *dic'halloud omp, (ema-) en diaskren* (& *erru dinerzh / apathique & gwan, flep / feup*) ; (sexuel) *DIZANJER* : *ur paotr dizañjer eveltañ* (Pll),
(fam. / vulg. & n.) *POCH GOULLO / SAC'H GOULLANTER* m., *FLEB-E-LOST, PICH NUL* m.-où
IMPULSER (20° < angl. / v-br-gall, gall *llusgo*) *LUSKAñ,-iñ,-o* (*WAR-RAOK*) : *luskañ an traoù*
IMPULSIF,-VE,-MENT (15°) *LUSKIG* (*da vont*), *PRONT* (dim.)-IG (*da vont araog e benn*) :
pront evel Leonis, mont prontig (& *prontamant adv.*)
IMPULSION (14° ; gaul-celt & v-br *luscou / GR poulz*) *LUSK(IG)* m.-où, *LUSKADENN* (&
litiadenn Go / link(r)adenn) f.-où : la première impulsion (imprimant un mouvement) *al lusk kentañ*
/ *lus* (*evit ober, mont – Ph, LF / branle ar brall kentañ zo roet ganto*) ; sous l'impulsion du moment
da heul e benn
IMPULSIVITÉ (20°) *prontidigezh* f.-où
IMPUNÉMENT (16° ; GR *dibunis*) *DIBUNIS^s* : *lazhañ dibunis^s* (& Ph *dinec'h-kaer*)
IMPUNI,-E (14°) *DIGASTIZ /-ET* : *chomet digast^r*
IMPUNITÉ (14°) *DIGASTIZ* m.-où
IMPUR,-E,-MENT (14° ; GR *dibur*) = *dic'hlan* ; sang impur (Marseillaise) *gwad (an dud) digar*
(Ch.Rolland c 1900 / *gwad yac'h Breiziz – T 1920*) & *louzus*
IMPURETÉ (14° ; GR *diburentez, lousdony-ou*) *LOUSNEZH* f.-ioù : *lousnezh he buhez* ; (une)
KOC'HENN f.-où pl. *KOC'HION* : *koc'hion sistr* ; *STRONKENN, STROUILHENN* f.-où (& coll.)
IMPUTABILITÉ (18°) *BEC'H* (*da daoler - warne*) m.-où
IMPUTABLE (14° / *bec'h*) *da daoler (war ub)* : cela nous est imputable *warnomp eo taoler ar bec'h / C'HWI ZO KAOZ* !*
IMPUTATION (15° < lat. ; GR *tamallidig^{ez}*) *TAMALLAS^sION* f.-où (T), une imputation odieuse
(Taldir / Kalloc'h) *un drouktamall* (m.-où)
IMPUTER (14° < lat. ; GR *tamall,-eiñ* : *e gaou ez tamaller qemen-ze dezo*) *TAMALL* &
drouktamall (ud da ub), taoler ar bec'h (war ub & war e chouk), (frais & dépenses) *taoler frejoù / lakat mizoù war gont (ub)*
IMPUTRESCIBILITÉ (19°) *DIVREIN* m. (& n.vb)
IMPUTRESCIBLE (15°) *DIVREIN*
IN (1 - 20° < angl. – ie / lat in-> imp- préf. etc. & gaul-celt 'in Alixie' : en Alesia, v-br-corn-gall in)
= *traoù in* (Ph-W in & ban a'el Ph/Prl ban aùel : 'barzh an avel / awel)
IN- (2 - préf.) *DI-* mut. 1 (& var *dis-*), (anc') *an-* (v-br > *angenheñvel, angevazas / ankouazh*),
périphrase : (*ha*) *n'haller ket* : *an dra n'haller ket / un dra ha n'haller ket...* (GR *na aller qet / gall na ellir ei-vb*)
« **IN** » (3 - gallo « ins » = haims Rabelais : hameçons) > *HIGENN*
INABORDABLE (17° < bord – appr. & GR) *DIAES* : (*aod, ub*) *diaes tostaat dezhi*, (pers.) *diaes ober gantañ* (& *kac'her diaes*), d'un abord difficile (*un den & un dra*) *arkanus* (Wu<Drean), (fille)
tener deus he c'helien (T<DG) ; (prix) *KER-RUZ* : le vin y est inabordable *eno eo ker-ruz ar gwin*
INABRITÉ,-E (port : *porzh-mor*) *dic'houdor*, (trad. TK) *DIABRI* : *n'eo ket braw^e bezañ diabri*

INABROGEABLE (18° - *lezennoù*) *DIDORR* & (*ha*) *n'oufed torriñ*
IN ABSENCIA (20° < lat.) / *en ezvezañs*
IN ABSTRACTO (20° / *end-abstret*) =
INACCENTUÉ,-E (19°) *dibouez-mouezh /-iet* (pp & *didon atone*)
INACCEPTABLE (18° - *ha*) *n'haller kouñsantiñ* (Ph / *aksepti°* - F3 & *degemer*)
INACCESSIBILITÉ (16°) *DIAMEN* m.(-où)
INACCESSIBLE (14° < lat. ; GR *didaustabl, ne aller qet taustât ountâ* – lieu excentré) *DIAMEN* (W<FL & Wi<PYK) : *ul lec'h diamen, broioù diamen, & d'ar park-se 'ma diamen monet* (Wu) & l'inaccessible objet *an dra diamen (d'an nen) !* & (Mat.<JM néol.) « *diac'hesadus* » & (passage – réputé moins inaccessible) *DISKOILHOC'H* ; (pers.) *GOUEZ* : *un den goué* (Prl), (à la pitié etc.) *SERRET* (*d'an druez*)
INACCOMPLI,-E (19° ; gaul-celt > *darne / morceau*) *DARN*, & *chomet int (e) darn / darniet* (& préf. / *diechu inachevé*)
INACCOMPLISSEMENT (n.vb - *ar chom e*) *DARN*
INACCORDABLE (18° - *ha*) *n'haller ket akordañ*
INACCOSTABLE (GR *inabordable* : *den*) *GARO°* (NF *Garó / Le Garff*)
INACCOUTUMÉ,-E (17° ; GR *digustum ad/pp*) *DIGUSTUM(ET & ma n'oc'h ket kustumet / kustum' a-walc'h a rehet* Ph / *divoas inhabituel*)
INACHEVÉ,-E (18°) *DIACHU / DIECHU* ad. & m. : *ur romant diachu* (Prl *diuchu*) & son roman est inachevé *e romant so d'echuiñ gantañ*
INACHÈVEMENT (19° - n.vb.: *an*) *DIECHU(IÑ)*
INACTIF,-VE (18° - gaul-celt *diacus* & v-br-corn *dioc*, gall *diog* : *dieg*) *DIEG* ad. & m.-ien (f.1) : *tud dieg /-ek** & (péjor' 'professionnels) *LANGOUR* ad. & coll.-enn-où : *ya, langourennoù !* (Ph) ; (en inactivité) *dioberiant, distrivant / diaktiv* (W *dizever* & '*dizevar*' / Wu<Drean) *vaen e vez an den pa vez fatikus an amzer* ; les inactifs (Démographie) *an dioberiant(ez)ed*
INACTION (17° - v-br *diochi* > *diegi* : paresse) *DIOBER* (& Ph *dizober* défaire), *distriv* m.-où
INACTIVATION (20° - n.vb. : *an*) *DIEKAAD*
INACTIVER (20° Bio.) *DIEKAat**
INACTIVITÉ (18°) *dioberiantiz* f.-où ; en inactivité (*ub*) *dioberiant*
INACTUALITÉ (*an*) *DIAVEURE*, & *dibred* m.-où
INACTUEL,-LE (19° / jamais encore - E<Ern adv.) *DIAVEURE*, & *dibred(ig)*
INADAPTABLE (19° - appr.) *DIREIZH*, & (*ha*) *n'haller ket reizhañ* Ph / Prl *lakat da zegoue'out*
INADAPTATION (19° / ie) *DIREIZH* m.-où, & *an direizh ma eo (an traoù-se)*
INADAPTÉ,-E (19°) *DIREIZH(ET da, diouzh e amzer & amzere incongru, dijaoj impropre)* ; (enfant) *AMPECHET* : *bugale ampechet (& dalc'het handicapé, estropié mac'hagnet* Ph-L 14-18 / Prl *ma'hègnet*)
INADÉQUAT,-E (18° - v-br *ancomadas* & gall *angyfaddas* > *angevazas / azas*) *DIJAOJAPL**
INADÉQUATION (20° / v-br > *angevazas* – n.vb) *an DIJAOJ(AÑ)*
INADMISSIBLE (15° ; GR *direceapl* – *ha*) *n'ema ket da vout degemeret, n'eo ket degemerapl*, (usu. Ph) *UR VEZH RUZ* : *ur vezh ruz eo !*
INADVERTANCE (14° < lat. ; GR *disonch*) *DISONJ* (m.) : par *inadvertance graet disoñj-kaer*
INALIÉNABLE (16° Dr ; gaul-celt *aniateios* PYL 89, GR *pez ne aller na guërza na rei* – *ha*) *n'haller ket e werzhiñ (& diwerzh invendable)*
INALTÉRABLE (14° - *ha*) *n'haller ket distresañ*
INALTÉRÉ,-E (19° / *mesk*) *DIGEMMESK* : *pur ha digemmesk*
INAMICAL,-AUX,-E (18°) *DIAMIAPL** (& *diamour*), *DIGAR* : *Turked digar* (L.Clerc 1903)
INAMOVIBILITÉ (18°) *dilem-laka* m.
INAMOVIBLE (18° - dér.) *dilem-laka*
INANALYSABLE (19° - *ha*) *n'oufed analizañ (& syn. - vb)*
INANIMÉ,-E (15° ; GR *dienaouët, diene*) *DIENE, DIVUHEZ*, (corps) *REUD* (*evel un tamm koad* – T<JG / *mo(r)t, chom motet*) ; objets inanimés, avez-vous donc une âme ? *traezoù /treo^w/ divuhē, daoust hag-eñ 'pe un ene ?*

INANITÉ (15°) *DIDALVEZ* m. /-idigezh f.-ioù : *didalvez o buhez (& an didalvez ma eo o buhez)*
INANITION (13° < lat. ; GR *goulloïdig^{ez}*) *DISVOUED* m.(-où) : *tomber d'inanition kraziñ g'an disvoued (& divouedet, divag, duiñ g' an naon)*
INAPAISABLE (19° - ha) *n'haller ket distaniñ*
INAPAISÉ,-E *dihabasket (& dihabask impatient)*
INAPERÇU,-E (18°) : *passer inaperçu chom hep bezañ gwelet (& damwelet / apersevet & chom hep goût da zen, heb 'oùt da hini)*
INAPPÉTENCE (16° / ALBB 492) *dielboued* m.(-où)
INAPPLICABLE (18° - ha) *n'haller ket aplikañ / lakat da dalvezañ, & diaplik*
INAPPLICATION (17°) *diaket / diaplik* m.-où (& n.vb *an diaplikañ*)
INAPPLIQUÉ,-E (17° - pers.) *diaket* ; (loi etc.) *diapliket (& diefed)*
INAPPRÉCIABLE (15° - appr.) *DIBRIZ*, & (ha) *n'haller ket prizañ*
INAPPRÉCIÉ,-E (pp) *DIBRIZET*, & (ha) *n'eo prizet tamm / mod ebet*
INAPPRIVOISABLE (ha) *n'haller ket doñvaat*, (appr.) *DIZOÑV-NET*
INAPPRIVOISÉ,-E (pp) *DIZOÑVET*
INAPPROPRIÉ,-E (20°) *DIBROP^R*
INAPTE (15°-18°) *DISTU* : *il était inapte au métier de paysan (Ph) hennezh oa distu da labouriñ an douar; inapte au travail DIVALO da labourad° (T<JG), DIBARTAPL* (Prl)*
INAPTITUDE (14°-18° / tu) *DISTU* m. (& *didu*)
INARRANGEABLE (ha) *n'haller ket renkañ (na kempenn & (ha) n'eus kempenn ebet dezhañ)*
INARTICULÉ,-E (15°) *DISKLAER, TAG /-ET (taget he mouezh)*
INASSIMILABLE (19° - substance : ha) *n'haller ket esmoriñ*, (pers. : ha) *n'oufed ket hañvalaat**
INASSOUVI,-E (18°) *DIWALC'H* : *ur c'hoant diwalc'h (F.Elies-Abeozen / pp) DIWALC'HET*
INASSOUVISSABLE (19°) *DIWALC'HUS*
INASSOUVISSEMENT (n.vb - an) *DIWALC'HANÑ*
INATTAQUABLE (18° - lieu etc. : ha) *n'haller ket argadiñ (& diargad / NL Kene' Kad-Are) ; (pers.) DISI* : *il faut être inattaquable daw 'vez bout disi (& hep ket a si, 'nes si na tech)*
INATTEIGNABLE (19°) *dreist-diraez & (ha) n'haller ket diraez (na tap'kaout - Ph)*
INATTENDU,-E (17°) *DIC'HORTOZ(-KAER - var. W dic'horto / dic'hortozet imprévu)*
INATTENTIF,-VE (18°) *DIEVEZH(IET)* : *bugale dievezh / diwezh^e (& dible)*
INATTENTION (17°) *DIEVEZH / DIEWEZH* m. (& *dievezhded* dissipation)
INAUDIBLE (18° < lat. / Go ya kle' - gall *anhyglyw, na ellir ei glywed*) *'diheglew', (ha) n'haller ket klevet, (na) vez ket klevet, (trouz) MOUGET / MOUG (bruit mat)*
INAUGURAL,-AUX,-E (17° : séance *abadenn*) *igoriñ /-digoriñ > gouelioù DIGOR*
INAUGURATION (18° < lat. / gaul-celt cor : *clos - gall agoriad, dechreuad ; C. igouridigaez*) *igoridigezh f.-ioù (cf. DIGOR) : igoridigezh ar foar ba Kergozh (Gwengamp) & (trad. Ph B. 1907) LEUR-ZI NEVEZ f.-où (& lorziou / leuriou ne' - Ph)*
INAUGURER (14° < lat *augur* / gaul-celt cor - gall *agor, dechrau ; cf. C. ig^{eriff} ouvrir & ALBB n° 152, NALBB n° 544 E-Go 6pt igeriñ / igor- = digor / gaul-celt cor : incors ! ferme & irl cor*) *IGORIñ & (MM<A.B.) lid-igoriñ : igoret 'vo Ti ar Re Gozh 'benn miz Du, (fig. - v-br & gall) DERAOUiñ (débuter) : l'Ankou inaugure l'année an Ankoù a zeraou ar bloaz newez (T)*
INAUTHENTICITÉ (19°) *diwirionded f., & (an) DIWIRION (ma oa...)*
INAUTHENTIQUE (19°) *DIWIRION (& diles / v-br dilis, & anterin / antilin Ph intègre)*
INAVALABLE (hum.) *TRILONK (& L 1900 (bara) a dri lounk & Ki per trelonk / tarlonk-)*
INAVOUABLE (19°) *MEZH E ANZAV : soñjòù mezh o anzav*
INAVOUÉ,-E (18°) *DIANZAVET*
IN-BORD (angl. / hors-bord - KW *in & bord*) = *in-bord*
INCA (17° < ketchua : chef) = *ur gêr inka, & an Inka (meur)*
INCALCULABLE (18° - ha) *n'haller ket jediñ / karkuliñ (Ph-Prl & diniver, dreist-goñvor)*
INCANDESCENCE (18° ; C. *gor*) *GOR* m. (& coll.-enn-où) : *gor ar forn*
INCANDESCENT,-E (18° < lat.) *GOR* : *gor eo ar forn / GORET (pp), TOMM-GOR (var. W TOEMM-, TIOMM- / TOMM-TOMM), (parf. - braise) RUZ : glaou ruz (& Prl ru'-tan)*

INCANTATION (13° < lat. ; gaul-celt brixta, irl *briocht*, v-br *bre* LF 89 & cantalon / *kentel*, runo- : rune *rin* & *hud* magie > *hun-vre*, *bre - an hun* : *hunvre*) *bre* pl. **BREOÛ**

INCANTATOIRE (19° ; gaul-celt (nepi) andigi) *BRE* & formules incantatoires *breoù* / *inkantator*

INCAPABLE (15° ; GR (nep) *ne deo qet capapl*) **DIC'HOUEST** / **DIC'HOUEZ**, **DIC'HOUI-** /'dihuj/ PhS (incapable intellectuellement) : *un di'houi* (Spézet), (*ha*) *n'eo ket EVIT* (*ober*) : il n'est pas capable de rester en place *hennezh n'eo ket evit chom neblec'h*, je n'en suis pas capable *n'on ket evid ober*, *n'on ket kad* /ka:d't/, **MAD** / **MAT*** **DA VANN** : *mad da vann ebed* (T<JG-Ph & *didu* inexercé, *divarreg* incompetent)

INCAPACITANT,-E (ad. - Ph) **STRAMM** / **STRUMM** (W)

INCAPACITÉ (16° inaptitude : an) **DIC'HOUEST** / **DIC'HOUEZ** (**DI'HOUI** - *ma eo*) m. ; il est dans l'incapacité (permanente) *N'EO KET EVIT* (*seurt*) / (actuelle, provisoire) *N'EMA KET EVIT* (*chom en e sav*) & *n'on ket 'walc'h evid laret dit* (Ph) ; (physique) *mac'hagnamant* m.-où,-choù, (gêne) **STRAMM** m.-où (& coll.-enn-où) : *ur stramm eo dezhi avat* (Pll<PM / *dic'halloud*)

INCARCÉRATION (14° - n.vb.) *karc'hariñ* : *ar c'harc'hariñ* *minored*

INCARCÉRER (13° < lat. > v-br-gall-irl *carcar*) *karc'hariañ,-iñ* (& *serrezh* enfermer, Prl *kelein* / *bar c'hel* & arg. prozur < couvreurs de Plouescat *kaluchi ub*)

INCARNADIN,-E (16° < it. ; GR *flamm*, *liou ruz-beo* – trad.) **INKARNAL**, **RUZ-BEV***

INCARNAT,-E (16° < it. / carn-) **RUZ-KELL**, **RUZ-SKLAER** (GR / Ph rose politiç) ; trèfle incarnat **MELCHON** **RUZ** & *melchen douar* (Li)

INCARNATION (12° < lat. ; GR an *Incarnacion a vap Doüe*) = **INKARNAS^SION** f.-où (relig.) & (*an*) *enkorfañ* (*ud*)

INCARNÉ,-E (16° pp – relig.) **INKARNET**, & *enkorfet*, (*Doüe*) *graet den*, *en den* (*raktal* - conte) ; le diable incarné *an diaoul paotr* (titre) / *en e gorf* (au corps) ; (ongle *ivin*) **ENKARNET** (& *gourivin* m.-où)

INCARNER (14° < lat scol. ; C. & GR *incarni* : *ar verb incarnet* / *qiga a ra ho couly* – relig.) **INKARNAñ** / **ENKARNiñ**, & *enkorfañ,-iñ* / **KIGañ** *a ra an troc'h* / **KIZañ** ; (rôle) *c'hoari buhez* (*ub*)

INCARTADE (17° < it. / escrime ; GR *bourd fall*) **OUILHAD** m.-où (& *follezhenn* folle équipée) ; (envers q^{um}) **MIL ARD FALL** (*ub* – m.-où)

INCASIQUE (19° / Incas) **Inkais^e**

INCASSABLE (19°) *didorris*, & (*ha*) *n'haller ket torriñ* (intact **DIDORR** & pseudo. Dirnador^r < *dir na dorr* acier qui ne rompt & devise N-Dame Guingamp 16° *fun a dri gor a vec'h ez torr*)

INCENDIAIRE (13° ; GR *entaner*, *losqer aznad*) **ENTANER**, **INTANOUR** m.-(*er*)ion f.1 (& T<JG *c'hwezher-tan* boutefeu, *losker* / *dever gouloù* brûleur) ; (ad.) **ENTANUS** : *danvez entanus* / *intanus* (Prl), *komzoù entanus* ; blonde incendiaire **LOSKADENN** f.-où (fig. & *loskadenn a blac'h*)

INCENDIE (16° < lat. / ignis ; gaul-celt teno- v-irl *ten*, v-br-corn-gall *tan* & C., GR *tan-goall*, *entan-adur*) **TAN-GWALL** m.-ioù- : *pa veze taniou-gwall war ar maez* & chacun venait avec son seau lorsqu'il y avait incendie *peb hini a deue gand e zaill° pa ve gwall-tan* (Li<YR / *kloc'h an tan-gwall* tocsin & guerre 1914) ; assurance-incendie *as'urañs tan(-gwall)*

INCENDIÉ,-E (pp – NL) **LOSKET** : *losket he zi* (Prl) & NL *ar Gêrlosket*, *Pont-Losket*, *Ti Losket* ; (*unan*) *bet an tan warnehañ* (& *en e di* / *e gêr*) ; (popul^t ivre) **PULLUC'HET** (Ph *pullufet* / *bulumet*)

INCENDIER (16° ; GR *entana* & *lacqât an tan var ur re*, *an tan-goall e ty ub*) **ENTANAñ,-iñ** / **INTANo**, **TANFLAMMiñ**, & *lakat tan war* (*ub*), **LOSKiñ**, **PULLUC'Hañ,-iñ** (& popul. = enivrer), (reproches) **BLEIZañ** (*ub* / *abraziñ ub*)

INCEPTION (frangl. < film / Di Capprio) =

INCÉRATION (18° < lat cera > *koar* – n.vb.) **KOARENNiñ**

INCERTAIN,-E (14° ; M.17° *incerten*, GR *arvar* & *var var*, *douëtus* & *diaçzur* : *ar maro so sur*, *an eur anezy diaçzur* – gaul-celt couiros & gall *anghywir*) **ANKIVIL** (*an amzer* – Li & aléatoire), **DI(A)SUR** : *re a draou disur* & *dias^{ur}*, **WAR VAR** : *n'eo ket braw bezañ war var*, & *war var e voued* (& *entre mar*, *arvar* / *war varin*, *diantell* indécis, *war vordo* & *se zo da 'hoût* - Go<KC), temps incertain (météo) **BRIZH AMZER** n.-ioù (& *furluog an amzer* ! - Li)

INCERTITUDE (15° ; m-br (*ez mirer*) *incerten* / M.17°, GR *arvar*, *douët,-ançz*) **MAR** m. (& si) : il n'y a aucune incertitude *n'eus na mar na marteze* (trad. Luzel 19°), *heb mar ebed* (& *heb lakad*)

mar - adage), dans l'incertitude *entre mar*, *WAR VAR*, *WAR VARTEZE* : *chom war vartese*^e (& *amzivin* perplexité / *arvar* doute = *douetañs*, & *enk war va lasoù* Lu/Ph *enk warnon non*), (Météo.) *TRELLAJ* m.-où (Are & Y.Gow) : *trellaj g'an amzer*, *etreze o-daou* ; (Mat.<JM) *di(a)surded* f.

INCESSAMMENT (14° ; GR *hep ceçz / hep dale*) *PLAEN(-PLAEN)* : *emaint plaen é torriñ ma revr din* (W<GH / *dalbe'h*), (hum.) incessamment sous peu *BREMAÑ-SOUDEN-DOUE* (T<JG & trad. Ph *bremañ-souden-vatant* < *batant / war arruoud* & rime Ph *nep dale*, 'h an da vale nes dale)

INCESSANT,-E (16° < cesse ; GR *hep paouëz & hep astal*, *hep ceçz*, *hep ehan*, *hep spanaënn* - Arv.Wu / *sjas / hemp sias*) *DIBAOUES*^e : *trouz dibaouez* ar mor & dis^ses^s* (Prl = *hemb arsaù*, *dihan* & anc¹ *insessapl*)

INCESSIBLE (16° / NL-NF Kerdilès - Dr - ha) *n'oufed dilezel*

INCESTE (12° < lat : non chaste - gall *llosgach / col* irl 'berz', basq. > *intzestu* ; 16° *incest* & GR *icest-ou* : *ober un icest*, & *pec'hi gad qar / nes*) = *insest* m.-où

INCESTUEUX,-SE (13° < lat. ; GR *icestus - tud*, *dimizyou*) = *insestus*

INCH (angl : pouce - gall *modfedd* < *mawd* : *meud & meutad / meuthed* W, irl *orlach*) = *tri inch / tri meutad (lien)*

INCH ALLAH ! (إيشالاه) : *in ša' allâh* si dieu le veut > j'espère & esp. *jojala!* - m-br *mar car Doe* devise Ph / *ach doe* > *ATOUE* & *a-toue ya !* - T<EB) / *MA DOUE BENNIGET !* (& *en an' Doue*, *dr'an' Doue*, *bennozh / mallozh Doue*, *mallezh ma Doue* & *mallozh hon dou' dou' dou' !* Ph)

INCHANGÉ,-E (18°) *DIGEMM* (& cf. J.Riou : *kemm ebet er vro*)

INCHANTABLE (*traoù - ha*) *n'oufed kanañ*, & *na ganer ket !*

INCHARITABLE (GR *didrugarezus*, *digar / divat**)

INCHAUFFABLE (19° - ha) *n'haller ket tommañ / toemmein* (W)

INCHAVIRABLE (19° - bag / war *eilpenn*) *DIEILPENN*

INCHOATIF,-VE (14° < lat. : *krog-*) = *verboù krog / inkoativ*

INCIDEMMENT (14° - v-br *dar* > *darbet*, *dareo*) *DARBEDIG* (dim. < *darbet* failli & *darvoud*), (vb) *DEGOUEZHañ,-o* (*da / g'*) : j'ai parlé breton avec lui incidemment *degouezhet din kontañ brezhoneg gant hennezh* (Ph)

INCIDENCE (13° - gall *dylanwad* < *llanw* v-br *lanu* flux - n.vb. : *an darvezañ*, & (influence) *delanwad* m.-où, (Mat.<JM) = *insidañs* f.-où : *ar poent insidañs*, (appr.) *KROG* m. : pas d'incidence *tamm krog war an afer* (& Are<JMS *drou(g)lañs*, (*gwall*) *levezon*, (*di*)*stok*)

INCIDENT,-E (13° < lat scol. / cadere : choir / *degouezh-* ; GR *icidant*) = *insidant* ad. (Mat.<JM), *darvezet* (Ph *DARBET* failli), (petite mésaventure L<MM, & Pll<PM 'atout' - gallo) *ATOUDENN* f.-où : *paket ganen un atoudenn* ; (appr.) *KROG (en ud)* ; (Gram. : *incidente lavarenn*) *darvoud* (f.-où) ; (n.) *DARVOUD(IG)* m.-où : ce ne sont pas des incidents mineurs *n'int ket darvoudigoù bihan*

INCINÉRATEUR (19°) *DEVER (lastez) / LOSKER (lornach - Prl)* m.-ion (f.1)

INCINÉRATION (18° < lat. - n.vb.) *LUDUIÑ*, (ar) *PEURZEVIÑ* : de déchets *ar peurzeviñ lastez*

INCINÉRER (15° < lat. - cinis ; gaul-celt *uluos / luto* D. - gall *llosgi yn ulw*) *LUDUañ,-iñ (ud)*, *PEURZEVIñ (korfoù & Ph pulluc'hañ / poazhañ, loskiñ, suilhañ)*

INCIPIIT (19° < lat. : *deraou* S3) = *incipit / deroù (levr)*

INCIRCONCIS,-E (16° < lat eccl.) *DIDROC'H*

INCIS,-E (18° < lat. ; gaul-celt scota : *besaiguë*, irl *scoth* : *splinter*, v-br *sce-* & C. *squeig*) *SKEJ* ad. & coll.-enn-où : une incise *ur skejenn & lavarenn skej / a-skej* (& *gennet - Diwan*)

INCISÉ,-E (pp / ad. & NF) *FLAÑCHEG /-EK** (/ET - pp)

INCISER (14° ; C. *squeigeaff* couper, trancher, GR chirurgie *sqeigea* : *trouc'ha* - & disséquer) *SKEJal*, (abcès, chair, plaie) *FLAÑCHañ,-iñ* : *flañchañ ar gor*, (poisson pour le vider Mar.<Ki) *SKORCHañ*

INCISIF,-VE (14° < lat.) *SKEJUS*, (pers. & fig.) *FLAÑCHER* m.-ion f.1 (NF) & *LEMM (e deod / o flu(m)enn)*, (paroles) *kaoziou a-riot* (W<PYK / Ph vb *RIOTal*) ; incisive *DANT 'RAOK / PLAEN* m. (pl.) *DENT*

INCISION (14° < lat.) *SKEJ* m.-où, coll.-enn-où ; (plaie & vagin - bêtes & pers.) *FLAÑCH* m.-où (& *fleñch / frañj-*), vb pratiquer une incision du vagin (personnes & bêtes - ex. : vache) *FLAÑCHañ (ar vuoc'h)*

INCISIVE (dent) > **INCISIF,-VE**

INCISOIRES (GR dents : *dent a ziaraucq*) = *dent a-ziaraog* (pl.)

INCISURE (17° - C. *squeigeadur*, GR *sqeijadur*) **SKEJADUR** m.-ioù

INCITANT,-E (19°) **IS^SITIG** m.-où & ad. (-ik*)

INCITATEUR,-TRICE (15°) **IS^SITER** m.-ion f.1

INCITATIF,-VE (15° - *prizioù*) **IS^SIT** /-**IS^SITAN**

INCITATION (14° < lat. ; GR *attizerez*) **ATIZ** m.-où, **BROUD** m.-où, n.vb. (an) **IS^SITAN** (d'ober)

INCITER (14° < lat *incitare* ; v-br *anno*, gall *annog* ; C. *attif faff*, GR *attiza*) **ATIZañ**, **IS^SITañ**, -iñ : *is^sitañ an dud da brenañ*, inciter à attaquer **KISA**° /'kisa/ (Li<YR : *kisa eur hi* / à aboyer Ph) **HES^Sal** (& Prl *hiessein ar 'hi*) ; avec une broche (tige) **BROCHAñ**, -iñ : *gante ferier houarn é vrochañ an dud da zañsal* (trad. Dp : avec fourches métalliques incitant les gens à danser) = **BROUDAñ**, -iñ, -o^u (an dud), **BOU(N)Tañ** (da ober T<JG) **LAKAad** d'ober (& *hegel* KT-Ph)

INCIVIL,-E,-MENT (14° < lat. ; GR *dic'hraçz*, *amzeread*) **DISEVEN**, **DIZOARE**

INCIVILITÉ (16° < lat.) **DIZOARE** n.-où, (Ph petites méchancetés / misères aux f.) **TRUCH** m. : *ober truch d'ar merc'hed* (Ph<MA)

INCIVIQUE (18°) = *insivik* (& *an-* préf. /-*sivik*)

INCIVISME (18°) = *insivism* m.-où

INCLASSABLE (19° - excl. Lu) **DISHEÑVEL** ! : *ya disheñvel !* & (*ha*) *n'oufed klasañ*

INCLÉMENCE (16° < lat.) **DIDRUGAREZ** f., **DIHABASK** m., an **DIZHARAG** ma oe an amzer (Prl & ad. > *diharèk / dizarak* KW<EE)

INCLÉMENT,-E (16° < lat.) **DIDRUGAREZ**, **DIHABASK**, **DIZHARAK** (& Ph *didruez*, *didrugar*)

INCLINABLE (20°) **KOSTAPL*** (Prl) & (*hag*) *a c'haller kostezañ* /-**KOSTE**^Z

INCLINAISON (17°) **KOSTEZ** m.-ioù, *kostechou* (L) : ce champ a une certaine inclinaison *kostez zo g' ar park-se* (Ph), (& descendante, gravité) **POUES-TRAOÑ** m. : *re a boues-traoñ* / (montante) **POUES-KREC'H** m. (Ph & (*ribin-*)*diribin* pente / *riboul-diriboul*, *naou(-dinaou)* versant

INCLINATION (13° < lat. – sens propre) **SOUBLADENN** f.-où : *ober ur soubladenn d'e benn* (& *stou(ig) - d'e benn - flexion*), (& fig.) **PLEG** m.-où : *dont d'e bleg kozh*, *ar plegoù fall* (& *tech*, *techet da ud enclin*)

INCLINÉ,-E (16° ; GR pp *costezet* & *diribin*) **WAR E GOSTEZ** (m.), (tête T<JG) **WAR STOU** ; (*douar*) **TOSTAL** (Prl & *toStalenn*)

INCLINER (13° < lat. / enclin ; C. *anclinaff*, GR *costeza*, *daou-blega*, *stoui* – q.ch. & s') **KOSTEZAñ**, -iñ : *kostezañ a ra e benn*, *ur vag é kosteziñ* (& *kostigellañ* gîter), **LAKat*** **WAR E GOSTEZ** (m.) : *incline-le lak anehañ war e gostez / war he c'host'*, (& s'incliner) **SOUBLAñ**, -iñ : *soublañ e gein*, *e gorf*, *soubl da benn !* (Li<YR / (se) pencher Ph-KW *stouañ,-o*), (& fig.) **PLEGAñ**, -iñ : *au vent plegañ dindan an avel*, *aux autres plegañ dirag ar re all*, *plegiñ pe terriñ* (adage & *ma ne bleges ket 'torri* Pl<YP), (à) **BEZAñ TECHET** (*da soñjal / douget*, *tuet*)

INCLUANT (20° - Ling.) = *inkluant* (m.-ed)

INCLURE (16°-19° < pp – dér. / Mat.<JM) = *inkluiñ / enklozañ*, *enlakaat** (Diwan)

INCLUS,-E (14° pp < lat *includere* – Mat.<JM) *enklozet** ; (*ema-*) **E-BARZH** (*ud*) : *ça c'est inclus se zo 'barzh !* & ci-inclus *e-barzh hemañ / homañ* (Prl & gratuit à 'n oll) : *un tamm àr an holl* (& compris : *frejoù hag all & boued da buchur* L)

INCLUSIF,-VE,-MENT (17° < lat. – Mat.<JM) *enklozus**, (appr. Li adv. < *poursu*) **DA-BUCHUR**

INCLUSION (17° < lat. – Mat.<JM ; n.vb an) *enklozañ,-iñ*, & *enlakaat** /-*adur* m.-ioù (Diwan) ; écriture inclusive *skritur-enkloziñ*

INCOAGULABLE (18° - sang) **DIBOULOU**, **DIGAOU**L (W – lait etc.)

INCOERCIBLE (18° < lat – v-br *ers*, m-br *hars*) **DIHARZ**, & (*ha*) *n'oufed herzel*

INCOGNITO (16° < it. / (co)gnat- ie gaul-celt (g)nat- ; GR *dianaff*) **DIANAV** : *deut dianav (-kaer)*, **HEB 'OÛT DA ZEN** (T)

INCOHÉRENCE (18° - lat. (co)haerentia ; GR *qendalc'h* – gaul-celt delgu) **DIGENDALC'H** m. : *digendalc'h e bolitik* (& *digempoell*), **DISUIT** m.-où (Ph : *kaozioù disuit*)

INCOHÉRENT,-E (18°) **DIGENDALC'H** : *komzoù digendalc'h*, & *digempoell* (*diboell*, *espoell*, *brellet*, *penn-brell* type braque) ; **DISUIT** : *komzoù disuit* (Ph), & *ha n'a ket da benn ebet* (Prl)

INCOLLABLE (20° - riz etc.) *DIBEG, DIGAOT*, (pers. - *ha*) *n'haller ket gennañ / yennañ, yodañ*

INCOLORE (18° < bas lat. ; v-br-gall *diliu*) *DILIW* : *gwer diliv** (& *disliv(et), livet-fall*)

INCOMBER (18° < lat. *incumbere*) *DEGOUEZ^hañ,-out** (g') : *cette tâche nous incomba ganeomp e oa degouezhet al labour-se*

INCOMBUSTIBILITÉ (18°) *DILOSK* m.-où

INCOMBUSTIBLE (14°-18° ; v-br *loscitic* NL C.Quimperlé, GR *dilosq-* & NF *Dilosquer*) *DILOSK*, & (*ha*) *n'oufed loskiñ, n'haller ket deviñ*

INCOMMANDABLE (popul. / pas commandable W<Drean – *ha*) *nend eus ket a gomand dehoñ*, (pers. L<MM / herse Ph) *OGED* m.-où,-joù : *ogedoù ar re-zeoù !*

INCOMMENSURABILITÉ (17° - Mat.<JM) *digenvuzuliadusted^o f.*, (appr.) *dreist-goñvor* m.

INCOMMENSURABLE,-MENT (18° < lat. – Mat.<JM) *digenvusuliadus^e* & l'incommensurable (Guillevic > Helias) *an digenvuzulerez(h)* ; (appr. & adv.) *dreist-goñvor*

INCOMMODANT,-E (17°) *DIAEZUS / DIAES* (d'an holl)

INCOMMODE (15° ; GR *diæz*) *DIAKOMOD* : *traoù diakomot(oc'h) da labourat* (Ph) ; (pers.) *DIAES* (*ober gantañ, & diamen, kintus / disañs, randakl* Prl / Ph *kajus, kleř, kruel, torr-penn*)

INCOMMODÉ,-E (pp - *LAKET*) *DIAES* (T<JG & Ph)

INCOMMODÉMENT (16° adv.) *DIAKOMOD*

INCOMMODER (16° ; GR *diæza*) *DIAEZañ,-iñ* : sans incommoder personne *kuit da ziaezañ den & ober diaes* (*da ub – lastezañ* envahir & fig., Prl *randakliñ*)

INCOMMODITÉ (16° ; GR *diæzemand*) *DIAEZAMANT* m.-où,-chou, *DIAESTED* f.

INCOMMODO (enquête commodo incommodo) > **COMMODO**

INCOMMUNICABILITÉ (19°) *DIZAREMPRED* m.-où,-joù (*etre an eil hag egile*)

INCOMMUNICABLE (15°) *DIZAREMPRED*, & (*ha*) *n'haller ket kemenn* (& *digemenn / degemenn* - cf. (*an*) *degemenn marw*)

INCOMMUTABLE (14° Dr) *diberc'hennapl**

INCOMPARABLE,-MENT (15° ; GR *n'en deus qet e bar, dispar*) *HEP-PAR, HEB-E-BAR* (m.) : un type incomparable *un den heb-e-bar / plac'h hep-he-far* (Ph & adv. : *labourat hep-par / T<JG a'r* (g)*wella, gwashañ ma hall*), (chose, pers.) *DISPARADENN* f.-où (Ph *esparadenn* vedette etc. & *disparailh / nomparailh* m-br & *disheñvel ! Lu*)

INCOMPATIBILITÉ (Mat<JM / m-br *dere*) *digendere* m.-où

INCOMPATIBLE (15° / lat. *pati* ; GR *ne all qet padout g^hevret gad un all – Mat.<JM*) *digendere* & il y a incompatibilité d'humeur *savet imor etrezo*

INCOMPÉTENCE (16° / C. *digouzuez* non fachant, ignorant – gaul-celt barro & v-br *barr*) *DIVARREGEZH* f.-ioù, *DIBARTABL* (Prl)

INCOMPÉTENT,-E (16° < lat. *competere* ; GR *digompetant – Prl dibartabl*) *DIVARREG /-EK** : (*den*) *divarreg a-grenn*

INCOMPLET,-E,-MENT (14° < lat. - pp vb *complere* ; gaul-celt > *darne*) *DARN* : *chomet darn* (& *e darn* inaccompli – cf. W *darnbare* équipe incomplète de 7 batteurs, perte incomplète *darnboll* & vb), (gaul-celt *cloc-* > *cloche, cloque* etc.) *DIGLOK* (Mat.<JM), (relativement (in)complet Ph) *PEUSKLOK* (& *peuzdiglok*) : *ur renta-kont peusklok* (usu^t Ph)

INCOMPLÉTUDE (20°) *DIGLOK, PEUSKLOK* m. & (Mat.<JM) *diglokted* f.

INCOMPRÉHENSIBILITÉ (*an*) *DIGOMPREN /-idigezh* (*di-* / *komprenidigezh*) f.-ioù

INCOMPRÉHENSIBLE (14° < lat. ; GR *fazyou digomprenapl*) = *INKOMPRENAPL** (Pll<PM) : *un dra inkomprenabl^e a oa degoue't ganin, se zo digompren(apl) ! & digomprenus* ; langage incompréhensible *langaj Pir an Avan(en –TK<MxM - sobriquet / T<JG : nom eun ano)* *DIZROET*

INCOMPRÉHENSIF,-VE (ad - pers. : *den*) *DIZINTENT / DIENTENT*

INCOMPRÉHENSION (19° - *un*) *DIZINTENT / DIENTENT* (m. - n.vb)

INCOMPRESSIBLE (17° - Sc.) *DIVOUSTR*, & (*ha*) *n'haller ket moustrañ* (*gweskel / gwaskañ*), (fig.) *n'oufed diskenn* (*frejoù & vb diskenn pep tra er priz izellañ* E.Moal)

INCOMPRIS,-E (15° - *unan*) *DIGOMPRENET / DIENTENTET*

INCONCEVABLE,-MENT (16° - lat. (cum)*capere / capter* etc. ; gaul-celt *meðð-* v-br-gall *med-*

> *meiz & me^z*, GR *ar pez ne alleur qet da conceo, digoncevapl*) **DIVEIZ** ad. & m. (vb Ki) & *diveizus, (ha) n'oufed meiziñ*

INCONCILIABLE (18° / NL) *DIGOMPES*, & *(ha) n'haller ket kompezañ, (ha) n'oufed unvaniñ*

INCONDITIONNÉ,-E (18° & div. NL / Parc stu) *DISTUZ*

INCONDITIONNEL,-LE,-MENT (18° < angl. ; basq. > *itsu-itsu : dall-dall – gall diamodol : unconditional*) *dreist-divis^e* (& *ha n'ema ket dindan diviz*), (ordre) *KRENN HA KRAK*, (pers. & béni oui-oui < *ben-i : mab-me*) *HEUL-HEUL* (Ph NP *Fañch ar Peul ah a da heul*) : *unan heul-heul*

INCONDUITE (17°) *gwall gundu / GWALL SKWER* n.-ioù (& *droukskouer* / Ph gwall vuhez*)

INCONFORT (19°) *digoñfort* m.-où,-choù (& *diaezamant, an diaes* m. / *diskoñfort* désolation)

INCONFORTABLE,-MENT (19°) *digoñfortus*, (appr. – voiture etc.) *DIAES* (*an tamm oto-mañ*), (négligé) *DISKRULLU* (W) / *DISKURLU-KAER* (KW), & dans une position inconfortable (fam') *a-fourch ar an ahel* (W<FL-GH / 'vel ur pesk en ur bod lann & T<JG *digevannezus*)

INCONGELABLE (17° - *ha*) *n'oufed skornañ*

INCONGRU,-E,-ÛMENT (14° < lat. congruus / m-br (*ken*)*dere*) *amzere* (*dizereat* inconvenant, *dijaoj & dibrop*), pas incongru (Prl) *PROP^k*: *ne ve ket prop dit* (Ph / *prop dit & prob eo dit* !)

INCONGRUITÉ (16° < lat.) *amzere* m.-où (& *komzoù dizere(at) / dizoare*)

INCONJUGABLE (19° - dér. /-PLEG) *dizispleg*

INCONNAISSABLE (17°) *dianavezapl* (ad. & n.)

INCONNU,-E (16° / cognat- ; GR *dianaff* – ALBB n° 11 connaître) *DIANAV(EZ)* var. *DIZ-* / *DIS^e*-ad. & m. : *tud dianavez, ur bobl dizanavez, n'oc'h ket dianavez din* (& pp *dizanavet din* Ph > /di'zã:nə'tin/ / Prl *dianaùet & K/veyer* 18° (*poues*) *inanavezet & gwrac'h an Inkonu* – conte Luzel) & saut dans l'inconnu *lamm en dianav*, fièvre inconnue (JCM) *terzienn ha ne lavare ket he ano^o*, né de père inconnu (JCM) *bugel sant Jozeb, & beuzet e dad e stank ar vilin-avel* (*Bilzig*) ; inconnue (Mat.<JM) *dianavenn* f.-où

INCONSCIEMMENT > **INCONSCIENT,-E**

INCONSCIENCE (18° / science < scire - Psy.) '*diemouez*' m., (irréflexion) *berrboellegezh* f.-ioù, *BERRBOELL* m.-où (& surn. *Barboullig / Milin diboellou*)

INCONSCIENT,-E (19°) *DISONÑJ* : *un den disoñj & j'ai dû le faire inconsciemment graet disoñj-kaer ganin, 'ouzoc'h 'walc'h* (Ph) & *diveiz : tud diveiz* (vb-a°); (coma) *diemskiant* (& *tud diskiant*) & '*diemouez*' / *digoustiañs*, (var.) *diouez / dic'houez* (YEB<F3 / *DI'HOUI*) ; (irréfléchi) *ANCHAL* : *anchal mont er-maez g'an amzer a ra* (L c'est inconscient de sortir - en mer - par ce temps), (pers.) *BERRBOELL* dim.-ig m.-ed & f.-enn-ed : petite inconsciente ! *barboulligenn* ! (YG & Ku > *ur barboullig / Pll berrboellig*) ; personne inconsciente (insouciant) *PENN-AVEL* /-*AWEL(ET)* m.-où (Arv.W<Drean, T<JG) ; l'inconscient (Freud) *an diemskiant*

INCONSÉQUENCE (16° < lat) *DIAVISTED* f.

INCONSÉQUENT,-E (16°) *DAVIS* : *an dud diaviz* & diavis-kaer*

INCONSIDÉRATION (GR *dievezded*) =

INCONSIDÉRÉ,-E,-MENT (15° < lat. ; M. 17° & GR *dievez*) *dievezh* : propos considérés *komzoù dievezh / kaoziou disuit* (Ph & *un den disuit / berrboell(ig), flaw*), (adv.) *FAOT-DIFAOT*

INCONSISTANCE (18°) *DIZALC'H* m. (& n.vb /-en)

INCONSISTANT ,-E (16° / gaul-celt delgu) *DIZALC'H* (& *hep dalc'h ebet, tamm dalc'hañs*), (nourriture / v-br) *DIFONN* : *traoù difonn, FLAK* (div.) : *flak eo da yod, tud flak*, (& irréfléchi NF Flao) *FLAW* /*flaw*/ : *paotred flaw, ur plac'h flaw* (Ph), pers. inconsistency *PENN-FLAW* m.-où (f.) *FLAWENN / FLAVENN* f.-ed ; tissu inconsistent *RIDELL* m.-où (fig. / sas & mou *gwag / gwak**)

INCONSOLABLE (16° / NF Soulas & '*choulas'enn*') *disoulas* /-*choulas* & *(ha) n'haller frealziñ*

INCONSOLÉ,-E (pp) : Je suis le Ténébreux, - le Veuf, - l'Inconsolé, Le Prince d'Aquitaine à la Tour abolie : Ma seule Etoile est morte, - et mon luth constellé Porte le soleil noir de la mélancolie (El Desdichado – Nerval 19° / NF Cudennec Ph) *Me eo ar C'hudenneg, - Intañvet, - Diskonfortet, Priñs Akuitania aet e Dour en e boull : Ma Steredenn 'meti zo maro ha ma 'oud' stergannet, Ema warnañ heol du ar velkoni*

INCONSOMMABLE (19° *ha*) *n'oufed koñsomiñ* (*evañ na dibriñ...*)

INCONSTANCE (13° < lat. ; GR *berboëll, dibarfed-*) *DIBARFETED* f. (& *an dibarfet ma oa*,

dibarfes^sion f.-où), *DIBOELL* m.-où (& NL Pll *Milin diboellou*, Prl / *po^ellad* constance) & (pers.) *skañvbennegezh f.-ioù*, (de q.ch.) *VALIGAÑS* f.-où

INCONSTANT,-E (13° < lat. ; GR *barboëllicq, dibarfed, scanvelard, hedro / a dro da bep avel*) *BERRBOELL(IG /-IK* Ph > barbellik-ed* papillons), *SKAÑVBENN(EG)*, *DIBARFET*, *F^OURLUOG* (*an amzer, ar glao^o L<MM & PEll. 18°*) / (chose) *VALIGANT* : Je t'aimais inconstant, qu'aurais-je fait fidèle ? (Racine) *Me'z karie berrboellig, petra 've bet fidelig ?*

INCONSTATABLE (rare / stare ie - ha) *n'haller ket stadañ*

INCONSTITUTIONNALITÉ (cf. *Bunreacht* irl.) *divonreizh*

INCONSTITUTIONNEL,-LE,-MENT (18° / irl *bunreacht* constitution – gaul-celt buna : base, rextu reizh) *divonreizh*

INCONSTRUCTIBLE (20° / *douar-defis^s*) *DIDO*

INCONTESTABILITÉ (18°) *DIGABAL* m.-où, & (*an*) *direndael (ma oa)*

INCONTESTABLE,-MENT (17°) *DIGABAL*, & *direndael* (FV / *diarvar*)

INCONTESTÉ,-E (17°) *digontest*, (maître incontesté) *PENN BRAS-BRAS*

INCONTINENCE (12° ; GR) *DIREIZHAMANT* m.-où, *-amañchoù*

INCONTINENT,-E (1 - 13° < lat.) *DIREIZHET* : *he mab zo direizhet*

INCONTINENT (2 - 13° ; GR *qentiz / qerqent* & C. *Quent*) *a-droc'hamant* (T<JG *a-droc'h-mogn / a-droc'h-trañch*), (*KER*) *KENTIZH* (Arv.W / KW), *inkontinant* (trad.)

INCONTOURNABLE (20° ha) *n'oufed dioueriñ, DA A-WALC'H* (*kaout se, prenañ anezho*)

INCONTRÔLABLE (19°) *DIGONTROLL / DIREOL*

INCONTRÔLÉ,-E (pp) *DIGONTROLLET*

INCONVENANCE (16°) *amzereadegezh f.-ioù*, (appr.) *DROUG* m.-où : (*tamm*) *droug ebed* (T<JG-Ph & *drouc-c'her* impropriété)

INCONVENANT,-E (18° / m-br *dere-*) *amzeread /-at** (& *dizereat* incorrect), *DIFES^SON* (K<PYK & Ph / *dijaoj & drouc-*)

INCONVÉNIENT (13° - GR *goall & drouc-eür* – embarras) *CHASTRE* m.-où : *nag a jastre / chastre ganto !* (L mut. 1), (appr.) *DIAEZAMANT* m.-où, *-amañchoù* : trop d'inconvénients ! *re a ziaesamant^e ! (& re ziaes dezho !)*

INCONVERTIBILITÉ (20°) *DICHEÑCH* m.-où

INCONVERTIBLE (16° / GR *cench*) *DICHEÑCH* (*moneiz*), & (*ha*) *n'oufed koñvertis^sañ*

INCOORDINATION (19° Med. - appr') *STROALLEG* (ad. & n. / NF *lopes & dopes*)

INCORPORABLE (19° - *ub, ud*) *da rejimantiñ / DA VUREVIÑ* (passer le conseil de révision)

INCORPORATION (15° < lat. – amalgame n.vb.) *TOUEZIAN^h* : *an touesiañ^e meur a dra d'ober unan*, (Milit. : ar) *REJIMANTIÑ / BUREVIÑ* (*konskrived*)

INCORPORÉITÉ (& incorporalité) *DIGORF* m. /-elezh f.-ioù

INCORPOREL,-LE (12° < lat. ; GR *digorporal* & *n'en deus qet a gorf* – gall *di-gorff*) *DIGORF*

INCORPORER (15° < bas lat. & corpus > C. *Corf* ; GR *ober unan* – q.ch.) *TOUESiañ^e* (L) / *TOUEZiañ** (*traoù*), *FONTañ,-iñ* (*an eil e-barzh egile* – Ph), *LAK' (E-BARZH... & mesk-diveskañ)* ; (Milit.) *REJIMANTAñ,-iñ / BUREViñ* : *burevet da driwec'h vloaz !* (Pll<OB / *enrollañ soudarded*)

INCORRECT,-E,-MENT (15° <-rect- ie gaul-celt rextu / lat rectus < ie ; v-br *reith*, GR *qerreiz*) *DIREIZH* : mots *gerioù direizh & digerreizh* : *ur respont digerreizh* ; (moralement) *DIZEREAT** : *ur gwiskamant dizereat* ; (langage : *brezhoneg / galleg*) *PORC'HELLEK** (TK<MxM / *forc'hellek** / (*ha n'eo ket yac'h & a-dreuz de travers*), personne parlant de façon incorrecte (grossièrement) *GENOÛ LOUS* : *henezh en deus / zo ur genoù lous 'hat !* (Ph)

INCORRECTION (16° / ie) *DIREIZH* m.-où *digerreizh* m.-où, (une) *DIREIZHADENN* f.-où, (morale) *DIZEREADEGEZH* f.-ioù

INCORRIGIBLE,-MENT (14° - lat. *corrigo* / reg-; GR *discourrich* – enfant) *DISUJ / DIREIZH* : *bugale disuj & (bugel) dispak ha displait* (Prl / *displeit*)

INCORRUPTIBILITÉ (15° - déverbal) *DILOVR / DIVREIN* (m. & n.vb - usu^l Ph)

INCORRUPTIBLE,-MENT (14° < bas lat. / v-br *lebred*, m-br *loffr* ; GR *na all qet goasta na breina*, gall *gonest*) *DILO(V)R / DIVREIN*, (pers.) *MIL ONEST*

INCREDIBILITÉ (16° : an) *INKREDABL* - *ma'z eo* (m.)

INCRÉDULE (14° / vb credere ; GR *discred-icq*) *DISKREDUS* (& *diskredig* sceptique, *inkredour* incroyant / cf. NF Incrédule)

INCRÉDULITÉ (14° < lat. ; GR *discredanz* & *discredenn*) *DISKREDAÑS* f.-où

INCRÉÉ,-E (15° ; GR *so a viscoaz, ne deo qet bet crouet*, la sagesse incréée *ar furnez eus a Zoïe*) *A-VISKOAZH* (*DA VIRVIKEN*), & (TK) *deus biskoazh* / 'nes bezañ krouet

INCRÉMENT (18° Mat. < angl. & lat. – gall *codiad*) = *inkrement* (m.-où)

INCREVABLE (19°) *DIRENNET* (fig.- pers.), (NF Corfdir /-dyr, Taldir) *DEN DIR, DIR ENNAÑ / DIR OC'H OBER ANEZHAÑ* (& *den houarn, ki-labour, Prl jô labour, loenden forçat* fig. T<JG), (enfant) *DISKUIZH-TRE*

INCRIMINABLE (m-br *carez ad. / digarez*) *karez*

INCRIMINATION (19° ; m-br *a pep carez* & gall *cerydd*) *karez f.-ioù : lemel ar gare'* (W & LH)

INCRIMINER (16° < lat. ; m-br *lech d-e carezaff / di-garez-et* & GR – W / m-br *ancrimet* < encrimé Mirouer 16° *e-n Abym ancrimet* & DJ *acrymet*) ; *KAREZiñ (ub) : on incrimine la nourriture kareziñ a raer ar boued* (W<LH & blâmer)

INCRISTALLISABLE (18°) *DISTRINK*

INCROCHETABLE (19° & div.) *DIGROG : etre krog ha digrog*

INCROYABLE,-MENT (16° ; GR *discredapl*) *INKREDAPL* : inkredabl° a-walc'h eo !* (Ph & *diskredabl* impensable), *BISKOAZH C'HOAZH !* (& *biskoazh kemend-all / biskoazh gwell ! excl.*), c'est incroyable *JOVAJ (klevet se / brutal ! disañs !)* ; *INKOMPRENAPL** (Ph-Tu) : *un dra inkomprenabl - a oa c'hoarve't ganin* (Pll<PM) ; (adv. & excl.) *DI'HONE'* (*dic'ho(u)ne(z) / di'honi'* TK) : *kaer dic'hone' !* (Plougouven<MC & nouvelle de R.Huon)

INCROYANCE (19° ; GR) *DISKREDENN* f.-où, *DISKREDONI* f.-où

INCROYANT,-E (18°) *INKREDOUR* (var. *EN-*) ad. & m.-ion f.1 : *me n'on ket (un) inkredour !* (& *amgristen* non-chrétien, *difeiz mécréant, digredenn* irreligieux)

INCRUSTANT,-E (18° / croûte : *doureier*)-*kreunenniñ*

INCRUSTATION (16° - pl.) *KREUNENN* f.-où & n.vb. ; (imprégnation) *INTRADUR* m.-ioù

INCRUSTE (pers. – film fig. / NF & surn. Prl *lambin* etc.) *GENVEUR : ur genveur(ig)*

INCRUSTÉ,-E (odeur etc. / pp) *INTR : intr eo (c'hwezh ar maged) !*

INCRUSTER (16° < lat. & s'incruster) *KREUNENNiñ* (& *kreuniañ / (s) encroûter, krestenenniñ* (s) entartre), (odeur & s'imprégner) *INTRañ,-iñ : intret ar c'hwezh ;* (fig.) *PENNDEVEZHiañ,-iñ ('ti ub)*, (pers. Prl traînailler) *GEN(V)EURiñ* & (en fin de conversation : *dont*) *ba lost 'n gaoz* (Ki<PYK & Ki *logo(denn)niñ, lugudiñ, ober gwrizioù, topinad*)

INCUBATEUR,-TRICE (19° - cf. C. *gor*, 17° *goreres* f. : couveuse) *GORER* m.-ien f.1 & incubateur d'entreprises *gorer staliou*

INCUBATION (17° ; m-br *e gor*) *GOR* m. (& coll.-*enn*-où) : besoin de l'incubation maternelle *ezomm° gor e vamm - en-neus an evn* (oiseau – T<JG-Ph) & en incubation *e(n) gor*

INCUBE (14° < lat *incubus* : cauchemar – gaul-celt *duos / an Duzed Barzaz Breiz & teusioù* /'tœsju/ Pll / *teuzoù* /'tø:zow/ E ; GR *diaoul mac'her / moustrer*) *MAC'HER(IG-NOZ), MOUSTRE(IG-NOZ)* m.-ien (& *-igoù-noz*)

INCUBER (18° < lat. – GR & NALBB n° 388-9 couvrir var. LT *GWIRIÑ* base *GOR-*) *GORIñ*

INCUIT,-E (antonyme / cuit - cf. NF Poézévara) *DIBOAZH /-BOEZH*

INCULCATION (n.vb. : ar) *PLANTAÑ* (*PENN* & *traoù en o fenn*)

INCULPABLE (19° - *hag*) *a c'haller kehuziñ / TAMALL (da ub)*

INCULPATION (16° ; v-br-corn-gall *cohud-* & gall *cyhudd*) *kehuz* m.-ioù (usu^t *TAMALL / BEC'H - taolet war ub, warni...*)

INCULPÉ,-E (19° - v-br & gall) *kehuzidig* m.-ion / (ub) *TAMALLET*

INCULPER (16° < lat *culpa* ; v-br *cohud-* & corn, gall *cyhuddo* LF) *kehuz* (ub / *kareziñ* & Ph usu^t *TAMALL ub / ud da ub* accuser q^{um} de q.chose)

INCULQUER (16° ; GR *lacqât en e benn dre e lavaret alyes*) *PLANTAñ,-iñ E PENN (ub) : plantañ galleg en o fenn (a veze graet & klasket ober)*

INCULTE (15° - sol / NL) *MENEZ : douar menez* (Flatrès, *VBF<PT / NL Ros-*, *goarem & fr(a)ost, kagn & douar kri'* Prl) ; (div. & barbe) *DIFEZ : tud difez & difez o baro* (& *distuz, dizesk*)

& gouez – NF) ; inculte et brodé (Hugo / Breton) *difez ha brodet* ; butte inculte *SEURKENN* f.-où : *seurkennoù kostez ar Menez Du* (Ph & K *rukagnoù / Ru-*)

INCULTIVABLE (18° / NL) *BREIN* : *Parkoù brein*, *KAGN* ad. (& chiendent W<ALBB syn.) ; (hauteur) *RUKAGN* m.-où & *rukagnaj* (K<LK)

INCULTIVÉ,-E (ad.) *DISTU^z* / (pp : *douar chomet*) *DA BAOUEZ* (Prl *douar da b'oués /bwe:s/*), (*tachenn*) *e(n) sovajiri* (KT / L<MM) *KRIZ* (*e zouar gantañ : labouret fall*)

INCULTURE (18° & fig.) *GOUEZE(U)RI* f.-où : revenue en inculture *aet e gouezeri*, & *gouezeri an dud-se*, *SOVAJIRI* f. : *douar aet en sovajiri* (T<F3 / TK<MxM & NL Ph Pont-Troël / NF Troel champ non cultivé) *TROELL* f.-où / vb *TROELLA* (*y faire pâître & gwrimenn-añ / chaintre*)

INCUNABLE (19° < lat. **Catholicon** paru -1500) *EUREIER* pl., *hen vouladur* m.-ioù (Diwan)

INCURABILITÉ (18° & n.vb.) *DIBARE* m.-où

INCURABLE,-MENT (14° < lat. ; GR *diremed*) *DIBARE* : *kleñvejoù dibare* (& *diremed*)

INCURIE (17° < lat. & gl C. *goallegez*) *DIBREDERI* f.-où, & *divredamant* m.-où (KW<PYK), *GWALLEGEZH* f.-ioù

INCURIEUX,-SE,-MENT (16°) *DIGURIUS* & (adv. Montaigne) *digurius-kaer*

INCURIOSITÉ (15° < lat.) *diguriusted* f.

INCURSION (14° < lat courir, cursus ; gaul-celt redo- & catu- : combat ; GR *rederez a vresel*, *argadenn & algaradenn*) *argadenn* f.-où (*an Normanted / algaradenn* < arabe الغرة)

INCURVATION (16° - v-br *crum* & NF Crom) *KROMMADUR* m.-ioù (& *krommenn* cintre)

INCURVÉ,-E (pp / ad. - NF Crom : *KROMM*) *KROMMET*

INCURVER (12° < lat. & s'incurver) *KROMMAat** (vb 2 / *krommañ* recourber & courber *kammañ - rod*), (parf. / rotin) *ROTINIñ* (Wi<PYK)

INCUSE (17° < lat. / médaille) *untu* (ad. & m.)

INDAGUER (Région. – Belg Dr < lat. = enquêter) *INKLASK / EMGLASK (ENKLASK)*

INDATABLE (20°) *deziad ebet dezhañ / 'NES DEIZ (EBET)*

INDE (ad. < NL & indigo ; C. *Indaff* 'inde, india', GR *monet d'an Indès – ar sav-héaul / ar c'huz-héaul & coad Indès*) *indese* ; NL l'Inde *India* & les Indes *an Indez**

INDÉBOULONNABLE (20°) *ha n'oufed diskar / distroadañ*

INDÉBROUILLABLE (18°) *ROSTL* : *yeot rost^r* (var. Ki, Pgt & Ph... : /rost/ / rouestl & reustl) & *tri mil rouestlet*

INDÉCELABLE (20° - ha) *n'haller ket diskuzh*

INDÉCENCE (16° < lat. - NF Doaré) *DIZOARE* n.-où, (méton. / paroles) *SKOLPADENN* f.-où (& *vilenaj* indignité)

INDÉCENT,-E,-EMMENT (14° < lat.) *DIZOARE* : *kaozioù dizoare* (GR *amzere, dizereat, disonest & difes^{on}, koll-mezh*)

INDÉCHIFFRABLE (17° - ha) *n'haller disifrañ*, & écriture indéchiffable *skritur kazh* (Ph - cf. / adage : *azen dre natur / na oar ket lenn e skritur*) & *skrabadennoù yar* (pl.)

INDÉCHIRABLE (19°) *DIRAMP(L)*, & (ha) *n'hallet ket (di)ro^ogiñ*

INDÉCIDABILITÉ (Mat.<JM) *andes^sidadusted* f.

INDÉCIDABLE (Mat.<JM – Log.) *andes^sidadus*

INDÉCIS,-E (15° < bas lat. / decisus ; GR *arvar*) = *arvar* (& (*en*) *arvar*, (*en*) *entremar*, *war var*), (rester indécis) *chom var vete goût*, *DIEGIUS* (*d'ober*) ; (contours, couleurs) *DISPES* (Prl *dispeis / dispis*) ; (pers. & négligente) *DIZINTRUDU* : *pegen dizintrudu ! (Go)* ; (méton. & personne insatisfaite – TK<MxM) *CHENKER*, *TASTORNER*, *TERLEPER* : *Fañch an Terleper* (Ku<JPh), *TERMER* m.-ien f.1 (T<JG *evel Kêzig (n'a war du ebed) & na tre na lano^o*)

INDÉCISION (17° - pers.) *DIZINTRUDU* m. / *DIEGI* (f.), *TASTORNEREZH* m.-ioù (& n.vb. : *an terlepal*) ; (chose) *DISPES* m.

INDÉCLINABLE (14° < lat. Gram. – ha) *n'haller ket deklinañ*, (appr.) *DIRE(F)US*

INDÉCOLLABLE (appr.) *DIBEG*, (ha) *n'hall(er) ket dibegiñ / dispegañ*

INDÉCOMPOSABLE (ha) *n'haller ket digejañ*, & (Mat.<JM) *andigompozadus / A-BEZH-KAER*

INDÉCROCHABLE (20° - ha) *n'haller ket diskrogiñ / diskrougañ*, (jouet) *KROG-DISKROG*

INDÉCROTTABLE (17°) *LOUDOUR-PEST* (L & Ph *lous-brein*), (vét. L<MM après lavages)

TER(R)ENET / TAR(R)AS^SET (*dilhad fank, stronk, strouilh / strod*) ; (fig.) **POUD** : *poud e spered*
INDÉFACTIBILITÉ (17°) *hep-defot* (m.-où)
INDÉFACTIBLE,-MENT (16° - m-br hep quet a sy) *HEP-DEFOT*, & *hep-ked-a-faot / hep-ket-si*
INDÉFENDABLE (17° - *ha*) *n'oufed difenn*, (appr^t) *DROCH-PIK*
INDÉFINI,-E (14° < lat.) *DIDERMEN(ET)* & (Mat.<JM) *antermenet* (& *diharz-où*) ; (Gram.)
 article indéfini *ger-mell amstrizh*, (mot) *amresis*
INDÉFINIMENT (16°) *DA VIRVIKEN ATA^O* (& *ur viken* une éternité fig.) ; (Mat.<JM) :
 indéfiniment dérivable *deveradus-dibaoues^e*
INDÉFINISSABLE (*ha*) *n'oufed ket termenañ*, (fig. – plaisir) *ISKIS* : *ur blijadur iskis*
INDÉFORMABLE (19°) *DIBLEUSK* (Prl), & (*ha*) *n'oufed distummañ*
INDÉFRICHABLE (terre : *douar*) *WAR E GOZH*
INDÉFRISABLE (19° / cheveux) *ROD* : *ble' rod*, (une indéfrisable) *kammellennoù* pl., (*un tamm*)
klaouieriñ, (*tammoù*) *RODELLOÛ* (pl.)
INDÉHISCENCE (18° - v-br *hil*) *HIL-DIHIL* m.-ioù
INDÉHISCENT,-E (18° - appr.) *HIL-DIHIL*
INDÉLÉBILITÉ (18° / tache de roussi indélébile) *KARADUR* m.-ioù (& f. W<GH : *ur garadur*)
INDÉLÉBILE (16° < lat. – gaul-celt caro- / carus lat. - ie) *KARET* (& taché au fer) ; tache
 (indélébile) *ur garadur*
INDÉLICAT,-E,-MENT (18°) *DIVILZIN / DIJEN* (Ph) : *un den dijen* ; personne indélicate
CHASTRENN f.-ed (Prl > *ur jaSt'enn* & *dizonest / huizour* W<LH le 'huizour' ayant engrossé la f.)
INDÉLICATESSE (18°) *DIVILZIN* m.-où, & (n.vb. : *an*) *DIVILZINIÑ* (W<Heneu *diverzin-*) :
 commettre une indécatesse *ober laeroñsi*
INDÉMAILLABLE (*ha*) *n'haller ket divailhañ / DIVAILH*
INDEMNÉ (16° < lat *damn-* / C. *Pistigaff*) *DIBISTIG* : indemne et en bonne santé *yac'h ha*
dibistig, & *divles^s* (& *dic'hloas*, *divac'hagn* valide, *dizrouk* & *dic'haou*)
INDEMNISABLE (19°- *hag*) *a c'haller dic'haouiñ / digoll*, *dizomachiñ*
INDEMNISATION (18°) *DIC'HAOU* m. : *un tamm dic'haou dit* (Pll<PM) & n.vb.
INDEMNISER (15° ; GR *digoll*) *DIC'HAOUiñ* : *piw a zic'haouo ac'hanoc'h ?* (Ph),
DIGOUSTañ,-iñ (& *difrejañ*, *diviziñ*, *dizomachiñ / digoll* ub)
INDEMNITAIRE (19° - ad.) *DIC'HAOU* : *arc'hant dic'haou* ; (pers.) *DIC'HAOUET*
INDEMNITÉ (14° < lat. ; GR *digoll*, *digoust*) *DIGOLL* m.-où : indemnités journalières *digolloù*
dre zevezh, de licenciement *digoll dic'hopra*
INDÉMODABLE (20° - *ha*) *n'oufe mont dic'hiz* (& *diouzh ar c'hiz bepred*)
INDÉMONTABLE (20° - *ha*) *n'haller divontañ / A-BEZH* (*eo da zor !*)
INDÉMONTRABLE (Mat.<JM) *dianatadus*, & (*ha*) *n'oufed anataat**
INDÉNIABLE,-MENT (18° - v-br / gall *diwad*) *RE WIR !* (Ph & Pll<PM *ne nac'han ket & n'on*
ket 'vid nac'h / m'en asur, me 'warant dit !)
INDÉNOMBRABLE (v-br *nimer*) *diniverapl**
INDÉNOUABLE (*ud*) '*nes diskoul(ou)m* (& var.)
INDENTATION (19°) *DANTEREZH* m. (sens pl)
INDÉPASSABLE (19°) *dreist-tremen* (*distremen*)
INDÉPENDAMMENT (17° : GR *hepdoc'h* / ad. *DIZALC'H*) & (indépendamment de) '*NES*
KONTO (*tra-mañ-tra*), (fig.) *EN TU-HONT* (*d'e leve*)
INDÉPENDANCE (17° ; GR *disepandançz & beva en e roll*) *DIZALC'H* m.-où /-añs f.-où : *an*
dizalc'h bro & dizalc'hañs vroadel, *DIEUB* m. (& ad.) = *hon indépendanz / spered e zidépandanz*
 (Laouenan c 1830) & garder son indépendance avant le mariage (trad. W<Drean) *klask ha me a*
glasko, ma ne gavomp ket ni em gemero, (Mat.<JM) *dizepantusted* (f.)
INDÉPENDANT,-E (16° ; GR *disepant, nep na zepant eus a necun*) *DIZALC'H* : *ur bobl*
dizalc'h, sindikad dizalc'h, labourerion dizalc'h & dizepant (*diouzh* – Mat.<JM), (& libre - non
 occupé & enceinte / *ac'hub* - Ti) *DIEUB* : *ur spered dieub* (*dieüb*), *dieupoc'h*, (*d'esprit* etc.)
DISPARL : *ur spered disparl*, & (caractère) *dioutañ e-unan*, (*plac'h*) *ganti he-hunan* (T<JG & *deut*
eus dindan treid ar re all), faire l'indépendant (*g*)*ober e benn person* (W/Ph *c'hoari e benn /*

digabestr, dishual, distag, distrob)

INDÉPENDANTISME (18°) *dizalc'herezh* m.-ioù

INDÉPENDANTISTE (20°) *dizalc'hour* /-er m.-ion f.1 = *independantisted ar C'hebek* (m.-ed)

INDÉRACINABLE (18° - *ha*) *n'haller ket diwriennañ*, (appr. / ALBB n° 589) *KAGN*

INDÉRÉGLABLE (*ha*) *n'haller ket direoliañ*

INDESCRIPTIBLE (*ha*) *n'haller ket deskrivañ*, (appr.) *dreist-depegn, MELL-DIVELL* (Pll / NF)

INDÉSIRABLE (19°-20° - appr. NF Mallegol & Mallegas) *MALL-E-GOLL ! / MALL-E-GAS !* & (à l'embauche - Mar. / marin) *war ar c'haier ruz* (T<JG & Ph *sklanker / dic'hoantet* non désiré & NP Idunet, Pluzunet)

INDESTRUCTIBILITÉ (*an*) *DIZISTRUJ* m.-où

INDESTRUCTIBLE,-MENT (17°) *DIZISTRUJ*

INDÉTECTABLE (20° - *ha*) *n'oufed detektiñ*

INDÉTERMINABLE (15° - *ha*) *n'oufed termeniñ*

INDÉTERMINATION (17° - psy.) *AMZIVIN* m.-où (& *entremar* expectative, *arvar* doute), (Mat.<JM) *andeterminadur* m.-ioù

INDÉTERMINÉ,-E (Mat.<JM) *andeterminet* & une indéterminée *andeterminenn* f.-où ; pour une raison indéterminée *evid abeg pe abeg / abeg-mañ-abeg*, & un *abeg dianavet* ; (pers. – GR *arvar eo c'hoaz en amzivin emeon* (& *en arvar, war var eus e jeu*) ; (struct.) *PE* : un jour, un temps, une personne indéterminée *ur pe ze(iz), ur pe zen, ur pe amzer* (& *n'ous pegeit* / nombre indéterminé *naouspet hini, nouspet den*)

INDÉTERMINISME (19°) = *indeterminism* m.-où

INDÉTRÔNABLE (*ha*) *n'haller ket didronañ* (& *distroadañ / diskar*)

INDÉVOT,-E,-MENT (GR *disevot*) *DIZEVOT*

INDÉVOTION (GR *dizevocion* f.-ou & Ern. W) *dizevosion* f.-où

INDEX (16° lat. : qui indique - irl. > *innéacs* ; v-br & C. *bes, bis* & gaul-celt *iutta* ; GR *bis yod & besicq ar vagueurès* – doigt) *BES^e / BIZ-YOD* m., (surn.) *KOF YOD* m. (Go<KC & *lip ar pod / biz meud*), *MAGEREZ* f.-ed (& GR *diskulier* m. ; W *spleitenn, steudenn* languette) ; (liste – GR / Tranta) *ROLL* m.-où & index lexical *roll-gerioù* ; (l'Index) *an INDEKS* m.-où) ; mis à l'index *laket en ruz* (& *war ar c'haier ruz*)

INDEXATION (Mat.<JM) *inleksadur* m.-ioù = un *inleksas^dion deus ar prisioù* (**P.Vreizh**) & n.vb.

INDEXÉ (pp / vb - indexé sur) *DIOUZH* : *an dispign a vez diouzh ar c'honidegezh* (Ph)

INDEXER (19°-20°) *INDEKSiñ*, (document) *ROLLañ* (& *kenstagañ* intégrer)

INDIANISME (19° / *India*) = *indianism* m.-où

INDIANISTE (19° / *Indez*) *indianist* m.-ed f.1

INDIC (abrév. – cf. NF Flatrès f.) *FLAT(R)* m.-ed f.1

INDICAN (19° Chim.<lat. = indigo) = *indikan* m.-où

INDICATEUR,-TRICE (15° < lat. – gall *mynegydd* : *meneger* – pers.) *FLATOUS* m.-ed f.1 : *flatous n'ay biken d' ar baradous* (adage E / NF Flatrès f.1 & *flat'*, *flatoul* cafard, *flater* délateur, *disklérier* dénonciateur, *titourer* informateur) & (Mat.<JM & GR *diskulier*) *diskweler* m.-ien f.1 ; (objets div.) *MERKER / MERCHER* (Prl), *meneger* m.-ion & (trad. Ph) *indiker* m.-ioù /-ion (f.1) ; (guide horaire) *LEVR / LEOR^o* m.-ioù : *Levr an Hent-houarn* ; panneaux indicateurs (ad.) *panneloù-arhentiñ*

INDICATIF,-VE (14° < lat. – Gram.) *diskleir* & l'indicatif *an (doare) disklériañ* ; à titre indicatif *kement ha disklériañ*, & (trad. Ph) *indiker* m.-ion

INDICATION (14° < lat. – gall *arwydd, myneg-*) *DISAOUZAN* m.-où : elle lui fournit l'indication *an disaouzan en doa bet diganti* (usu. K / *arouez* signe, *meneg* mention) ; (Mat.<JM) *diskweladenn* f.-où ; (& marque, amers Mar. T<JG *merkou*) *MERK / MERCH* (W) m.-où & n.vb. ; sauf indication contraire *'met-ha 've merket ar c'hontrel*

INDICATRICE > (f.) **INDICATEUR**

INDICE (15° < lat. / index ; GR *arvezinty-ou, mercq, sin*) *AROUZENTI* f.-où (T<JG & Ph *arouez* mal & symptôme : *arouez al laezh & arouezenn* grain de beauté), (trace) *STER* m.-ioù : chercher un indice *klask ur ster bennak* (& W *kla'h a(n)zaù àr-lerc'h e jao*, & un *anad bennaket* /

Ph diluz clé fig., sklêrijenn, titenn & titour), (Mat.<JM) = indis^s m.-où

INDICIAIRE (16° - ad. / v-br aroed-) -**AROUEZ**

INDICIBLE,-MENT (15° < lat - med. ; GR *ne ouffet qet e lavaret & dilavarapl*) *dilavaradoe* (néol. Calloc'h / gall. & *dreist-lavar ineffable*), & (*ha*) *n'oufed e lavaret / impos^supl da la(va)ret* ; cela reste indicible chez lui (Wu<Drean) *hennezh a zebr e santimant*

INDICIEL,-LE (20°) = *indis^siel*

INDICTION (12° < bas lat. *indictio* ; GR *an açzinacion – eus ur sened – n.vb. : an*) *deiziadiñ* (*sinodoù...*)

INDIEN,-NE (13° < lat. / India & C. *indaff*, GR *Indesad,-idy, Indesis* & étoffe *indyan*) **INDIAN** ad. & m.-ed f.1 : *me n'on ket un Indian 'velkent ha 'velkent !* (Ph 1970s / Parc d'Armorique - réserve), (des Indes) **INDES** / **INDEZ***° (poule) d'Inde > dinde *yar Indes^e & Indezad* m. *Indeziz**° f.1 ; (toiles) indiennes *indianenned an Naoned* (& *lini indian*) & à la file indienne *lerc'h-oc'h-lerc'h*

INDIFFÉREMMENT (14° < ad.) (**KEN**)**KOULZ** / **KERKOULZ ALL** (KL), **KERKLOUS** (W) : *g'an dorn kleiz pe an dorn dehoù* (*ken*)*koulz all*

INDIFFÉRENCE (15° < lat. / *e ken kas* ; GR *digasder & cas e-bed*) **DIGASTER** m.-ioù (& *digasted, digasijenn* KW / Ph ad. & n.) **DIFORZH** m. ; faire montre d'indifférence (*'nes*) **OBER MAN** (& *pikol man*) / **VAN** (& *kalz a van*)

INDIFFÉRENCIATION (ar) **PEUSHAÑVAL** m.-où

INDIFFÉRENCIÉ,-E (19°) **PEUSHAÑVAL** (Ph *peusheñvel / droukheñvel & da laret hañval*)

INDIFFÉRENT,-E (14° < lat. - *ne re ket kas / van* ; GR *digas, divanyell, disourcy*) **DIGAS** ad. : *chom digas* (KW) = **DIFORZH** : *diforzh int ouzh ar politik, tud diforzh* (Pll & *diseblant(-kaer)* insensible-ment), (appr T<JG-Ph) **YEN** (*an eil diouzh egile*) ; (chose, idée) **INGAL** : *ingal zo ! & ingal a-walc'h eo din* (cf. *dister insignifiant*)

INDIFFÉRENTISME (18° - *an*) **INGAL-DOUE**

INDIFFÉRER (19°) **INGAL-DOUE** (*eo din*) /*ingal'du:/ & din-me 'oa ingal-tre & cela m'indiffère ne ran van*

INDIGÉNAT (19° - appr.) *broidi* pl. : *ar vroidi*

INDIGENCE (13° < lat. ; 17° *tauanteg^{ez}*, GR *dieznez*) *tavantegezh* f.-ioù (& Ph *dienes^e / dianné* Prl, *diou(v)er, esewed* W) : vivre dans l'indigence *frita mizer ha (/g') paourentez* (T<JG-Ph)

INDIGÈNE (18° < lat. /-genos - ie ; gaul-celt Acc andognam & enigeni, v-irl *ingen* Gén *iníon* jeune femme PYL, LF v-br *coguenou* : *kevouenn* / ناس البلاد : *nâs el-blâd = tud ar vro brôad* m.-idi (& *brois^e* nationaux) : (Mex. - *Lenguas y culturas indigenas*) *Yezhoù ha kulturioù broidi*

INDIGÉNISME (20° Can. < esp.) = *indijenism* m.-où & (v-br *coguenou*) *kevouenn* f.-où.

INDIGENT,-E (13° < lat. ; 17° *tauantec*, GR & *yzommecq*) *tavanteg* m.-ien f.1 /-ek* (ad.), (*lakaet*) **WAR AR BARA** (T<JG & *tud a ra an dro / bara, bleuta, eta, kika, traoua*), (pl.) **PEORIEN** : *kan ar beorien* (trad. / Prl *p'orien / pevien* T : *ar re baour*)

INDIGESTE (16° - cidre) **STAMBO(U)C'H** (Ph / *distambo(u)c'h* - T<JG *bouc'h*), (galettes sèches Pll<MC) **TEUC'H** : *krapouezh teuc'h*, vb être indigeste **TEUC'Hal,-iñ** ; (dur à digérer) **STOMOGUZ**° (Li<YR / *stomokus, sammus* pesant) & j'ai trouvé indigeste, ça ne passe pas (Wu<Drean = Ph-KLT) *n'en deus ket graet vad din anehoñ !*

INDIGESTIBLE (14°) **STAMBO(U)C'HUS** (Ph) : *boued stambouc'hus / STOMOKUS**

INDIGESTION (13° < bas lat. ; GR *calon losq – Pll<PM > kar' losk* brûlures d'estomac / Ph) **STAMBO(U)C'H** m.-où, (excès) **RE-GORFAD** : *klañv gant ur re-gorvad* (T<JG / *kalon-dev, karlonlosk & kar' losk / dour losk*) ; donner l'indigestion **APOTUMiñ** (W<Heneu-GB)

INDIGÈTE (lat. ; v-br *tiol < ti*) : *doueoù ti(ol)*

INDIGNATION (12° < lat. ; C. *Buaneg^{ez}* / ire, courroux & 18° *fachoni* / GR *droucqc'hraçz, faë – irl bruith*) **BROUEZ** (RUZ) m. & coll.-enn-où

INDIGNE,-MENT (12° < lat *indignus* ; GR *indin ha didalvez, eme hon Salver*, s. Math.) **INDIN** : *an dud zo arru indin* (T<JG / *indign - usu^t TK<MxM & L 1900 daouarn indign anezo*), (& cruel) **DINATUR** : *mamm dinatur* (& *den dinatur* KW<PYK / *dizellid & mezhus* honteux)

INDIGNÉ,-E (14°) **BROUEZET** (RUZ) / **FULORET-RU'**

INDIGNER (14° ; GR *fachi - & s'indigner*) **INDINAñ,-iañ** (TK<MxM & contrarier), (parf.)

BROUEZiñ RUZ (& *buanekaath, brizhañ, taeriñ* s'emporter), (Prl) *PEUKein* (& Ph *feukañ / peukal*)

INDIGNITÉ (15° < lat. / digne ; m-br *Santes Nonn* (coezet) e cals lastez, GR *traou indin & indin-* / gaul-celt brigo > brio *bri*) *INDIN* m.-ioù, indignité nationale (1945) *an divri vroadel* (cf. Ku : *rivinet ar vro*), (*henezh eo*) *MEZH AR VRO* (& *dizellid, vilenaj*)
« **INDIN** » (arg.beur : lui c'est) *SED AZE*...

INDIGO (18° < esp. & lat.) *glas-Indes^e* (& *glasdu / dulas* gall.)

INDIGOTIER (18°) *plant glas-Indes^e coll.-enn-où*

INDIQUÉ,-E (médicament) *MAT-KAER, MAD* (*ouzh ar boan* – T<JG-Ph)

INDIQUER (16° < lat. ; GR *disquëz (aznad)* – marquer l'heure) *MERKañ,-iñ / MERCHiñ* (W) : *merkañ an eur koulous hag ar munutoù* (trad. T & *menegiñ* = gall.), (Mat.<JM) *DISKWEL* (var. T / *DISKOUEZ - ANAT**) ; (à q^{un}) *REIÑ DA ANAVOUT* (bases *RO-*, *RA-*) : ils lui ont indiqué leur âge *roet o deus o oad da anaout* dezhi*, (par écrit) *DOUGen* : indiqué au dos de la lettre *douget war gein al lizher*, (maladie (se) signaler par un gonflement) *AROUEZañ,-iñ* : *arouezet he chot* (Ph) ; indiquer le chemin *DISAOUZANAñ,-iñ (ub)*, & *arhentiñ (ub)*

INDIRECT,-E,-MENT (14° < lat. ; GR / *eun & fobyès, a voall hend & a dreuz*) *ameeun / dieeun* & (Mat.<JM) *aneeun* : *isometriezh aneeun*, (usu. – gaul-celt cambo) *KAMM(-DIGAMM)* : voie indirecte *hent kamm(-digamm / -jilgamm, & kammdro)*, (parf.) *TRO-DISTRO* : *doareoù tro-distro*

INDISCERNABLE (16°- gall *anweledig*) *diheverz / (ha) n'haller ket spurmanto*

INDISCIPLINABLE (GR *dig^eempenn* – appr.) *amsentus* (& Prl *disentus*)

INDISCIPLINE (16°) *amsentidigezh f.-ioù* (Prl *disentidigezh f.-ioù*), (usu. Ph & W) *DIRAÑJ* m.

INDISCIPLINÉ,-E (14° ad.) *AMSENT, DIRAÑJ, DIREZON* : un enfant indiscipliné *ur bugel dirañj* (W & Ph / *disent & disuj*)

INDISCRET,-ÈTE,-MENT (14° < lat. ; GR *diavis & dievez*) *RANELL* ad. f.-ed (& sens m.) : *henezh zo ranell ! & ar ranell gozh-mañ*, (ad.) *RANELL /-EK** ; personne indiscreète *RANELLER* m.-ien f.1 (L<MM), (particulièrement bavard T<JG NF Béguec) *BEGEG* m.-ien f.1 & ad. (-ek*) : *ur gwall vegegez** (& Ph *beg bras, genoù bras*), (taquin Pll < langue – grasse) *LARDIGENN* f.-où : *te zo ul lardigenn !* ; (crible méton.) *KROUER* m.-ioù, *RIDELL TOULL* m.-où : *ridell toull !*, écouteur *SELAOUER* m.-ion f.1 : *ur selaouerez evel-se* (T) ; loins des regards indiscrets *pell diouzh seloù an dud / diskouarnioù (an dud / pell diouzh safar ar bed* trad. L)

INDISCRÉTION (13° ; GR *diavised*) *RANELLEREZH* m.-ioù : *ehanit gant ho ranellerezh* ; (une) *DIVEGAMANT* m.-où,-choù : à cause d'une indiscretion *abalamour d'un divegamant* (KW) ; victime d'indiscretions (*ema-hi*) *e beg an dud* (Prl)

INDISCRIMINÉ,-E (répression indiscriminée – frangl. Fr.Cult / ETA) *KEJ-MEJ*

INDISCUTABLE,-MENT (19°) *direndael*, (adv. > incise) *SE ZO SKLAER* (T<JG / *es claro, no* ?)

INDISCUTÉ,-E (18°) *DIGABAL*, & (*ha*) *n'oufed diskutal / disputañ*

INDISPENSABLE,-MENT (16° ; GR *disispañçz, hep dispañçz er-bed*) *DEPEGN* (eo / L litote Lu) *DISTER* : *dister e ve(z)o* (Lu<F3 2007 / Sarko), *NES^SES^SER* : *ne oa ket nessesser^e* (Ph / *red & daw*), *RANKET* (*da ober* Ph / Prl *reket*) & (*ha*) *n'haller ket diouveriñ*

INDISPONIBILITÉ (18° - déverbal) *C'HWIT* m.-où : *c'hwit ud*, & *c'hwitañs* f.-où ; (financières) *DIFRES* m.-ioù & *difrejoù*

INDISPONIBLE (18° - Ki & arg.) *C'HWIT* : *hirio eo 'hwit*

INDISPOSÉ,-E (15°) *DIHET* : *henoazh on dihet, paotr paour !* (Pll / Prl & E bêtes seul' *saout dihet*), *FALL-HA-FALL* (Prl), (appr.) *LAKET DIAES*

INDISPOSER (16°) *LAKat DIAES / DIHET* : *petra 'neus laket 'hanoc'h dihet, MALAMANTIñ*, (appr. Ph & compresseur) *GWAEGañ (ub)*, (fig.) *LAK'* (*WAR E DU*) *ENEP* : *te an heni en deus laket anehañ war e du eneb^e !*

INDISPOSITION (15°) *DIHET* m.-où : *un tamm dihet, MALAMANT* m.-où

INDISSOCIABLE,-MENT (19°) *KAR-HA-PAR*, & (*ha*) *n'haller ket digevredañ (& dispartiañ)*

INDISSOLUBILITÉ (17° - du mariage : *dimezet*) *kuit dizimeziñ / dizispennadur* (l'A 18° W<Ern.)

INDISSOLUBLE,-MENT (15° ; GR *dizispennapl & ne aller qet da disolvi, dispenn*) = (*ha*) *n'oufed dispenn, dis^oolviñ*

INDISTINCT,-E,-MENT (15° ; GR *disistincq*) *DIFRAEZH, YODENNEK* / YODOG^o* (L<MM)

kaozeal yodog / disklaer, dispis / dispes, displann), & (adv. : l'un ou l'autre) koulz an eil hag egile / implijañ a ra anehe^e koulz an eil re hag ar re all

INDIVIDU (13° < lat. / individuus ; v-br-gall *hen-*, m-br *heny & hen* : *hen-ha-ken, henhont, henezh, henmañ* – ALBB n° 322-5) *HENI / HINI & HANI* m (f.) : *un heni* (W & cf. Prl *un un*'), celui (l'individu) que je t'avais désigné *an heni 'm boa diskouezet dit* (Ph) & *heni pe heni*, (certains, quelques individus) *HENIENNOÛ* (pl. > *hinienn*) : individus jeunes *hiniennoù yaouank*, & (Mat.<JM, Sc.) un individu *un (hinienn) bennaket / hin pe hini* ; (individualité, personnage – irl *duine aonair*) *PENN-DEN* m.-où-tud (& animaux : *penn-deñved, -kezeg, -saout, -yer*) ; (quelconque, quidam) *PE DEN / PE ZEN* : *ur pe zen* (Helias) ; (péjor.) *PEZH* m.-ioù : *ur pezh fall, pezh fall ! & ur pezh ifrontet / ar pezh sirius-se*

INDIVIDUALISATION (19° n.vb. : an) *HENIAL*

INDIVIDUALISÉ,-E (& adv. gall *bob yn un*) *HENI-HA-HENI / HINI-* (un par un *unan-hag-unan*), (parf. – chambres etc.) *PEB A* (*gambur, unan*)

INDIVIDUALISER (18° & s') *HENIAL* (Prl-W & traiter de truc, le faire) = *individualizo*

INDIVIDUALISME (19°) = *individualism* m.-où, & (*boud*) *Yann e benn e-(h)unan*

INDIVIDUALISTE (19° & irl *duine aonair* : *den en e-unan*) = *individualist* m.-ed f.1 : *an dud zo individualist* (N.Garreg / Plogoff<F3), (méton.) *YANN e benn e-hunan, & tud en o unan* (W<Drean) / (dér.) *hiniennelour* m.-ion f.1

INDIVIDUALITÉ (18° - abstr.) *PE ZEN (DEN)* : *ar pe zen zo e pep heni ahanomp* ; (un individu) *PENN-DEN* m.-où-tud : *ur penn-den a oa anezhañ* (Ph *orin a zen / orin den* PlI, & *ur penefi*)

INDIVIDUATION (18°) an *HENI-PE-HENI* (m.-ennoù)

INDIVIDUEL,-LE,-MENT (15°) *HENI-PE-HENI* : une affaire individuelle *afer heni-pe-heni*, (adv. Ph / ad.) *A-HENIENNOÛ* : *respont a-heniennoù / respont hiniennoù* (réponse individuelle) & *a-hiniennoù int jentil* (& بالفرد : *bəl-fərd - dre unanoù, a-unanigoù*) ; jeu de boule bretonne (bretonnisme 'pen-eus-pen' TK & Sport div.) en individuel(s) : (*c'hoari bouloù*) *PENN-EUS-PENN*

INDIVIS,-E,-ÉMENT (16° < lat. / gaul-celt randa ; GR *dirann* : *an doüarou so boutin ha dirann*) *DIRANN* (T<JG / vb *diranna*°), (& en commun) *BOUTIN / E BOUTIN* : *boutin oa ar vag etrezo* (L & PlI<PM *laket boutin & e boutin laket*)

INDIVISAIRE (Dr & div.) *DIRANNER* m.-ion f.1

INDIVISIBILITÉ (14° - n.vb. : an) *DIRANNIÑ*

INDIVISIBLE (14° ; GR *dirannapl, dirannus*) *unan ha dirannapl** & (1790s) *Republiq franç, unan hac Indivisibl*

INDIVISION (15° - déverbal) *DIRANN* m.-où, & (mis) en indivision (*laket*) *BOUTIN* (Ph), (*mont*) *WAR HANTER* (T<JG & *war zaouhanter* / NF Daouloudec)

IN-DIX-HUIT (Imprim.) = *in-18*

INDO- (lat Indus) = *indo* : indo-aryen *indo-arian*

INDO-ARABE (Mat.<JM / هندي) = *indo-arabeg*

INDOCHINE (NL) = *Indo-Chin pe Cochinchin* (**F&B** 19°<CCh) : *ma gwaz zo aet d'an Indochin* (Sten Kidna / 'Indez-Sina')

INDOCHINOIS,-E (cf. هنديسيني *hindi-sini*) *Indochinad* m. (pl.) -iz*

INDOCILE (14° < lat. ; GR *ur c'hrouadur disent, ur spered amgestr*) *DISENT* : *paotred disent* (& *amsent* indiscipliné / *amjestr*, & *disuj* insoumis), (appr.) *GWALL* : *ur gwall grennardenn* (T<JG-Ph)

INDOCILITÉ (16°) *DISENTEREZH* m.-ioù (& *disentiñ* désobéir)

INDOCTE (GR *dic'houzvez / gouzvez- & gou'ē'et*) =

INDO-EUROPÉEN,-NE (19° & هندياوربي *hindieurobi*) = *indo-european* ad. m.-ed f.1 & (langue) *indo-europeaneq*

INDOLENCE (16° < vb *dolere* ; GR *langour, lenteg^uez*) *LIZOUREGEZH* f.-ioù (Ph & surn. PlI<PM *Lerm al Langour / dargud, lentegezh, luguderezh*)

INDOLENT,-E,-EMMENT (16° ; GR *lent, langourus*) *LIZOUREG* /-EK* : son père était tout aussi indolent lui-même *ken lizoureg all 'oa he zad 'hat* (Ph), (T-Go-Ph fig.) *LUDU* : *na te zo(u) ludu ! & ul luduenn* (& T<JG *maoutennoù* – & Ph *abaf* éteint, *euver* veule, *lent* timoré, *lo(v)r* apathique, *lugud* molasse & *labaskenn, leubeurc'henn, lustrugenn, marvasenn, travelgen*)

INDOLORE (19° < dolor) *DIBOAN* : *ur c'hleñved diboan* (Ph / Prl *diboen & dizrouk*)

INDOMPTABLE (15° ; GR *ur marc'h amgestr, culadus, pobl disoñvapl*) *AMJESTR*

INDOMPTÉ,-E (16° ; GR *disoñv, gouëz*) *DIZOÑV* (ad. / pp) *DIZOÑVET*

INDONÉSIE (NL) *Indonezia / an Indonesi^e*

INDONÉSIEN,-NE (19°) *Indonezian m.-ed f.1*

IN-DOUZE (16° < lat. ; GR *levricq daouzecq plecg*) = *in-daouzeg m.-où*

INDRI (19° < malgache / singe) = *indri m.-ed*

« **INDROU** » (arg. Wi bretonnisme = "de retour" encore < W « *in-drou* ») > *EN-DRO*

INDU,-E (14° ; GR *ar pezh ne deo qet dleat*) = (*pezh*) *ned eo ket dle / dele* & à une heure indue (GR *donet*) *digours, & gwall ziwezhat**

INDUBITABLE,-MENT (16° ; v-br *inno* < *gno* : *en-naou LF & GR hep mar e-bed*) *HEB-MAR, DIVARTEZE*, DOUETUS(-BRAS ! – Li<YR)* ; (excl. Big<YG / *feteiz*) *FITEI !*

INDUCTANCE (19° < angl. / *self-inductance*) = *induktañs f.-où*

INDUCTEUR,-TRICE (19° - Sc. / Psy.) *induzer / DERENER, SOLITER,-OUR m.-(er)ion f.1*

INDUCTIF,-VE (17°) *DEREN / SOLIT* : *doareoù solit* ; (Mat.<JM) = *induktiv(el)*

INDUCTION (14° < lat. ; C. *Enduction / diren* : *deren* ; GR *solitamant*) *solitamant m.-où,-choù* ; (Mat.<JM) = *induksion f.-où, n.vb. (un) DEREN, & (n.vb an) induziñ / induzadur m.-ioù*

INDUIRE (13° ; C. / *diren* ; GR Ki-W *solita*) *DEREN (an eil tra eus egile), SOLITañ,-iñ* : induit à mal agir *derenet / solitet da wall ober* & induire en erreur *reiñ fall solit (da ub & roet hoal)* ; (Mat.<JM) *INDUZIñ*^o (& dezastum, disechel)*

INDUIT,-E (19° pp) *INDUZET*^o / DERENET, SOLITET*

INDULGENCE (12° < lat. : bonté & m-br *Santes Nonn* 596 *cal's bontez* ; GR *madelez, indulgeañz-ou & pardon-you* ; gaul-celt trougo-carria & v-br-gall, irl.) *TRUGAREZ f.-où* : *re a drugarez ouzh o bugale (Ph & damant), faire montre d'indulgence diskouez trugarez(iñ), profiter de l'indulgence (Arv.W & Ern.<W bouneahein)* ; (relig.) *INDULJAÑS f.-où*

INDULGENCIER (anc^t) *induljañsiñ*

INDULGENT,-E,-EMMENT (16° ; gaul-celt (Bello)uaci ; GR *mad & habasq, damantus*) *TRUGAREZUS* : j'ai de tout temps été indulgent envers elles (filles-mères) *evid-ar-wech on bet trugarezus ouzh ur plac'h manket (Pll<GC), PARDONUS (& damantus complaisant)*

INDULINE (19° Chim. < angl.) = *indulin m.-où*

INDULT (15° lat eccl: privilège; GR *eñdult-ou*) =

INDULTAIRE (GR *eñdulter m.-yen*) =

INDUMENT (14° < indu) *pa n'eo ket dle (ober)*

INDURATION (14° Med. : n.vb. : *ar c'h*) *KALETAAD*

INDURER (19° Med.) *KALETAat**

INDUSTRIALISATION (n.vb.) *an industrializiñ*

INDUSTRIALISER (19°) = *broioù industrializet*

INDUSTRIE (14° < lat. & i *ndustrius* / gaul-celt *uercaria* > verchère & Uorgion / v-br *coarcholion, koarc'h* ; C. *inging* *engin ober*, GR *i(ñ)gin*, vivre d'industrie *dioud e labour, e vecher*) *INDUSTRI(EZH) f.-où* : *industrioù nevez, & industrierezh m.-ioù / (ingénierie < engineering) ijinerezh, "greanterezh" m.-ioù ; (de q^{um}) INTRUDU m.(-où) : dre o intrudu (& ijin génie, oberiantis^e) ; chevalier d'industrie (GR & Ph) FILOUTER m.-ien (f.1)*

INDUSTRIEL,-LE (18° < lat.) = *INDUSTRIEL* : *an Dispac'h industriel & "greantel"* : Z.I. *Takad greantel* (panneaux TK / *Barr-heol* > *Tachenn uzinoù*), (parf.) *UZIN*^o* : travail *labour uzin*, lait (fabriqué industriellement) *laezh uzin* ; en quantité industrielle *diouzh an druilh* ; un industriel & *mestr uzin / ijinerezh m.-où, mistri* ; (adv.) *dre ijinerezh, g'an industrie(erezh), (danvez) uzinoù*

INDUSTRIEUX,-SE (15° - lat. / 7° *Gallmau, C. mau* 'agile, induftre' – gaul-celt magus : enfant esclave gall *meudwy* : Goasdoue, irl *mogh / mau/ bondsman, slave* & GR *i(ñ)ginus & ingénieux*) *ijinus : tud ijinus, (den) INTRUDU (Go dizintrudu sans initiative & peu introduit), (& enjoué NF Maubian, Mauglas, Mauguen & Mocaër / Cormao, Cosmao, Le Mao) MAO^o*

INÉBRANLABLE,-MENT (17° ; GR *dig^ueflusq*) *DIVRALL* : *chom divrall* (Ph & Prl *plom / sonn en e sav, en e gredenn*) & (adv.) *divrall-kaer*

INÉCHANGEABLE (*marc'hadourezh*) **DIDROK**

INÉCOUTABLE (19° - *ha*) *n'oufed selaou*, (T<JG / trop uniforme) **REN-HA-REN**

INÉCOUTÉ,-E (18° - *ha*) *ne vez ket selaouet / di- & selaou* (n.vb)

INÉDIT,-E (18°) **DIEMBANN**, (fig.) **FLAMM-FLIMMIN** adj. (& m. / *traoù...*)

INÉDUCABLE (20° - *ha*) *n'haller skoliañ / DISKOL* (non éduqué)

INEFFABLE,-MENT (15° < lat *fari* : parler ; GR *dilavarus*) *dreist-lavar* ; (fam. Prl) **KABIDAN !**

INEFFAÇABLE,-MENT (16° ; GR *ne aller qet da difaçza / effaci = ha*) *n'haller ket difas^siñ, diverkañ*, (souvenir) **BEV-BUHEZEK*** (& *beo-beu'g*)

INEFFICACE,-MENT (17° < lat. ; GR *dieffed*) **DIEFED(-KAER)** : *chom a ray diefed* (& *didalvez / ober tro c'houllo, tro wenn - chou blanc*)

INEFFICACITÉ (17°) **DIEFED** f.-où,-jù (& *dinerzh*)

INÉGAL,-E,-MENT (16° < inégal < lat. ; GR *disegal, digompes*) **DIZINGAL** (sens div.) : *dizingal eo an amzer, ar voger* (Ph) ; (surface...) **DISPLAEN** : *displaen eo da leur* (*da c'hoari bouloù & peusplaen, digompes irrégulier*) ; inégal (d'une année sur l'autre – cidre) **DISUIT** (*e vez e sistr* T<JG-Ph), irrégulier (de longueur) **AMGE(H)ID / -GEIT*** (Ki<GG) & (Mat.<JM) *digevatal*

INÉGALABLE (19°) **IMPAR** : *un dra impar* (TK & Prl / *ha n'en deus ket e bar, heb-e-bar / hep-par & hemp-par, dispar / espar*)

INÉGALÉ,-E (19°) **DIEIL** (& Ph *espar, dibar*)

INÉGALITAIRE (19°) *digevatal*

INÉGALITÉ (17° < lat. ; GR *disegalded,-der*) **DIZINGALDED** f. / **DIZINGALDER** m.-ioù (*kevredigezh / sociales*) ; (Mat.<JM) *digevatalder* m.-ioù : inégalité triangulaire *digevatalder tric'horn*

INÉLÉGANCE (16°) **DIC'HRAS^s** f.-où

INÉLÉGANT,-E,-EMMENT (16° < lat.) **DIC'HRAS^s** : *dilhad dic'hras^s* (& *dic'hras^sius, digempenn / diskempenn, fichet-fall /-kaer élégant*)

INÉLIGIBILITÉ (appr.) *difenn-dilenn* m.-où

INÉLIGIBLE (18° - *ha*) *n'oufed dilenn, (ha) n'eo ket dilennidig / n'ema ket da vout dilennet* (& frangl. Europe – gall *anaddas*) : 'MAEZ' **JEU**

INÉLUCTABILITÉ (lat. / v-br-gall *ret, corn res*) **RED** m. : *ouzh ar red n'eus ket remed* (Ph)

INÉLUCTABLE,-MENT (18° < lat./ lutte – v-br) **RET-HA-RET**, & *ken ret ha mervel* (cf. T<JG & Prl *traoù hag a vez dele't / maro diremed*)

INÉMOTIVITÉ (20° Psy.) **DISTRAFUILH** m.-où

INEMPLOI (chômage) **DI(Z)IMPLI(J)** m.-où

INEMPLOYABLE (20°) **DI(Z)IMPLI(J)** & (*ha*) *n'oufed implij*

INEMPLOYÉ (18° pp) **DI(Z)IMPLIJET**

INÉNARRABLE (15° < lat. – n.) **FARSITE** f.-où : *ur farsite eo an dra-se !* (Pll & *ur fent din...*), (*ha*) *n'haller dezrevell (& ezrevell C. = narraff)*

INENTAMÉ,-E (19° ad./pp) **DIVOULC'H /-ET**

INENVISAGEABLE (appr.) **DIZENTENT**

INÉPROUVÉ (19° ad./pp) **DIZAMPROU /-ET**

INEPTE (15° < lat. – v-br *moet* LF) **AMOED** : *tud amoet** (W & Prl *amiot sot, didu*), (méton. Ph) **PANENN** : *hemañ zo panenn* ; (anc^t – Montaigne / voix) **DIVALA^v**

INEPTIES (16°) **AMOEDAJ** m.-où /-achoù & *amoedigezh* f.-ioù (Prl *amiotaj*), **LOTAJ** m.-où & *lotachoù !* (YG & Ku-W)

INÉPUISABLE,-MENT (15° < vb ; GR *dihesq / dihesp & madou hep fin*) **DIHESK / DIHESP** (Prl) & (hum. – trad. T<JG) *diwar vadoù sant Erwan* & les ressources de la terre ne sont pas inépuisables (adage T<JG) *bern n'eo ket mammenn*

INÉPUISÉ,-E (18° - *ha*) *n'eo ket divi(g)et*, (pers.) **FRESK-BEO^o**

INÉQUATION (19°- Mat<JM) *digevatalenn* f.-où

INÉQUITABLE (16° / *reizh-mat*) **DIREIZH-MAT**

INERTE (16°<lat.) **BAN** (ad. / *gwan – FK & gall*), (sans mouv^t) **DIFLACH** : *chom diflach* (Ph<MA / *na ne fiñv na ne flach !*), (sans force) **DINERZH** : *bleud dinerzh* (Pll<PM), (membre)

MARO° (ouzin – T<JG-Ph & fiñv ebed enno), (& coi) *MIK* : mig° eo ar mor
INERTIE (14° - mécanique) *DIFLACH* m.-où, (apathie en g^{al}) *DINERZH* m.(-où), (Mat.<JM) = *inertiezh* f.-où
INERTIEL,-LE (Philo.) = *inertiel*
INESCOMPTABLE (19° - ha) *n'haller diskontiñ*
INESPÉRÉ,-E (15° ; GR *pez na esperet qet*) *DIESPERET, DIC'HED* : un dra dic'hed, & (ha) *ne oad ket war-c'hed eus se (& en esper deus outañ)*
INESTHÉTIQUE (19°; GR *dic'hen(ed) difforme*) *dic'hen / DIGENED*
INESTIMABLE (14° < lat. ; GR *ar pez na ouffed da istimout avoalc'h*) *HEP-PRIZ* : bijoux *bizeier hep-priz* & (Prl) '*maez a briz, mil prisius*
INÉTENDU,-E (18°) *DIFRANK* : *frank pe difrank*, & (ha) *n'eo ket ec'hon / di-*
INÉVIDENT,-E (GR *dishanad*) = *disanad / dizanat** (din)
INÉVITABLE,-MENT (14°<lat. ; GR *didec'h-*) *FORSET-MAD* /'ma:d't/ (Ph & *sañset d'erruiñ, 'blijet da zegouezhañ / da c'hoarvezañ*), *RED-OLL*° / *RET-HA-KALET** & l'inévitable *ar red hag ar c'haled* : *ar red hag ar c'haled en deus graet din dihan get ma labour, rak arru 'oa unan bennak da lâret din monet d'ar gêr, arru 'oa ur gwalleur* (W<GH)
INEXACT,-E,-MENT (17° - gall *anghywir*) *DIWIR* : *komzoù diwir*, (faux) *GWIR pe GAOU ? (& propos inexact lar-gaou)*, *LAOSK* (war an eur), (ha) *n'eo ket rik*, & (Mat.<JM) « *anrik* »
INEXACTITUDE (17° - Mat.<JM) « *anrikted* » f. /-ter m.-ioù, & (an) *diwir (ma eo)*
INEXAUCÉ,-E (19° - pp) *DISEVENET*
INEXCITABILITÉ (19° - an) *DIVROUD* m.-où
INEXCITABLE (19°) *DIVROUD*
INEXCUSABLE,-MENT (15° < lat. / GR *diescus*, gall *diesgus*) *DIESKUS*
INEXÉCUTABLE (17° - ha) *n'oufed kas da benn (labour – appr.) DIBENN*
INEXÉCUTÉ,-E (ud - labour) *DIBENNET*
INEXÉCUTION (17°) *DIBENNAJ* m.-où /-achoù
INEXERCÉ,-E (18°) *DIDU* : *ur c'hrennard didu*
INEXHAUSTIBLE (angl. - gall *di-ddiwedd*) = *di-ziwez^h*
INEXIGIBILITÉ (19° - d'une dette) *DIZLE* m.(-où)
INEXIGIBLE (18° - ha) *n'oufed goull groñs*
INEXISTANT,-E (18° appr.) *NEANT* : *tud neant* (Ph), & (ha) *n'eus ket anez^hañ*
INEXISTENCE (17°) *NEANT* m.-où, & (Dr) *neanterezh* m.-ioù (néol. "*amvoud*" m.-où)
INEXORABILITÉ (17°) *DIDRUGAREZ* f.(-où)
INEXORABLE,-MENT (16° < lat. ; C. *dibedennus* GR & *criz*) *DIDRUGAREZ* : *lezennoù didrugarez, KRIZ HA KALET* (trad.) & *kriz-meurbet, pleg ebed enno* (JCM)
INEXPÉRIENCE (18°) *DIC'HOUI²AJ* (& /di'hujazʃ/) m.-où /-achoù
INEXPÉRIMENTÉ,-E (15° ; GR *dientent*) *DIC'HOUIZ > DIHOUI(LH)* /'dihuj/ Ph, Prl *di'oui* : *dihoui'eo ar re yaouank-se*
INEXPERT,-E (15°) *DIAMPART* (& *dizampart* inhabile, *distu inapte* & Prl *dibartabl*)
INEXPIABLE (16° < lat. - *stourm*) *DIZAMANT*
INEXPLICABLE,-MENT (15°) *dizispleg*
INEXPLIQUÉ,-E (18° - ud) *DIZISPLEGET*
INEXPLOITABLE (19° / Ph Kergorvo) *digorvo*, & (ha) *n'haller korvo, mengleuziañ, tiekaat*
INEXPLOITÉ,-E (19°) *digorvoet*, & (ha) *n'eo ket labouret, mengleuziet, tiekaet...*
INEXPLORÉ,-E (19°) *DIVOULC'HET* (& terre douar ha n'eo ket bet ergerzhet)
INEXPRESSIF,-VE (18°) *AMLAVAR*, (air, regard) *PEÑVER* (& fade / Ph *goular & divlas insipide* & adv m-br *comps- diulas*)
INEXPRIMABLE (16° - appr.) *DILAVAR-KAER* (Calloc'h *dilavaradoe* < gall. & Kerlavarec Go) & *en tu-hont d'ar gerioù / geriañ*
INEXPRIMÉ,-E (19°) *DIGOMZ(ET)*
INEXPUGNABLE (14° ; GR *ne aller qet da goumeret der nerz – ha*) *n'oufed kemeret, diargad*
INEXTENSIBILITÉ (n.vb. / *astenn*) *DIASTENN*

INEXTENSIBLE (18°) *DIATESTENN* & ventre pas extensible *ne'm eus ket ur c'hof stamm* (T<JG)

IN EXTENSO (lat. / *en e bezh*) *EN E HED(OÛ)*

INEXTINGUIBLE (15° ; GR *ne alleur qet da vouga, laza, da derri – ha*) *n'oufed mougañ, la'o*

INEXTIRPABLE (16° - *ha*) *n'haller distripañ*

IN EXTREMIS (lat.) *WAR AN DIWEZ^HAN*

INEXTRICABLE,-MENT (14° < lat.) *ROUESTL / ROST^R* (Ki-Ph : *traou rost, n'oufed dirouestlañ*), *STROUEZHEK-KAER*

INFAILLIBILITÉ (16°) *DIFAZI* m.-où (& n.vb.)

INFAILLIBLE,-MENT (16° ; GR *difazyus*) *DIFAZI(-KAER)*, (adv. – usu.) *KEN SUR HA TRA*

INFAISABILITÉ (20° - *un*) *impos^subl-Doue*

INFAISABLE (17°) *IMPOS^SUBL-DOUE* (& *tri zra impos^subl da Zoue / na pos^subl-Doue e ve - Ki*), & (*ha*) *n'oufed ober, na c'haller ket da ober*

INFALSIFIABLE (19° - *ha*) *n'haller ket falsiñ*

INFAMANT,-E (16° < vb ; GR *ifamus*) *IFAMUS*

INFÂME (14° < lat *fama* ; C. *iffam*, GR *ifam*) : *ha te kereour ifam* (trad. T : infâme cordonnier) ; personne infâme *DISMEGAÑS* f.-où (& cf. Cos- préf. *koz*h : Costyr, quartier Carhaix, NF Costy)

INFAMATION (GR) > **INFÂMIE**

INFAMER (GR *iffami*) *IFAMiñ*

INFÂMIE (14° < lat. ; GR *iffamitez & -erez...*) *IFAMENTEZ* f.-où (sens div.) : *pebezh ifamente' ! & ifameded* f. ; (monstrueuse – L<ALBB) *VILTANÑS* f.-où (& *dismegañs* outrage, *hudurnezh* luxure)

INFANT,-E (15° < esp. / angl. – gall *maban*) *MABIG* m.-où, & *mab(ig) yaouaer roue* (Spagn, Portugal), *merc'h(ig)* f.-où

INFANTERIE (16° < it. ; GR *infantiry, soudarded var droad*) *infantiri* f.-où & (pl.) *troadeien*, (appr.) *soudarded war droad / àr dr(o)ed* (Prl)

INFANTICIDE (16° < bas lat. ; basq *haurgaltze* – gall *babanladd-* / Luzel 19° *lazerer he bugel lazheres^e he bugel* f.1, *laz^h-he-bab /-bugel* : *ur vamm laz^h-he-bab*, (appr. / NP *Yudas*) *YUDAZENN* f.1 : *Hounez 'neus lahet hi c'hrouadur, eur yudazenn eo !* (Li<YR & Ph-T...) ; (un infanticide - acte) *lazh-krouadur* m.-où, & *al lazhoù bugale* (*er gwerzioù kozh*)

INFANTILE (19° < bas lat. – gall *babanaidd, irl babai*) *BAB* (bébé Ph & NALBB / jeune enfant) *KROUADUR* : *ur c'hleñved krouadur, ur spered bab(ig / babich & bugelig)*

INFANTILISATION (appr. / C. *Mibiliez < map*) *MIBILIACH* m.-où

INFANTILISER (20° - gaul-celt *mapat* jeune h. / magus NF Mao & v-br-gall NF *-mebin, Mabon*) *OBER BAB(IG) / MAB(IG) a, eus (ub)*

INFANTILISME (19° - C. *Mibiliez / map*) *mibiliezh* f.-où

INFAR(C)TUS (19° < lat. Rob.) = *TAOL-KALON* m.-ioù, & *moug-kalon, moug ar galon* m.-où (Ph & *taol-gwad / skoadur*)

INFATIGABLE,-MENT (15° ; GR *difatig-*) *DIFAEZH(US)*, (*den*) *NA SKUIZH* (*gwech ebet / nepred* GR), (adv.) *'NES SKUIZHAN* (Ph) ; (pers.) *MARC'H* : *hennezh zo ur marc'h 'vat* (Ph & Prl *jo labour / ki labour*)

INFATUATION (17°) *BRASONIEZH* f.-où (& *avel ha maged, c'hwe(z) / fouge(aouaerezh* - Prl)

INFATUÉ,-E (15° < lat. ; gaul-celt *burro*, v-irl & gall *bwr* NF Bour & v-br-gall) *BRAS* (sens fig.) : *ober e vras, e benn bras* ; *GWRAC'H* (*g'ud – & T<JG sac'h-c'hwez, c'hwe(z)et he fenn & Prl > zac'h fou'iaou*), *PENN-BOUR* m.-où

INFATUER (14° < lat. ; GR *açzotet, touëllet g'*) *C'HWEZañ PENN (ub)* : *c'hwe'et da benn avat !* (Ph & *deut koeñv d'e benn & da ud* Pll<PM)

INFÉCOND,-E (15° < lat. ; GR Li *distruich & Pell gaunec'h* / NF Gaonac'h, NL Cad.Pll stérile) *GAONAC'H* ad. & m.-ed, (bête) *GAONAC'HENN* f.1 (& *difrouezh, distruj / distuz, hañvesk, sec'henn-ed*)

INFÉCONDITÉ (14° < lat.) *GAONAC'H* m. (NL Cad. Pll : ar Gaonac'h bras, creis, Roz ar G. & Prl *digroeañs / krouañs*)

INFECT,-E (14° pp lat. ; GR *flæryus & brein*) *FLAERIUS* (sens div.) : *boued flærius / c'hwezh-flæer* (*en e vragoù*), (*goût / odeur* Prl) *BLAZUS*^o* (& *disas^sun, hudur*)

INFECTANT,-E (19°) *BILIMUS / BULUMUS*

INFECTER (15° & s') *BILIMañ / BULUMiñ,-o* : *deuet da vulumiñ* (Ph & Prl), (abcès) *GORiñ* : *goret he biz* (T<JG-Ph) / *FULORiñ* : *fuloret he gar* (Pll), (blessure au bras Wu<Drean) *FURLiñ* : *furiet en deus* ; (odeur) *FLAERiñ,-iñ* : *flaeriañ a ra*

INFECTIEUX,-SE (19° - Med. / m-br loffrus) *LOVRUS* : *ur c'hleñved lo(y)rus* (& *laourus* T & Luzel / Ph *bulumus*)

INFECTION (13° ; GR *flær, goal c'huez*) *C'HWEZH-FLAER* f.-ioù /-enn-où, (*ur*) *FLAERIAS^SENN* f.-où (& *Go c'hwezh ar mil matañ tra*) ; (Med.) *BILIMADUR / BULUMADUR* m.-ioù (*an dorn & bilim / bulum coll.-enn-où boutons < binim*)

INFÉLICITÉ (14° / Ker-) *DILEVENEZ* f.-ioù

INFÉODATION (15° - fig. T<JG) *KAZEL-GE* f.(-ioù / yê)

INFÉODÉ,-E (fig. TK) *DINDAN KAZEL-GE* (g'ub)

INFÉODER (15° < lat med. ; GR *rei e dalc'h*) *DALC'Hen* (*DINDAN & dindannañ, dindan kazel-ge* T<JG & Ph trad.) & s'inféoder *mont dindan / e dalc'h (ub)*

INFÉRENCE (18° - Mat.<JM) = *inferañs* f.-où (& *douetañs*)

INFÉRER (14° < lat. ; GR *destumi* - Mat.<JM) = *inferiñ*, & (dér.) *dezastum* (& *d(i)ouetiñ*)

INFÉRIEUR,-E,-MENT (15° < lat. ; gaul-celt *anderos & anderon / andernados* : *infernaux* < *ande-* : *an-* ; v-br *is* & m-br *a-is* - NL ; GR cours *lesyou enferyol / inferyol-ed & dindan, iseloc'h*) *A-ZINDAN / INDAN* : sa lèvre inférieure *e vuzell (a-)zindan / edan* (W), dents *dent (d)indan, diadraoñ* (& m. : partie inférieure), (en aval) *IZEL^LAÑ* : *an Elorn Izelañ* (& Lémézec *izella* NL Pll), (plus bas = gall.) *IS* : *Ker Is* (& *Kerisel Go*), Parc *is an ty* (NL Ph & *izeloc'h evit ti*) & (Mat.<JM) *is^Sañ* : borne inférieure *bonn is / issañ* (cf. *us & ussañ* celt.) ; (en infériorité) *DISLAÑS, KOLL (ganit), n'eo ket evidout, re eo dit (& disteroc'h)* ; (n.) *inferior* m.-ed f.1 & (*ub, tud*) *DINDAN^{NI}* (f.)

INFÉRIORISATION (19° n.vb. : *an DISLAÑSIN*)

INFÉRIORISER (19°) *DISLAÑSañ,-iñ (ub)*

INFÉRIORITÉ (16° < lat. - gall *is-* & v-br, NL) : en infériorité *a-is (dit)*, (état) *DISLAÑS* f.-où, (situation) *TU-KOLL* m. : *en tu-koll emaint* (Ph), *koll gantañ* (m.) ; complexe d'infériorité *abafter (an tru)* & il a un complexe d'infériorité *ABAF (ema-)*

INFERMENDESCIBLE (19° - *ha*) *n'eo ket goüs, (ha) n'a ket e(n) go > dic'ho*

INFERNAL,-AUX,-E (12° < bas lat *infernalis* ; gaul-celt *andedion* Gén.pl : des dieux inf^r *PYL* & v-br *iffernn*, m-br *an Yffern & tan ifernal*, GR rive infernale *ribl an ifern, ar fulor eveus an ifern*) *IFERN* : *un tan ifern* (Ph / Prl > (*tan*) *iùern*), (réduite en enfer) *IFERNIET* : *ar plac'h iferniet* (trad.) / pers. infernale *DIAOUL* m.-ed /-où (diables / dieux *doueoù*) f.1

INFERTILE (14° < bas lat. - gall *diffwyth* = *difrouez(h)*) GR & C. *brehaign stérile*) *DISTUZ* : *ur park distuz* (& *distu* NL / *Parcou brein* - cf. Li<GR *distruj* & « *anstrujus* »), (bio.) *DIGROU* (& Prl (*ui*) *digroéi*)

INFERTILITÉ (15°) *DISTUZ* f.-ioù, (bio.) *DIGROU* m. & n.vb.

INFESTATION (14° < lat.) : infestation de poux *laou leizh e benn, e ler, louzoù leizh e bark* (cf. *LEIZH* m.-où)

INFESTER (14° < lat. ; GR *tourmanti, trubuilha*) *emaint, deut A-LEIZH ar vro* infestant la région (& *ampoizoniñ ar vro, gwastañ an traoù*)

INFÉUTRABLE (*ha*) *n'hall ket feutriñ / parchiñ*

INFIBULATION (16° - n.vb. : *ar*) *FIBLIÑ (ub)*

INFICHU,-E (20°- *ha*) *n'eo ket 'walc'h evit (dont) : n'out ket 'walc'h evit diskanañ din ! (t'es pas infichu de me répondre - au kan-ha-diskan)*

INFIDÉLE,-MENT (14° < lat. ; GR *difidel-ed* : *al lec'hyou santel so entre daouarn an difideled / infidella servicher eveus ar bet* K/veyer 18°, 284) = *INFIDEL* & *difidel* ad. & m.-ed f.1 (& *difeal / disleal*, au mariage *torret gante o gwalenn eured*), (appr.) *DIVADEZ*, (trad. & Hist.) *Saras^Sin* m.-ed f.1 (شرقيين *Charqiyîn* : Orientaux & كافر *kâfër* athée, impie > *cafard & Cafreterie*)

INFIDÉLITÉ (12° ; GR *difidelled & fals credenn*) *INFIDELITE* f.-où

INFILTRAT (20° / KL<RM) *SILAD* m.-où

INFILTRATION (17°) *SILADENN* f.-où : une infiltration de lisier *ur siladenn hañvouezenn* (Ph /

louzeier) & n.vb. ; eaux d'infiltration *DOUR-SIL*

INFILTRÉ (arg. Afr. : espion du camp ennemi > *unan*) *silet 'barzh*

INFILTRER (14°) *SILañ,-iñ,-o* : le vent s'infiltré *an avel a zil* (T<JG-Ph & Go « le vent me zile » - bretonnisme & *en em silañ e-barzh* / Prl 'n em euvrein)

INFIME (14° < lat.) *BIHAN-DISTER* / *BIHAN-SOT* (Pag. L) & chose infime *disterig tra* ; quantité *BESKENNAD, BERADENN(IG), BUS^SENNAD* f.-où

IN FINE (lat.) = *e fin-kont, 'fin-tro, 'benn fin an dro*

INFINI,-E,-MENT (13° < lat. ; C. *infini* = GR : *Doüe hep qen a vez infini* & *hep dezrou na finvez* – gall *diderfyn*) *DIDERMEN* ad. & m.-où, & *infini* ad. & m.-où (Mat.<JM) *infini, un infini a elfennoù*, & infiniment grand *bras-infini* ; (fig. & à l'infini) *DISAÑS, DISTAILH* : *kaer distailh*

INFINITÉ (13°) *ANFIN* n.-ioù & (*un*) *infini* (a...)

INFINITÉSIMAL,-AUX,-E (18° < angl. / lat. – gall *bach iawn* – Mat.<JM) *infinitesimal, BIHAN-NETRA* / *BIHAN-SOT* ; quantité infinitésimale *ur vus^Sennig* (Prl / Ph) *ur pekadig / pokadig* > *PEKA'IG* (Ko)

INFINITIF,-VE (14° < lat. Gram. – gall *berf-enw*) *AN^V-VERB* m.-ioù (& '*pennanor*' néol. *Saded*) ; une (proposition) infinitive *lavarenn anv-verb* f.-où

INFINITUDE (16° - Mat.<JM) *infinited* (f.)

INFIRMATIF,-VE (16° Dr – déverbal) *DIHARP*

INFIRMATION (15° < lat. : *un*) *DIHARP* m.-où

INFIRME (13°-16° < enferm(e) / *enfermo* ; gaul-celt *liscos, v-irl lesc* & gall *llesg* ; GR *clañvidicq, clañvus* & L'esprit est prompt, mais la chair infirme – Pascal 17° *ar spered so prount, hegon ar c'hicq so simpl – ub*) *AFLIJET* : *tud aflijet* (trad. KT), *SIET* : *e vreur oa siet* (Ph & *nammet* handicapé / *ampechet*, & *dalc'het en e gorf / spered, mac'hagnet mutilé & gwan* gall.)

INFIRMER (14° < lat.) *DIHARPañ,-iñ* : *diharpet g'un all* (Ph)

INFIRMERIE (14° ; GR *infirmiry, iffirmeury-ou*) *INFIRMIRI* f.-où, & *sal ar re glañv* f.-ioù (& *klañvdi* NL Clandy, Claondy Ph / *clafdy* gall.)

INFIRMIER,-E (14°-15° ; GR *infirmeurs, iffirmour* & L 1900 *an infirmier*) *INFIRMIER,-OUR* m.-(*er*)ien f.1 : *he merc'h zo infirmier'se* (Ph) & (néol.) *klañvdiour* m.-ion f.1

INFIRMITÉ (13° ; GR *iffirmité, simplidig^{ez}* / C.) *MAC'HAGN* m.-où : l'infirmité des membres *mac'hagn an izili*, sans infirmité *yac'h ha divac'hagn* (T<JG-Ph / Ku<RB sans handicap *prespol* < *yec'hed ha prespolite* !), (parf.) *SI-FALL* m.-où-fall

INFIXE (19° < lat. – gall *mewnol* : *e-barzh ema-*) = '*engerig*' m.-où

INFLAMMABILITÉ (15°) *LOSKIDIGEZH* f.-ioù

INFLAMMABLE (14° < lat.) *LOSKIDIG* /-IK*, (très inflammable / amadou) *SEC'H-TONT*

INFLAMMATION (15° < lat. ; GR *tanigenn, tomder, groës*) *TANIGENN* / *TANIJENN* f.-où : de la gorge *tanigenn ar goùg* (Ph *tanienn*), *TANENN* f.-où : *tanenn-noz*, & *entanidigezh* f.-ioù (PYK), (brûlure Dp : *al*) *LESK* (*LOSK*) m.-où, *POAZH* m. : *mad ouzh ar poazh* ; (de q.ch.) *loskadurezh* f. ; créer de l'inflammation *FULORiñ* (*a ra he gar* – Ph) / supprimer l'inflammation *DIFULORiñ* (T<JG-Ph / *senk & chenk* aphtes, *iniabr* W<GH)

INFLAMMATOIRE (16° Med.) *TANAILHUS*

INFLATION (16° < angl. / lat. – gall *chwydd*) *c'hwez* (*ar moneiz*) > "*monc'hwez*" m. ; connaître & subir l'inflation *KANal* : *kanal a ray an ed* (trad. W<GH)

INFLATIONNISTE (19° < angl. - gall *chwyddo* : *ur politikerezh*) *c'hwezo moneiz* / "*monc'hwez*"

INFLÉCHI,-E (18°) *SOUBLET*, (voyelle) *DILIVET* : *un A dilivet*

INFLÉCHIR (18° & s') *SOUBLañ,-iñ* ; en s'infléchissant (*o vont*) *war soublañs*

INFLÉCHISSEMENT (19°) *SOUBLADENN* f.-où

INFLEXIBILITÉ (14°) *DIBLEG* m.-où (cf. *DIR*)

INFLEXIBLE,-MENT (14° < lat. – gall *anhyblyg / plyg*, NF Corfdir /-dyr, Taldir) *DIBLEG(US)* : *ur paotr dibleg, (tud) pleg ebed enno* (T<JG-Ph) / *diwevn* ; (appr. T<JG) *STARD* : *un den stard eo*

INFLEXION (14° < lat. ; GR *ar soubl & ar plecg eus ar vouëz* – ar, ur) *SOUBL* m.-où, *SOUBLADUR* m.-ioù : *soubladur ar penn, SOUBLAÑS* f.-où & (Mat.<JM) *infleksion* f.-où

INFLIGER (15° < lat. ; v-br-gall *ladam*, irl *slad-* & gall *dyladdi*) *DELAZHiñ* : *dela'het taoliou* (&

skoet, Ph *darç'ha un taol / T<JG dilazou*)

INFLORESCENCE (18°<lat.) *bleuniadur m.-ioù*

INFLUENÇABLE (19°) *LEVEZONAPL**

INFLUENCE (13° < lat med. < vb *influere* – gall *dylanwad* / v-br-gall *lanu* ; GR (*droucq-*)*nerz ar stered* & L 1900 = *influans varnomp* / *levaison* > m-br *levaeson*) *LEVEZON f.-où* : *levezon war an dud*, sous l'influence *dindan levezon ub*, (méton.) *ALAN / ANAL m.* : sous leur influence *en o alan* (T<JG), *KROG m.* : ils n'ont aucune influence sur nous *n'o deus tamm krog warnomp* (Ph & *beli* empire fig., *delanwad* incidence, *hoal* ascendant, *tricherezh / truch-* Ph mauvais entraînement) ; (gall *ysgoi* & v-br *siscuint*, *scei* / paralysie hypnotique Ph *sko* & Prl *skeoit get sac'h Ploe* / Li<YR *skouet e oa gand an diaoul*) sous influence *SKO / SKOET* (g'ud), 'dan *leveson*'

INFLUENCER (18°) *LEVEZONañ,-iñ* (*ar re yaouank / kaout krog & ema he alan warno*)

INFLUENT,-E (18° < lat.) *levezonus*

INFLUENZA (18°<it. & angl. / *flue* grippe – gall *ffliw* : *flu* & *anwydwst*) *ANOUEDADUR m.-ioù* (Ph & *taol anoued / ema ar grip ganti*)

INFLUER (14° < lat. – sur) *TAOLer war o buhez*

INFLUX (lat. ; v-br *elanu* gl embolism LF 156) = *FOEÑVENN f.-où* (& fluide / *lanwiad* flux)

INFO (20° / celt & v-irl *scel*) *KEL* (& arg. scol. : cours d'info) > **INFORMATIQUE**

INFOGRAPHIE (marque) = *infografiezh f.-où*

INFOGRAPH(IST)E = *infografist m.-ed*

IN-FOLIO (lat.) *ledeneb daoubleget m.-où*

INFONDÉ,-E (19° ad./pp) *diziazez /-et*

INFORMATEUR,-TRICE (18°) *KELAOUER* (& donnant renseignement *titourer*) m.-ien f.1

INFORMATICIEN,-NE (20°) = *informatis^sian m.-ed f.1* & *urzhiataer m.-ion f.1* (& m.-ioù ordi / *stlenner* > cyber-)

INFORMATIF,-VE (20°) *kelaou (enni) / KELOÛ*, (appr^t) *stlenn* (& /*sklin*/)

INFORMATION (13° < lat. ; gaul-celt **sketla* & v-irl *scel* récit, m-br *quehezl* ; GR Dr *enclasq*) *KELOÛ m.* (pl *kel / kehel & keal, kevell* – W / Prl *celaou*) pl. *KELEIER* (& *kelo(ù)ioù T, kevelleù*), (sing. : une nouvelle & revue lit.) *KELAOUENN f.-où* : *ur c'heloù all, keleier ar sizhun*, n.vb. *KELAOUIÑ* (& *kelaoua* chercher des informations / *doare* nouvelle, *titour* renseignement) ; ouvrir une information *ober ur c'helaou diwar-benn ub* (& *ober enklask* GR) ; pour votre information *deoc'h da c'hoût, kement hag ho kelaouiñ & pour info da c'hoût (deor...)*

INFORMATIONNEL,-LE (déverbal) *KELAOUA*

INFORMATIQUE (1960 < information ; v-br-gall, m-br *stlen*, & *stlennder* = *splannder* NALBB n° 164) = *informatik* ad. & m.-où, *urzhiataerezh m.* (& n.vb. : *an urzhiata*), (angl. *computerizing* / *computer* & v-br *compot*) *kompoderezh m.-ioù* (Diwan & cyber / *stlenn*)

INFORMATIQUEMENT (*graet*) *dre informatik*

INFORMATISATION (n.vb. : an) *urzhiata*

INFORMATISER (vb 2 - appr^t) *urzhiata* (& *stlennata*)

INFORME (16° < lat. ; C. *diffurm* = *materi difurm* GR & *hep furm e-bed*) *DIFES^sON* (T<JG-Ph), *DISNEUZ, DISTUMM*, (fam^t) *FORM AN O* (Mar. Ki<PD & Prl *dibleus(k) / diaos, didres^s*, fam. *bitaklaj*, & *ud palevarzh* mal foutu)

INFORMÉ,-E (17° - pp) *KELAOUET* : *kelaouet-kaer / kelaouet fall*, être libre c'est être informé *bezañ dieub eo bezañ kelaouet & jusqu'à plus ample informé bete goût hiroc'h / beta gouiet hirroc'h* (Prl)

INFORMEL,-LE (20° / angl. – gall / *ffurf* – appr.) *DIARDOÛ*

INFORMER (13° < lat. / enformer & forme ; GR *rei furm* & l'âme est ce qui informe le corps *ar c'horf so enaouët gad an ene / enclasq, evit gouzout an doareou*) *KELAOUIñ* (& var.) & *kas^s keloù, kas kannad, kemenn* (*da ub eus ud / degemenn*) & on m'a informé que je serai au chômage *roet da c'hoût din-me 'ne labouri ket ken'* (Guerl.TK<F3) ; s'informer *KELAOUA, KLASK PENN* (*eus ud* & Prl *kla'h gouiet penn / titouriñ* (se) renseigner)

INFORMULÉ,-E (19° - ha) *n'eo ket geriet*

INFORTUNE (14° < lat. ; GR *droulançz, goall fortun*) *REUZEUDIGEZH f.-ioù, DROUGLAMM*

m.-où (& *droukchañs, drou(g)lañs, drougverzh*)

INFORTUNÉ,-E (14° ; GR *un den a voall fortun*) *REUZEUDIG* m.-ien f.1 /-IK* (ad.) : *tud reuzeudik** ; (appr. : malheureux) *KAEZH* : *den kaezh, plac'h kaezh !* (pl.) *keizh (tud)*

INFOTHÈQUE (fin 20°/biblio-) > *kelaoueg* f.-où

INFOUTU (20° = infichu) *divarreg* /-ek* (da)

INFRA (lat.) *A-IS, is-* / *dan-* (sous) = *infra-*

INFRACTION (13° < lat. ; GR *torradur lesenn* & 'infracteur' *torrer / lesennou*) *felladenn* f.-où, *TORR-LEZENN* m. (& Laouenan 1830, 142 *tréou a énép al lezenn*)

INFRA-LIMINAL,-AUX,-E (20° Psy.) =

INFRANCHISSABLE (18° - *ha*) *n'haller mont dreistañ (& treizhañ, tremen)* / (pl.) *DREISTO*

INFRANGIBLE (16°) *DIDORR* (devise T : *fun a dri gor a vec'h ez torr*), & (*ha*) *n'oufed breviñ*

INFRAROUGE (19° gall *isgoch* : *isruz*) = *infraruz*

INFRASON (20°) = *infrasonioù* (m.-ioù)

INFRASTRUCTURE (19° - calq. /-us) *isframm / danframm* (*Opab, TES*) m.-où

INFRÉQUENTABLE (appr^d) *DIGEVANNEZUS* & (*ha*) *n'haller ket daremprediñ*

INFROISSABLE (T) *DIJOG*, (*ha*) *n'eo ket chok* (Ph)

INFRACTUEUX,-SE,-MENT (14° ; GR *difrouëz-us*) *DIFROUEZH* (& T *dizamplet*)

INFUMABLE (*ha*) *n'haller butuniñ, fumiñ*, (appr^d - âcre) *PUT*

INFUS,-E (13° < lat. ; GR / Adam : *digant Doue*) *A-VIHAN* : science infuse *skiant ganto a-vihan*

INFUSER (14° ; GR *glec'hi & gwil-* / *gwilychu* gall. – macérer) *GLEC'Hiañ / GWLEC'Hiñ* (*ment-du*) & *lakad e(n) glec'h* ; *SILañ,-iñ* (*en ud*)

INFUSIBLE (18° / gaul-celt *teuz*) *dideuz*

INFUSION (13° < lat. ; GR *distremp, diskuilh*) *GLEC'H / GWLEC'H* > *GLEUC'H* (K) m.-où & (en) *e glec'h*, (*tisane*) *DOUR* m.-ioù : *dour ment, dour diwar beuz* (*Go & dourwin*)

INGAGNABLE (18°) *DIC'HONEZ* (TK /di'hõ:ne/ & extra)

INGAMBE (16° < it *in gamba* – gaul-celt *gambeta / cambo D.*) *GRIF* (var. *GRIF*) : *gref on c'hoazh (& gren, dibilh vif, difall alerte / gailhard*) > « *gaiërt* » Prl)

« **INGÉNIE** » (gallo : *sagacité*) > *IJIN(IG)*

INGÉNIEUR (14°-18° < lat. ; C. *inging* & vb – s'ingénieur à) *LAK'E IJIN* (*da* – & *sipañ e spered*)

INGÉNIEURIE (20° < angl *engineering* / industrie – par ext.) *ijinerezh* m.-ioù

INGÉNIEUR (16° ; gaul *vergobretos* / v-br-gall *guerg* gl efficace ; GR *i(ñ)gigner ar roue*) *IJINOUR* m.-ion f.1 : *ijinour war al labourerezh-douar*

INGÉNIEUX,-SE,-MENT (14°<lat. ; C. *ingignus* & GR *igignus*, adv. *gad igin*) *IJINUS*, & *ijineg* /-ek* : q^d on n'est pas ingénieur on est ingénieux *ma ne ves ket ijiner be' ijineg & (paotr) itrik gantañ* (T<JG) ; (adv. Prl) *dre dres^s* (& *un den dres /drès/*) / *DRE DU* (par le bon côté)

INGÉNIOUSITÉ (14° ; C. *inging*, GR *i(ñ)gin*) *ijinegezh* f., (appr. & engin, génie) *IJIN* m.-où : *leun a ijin* & (adage) *gwelloc'h ijin eget nerzh (& fines^a / « finansi » Prl & très^s)*

INGÉNU,-E,-MENT (15° < lat. ; C. & GR *francq*) *DIDROELL* (*e galon / didro(-kaer)* franc, simple,-ment & *didroidell* candide, *kalon eeun* FV, *plaen*)

INGÉNUITÉ (17° < lat. ; GR *francqiz a galoun*) *DIDROELL* f.-où (& *plaended*)

INGÉRABLE (& ingouvernable / *RENABL*) *INRENAPL** : *traoù (& tud) inrenapl*

INGÉRENCE (19°) *EMELLEREZH* m.-ioù (*en ud*)

INGÉRER (14° < lat. ; GR *s'hem emellout eus*) *EMELLAñ,-iñ,-out** (*en ud & en em emelliñ eus un dra & GR en em vellout*) ; (19° ingérer q.chose) *EUVRañ,-iñ,-o* : médicaments *euvrañ louzeier* (& *eu(v)ro* Ku / Prl *eu(v)rein*)

INGESTION (19°) *EUVRADUR* m.-ioù

INGLORIEUX,-SE,-MENT (18° < lat. & *Inglorious basterds*) *dic'hloar*

INGOUVERNABLE (& ingérable) *INRENABL^e* ; (bateau - *bag*) *DISTUR*

INGRANDES (NL div. 36, 37, 86 etc. & *Ingrannes* 49 < gaul *equoranda* : limite territoriale - gaul-celt *randa* = *rann*, *Rannou* NF-NP-NL – var. *Aigurande, Egué-, Eygu-, Igue-, Yvrande(s) & Eurande, La Guirande* etc. D 138) =

INGRANNES (NL *Indre, Loiret*) > **INGRANDES**

INGRAT,-E (14° < lat. – gratus ; GR *ingrat* : *an ingratâ den*) *INGRAT* (trad.), (non reconnaissant) *DIZANAOUDEG* m.-ien f.1 /-ek* (ad. / *dianaoudek ignorant*) ; (de visage) *DICHAÑCH* / *DISAÑS* (Wi / Ku), (*PENN*) *LU* (Wi<PYK-Dp, NF) & âge ingrat *oad diaes* (& *droch, kleiz Ph*) ; tâche ingrate *gwall grogad / reuziad labour (reuz ar sizlzig)* ; métier ingrat *micher start* : terre ingrate *douar da blantañ chas* (mettre en terre / enterrer)

INGRATITUDE (13° ; GR *ingrateri*-ou) *DIZANAOUDEGEZH* f.-ioù, & *ingrateri* f.-où (& Prl *ramouStere'h*)

INGRÉDIENT (16° < lat p.prés. / gr drachma – gall *defnydd, elfen* : *davnez / danvez & elfenn*) *DRAMM* f.-où (usu. Ph-T javelle entrant dans la composition d'une gerbe & *danvez, elfenn-où*)

INGRESSION (14° < lat. Géo. – gall *mynediad*) = (*ur*) *moned e-barzh (eus doureier-mor... / 'barzh an douaroù)*

INGUÉRISSEMENT (15°) *DIBAREÛS* (& *dibare* incurable, *diremed* irrémédiable,-ment), & (*ha*) *n'essa ket* (Prl / Ph *n'essaev tamm*) > *n'es'a ket* !

INGUINAL,-AUX,-E (15° < lat *inguen* : aine ; gaul-celt *gabolos* & v-br *gabl*) *GAOL* / *KRABOCH* (& var. 18° *craboçç*) : hernies inguinales *avellennoù gaol*

INGUINIEL (NL 56) *an IGNEL* (< *an Iviniel*)

INGURGITATION (19° < lat. ; gaul-celt *loncate*) *lonkidigezh* f.-ioù

INGURGITER (19° - gaul-celt *loncate*) *LONKañ,-iñ,-o* (*banneoù*), *PEURBAKañ* : *da beurbakañ ma yod*, & *plantañ en e c'hoùg* (cf. *floupañ gober, kloukañ goinfrer*)

INHABILE,-MENT (14° < lat.) *DI(Z)AMPART* / *DIAMPERT* (Prl & Ph-T *teuk(enn)* malhabile)

INHABILETÉ (19°) *DI(Z)AMPARTIZ**° f.-où

INHABILITÉ (14° Dr – GR *ur bastard ne all qet testamanti, nac heritout*) *dic'houest* ad. & m.

INHABITABLE (14° - *lec'h*) *DIGEVANNEZUS* (& *digevannus* T)

INHABITÉ,-E (14° < lat. ; gaul-celt *andosedo* ; GR *leac'h ne chom necun* / M.17° *diannezet*) *DIANNEZ* / *DIANNEZ^{ET}* /diã'niøt/, (T<JG & inhospitalier) *DIGEVANNEZ* : *takadoù digevannez* (& *didud* désert fig. / Prl *hemp tud 'barzh*)

INHABITUEL,-LE (19° ; gaul-celt *bessu* : *boes*) *DIVOAS* (& *digustum* inaccoutumé)

INHALATEUR,-TRICE (19° - dér. < gaul-celt & v-br-gall *anal*) *enanaler* m.-ion (f.1)

INHALATION (18°) *enanaladur* m.-ioù & n.vb. ; faire (une inhalation) *FOiñ*

INHALER (19°) *ENANALiñ* (& *analiñ* inspirer, respirer Ph *tennañ e anal*)

INHARMONIE (18° - appr.) *DIZAKORD* m.-où, (*un*) *DIAHEL a dra* (YD)

INHARMONIEUX,-SE (18°) *DIZAKORD*, (*dañs, dañsal*) *DIAHEL* (Wu<Drean)

INHARMONIQUE (19°) *DIAKORD* (cf. *DISKORD*)

INHÉRENCE (14° < lat scol. / C. *englenaff* 'aherdre' : adhérer & gaul-celt *glion* – appr.) *DALC'HAÑS* f. & *inherañs* f.-où

INHÉRENT,-E (16° < lat. *inhaer-* / gaul-celt *delgu* : *del*) *a-zalc'h (g')*, *STAG-HA-STAG* (*ouzh ud / kenstag* cohérent)

INHIBÉ,-E (19° pp) *DALC'HET* (*en e spered*), *STOUVET* : *diouzhtu 'vez stouvet* (Ph / Prl *haodet*)

INHIBER (14° < lat. ; gaul-celt *delgu* : tenir etc.) *DALC'Hen* (*en e spered, war*), *STOUVAñ,-iñ,-o* (*ub Ph* & bloquer / *haodiñ* & « *ho.dein* » (Prl) / *luziañ, rouestlañ* & var.)

INHIBITEUR,-TRICE (19° - Med.) *DALC'HER* / *STOUVER* m.-ien f.1

INHIBITIF,-VE (16°) *dalc'hus*, & *stouvus*

INHIBITION (14° < lat. ; C. *inhibicion* = *bers*) *DALC'H(-SPERED)* m.-où, (n.vb. : *ur*) *STOUVAÑ* / *ur stouv spered* & *haodadur* (Prl) m.-ioù (& *berz* injonction, *luz* embrouille, *rouestl* embrouillis & *reustl / rost', stoc'h / stouf & stouv-*)

INHOSPITALIER,-E (16°) *DIGEVANNEZUS* : *eno eo digevannezus*, (& *inabrité*) *DIABRI*

INHUMAIN,-E,-MENT (14° < lat. ; GR *dinatur, digar, divad & criz*) *dizenel* & *in(h)umen* (Th.trad.), *DINATUR* : *tud dinatur* (& *digar, di(s)hegar, divad / divat**), (appr.) *KRIZ* (*ouzh an dud*)

INHUMANITÉ (15°) *dizenelezh*, *DINATUR* f. (& *divadelezh / an divad*)

INHUMATION (15°) *DOUARIDIGEZH* f.-où & n.vb. : *an douariñ korfoù* (& *inter(r)amant* > *intramant* Ph / E-Prl *inter'mant* & L *enterramant / beziad* sépulture, *obidoù* obsèques)

INHUMER (15° < lat. – humus / homme Rob.) *DOUARAñ,-iñ* : *pelec'h 'vo douaret ar c'horf?* (&

inter(r)iñ enterrer, beziañ donner sépulture)

INIMAGINABLE (16° ; GR *dreist qement a alleur da songeal*) *DREIST-FALTAZI*, & (*ha*) *n'oufed faltaziañ (en tu-hont d'ar faltaziö)*

INIMITABLE (15° ; GR *ne aller qet da imita*) *DISHEÑVEL* : sa tambouille est inimitable (péjor.) *disheñvel eo he c'heusteurenn !*, & (*ha*) *n'oufed dezrevell (Ph / Prl despental)*

INIMITIÉ (14° < lat. ; GR *droug^uiez natur entre ar c'hizyer hac al logod, caçzony*) *DIGARANTEZ* f.-où (& *drougiezh, enebiezh, kas^soni & oaz / oaz-kren*)

ININFLAMMABLE (17°) *DIDAN* (& *dilosk*)

ININTELLIGENCE (18°) *DISPERED* m. (Ph), (surn.) *SPERED BERR* m.(-où)

ININTELLIGENT,-E,-EMMENT (18° < lat.) *DISPEREDEG / -EK** (ad. & Ph *dispered* débile), (fille grande & inintelligente - Wu) *karamlou*

ININTELLIGIBILITÉ (17° - ar) *YODENNIÑ* (*en ur gomz*)

ININTELLIGIBLE,-MENT (17° - méton. / gaul-celt iutta) *YODENNEG / -EK** : *komz yodenneg*, & langue inintelligible *saoznaj* (T<JG / TL *saozmeg*)

ININTÉRESSANT,-E (19°) *DIZUDI* (Prl *diStumm*, & *diamStoarus*), conversation inintéressante (*hounnezh he deus ur g*) *KAOZ DIVALO* (T<JG) f.-ioù, bavard inintéressant *GLABOUSEUR* (Li<YR / Ph *glabous^ser*) m.-ien f.1 > *GLABOUS = FLABOUS* ad. (Pll/Are<GL) : *komzoù glabous / glabouser*

ININTERROMPU,-E (18°) *DISPAN*, (parf. Li) *DIASTAL*, *DIZIHAN* (Ph & '*nes dihan*)

INIQUÉ,-MENT (14° < lat. – gall *drwg*) *GAOUÛS* (T<JG), (préf.) *GWALL* : jugement inique *ur gwall varn, traoù inik* (& *di(s)leal*)

INIQUITÉ (12°<lat. ; gaul-celt uolson : dommage / v-br *uual*) *GWALL* m.-où : *hon gwalloù & (C.) inikite* f.-où (& *dilealded* déloyauté)

INITIAL,-AUX,-E,-MENT (12°-17° < lat. ; v-br *blein* = corn-gall, irl > gall *blaen, cyntaf* & NL) *BLEIN* : *loen / marc'h blein* bête en position initiale (NF Le Blein & pl. > *bleñchoù*), *KENTAÑ* (superl. préfixé) : ses études initiales *e gentañ studioù*, lorsque je la vis initialement *kentañ 'm eus gwelet anehi* (trad. Ph & *kentañ pa oan aet*), & *a-gomañs*, (Mat.<JM) = *initial* ; initiales (GR *lizerennou tal & letrenn dal*) *lizherennoù blein / tal & kentañ lizherenn* f.-où

INITIALISATION (Mat.<JM : un) *initialisañ^e*, (déver.) *ENAOU* m. & (appr.) *kentañ lañs* f.-où

INITIALISER (20° Inform. < angl. - Mat.<JM) = *initializañ,-iñ*, *ENAOUIñ* (*ud / ar gouloù* Ki & débiter *deraouiñ & lañsañ*)

INITIATEUR,-TRICE (16° < bas lat.) *REIZHER* m.-ion f.1 (gall > *deraouer & lañser, lusker*)

INITIATION (15° < lat. ; gaul *comrunos* & v-irl *comrún* commun secret / rune, gall *cyfrin*) = *kevrin* m.-où, (à) *REIZHEREZH* m.-ioù (*war ud*), (parf.) *DESKONI* f.-où (& Prl *deskere 'h*)

INITIATIQUE (cf. NF Queffrinec) *kevrineg / -ek**

INITIATIVE (16°-18° < lat. ; C. *introduaff*) *INTRUDU* m. : aucune initiative *tamm intrudu (ebet - Go & intruju)*, esprit (d'initiative) *ISPRID* m.-où,-joù (Li > *sprid / spered*) : *sprid en o labour*, (démarche v-br *luscou*) *LUSK* m.-où (& *luskamant*) : de sa propre initiative *diwar e lusk e-unan*, prendre l'initiative *reiñ lusk (d'ud / d'ar jeu)*, ayant l'esprit d'init. & (*spered*) *luskus* ; sans initiative *DIZINTRUDU* (Go), *DIBALAMOUR* (T<JG)

INITIÉ,-E (14° & n. – GR / cléricature *cloarecq*) *REIZH / REIZHET* : sa fille fut initiée à la magie *e verc'h oa bet reizhet war ar gazel-ge* (trad. Ph & instruite *kelennet g'ar veleien*)

INITIER (14° < lat.) *REIZHAñ,-iñ* (*ub war ud*) : moi je vous initierai à ce métier *me a reizho ac'hanoc'h war ar vicher* (Ph), *poent dimp en em reizhañ war ar video* (cf. (s')entraîner *aroutein* Prl & instruire *kelenn / lenn*)

INJECTABLE (20°) *STRINK* : *ampoulenn strink*

INJECTÉ,-E (de sang etc.) *STRINK* (*gwad*) *enno*

INJECTER (18° < lat. ; GR *strincqellat / strincqa, flistra*) *STRINKELLAñ,-iñ* (*gwad* & Ph *strinkañ* jaillir & jeter / *flistrañ* gicler)

INJECTEUR,-TRICE (19° Med) *STRINKELLER* m.-ion f.1 (& *flistrer* gicleur)

INJECTIF,-VE (Mat.<JM) = *injektiv(el)*

INJECTION (14° < lat. ; GR *strincq(ell)adur*) *STRINKELLADUR* m.-ioù (Ph *strinkadur* &

flistradur) & (Mat.<JM) *injeksion* f.-où

INJECTIVITÉ (Mat.<JM) *injektivelezh* f.-ioù

INJOIGNABLE (20°) '*nes diraes (gant ar pellgomz / galv)* & il est injoignable pour le moment *n'eus tizh ebet dehoñ evit poent*

INJONCTIF,-VE (18° - C.) *gourc'hemennus*

INJONCTION (13° < lat. ; GR *gourc'hemenn-ou*) *GOURC'HEMENN* m.-où : injonction thérapeutique *gourc'hemenn da yac'haat* ; (injonction négative) *BERZ* f.-où (var. W *belz-eù*) : *berzioù ar skolaerez*

INJOUABLE (18° & vb) *DIC'HOARI*

INJURE (12° & enjurer < lat *injuria* - (de) *jure* ; v-br *huarnou* & *huern* m-br ; C. *iniur*, GR *injur* & *cana salmennou, lavaret cunujennou*) *KUNUJ* coll.-enn-où (Li & *injur / añjuli, laed, salmantenn*), & *huern* m.-où

INJURIER (14° & 12° enjurer < bas lat. ; C. *iniuriaff*, GR *injurya,-eiñ*) *KUNUJ(ENN)añ* (& *insulter / kunudal* gémir), *injurial / AÑJULIAL* (Wu<Bayon B.Ile 56 & trad. W *O Nobled anjuliet - ô nobles injuriés / bleizañ incendier, huernein, laetaat* invectiver Prl & *skandellein, salmant(enn)iñ* faire une scène, & *laret traoù da ub*)

INJURIEUX,-SE,-MENT (14° < bas lat. ; GR *injurius*) *injurius* (& *añjulius*), *kunuj(enn)us*, & *huern* ; (pers.) *KUNUJER* m.-ien f.1 (NF) & *injurier* m.-ion f.1 & personnes injurieuses *bleizaj*

INJUSTE,-MENT (13° < lat. / *justus* ; M.17° *iniust*, GR *disleal*, *ar pez ne deo get just, a enep justic'z ha resoun*) *AMJUST / IÑJUST* (popul') : *se zo iñjust, memes tra !* (& Prl *pas juSt*) = *DIREIZH* ad. & n. : *re a draou direizh* (& *disleal* déloyal,-ement / *e-leal*), (adv. 19° trad. T) *injustamant*, (accusé) *injustement (tamallet) heb sujed na rezon* (T<JG / Ph-L) *E GAOU*

INJUSTICE (12° < lat. ; GR *injustic'z* - Li popul' / Rusq. 18°) *AMJUSTIS^s = IÑJUSTIS^s* f.-où : *iñjustis^soù bras, DIREIZHDED / DIREISHTED* (W) f.

INJUSTIFIABLE (18° - *ha*) *n'haller ket justifiañ, NEB-ABEG* (Pll<PM > /ne'ba:b^{ok}/)

INJUSTIFIÉ,-E (19°) *DIABEG*, & '*nes abeg* (Ph) ; critique injustifiée *PISMIGADENN* f.-où

INLANDSIS (19° < scand. - in & land - inland irl *intíre*) = *un inlandsis*

INLASSABLE,-MENT (cf. Ph *faezh las*) *DIFAEZH* (-KAER & *difaezhus* infatigable)

INLAY (19° < angl. - gall *addurno ag ifori - ivory / inlaid* irl *ionlaitse* /inlat's'ə/) *inlay*

INNÉ,-E (17° < lat. *innatus* - ie / gaul-celt uen-, v-br-gall *coguenou*) *A-OUENN* : *a-ouenn dezhe* (& *hale-ouenn* congénital,-ement / T<JG) *krouet evel-se*

INNÉISME (19°) = *inneism* m.-où

INNÉISTE (19°) *inneist* m.-ed f.1

INNÉITÉ (19° - appr. - an) *TREC'H-GOUENN* m.

INNERVANT,-E (20° : *danvez*)-*nervennañ*

INNERVATION (20° - n.vb. : an) *nervennañ*

INNERVER (19° < *nervus* ; C. *di-*) *nervennañ,-iñ*

INNOCENCE (12° < lat. ; C. & GR *innoçanz & -ded*) *INOS^sANTED* f., (relig.) *DIBEC'HED* m. (& *diantegezh, dinammded* f.) ; en toute innocence *DINAMM-KAER*

INNOCENT,-E,-EMMENT (11° < lat / *nocere*: *primum non nocere* ; C. & GR *innoçant-ed* & *dibec'h, dinamm, divlam* & *diantecq, didamall, direbech*) *INOS^sANT* ad. & m.-ed f.1 dim.-ig : *n'out ket ken inos^sant* (Ph & *n'on ket ken inos' ha ma kav dit*) ; innocent du village *inos^santig, droch ar pardon* ; massacre des Innocents *massakr an Inossanted* (Pastorale) & (adv.) *ken inos^sant ha tra*, (parf.) *DIBEC'H(ED), DINAMM* (& *dianteg /-tech, digablus, divlamm* irréprochable & cf. Wi<FL-Ph pas bien malin *BLEUP*)

INNOCENTER (18°) *INOS^sANTAat**, (relig.) *DIBEC'HEDIñ* (& *divlamiñ* dédouaner, *didamall*)

INNOCUITÉ (18° < lat. - GR *dinoas / dinoës*) *DINOAS^e* m.(-où)

INNOMBRABLE (14° ; C. *inumerabl*, GR *diniverapl*) *DINIVER*, (*traou*) *SOF-KONT* (T<JG)

INNOMINÉ,-E (16° < lat. Anat.) = *innominet*

INNOMMABLE (16°) *ANV EBET DEZ^HAÑ* (m. & Prl *isklammus / estlammus*) ; (chose sale) *STRONKENN* (*a dra* W<GH) & *traoù stronk...*

INNOM(M)É,-E (14°) *DI(H)ANO* (Prl *dihoniù*)

INNOVANT,-E (fin 20° - appr. Ph) *PEUSNEVEZ*
INNOVATEUR,-TRICE (16°) *NEVEZER,-OUR* m.-(er)ion f.1
INNOVATION (13° ; GR *qiz-you nevez* – une) *NEVEZADENN* f.-où (& *nevezadur* renouveau)
INNOVER (16° < lat.) *NEVESAt** : *daw 'vez neve'aad dalc'hmad an dez hiziw^e* (Ph)
INOBSERVABLE (18° *ha*) *n'haller arvestal, heul & (traoù) kuzhet diouto*
INOBSERVANCE (16° - n.vb.) *an TORRIÑ (reol / reolennoù)*
INOBSERVATION (16° ; GR *terridiguez eus ar reiz*) *TORRIDIGEZH* f.-ioù
INOBSERVÉ,-E (19° - *gouel-berz - ha*) *ne vez ket miret*
INOCCUPATION (18°) *DIZEVER* m.-ioù (& '*dizevar*' LH)
INOCCUPÉ,-E (18° - oisif W<LH '*dizevar*') *DIZEVER*, (siège etc. – *ema*) *VAK, DIAC'HUB & diokup (feurm / okupet - RKB)*
IN-OCTAVO (lat. : in-8° = v-br) *in eiz(h)*
INOCULABLE (18° - *hag*) *a c'haller inokuliñ / LAKat**
INOCULATION (18° < angl. – gall *y frech* = *ar vrec'h* – n.vb *an*) *inokuliñ / LAKad^e ar vrec'h*
INOCULER (18° < angl-lat – gall *rhoi'r frech*) *reiñ (mod) ar vrec'h = inokuliñ (ar gounnar)*
INODORE (17° < lat.) '*NES C'HWEZH* (Ph / *dic'hwezh* – Diwan & Prl *heb mouè'h ebet*)
INOËN (NL Saint-Inoën – 22 gallo) *Sant-Inoen*
INOFFENSIF,-VE (18°) *DIZROUG /-ZROUK** : *dizroug eo, rendu inoffensif DISTROUGET (g'ub - Are<JMS), (& impuissant fig.) DIZANJER-KAER (& comp. Ph dizañjerusoc'h)*
INONDABLE (19° - v-br & gall *is : izeloc'h*) *IS : Kêr Is, Prad (a-)is & NL is ar poullou (Cad.Plz < GG & is an en / is an ent-meur bras Pll / NL Kerisel Go etc. & NL Plz<GG Liors al lac) LAG : Liorz al Lag, (terre inondable & marécageuse : douar) GWERN (Pll<YP – h-br-kmg gwaern / iwg, gln uerna & Arvern- : devant, à l'ouest de marais D. / Are-morici), (prairie inondable, mais non marécageuse NL Le Vern) FOENNEG f.-ier (Ki Cad. Plz<GG & L) / beuzapl* (Prl « beuù.a.p »)*
INONDATION (13° < lat. ; GR *dic'hlann, linvad*) *DIC'HLANN* m.-où : *dic'hlag ar bloaz 1974 (Pll) & (submersion Barzaz Breiz) liñvadeg f.-où & 2 (Linvasen Ker Is & beuzadenn noyade, es^sorc'h émerision)*
INONDÉ,-E (ad. / pp) *BEUZET* : *beuzet Ker Is, & de larmes beuzet en he daerou, (douar) DINDAN AN DOUR, EL LAG*
INONDER (12° *enunder* < lat. / *unda* ; GR *dic'hlanna, beuzi & sac'het an dour var va phrad*) *DIC'HLANNiañ (war ar prad), (noyer) BEUZiñ (douarou) & (submerger - litt. 19°) liñvañ = ken a oa inoñdet ar prad (Wi<FL & W<Heneu-GB cours d'eau dinaouiñ)*
INOPÉRABLE (19° - *ha*) *n'oufed operiñ / digeriñ*
INOPÉRANT,-E (19°) *IVER* : *iver a-walc'h eo ! (Wi<FL / euver), & (ha) ne ra mann / netra (& diefed-kaer / vb diober a ra)*
INOPINÉ,-E,-MENT (14°) *DISEBLANT-KAER* (Ph) : *arrivés inopinément pa oant deut diseblant-kaer & a-greis holla / a-greiz Gloria Patri (T<JG), a-rekon-kaer (Prl < a-rankontr-kaer & a-dreus hent, a-greis pep kreis, a-benn-kaer)*
INOOPORTUN,-E,-ÉMENT (14° / lat. *portus* & gl v-br *ent crafho* LF 161) *DIGOULZ(ET)*, (appr. - *degouezhet*) *A-DREUZ (& dibred, dibrepos hors de propos)*
INOOPORTUNITÉ (15° / NF Le Couls T) *DIGOULZ* m.-où
INOPOSABLE (19° - *ha*) *n'oufed enebiñ*
INORGANIQUE (16° - calq.) *diorganeg /-ek**
INORGANISABLE (19° - *ha*) *n'haller ket renkañ / aozañ*
INORGANISATION (18°) *DIRENKAMANT* m.-où,-chou
INORGANISÉ,-E (18° - *ha*) *n'eo ket bet renket (& direnk dérangé / diaos^e), (fig.) DISTROLL : tud distroll (& distrollad sans-parti / a-heniennou)*
INOUBLIABLE (19°) *diankoua(zh)*
INOUI,-E (16° / ouir ; GR *dreistordinal*) : *c'est inoui BSKOAZH KEMEND-ALL ! (& kement'rall, biskoazh gwel), & (kaer) biskoazh kaeroc'h ! (Ph espar-net & ur bam ! W / L ur marzh !)*
INOX (usu. : *HOUARN*) *GWISPONET* m.
INOXYDABLE (19°) *DI(S)VERGL* (Prl *divèlg*)

IN-PACE (17° ; GR prison des moines / *e peoc'h*) = *lakaet in pace* (& *en disheol evit bepred* GR)

IN PETTO (17° < it. : poitrine – *lavaret*) *d'e roched & d'e chupenn, d'e dok* (*etre e dok hag eñv / en e askre & en e bart, & outañ e-unan...*)

IN-PLANO (19° Imprim. < lat.) =

INPUT (20° < angl – gall *mewnosod*, irl *ionchur* /*inxu:r/*) = *an input*

INQUALIFIABLE (19°) *DIZOARE* : *komzoù dizoare* (& *dreist-lavar, hudur ! Ph*)

INQUART (Techn./ or : *alaouero*) *inquart* (*in kart*)

IN-QUARTO (16° Imprim. < lat : en 4) *in quarto* (& *in-pewar – v-br-gall*)

INQUIET,-E (16° / quiet > angl. & coi) *NEC'HET* : très inquiété *nec'het-du* (Ph & *nec'het-marv* Y.Gow), rendu inquiet *laket nec'het* (Ph & tri mil *nec'het*) & *nec'hég /-ek**, (de nature) *DEBRET* : *ur spered debret evelti* (T<JG & *bec'h warnon, n'emañ ket ma moc'h er gêr, sammert ma spered, trubuilhet & laket diaes-diaes, GR morc'hedus*)

INQUIÉTANT,-E (18° ; GR *encresus*) *NEC'HUS*, & *nec'hañsus*, *DISKOÑFORT* (KW<PYK & *ankenius, enkrezus*)

INQUIÉTER (12° < lat.) *NEC'Hiñ*, (& rendre inquiet) *LAKat* NEC'HET* : *laket oan bet nec'het g'ar c'heloù-se*, (var. W) *NEC'HAN'Siñ* ; (s'inquiéter) *KEMER NEC'H(AMANT g'ud, ub & diaezañ gêner, enkreziñ rendre anxieux, trubuilhañ troubler)*

INQUIÉTUDE (14° < bas lat. / quietus ; GR *encqrès, morc'hed*) *NEC'H m. : g'an nec'h* (& hésitation), (souv.) *NEC'HAMANT m.-où,-choù : me am bo nec'hamant* (Ph-T), *NEC'HAN'S f.-où* (W syn. & *enkrez anxieté, poan-spered Ph / T<JG bec'h warni, tourmant*)

INQUISITEUR,-TRICE (13° < lat.-or ; GR *inqisitor & enclasqer an hereticqed*) *INKIZITOUR m.-ien f.1* (& *inkisitor m.-ed*), personne inquisitrice *KEUSTEURENN f.1* (Li<YR / *keusteurenni ub* > le cuisiner fig.)

INQUISITION (12° - lat. ; GR *inqisicion & an offiçz santel saint-Office*) *INKIZISION f.-où : spered an Inkizision* (& *imbourc'h* projection)

INQUISITORIAL,-E (16° - juge - *doare*) *inkizitor* ; (fig.) *AFERUS*, agir de façon inquisitoriale *AFERUZañ*

INRACONTABLE (18°) *DIGONTAPL**, & (*ha*) *n'oufed (ket) kontañ*

INRATABLE (20° - *ha*) *n'oufed c'hwitañ (warni)*

INRI (Jesus Nazarenus Rex Iudæorum - J.Conan) = *inri*

INSAISSABLE (18° Dr) *diseziz*, (fig. & fuyant, impalpable) *FU : traoù fu - erc'h fu* (& *ken a fu*)

INSALISSABLE (19°) *DISTROUILH* : *dilhad distrouilh* (Ph / *distronk*)

INSALIVATION (19° - appr^t / *skop-*) *skopitelladur m.-ioù*

INSALUBRE (16°) *DIYEC'HED*, & *diyac'hus* (Prl & *diyac'h / dihet, kleñvedus malsain*)

INSALUBRITÉ (16°) *DIYEC'HED m.-où & diyac'husted f.* (Prl)

INSANE (18° < angl. - gall *pwyll / C.*) *diboellus*, (appr.) *SOD-MAD^e*

INSANITÉ (18° < angl. – irl *mearadh* ; gall *gorffwyll / pwyll*) *diboellamant m.-où,-choù* (C.) ; (bêtises, inepties) *INOS^sANTEREZH m.* (& sens pl. PM<Pll), *SODEREZH m./f.* (Prl / *brizherezh & bidoc'haj /-achou*)

INSATIABILITÉ (16° < lat. - satis) *DISTAMBO(U)C'H m.*, (déverbal) *DIRESTAOL & diwalc'h(usted – f.)*

INSATIABLE,-MENT (13° < lat. ; GR *divoalc'h & -us, marc'h divoëd, aneval rancqlès*) *DISTAMBO(U)C'H : tud distamboc'h* (Ph), *DIWALC'H (/us)*, *DIRESTAOL* (& var. / *diramas^s, dirankontr, diratous, direfus > diruvus, direüs* Lu<JR & var., *inglaou, kof stamm, loufres goinfre, marlonk* Ph vorace, *ramgloudus*)

INSATISFACTION (17°) *DISKO(U)NTANT* (m.) / (excl. l'exprimant Go<KC) *TRA-WALC'H !*, (& manières) *PISMIG m.-où*

INSATISFAISANT,-E (pers. NF) *MALL-E-GAS* (cf. NF Mallégol, Mallédant)

INSATISFAIT,-E (16°-19° lat. satis & fait - faisant toujours des remarques Li<YR) *SOURRIG / SOURR-SOURR : (ub) vez atao sourr-sourr* (& vb *chour(r)ika*) ; *DISKO(U)NTANT, DISLAOUEN*, (pers.) *PISMIG ad. & m.-ed f.-enn-ed* (& *droukkountant, fallgountant, drouglaouen mécontent & milzin*) ; éternel insatisfait (marmonnant sans cesse) *CHENKER m.-ien f.1 : ur chenkeréz !*

(TK<MxM) & *chastrenn* f.1 (Prl > *ur jaStenn*, & *beg m'in argas /mi'nerges/ Plz<GG)*

INSATURÉ,-E (19° Chim.) *diwalc'het*

INSCRIPTIBLE (17° - Mat.<JM) *enskrivadus*, & (*hag*) *a c'haller enskrivañ*

INSCRIPTION (15° ; GR *scritur* & *ti(n)tr-ou*) *ENSKRIVADUR* m.-ioù & n.vb. (*an*) *enskrivañ* : droits d'inscription *gwirioù enskrivañ* ; Inscription maritime (*ar*) *ROLL* m.-où : *emaint war ar roll* (& *engradur, skrid, skritur, titr / titl & teul*)

INSCRIRE (13° < lat. ; GR *scriva e hano var...* - & s'inscrire) *ENSKRIVAñ,-iñ* (tous sens), *LAK' ANV (ub)* : (s'inscrire) *lakad e anw^e en ur skol, en ur sindikad*, & s'inscrire (bans de mariage) *lakaad o ano^o* (T<JG & Ph-L > bretonnisme HL<OF *laket e ano da veaji^o* > il a mis son nom pour le voyage) ; (Mar.) *ROLLañ (ub)* : *rollet a-raog mont war ar mor* (T<JG)

INSCRIT,-E (19° - pp) *ENSKRIVET*, (fig.) *EMA* : c'est inscrit dans l'histoire du pays (locution) *ema an dra-se e-barzh istor ar vro*, & *douget war ar paperoù* (T<JG & *skoet war ar c'haier ruz / Roll*) ; les inscrits maritimes *ar ROLL* (Li<YR) : *ub wa'r roll*

INSÉCABILITÉ (19°) *DIDROC'H* m.(-où)

INSÉCABLE (16° < lat *secare*) *DIDROC'H* & (W<Drean / pain mal cuit : *ha*) *n'eus ket troc'h*, & *ne oa ket a droc'h dehoñ*

INSECTE (16° < lat. : coupé calq. < gr *έντομον* en-tom-on – C. *amprefan*, GR *amprean*) *AMPREVAN* m.-ed, (coléoptère – gall *chwil* & ALBB n° 338) *C'HWIL* m.-ed, (une bête) *MAOÑ* m.-ed (Li<YR & T *loen fall & preñvan* bestiole)

INSECTICIDE (19°) *LOUZOÙ AMPREVANED* m. *louzeier*

INSECTIVORE (17°) *DEBRER AMPREVANED* m.-ion (f.1)

INSÉCURE (frangl. : *ha*) *n'eo ket gwall sigur / sur* (& *diasur*)

INSÉCURITÉ (18°) *disurentez* f.-où ; sentiment d'insécurité *BRIZH AON (O REN)* m.

IN-SEIZE (16° - Imprim.) *in-16* : *en c'hwezeg*

INSELBERG (norv. - ie : île & mont) = *un inselberg*

INSÉMINATEUR,-TRICE (20°) = *inseminatour* m.-ion f.1, (surn. Go<NALBB n° 346/62) *KOELE BRAS* m.-où : *ar c'hoele bras*, & *kole botoù-ler* (Wi), *paotr an taro, taro kaoutchou* (KL) / *ar vuoc'h-koad ba P'on'vel* (Ph) m.-ed (f.1)

INSÉMINATION (19° < angl. – gall *rhoi semen*) *PAR* m. : *reiñ par (d'ar vuoc'h)* ; insémination artificielle (méton.) *TAR' KOAD / BUOC'H KOAD* (Ph – Centre d'Ins. Plounévezel) : *ar vuoc'h koad ba Plon'vel & eno 'ma 'n tarw^e koad* (Dp) & pour insémination (Go<KS) *ar priz evid beañ goloet*

INSÉMINER (20° < lat. - irl > *inseamhnaigh* /'in's'auni:/) *REIÑ PAR* d'ar bioù, se faire inséminer *KEMER PAR*, (jument) *KENEBiñ*, (vache) *KEVLEUEiñ* (gall *cyfloi* : *to impregnate*) ; inséminée (Garnier) *bet an taro^o kaoutchou / KENEB /-EP**, *KENOAN /-OEN*, *KEVLE(UE)*...

INSENSÉ,-E (15°<lat ; gaul-celt *baitos* & *mero-* / *mear-* irl ; C. *difquient*, GR *disqyant*) *DISKIANT* : une guerre insensée *ur brezel diskiant* (absurde *dibenn & dibennaj,-achou / diboell, difur & espoell*)

INSENSIBILISATION (19° n.vb.) *digizidikaad*

INSENSIBILISER (18°) *digizidikaat** & (opération) sans être insensibilisé (T<JG : *tennet – loupenn-gig*) *EN-KRIZ*

INSENSIBILITÉ (14° < lat. ; v-br *cis* coup, GR *disantidig^eez a galoun*) *digizidigezh* f.-où

INSENSIBLE (13° < lat. - *sensus* / *sentire* - ie *sent-* ; GR *disant(us)*, *caled a galoun*, *disourcy*) *DIGIZIDIK** (*ouzh ud, ub*), (corps) *MARV** : *maro^o eo he gar outi* (T<JG) & (insensibilisée – épaule *skoz / skoe arru da g*) *kousket* (W<FL & *dizamant* implacable, *kaled ouzh ar boan* *endurant, lent timoré*)

INSENSIBLEMENT (14°; GR *nebeud-e-nebeud*) *A VAN DA VAN* (*evel merenn da goan* – adage T<JG & *tamm(ig) ha tamm(ig) / tammou ha tammou 'vez graet e vragou da Yann(ig) / Yannou < tamm-ha-tamm e vragou da Yann* !)

INSÉPARABLE,-MENT (14° < lat. ; GR *ne alleur get distaga* – *ha*) *n'haller ket dispartiañ*, (fig.) *tomm an eil ouzh egile*, *PEG HA PEG / STAG HA STAG* /*staka'sta:g\k/* & (fam. W<Drean *tud ha*) *n'hellont ket kac'hat unan hep an all anezhe* ; (pl.) *GWALL VIGNONED*

INSÉRABLE (19° *hag*) a c'haller lakat 'touesk ud (all)

INSÉRER (14° < lat. inserere / ser ; GR *lacqât e-barz*) LAK' 'TOUESK : laket oa bet e-touesk ar pajennoù, & s'insérer en em lakat* 'touesk an dud diwar ar maez (& mont e-barzh o zouesk) ; prière d'insérer *embannet, mar plij*

INSERMENTÉ,-E (18° / *beleg touer & intru*) DIDOU : ur beleg didou (NF)

INSERT (20° < angl. < inserere / irl *ionsáigh /insi:/*, gall *i mewn* : e-barzh) =

INSERTION (16° < bas lat. – L<MM) TOUES-TOUES(K) m. & (al) lak' touesk (ud) / TOUESIAÑ

INSIDIEUX,-SE,-MENT (15°-17° < lat. – gall *cam-*) (DI)LAMPREG /-EK* : un teod lampreg, (péjor.) JUDAS : ur plac'h judas / (ur) yudas(enn) (T *koges* > ur gogez eo hennezh ! & katell / trubard Ph félon) & (adv.) a-gammigelloù / KAMM-DIGAMM

INSIGHT (angl. Psy – gall *dealltwriaeth*, irl *léargas*) =

INSIGNE (ad. 14° < insignis lat.) DREIST : un enor dreist

INSIGNE (15° < lat.) ardamez m.-ioù, (T<JG) SEBLANT n.-où : seblantoù tud ar c'honseill (& ardremmes, arouez(enn), arouezentez / arouezenti & merk, sin, sinad)

INSIGNIFIANCE (18°) *disterder* m.-ioù (& *disterded* f.), (an) DISTER (ma eo-hi)

INSIGNIFIANT,-E (18° ; gaul-celt sualli & irl ogam *Suvallos*) DISTER : ur paour kaezh den / lakez *dister*, ul *levrig dister*, chose insignifiante (un) *dister dra* = un *dra dister*, (pl.) *disterachou*, & *divalaojòù* (T<JG & Li<YR *nean'* : un den neant - **disput** Pl<GC - T) ; quantité insignifiante (un) *NETRAIG* n.-où (& *soubenn an tri draig* ; *kel-lo* : evit *kello pezh a ra / peizant law* ! K<KK)

INSINCÈRE (18° / gaul-celt *uiros - ie*) DIWIRION

INSINCÉRITÉ (18° / NP) DIWIRION m.

INSINUANT,-E (17° ; GR *luban*) KLUFAN ad. m.-ed f.-enn-ed : *hounnezh zo ur glufanenn 'vat* (& *ur gluvenn T/W kluhun-*), (& obséquieux,-se,-ment) LUBAN, (méton.) SILER KOAVEN m.-ion f.1 (cf. *Katell & kateller*)

INSINUATION (14° < lat.) KLUFANEREZH m.-ioù (& sens pl. / *lubanerezh*), KLUFANAJ m.-où /-achou, (méton.) PRIZENN f.-où : te faire des insinuations *darc'ha prizennoù ganit*, & (appr') *damveneg* m.-où / *kozh kaozioù distroellet* (T<JG)

INSINUER (14° < lat. ; GR *lubani - & s'insinuer*) KLUFANIñ : *dont a rae du-mañ da glufaniñ / LUBANIñ (g' ub)*, (liquide & fig.) *SILAñ,-iñ* : en em silet etre ar vein, en em siliñ er sperejoù, *TONañ* : tonet e vez gante treo' 'beo sort (Go<FP), (fig.) *PRIZENNIñ* ; (Dr) *insinuiñ* (& *kogezñ pateliner, mouslavaret, reiñ da intent, da gompren, & da grediñ, teñsal / tensen tancer*)

INSIPIDE (16° < lat. ; m-br & GR *divlas*) DIVLAS : *divlas evel an dour Ph, levrioù divlas*, (Wu<Drean pas du tout salé) DOUS-BAM / DOUS-KOAZH (trop réduit à la cuisson > sans goût) ; (plat) FLAK : *ur meuz flak* (T<JG-Ph & *disaour* sans saveur, *euver* veule, *goular* fade, *heuz*(ig) *fadasse & peñver / (s)pezhell*)

INSIPIDITÉ (16° < lat. ; m-br *divlaster & GR divlasder*) DIVLAZ*° m. : *divlas(ter-ioù) ar vuhez*

INSISTANCE (16°-19°) DALC'HANÑS f.-où, & *dalc'husted* f., (dér. (MM<AB) « *arbouesañs* » f. ; avec insistance *en ur reiñ tro d'e gomz* ; affirmer avec insistance *LAVARet KREÑV* (T<JG-Ph)

INSISTANT,-E (16°) DALC'HUS, (fam') RAMPON

INSISTER (14° < lat. ; GR *qenderc'hell stardt*) DALC'Hen (& *delc'her / derc'hel* base DALC'H) : elle ne cessait d'insister *hi 'zalc'he bepred* (Prl-Ph & T<JG), *delc'hen da c'houll, dalc'het warnon da vont / da baeañ & insistant*, il avait raison (Prl *pujur 'tahle noe-heoñ rezon*) *peogwir 'talc'he noe-eñv reson* ; (appuyer Th. L<F3) *GWASKañ* : *gwaska war an dra-he*, (peser) *POUEZañ,-iñ,-o* : insister sur un mot *pouezañ war ur ger*, & « *arbouesañ* » (*war ub* – MM<AB), *C'HOARI* (*war ub*), *RAMPONIñ* : *dihan da ramponi'* ! (Are & Prl), *TAERIñ* (*war ub*) = *I(Ñ)SISTAñ,-iñ* : *arabad isistañ kement-se* ! (& inutile d'insister T<JG *n'eo ket kad / mad° da boursuiv*), *AFETIñ* (*ub* – Wu & Prl *lakad mad bar joñj / bec'hiañ, erbediñ, gwaskañ, hegal, heurtal*)

IN SITU (lat. : sur place à *al lec'h*) =

INSOCIABILITÉ (18°) *yenijenn ouzh an dud* f.(-où)

INSOCIABLE (16° ; GR *dihentapl, ne aller caout hentadurez gantañ – unan*) YEN (*ouzh an dud*) / KAZUS (*ouzh an dud*)

INSOIGNABLE (20° - ha) *n'haller ket soagn / pareo*

INSOLATION (16° < lat.) *HEOLIADENN* f.-où (& *taol-heol* coup de soleil), *KRAZADENN* f.-où (& *T gratadenn*)

INSOLENCE (17° < lat. ; GR *disolançz*) *DICHEKADENN* f.-où (& *disolañs, insolañs*) ; parler avec insolence *komz gouez, vil* (& *komz her* - Groix Wi / *haer* gall.) / *DIVEGal* (*outo*)

INSOLENT,-E,-EMMENT (15° < lat solere ; gaul-celt re-burrus D. / *bour* ; GR *disolit, divergond* & Kveyer 18° *re insolant e t{e}ui*) *DICHEK* : *ur bugel dichek*, (parf.) *DISOLANT* / *DISOLIT* : *un den disolant* (Arv.W < Heneu-GB *dirivil* < *rever-* : peu révérentieux) & *tra dive'h !* (Prl / *mez*) ; parler insolemment (*kaozeal*) *VIL* (*evel chas* – T<JG & *divergont, rust ha garo°, mont rust outo*)

INSOLER (17° < lat.) *HEOLial* / *HEOLATA* (Prl)

INSOLITE (15° < lat. / solere ; v-br *antemeuetic* non goûté, éprouvé, expérimenté - LF 68, 392, m-br *digufnez*) *digunvezh* (& *divoas / digustum, dihañval*)

INSOLUBILISER (19° - n.vb.) *DIDEUziñ*

INSOLUBILITÉ (18° ; v-br *a(n)comloe* gl insolubili - LF / Ph *diloa-* - n.vb. : *an*) *dideuziñ*

INSOLUBLE (13° < lat.) *DIDEUZ*, (question : *goulenn*) *DIRESPONT*

INSOLVABILITÉ (16°) *dic'halloud da baeañ* m.-où

INSOLVABLE (15° ; GR *dic'hallout da baëa*) = (& *didalvoudeg / diargant*, Ph *erru kras*)

INSOMNIAQUE (19° & insomniaeux,-se – *unan*) *DIGOUSK(ED)*

INSOMNIE (16° < lat. ; GR (*droucq*) *an digousq*) *DIGOUSK* m. & *anhun* m.-ioù ; nuit d'insomnie *nozvezh digousk*

INSONDABLE (16°) *DISTRAD*, & *hep sont*, (fig. – *ha*) *n'oufed sontañ / kompren enno*

INSONORE (19° / son - ie) *DISON*

INSONORISATION (n.vb. : *an*) *DIDROUziñ*

INSONORISER (20°) *DIDROUZañ,-iñ* (*e di*)

INSONORITÉ (19°) *DISON* m.-ioù

INSOUCIANCE (18°) *DISOURSIJ* m.-où /-achou (var. -*IAÑS* f. & *noualantiz* f., Prl *diverfeti*)

INSOUCIANT,-E (18°) *DISOURSI* : *un den disoursi-net / DINEC'H-KAER* (Ph & T<JG désœuvré *dibreder*, & *dichal, didrubuilh, diverfeti* Prl & *noualant*)

INSOUICIEUX,-SE (18°) *DISOURSIUS*

INSOUMIS,-E (16° ; GR *disuch* & *didailh, diforch, dig^eempenn* = Prl-Ph) *DISUJ* : soldats *insoumis soudarded disuj*

INSOUMISSION (19°/GR) *DISUJIDIGEZH* f.-ioù

INSOUPÇONNABLE (19° - *ha*) *n'oufed diskrediñ*

INSOUPÇONNÉ,-E (*ha*) *n'eus tamm diskred warni*

INSOUTENABLE (15° ; GR *disouten*) *dic'houzañvus*, & (*ha*) *n'haller ket souten*

INSPECTER (18° - in-spectare lat.) *ENSELLet*, (fig.) *SELLet PIZH* (*ouzh ud*)

INSPECTEUR,-TRICE (17° ; GR *evezyand*) *ENSELLER,-OUR* m.-(*er*)ion f.1

INSPECTION (13° < lat. ; GR *evez, guelidig^eez*) *ENSELLEREZH* m.-ioù : *an Ensellerezh Akademi(ezh)*, & (une inspection) *enselladenn* f.-où

INSPECTORAT (19°) *karg enseller* f.-où

INSPIRANT,-E (18°) *awenus*

INSPIRATEUR,-TRICE (14° < bas lat. – poésie) *awener / enaouer* m.-ien f.1

INSPIRATION (12° < lat inspiratio ; gaul-celt *anauo* < ie an- : *anal* ; GR *ispiracion-ou / tenn alan* – respiration) *ANAL* m.-où : l'inspiration de son mari *anal he gwaz (war an dra-se)*, (n.vb. : *an*) *ANALiñ*, & *enaouidigezh* f.-ioù & *anao / awen* f. (souffle poétique) : *awen ar barzh*

INSPIRATOIRE (19° Med. – *galloud*) -*ANALiñ*

INSPIRÉ,-E (gaul-celt *Aneunos* & *Anaua* f. D. & v-br NP *Anaoc, Anaugen*) *awenet* (*g'ub* & cf. *Awen* - prénom) ; **La colline inspirée** (Barrès / Bécherel 35) *An duchenn hud*

INSPIRER (12° < lat. ; v-gall *ana-* PYL – l'air) *ANALiñ* : *analiñ moked* (Ph *dianaliñ* expirer, *sachañ e anal* aspirer, *tennañ e anal* respirer & *lonkañ ma alan* T<JG) : (Méd.) inspirez, expirez, ne respirez plus, descendez ! *analit, dianalit, na dennit mui hoc'h anal, diskennit !* ; (poète) *awenañ,-iñ* (*ub*), (pers.) *ENAOU,-iñ* (& allumer Big. – NALBB n° 554 2p+1 / *ene*), (sentiment) *MAGañ,-iñ,-o* (*doujañs, drougrañs / droulañs*) & (GR *ispira*) *o deuz-hé ispireset d'eoc'h* (Laouenan c 1830, 158) ;

s'inspirer (de) *kemer skwer* (& *skiant, e awen*) *digant / diwar (ub)* ; bien (mal) inspiré *awenet kaer / fall*, (fig.) *DEUET MAT* / DEUT FALL*

INSSE (arg.-verlan : ses insses) > SEIN

INSTABILITÉ (13° < lat. ; GR *distabylded*) *distabilded f.*, (an) *DISTRANTELL* (*ma oant*) m.-où, (pers.) *FISTOULEREZH* m.-ioù, (météo) *TRELLACH* (*amzer – Are<GL*) m.-où

INSTABLE (13° < lat. - stare ie ; GR *distabyll*) *DISTABIL*, (objet) *DISTRANTELL* (Ph / *trantell* chancelant) : *ur gwele distrantell*, (chargement & chaise) *BRALLUS* : *brallus ar garg* (Ku & Prl > *brèllus*), (temps) *DIANTELL* : *diantell eo an amzer* (T<JG *ramp, tener an amzer*), *HEJAPL** (T > *hijib'*) ; (pers. Ph) *DIRIBOUL* : *diriboul war e skaon*, *FISTOULER* m.-ien f.1, (pers. / famille, métier L<MM) *DILOC'HER* m.-ien f.1, (fam.) *LOSTROB* (*LOST-STROB*) m. (& hum. : *holen kras en e revr & revr bervet / penn bervet & NF Le Bervet T*) ; (en équilibre) instable *SILWINK* : *silwink eo ar vag & en situation instable evel ma biz em genoù* (T<JG & *brall-divrall* branlant, *gadal* bancal, *lespos* > *lespoch T & posles* (dé)hanché)

INSTALL (français < Inform. > an) *instal'*

INSTALLATEUR,-TRICE (19°) (*EN*)*STALER* m.-ien f.1 : *an enstaler tele* (cf. *W alejour*)

INSTALLATION (14° ; GR *lacqediguez – une*) *STAL* f.-ioù : *ba ho stal* (*kraou – Wi<FL*), *STALEREZH* m.-ioù (& sens pl.), n.vb. (*EN*)*STALIÑ*, (objets) *STENNAJ* m.-où,-chou (Ph *stalabard* bataclan, *stramm* embarras, *annezadeg* emménag')

INSTALLÉ,-E (pp - L 1900) = *instalet (h)eman* & on n'est pas mal (installés) *n'omp ket divalav amañ / AMAÑ 'MAOMP BRAW* (KT<MxM), personne installée (& routinière L<MM) *DIAZEZAD* m.-idi (f.1)

INSTALLER (14° < lat med. / stalle & germ. – gaul-celt *diastu-* ; gall *sefydlu*) *STALiñ,-iñ / ENSTALIñ* (*ud / ub*) : *staliet hon eus an traoù*, tu as été les installer ? *oc'h enstaliñ anehe 'oas bet ?* (Ph) & *en em staliañ / enstaliñ* (& T<JG *lakaet an elektrisite en ti, lakaet da vestrez, greiet teir gambr*) ; (officiel') *lak' en e garg* (& *kadoriañ ub*), (dans un fauteuil) *mont en e goazez (e gevasez)* : installe-toi *kae 'n ez koaze !* (T-Go / Ph *taol da boues ha lar da bris'e !*) ; le beau temps s'installe (adage Wu<Drean) *ema an amzer gaer é tigor* > *DIGOR,-iñ* & s'installer sur une longue période (météo) *a-frapajou hir (e vez an amzer T<JG / annezañ s'établir, emménager)* ; s'installer dans un pays *BROiñ* : *broiet eno* (T<JG & Ph / *broella*)

INSTAMMENT > (ad.) INSTANT,-E

INSTANCE (13° < lat. *instantia* ; GR *acqed bras*) *AKET* m.(-où) : *goulenn gant aket bras*, (pl. > *simagrées*) *I(Ñ)STANSOÙ* : *a bep sort iñstañsoù, a-gaoz d'o istañsoù* (trad. & *i(ñ)stañsour / aspedenn, azgoulenn & procédures prosezerezh*), (institution) *ensav* m.-ioù, tribunal d'instance (grande / première) > *lez-varn ensav meur / kentañ* (*Opab, TES / ECM*) ; en instance de (départ : *emaint*) *EDAN* (*monet - W / dan, en-dan*), *E PAR* (*da vont*)

INSTANT,-E,-AMMENT (16° prov.-oc < lat.) *GROÑS* : *ur goulenn groñs, pedet groñs oamp bet* (& Prl *bepred ha dalc'hmat / aketus, aspedus*)

INSTANT (14° - in- & stare ; GR *istant & qentre, qerqent ma* / gaul-celt *prit-, v-br pre(t)*, gall *pryd* & irl *cruth*) *PREDIG* (*AMZER*) m.-où (dim. de *pred* moment, repas), (contenu) *PREDADIG* m.-où : un instant de repos *ur predadig diskuizh, gortoz un tamm pred(ig) !* (T<JG), (syn. -IG / moment) *FRAPADIG, HERRADIG, (H)EURTADIG, POULSADIG, REUJADIG, SACHADIG, TACHADIG* (*AMZER*) m.-où ; à chaque instant (fig.) *beb' eur ha beb momed* (trad.) ; à l'instant *A-BENN-KAER, BREMAIG-TOUCHANT* (& var. / *bremañ vatant*), & (*'welan ket*) *war al lajad !* (Go<KC) ; dans l'instant *ÀR AN TACH, WAR AN TACHAD* ; par instants *A-DACHADOÙ* ; dès l'instant (que) *ADAL* (*ADALEK*) / *A-BENN* (*ma*) ; pour l'instant *EVIT C'HOAZH* : *n'omp ket evit c'hoazh* ; en un bref instant (*en*) *ur par berr* ; venant à l'instant de (*bezañ*) *A-BAOUEZ* (*ober / o paoues, o tihan*) : *ya, a-baouez !* (T<JG)

INSTANTANÉ,-E,-MENT (17°) *A-BENN-KAER* : *marv(et) a-benn-kaer*, (Mat.<JM) *i[ñ]stantel* ; (n.) *primskeudenn & skeudenn a-benn-kaer* f.-où / *skeud* (cf. Ph *raktal / diouzhtu-kaer, & trumm soudain,-ement / a-daol-trumm*)

INSTANTANÉITÉ (18° - *en ur*) *par a-benn-kaer* & (Mat.<JM) *i(ñ)stantelezh* f.-ioù

INSTAR (16° < lat : ad *instar*) *A-ZIWAR SKWER* (*ub & a-ziwar-lerc'h, hervez*)

INSTAURATEUR,-TRICE (16°) *DIAZEZOUR* m.-ion f.1
INSTAURATION (15°) *DIAZEZADUR* m.-ioù & n.vb. (& *savidigezh* édification)
INSTAURER (14° < lat.) *DIAZEZAñ,-iñ* : *diazezañ ar peoc'h* (& *sevel* div. sens fig.)
INSTIGATEUR,-TRICE (14° ; GR *attiser-yen*) *ATIZER,-OUR / ENTIZER* m.-ien f.1
INSTIGATION (13° < lat. ; GR *attiz (e cuz) & ub*) *ATIZ* m.-où & n.vb. (an) *ENTIZAÑ*
INSTIGUER (14° ; C. *Inftigaff*, GR *attiza droucq e cuz*) *ATIZAñ / ENTIZAñ,-iñ* (ub da) : *ar re all a entize anezañ* (*Bilzig* F.Lay 1923 – cf. W *embouljiñ & alichañ / alej, broudañ* stimuler Ph *hegal, heurtañ, poulsañ*)
INSTILLATION (14° - n.vb. : ar) *STRILHIÑ* (ud)
INSTILLER (14° < lat *stilla* : goutte = *strilh*) *STRILHAñ,-iñ* (fig. & distiller, secouer K)
INSTINCT (15° < lat. ; GR *istincq – v-br anian*) *ANIEN / INGEN* (W) f.-où : *an dra-se eo e anien, dre ingen* ; (un) *IVOUL / YOUL* f.-où : *an ivoul da la'ho*, (mauvais instinct) *DROUGIVOUL / DROUKYOUL** f.-où : *drougivolou al lezvamm* (& *he ivoulou fall - B.*), & d'instinct *dre anien* (& *a-ouenn* inné) ; (bête) dominée par ses instincts *trec'het he c'horf warni* (T<JG)
INSTINCTIF,-VE,-MENT (19° - v-br) *anienel*, & *diwar anien*, (fig.) *NES* : *ne leur est-ce pas instinctif ? daoust ha n'eo ket nes dezho ober ?*
INSTINCTUEL,-LE (20° Psy. – v-br) *anianol*
INSTI(T – abrév.) skoliataer,-our m.-(*er*)ion f.1
INSTITUER (13° < lat. ; C. *inftituaff*, GR *sevel*) *ensevel* (base *ensav-*) = *instituañ,-iñ* (& *krouiñ*)
INSTITUT (15° < lat.) = *institud* m.-où,-joù : *ezel eus an Institud* (FV / Taldir hum. *Astutud / astu(z)-tud*), *SKOL-UHEL* f.-ioù : *Skol-Uhel ar Vro* (ICB)
INSTITUTEUR,-TRICE (15° < lat.; GR *fondator*) *SKOLAER* m.-ien f.1 (écolier Ku / *MESTR-SKOL* & C. *Mæftr a scol* : *mestr a skol* m.-où, *mistri* f.1 & maître d'école) : *te eo skolaer ar Gilli ?*
INSTITUTION (12° < lat.) *ensavadur* m.-ioù, (n.vb. : an) *ensevel* : *an ensevel urzhioù nevez* ; (Institutions - appr.) *LEZENNOÙ* (ar *Republik*) pl. ; (relig.) *kelenndi* m.-où : *kelenndi an Itron Varia* (*Gwengamp* – 1901<LC)
INSTITUTIONNALISATION (20° - n.vb.)
INSTITUTIONNALISER (20° - appr^t) *LEZENNat**
INSTITUTIONNALISME / LEZENNEREZH m.-ioù
INSTITUTIONNEL,-LE (appr.) *ensav(et)*
INSTRUCTEUR,-TRICE (14° < lat.) *kelennour* m.-ion f.1 (& *kelenner* professeur) ; juge instructeur *barner-enklasker*
INSTRUCTIF,-VE (14° ; GR *qelennus*) *kelennus* (& GR *kentelius, skolius*)
INSTRUCTION (14° < lat. ; GR *desqadurez, qelennadurez – de q^m*) *KELENNADUR* m.-ioù : *selaouit e gelennadur / KELENNADUREZH* f.-ioù (enseignement) : *kelennadurezh un tad (d'e vab yaouank / labour-douar)*, (de l'éducation) *DESKADUREZH* f.-ioù : *gwell eo reiñ deskadurezh* (Pll<PM & adage / *deskamant* bagage), (judiciaire & K/veyer 18° *instruction scol ar soudardet*) *IÑSTRUKSION* f.-où (trad. & *iñstru* – sens div.)
INSTRUIRE (14°<lat. ; m-br *instruaff*, GR *qelenn – q^m*) *KELENN* : *daw 'vez kelenn ar vugale* (Ph), (& s'instruire) *DESKIñ,-o* : *ne vez ket achu deskiñ gwech ebed*, (Droit) *IÑSTRUiañ,-iñ* : *iñstruiañ un afer* (& *skoliañ / skoliata* scolariser)
INSTRUIT,-E (pp) *DESKET* : *tud desket-kaer* (& *skoliet, kelennet & initié reizh(et) war an dra-se & un den abil* T & Prl *abi*)
INSTRUMENT (14°<lat *instrumentum / instruere – C. benhuecq = ifrument*, GR *benvecq* outil) *BENVEG* m.-er,-où, *benviji* (Ph & *binvioù / binioù* cornemuse), *REIZH* f.-où : *ur reizh c'hovelat, reizhoù a bep seurt* (Ph & *rikoù soner* attirail), (trad. & fig.) *IÑSTRUMANT* m.-où,-chou : *iñstrumant unan all* (& *klaou* ferrement, *oustilh* matériel agricole)
INSTRUMENTAL,-AUX,-E (16°) *IÑSTRUMANT / BENVEG* : *muzik iñstrumant(où), benveg(er)* & (gall *cerdd dant* : *kerzh tant = kordenn*) ; (Gram.) = *an instrumental* (m.-ioù) & (*tro*) *da betra* (f.)
INSTRUMENTALISATION (n.vb) =
INSTRUMENTALISER (20°) = *instrumantalizañ*
INSTRUMENTALISME (20°) = *instrumantalism* m.-où

INSTRUMENTALISTE = *instrumantalist* m.-ed f.1
INSTRUMENTATION (19° - n.vb. : ar) *benviañ*
INSTRUMENTER (15° Dr ; GR *eçzerci* / 19° Mus.) *iñstrumantiñ, & benviañ / benwegein* (W & PH *klaouiañ / klaviñ*)
INSTRUMENTISTE (19°) *paotr e iñstrumant / iñstrumañchoù, e venveg(où)* m.-ed f.1 (Prl *paotr e ven(w)egaou*) / **SONER** (*binvioù & trad. : biniaouer, talabarder*) m.-ion f.1
INSU (16° ; GR *hep gouzout da zen, hep rat da necun & e cuz ouzin*) : à l'insu *hep gouzout da ub* (& T *heb-'oùt din / 'nes goût (dare) din Ph*) & *en dic'houzout da ub*, un peu à l'insu du recteur (Prl) *un tammig a-guzh d'ar person*, à l'insu de mon plein gré (hum.) *en 'espet din goût*
INSUBMERSIBLE (18°) *DIVEUZ, & (ha) n'oufed gouelediñ*
INSUBORDINATION (18°) *DISUJIDIGEZH* f.-ioù (& *disentidigezh* désobéissance)
INSUBORDONNÉ,-E (18°) *DISUJ* : *penn disuj* (& *disent /-us & amsent*)
INSUCCÈS (18°) *DROUGVERZH & gwall verzh* m.-ioù (succès *berzh & fam. Ph/T (di)louzadenn*)
INSUFFISANCE (14° < bas lat.) *BIHANENTEZ* f.-où & *skorted* f. (pénurie : *berregezh dour*) ; il y a insuffisance (de – Ph) *n'eus ket pe a (dra(ig) & pe a lec'h...)*
INSUFFISANT,-E,-AMMENT (14°) *BIHAN-KAER* (*a dud, & draoù – T-Go*) : *bihan 'oa an dour bar ster* (Ph), *bihan ar bleud*, quantité versée dans un verre (cidre, vin) *hemañ zo bihan 'vit e oad !* (TK<MxM), *pas tra-walc'h* (Prl), & *skort(ig)* : *skortig eo an traou, desket skort*, insuffisamment armés *ne oant ket hanter armet* (& *ne veze roet hanter voued dezho* Pl<PM & *berr court, diemsav* désavantageux, *difonn* inconsistant, *prin* déficient, *teusk* étriqué)
INSUFFLATEUR (19°) *C'HWEZHER* m.-ion f.1
INSUFFLATION (18° - n.vb. : ar) *C'HWEZHANÑ*
INSUFFLER (14°) *C'HWEZHañ,-iñ (e-barzh)*
INSULA (lat. > corse : *Isula Rossa L'Île Rousse - ie / celt & NL irl.*) *INIS* (f.-i)
INSULAIRE (16° < lat. ; GR *enesad, enesour*) *ENEZAD* m.-idi & *eneziz** (& NALBB n° 005 : *an enezourien* îliens – de Sein)
INSULARITÉ (19° / pl.) *ENEZEIER* : *ar vuhez en enezeier (Trielen ha Molenes)*
INSULINE (20° < angl.– gall *inswlin*) = *insulin* m.
INSULTANT,-E (17°) *KUNUJENNUS*
INSULTE (16° < lat. ; GR *insult-ou*) *KUNUJENN* f.-où : *gwall gunujennoù, LAETADENN* f.-où (Wi<PYK & *droukkomz, huern, pouilh*), *LUC'HACH /-AJ* m.-où (Ki & gros mots...)
INSULTER (14° < lat. / assault & Rabelais *arsailhat* ; GR *insulti*) *KUNUJañ,-iñ /-ENNiñ* (injurier & *kunudal* gémir), *IÑSULTiñ* : *i'sultiñ a rae 'hanomp* (Ph & Tu 'non *iñsultiñ*), (& *invectiver*) *LAETAat** (Prl > *lêtein*), *LUC'HACHañ,-iñ* : *bet oa leuc'hachet* (Ki), *POUILHañ* (& T *kanañ pouilh da ub, & teurel ar seizh ano divalo° war ub - Lu<JCM*), (m-br & W) *huerniñ & ils ne font que m'insulter ne'm eus ano ebed gant ar re-mañ*
INSULTÉ,-E (19° : *an heni*) *kunujennet, & i'sultet / luc'hachet* (Ki)
INSULTEUR (19°) *KUNUJENNER* m.-ien f.1
INSUPPORTABLE,-MENT (14° < bas lat.) *DIHARZ, (ha) n'haller herzel (outañ), pad (ganti)* & il m'est insupportable (Ph) *ne harzan ket gant hemañ, GWAZH (da ub)* : le plus insupportable *gwashañ a veze d'an den a oa gwelet* (Wi<FL), *RE* : *hemañ zo re din !* ; (pers. W<Heneu-GB) *garchenn(our)* m.-erion f.1 & enfant insupportable (poison – fig.) *POEZON** m.-ioù (& *ampoeson / pus'un* m.ioù W<HB)
INSUPPORTER (19° - W) *GARCHENNiñ (ub)*
INSURGÉ,-E (pp / n.) *EMSAVET* : *broioù emsavet / EMSAVOUR* m.-ion f.1 (& *emsaver* militant / de caractère révolté *kilverz*)
INSURGER (16° < lat. – s') *EN EM SEVEL (ouzh & enep... base SAV-)* : *en em savet ouzh ar gouarnamant*, (en paroles) *SEVEL E VOUEZH* (base SAV-) *ouzh* ; (appr. FV) *KILVERZiñ*
INSURMONTABLE (16° ; GR *didrac'hapl, ne aller qet da drac'hi / treac'hi dezañ*) = *didrec'hus, TRE (dit, da ub all)*
INSURPASSABLE (16° *ha*) *n'oufed mont dreistañ*

INSURRECTION (14° < lat.) *EMSAV* m.-ioù : *emsav ar Bonedoù Ruz, emsav ar Chouanted* (& mouv¹ breton 20° : *an Emsav / ravolt 1675, taol-strap*)

INSURRECTIONNEL,-LE (pp / ad.) *EMSAV /-ET*

INTACT,-E (15° < lat. / tactus) *DIFREUS* : *un dachenn difreus, (inentamé) DIVOULC'H /-ET*, (non endommagé) *DIZOMACH*, (appr.) *GWENN* : *kreizennoù gwenn en douaroù aret, takadoù gwenn* & (pers.) *ha ne c'hoari mann dezhañ...*

INTAILLE (19° < it. – déverbal : un) *entailh*

INTAILLER (19° - calq.) *entailhiñ*

INTANGIBILITÉ (19°) *digeflusk* m.-où

INTANGIBLE (15° ; Laouenan c 1830,187) *digeflusk*, & (*ha*) *n'oufed touch (outañ)*

INTARISSABLE,-MENT (19°) *DIHESK, DIHESP* (Prl-Ku), (pers.) *BILH-BILH, HIR E VEG*

INTÉGRABILITÉ (Mat.<JM) > *integradusted* f.

INTÉGRABLE (Mat.<JM) = « *integratus* »

INTÉGRAL,-E,-MENT (17° < lat. ; v-br *cougant & caougant* / gaul-celt cantos & celt cloc- / pettia) *A-BEZH-KAER* : *rentet a-bezh-kaer* (Ph / antilin < *anterin* intègre, & *en e bezh, penn-dre-benn*) : on ne sale jamais intégralement un cochon *ne vez james sallet pemoc'h a-bez ganeom*^o (Li<YR), (Mat.<JM) = *integral* & une intégrale curviligne *integralenn gromlinennel* f.-où

INTÉGRALITÉ (17° < lat. / gaul-celt pettia) *PEZH-KAER* m.-ioù : *en e bezh-kaer*, (appr. : *en e*) *HED-KAER* m. : l'intégralité (du temps) *an HOLL (amzer / Ph (peus)klok* complétude)

INTÉGRANT,-E (16° < lat.) : partie intégrante *LOD-KAER (ag / eus ud & lod(enn)*

INTÉGRATEUR (19° - Techn.) = m.-ien

INTÉGRATION (18° - gall : *yr integru = an*) *INTEGRIN* /-adur m.-ioù / *KOMPREN* (n.vb. & f. : *ur gompren* Ph / *ar gomprenazon* f.-où) ; (Mat.<JM) & la politique d'intégration *ar politik(erezh) integriñ / enframmanñ & kenstaganñ (Diwan)*

INTÉGRATIONNISTE (20° = m.-ed f.1)

INTÈGRE,-MENT (17° < lat. ; m-br *anterin*) *ANTERIN / ANTILIN* : *un den anterin eveltañ, n'eo ket gwall antilin* (Pll<PM), (ie - rextu- : recta) *REIZH* : *an dud reizh evel da dad* (T<JG-Ph & L)

INTÉGRÉ,-E (pp > ad.) : des gens bien intégrés (L<MM : *tud*) *KOMPRENET MAD*^o

INTÉGRER (14°<lat – gall *integrui / comprehend* C. *Comprehēdaff*) = *INTEGRo* : *integret muioc'h bar sos^siete (pa oar lenn ha skriva^o – TK<F3 & Mat.<JM), (EN)FRAMMañ,-iñ,-o (ud / ub e-barzh & ensoc'hañ (e-barzh) / (ken)staganñ & (en em) unaniñ*, (étym¹ / *kompreu e-barzh ud & ne oan ket 'kompreu ! Ph prêter attention*) *KOMPREN (ub, ud)*

INTÉGRISME (20°) = *integrism* m.-où

INTÉGRISTE (19°) = m.-ed f.1 : *ur beleg integrist, integristed ar brezhoneg*

INTÉGRITÉ (14° < lat. ; GR *anterinançz*) = *anterinded* f. : l'intégrité du système (Inform.) *anterinded ar sistem*

INTELLECT (13° < lat. / v-br *intellec* gl *significationem* LF 226 ; gaul-celt *menman* & v-irl *menme, menn* & gaul-celt *messu- ie / mens*) *MEIZ* (m-br *mez* W *mé* – gall *medd-*) m. : *teurel meiz* (porter attention / *entent* cerveau au fig. & *skiant, spered / ispered* & v-br/gall *bred* psyche)

INTELLECTION (13° - n.vb. : ar) *MEIZAN*

INTELLECTUALISATION (19° & Psy.) *meizadur* m.-ioù

INTELLECTUALISER (19°) *MEIZañ /-ATA*

INTELLECTUALISME (19°) *meizerezh* m.-ioù

INTELLECTUALISTE (19°) *meizeg /-ek** (ad.)

INTELLECTUALITÉ (18°) *meizidigezh* f.-ioù

INTELLECTUEL,-LE,-MENT (13° < bas lat. – gall *medd- & deall, irl > intleachtach*) *MEIZ* : niveau intellectuel *al live meiz / SPERED* : *labour-spered, surmenage intellectuel torr-spered (torr-korf,-kig), intellectuellement parlant a-fed meiz / spered, physiquement & intellectuellement (a-lazh-)korf & spered* ; (n.) *meizer & labourer-spered* m.-ion f.1 (NF Laënneg / lenneg lettré), (popul. & PJH) *INTELLEKTUAL* m.-ed f.1

INTELLIGENCE (12° < lat *legere - ie / sens* ; GR *ententidig^uez, spered*) *SPERED* m.-où,-joù : *kalz spered en deus (& ur bern spered)*, d'une intelligence vive... *SPEREDET-LEMM (& bas, berr,*

bihan / bras), (pratique) *ISPRID* m.-où,-joù, dénué d'intelligence *DIENTENT / DIGOMPREN* (T<JG & Ph), (sens) *SKIANT* (f.) : *ar skiant d'ober* (T<JG / Li<YR *skiant doh nentra*) ; ils sont d'intelligence (*emaint*) *A-UNAN*, en bonne (mauvaise) intelligence *en unvaniezh / dizunvaniezh g'ub* ; (slogan) Rennes, vivre en intelligence *R^oañon 'tou^ssk ar skiant / tud a spered* (cf. surnom) ; intelligence avec l'ennemi (*bezañ*) *GWERZHET* (da) : *gwerzhet oant d'ar Boched*
INTELLIGENT,-E,-EMMENT (15° < lat.) *SPEREDET / SPEREDEG* ad./-EK*, *SPEREDOG* (Li<YR & apprenant facil): *ur paotrig speredeg / speredet* (Ph-Prl) / *ISPRIDET* (Wu – Arz & gens intelligents *tud abil* Wu<EP, Prl), *SKIENCHET* (TK<RKB / *skiantet*), (popul. Ph) *INTELLIJANT* : *intellijantoc'h eged na greder (loened)* & intelligent (des yeux – vifs Ki<HB) *krak-e-lagad > kragelak*, très intelligent (litote L<JCM) *n'eo ket un hanter sod* & il n'est pas (assez) intelligent *n'eo ket a-walc'h* (T<JG & *dientent, digompren*) & travailler intell' *labourat spered hag all*
INTELLIGENTSIA (20° < rus. & *intelligentzia*) = *an intelligentsia / sperejoù bras* (Paris...)
INTELLIGIBILITÉ (18°) *ententidigezh* f.-ioù
INTELLIGIBLE,-MENT (13° ; GR *ententapl*) *ENTENTAPL**, & (dér.) *meizidig /-ik**, (appr.) *FRAEZH* : *komz her ha fraezh* (& *diviz mad eo*)
INTELLO (arg. > péjor.– Ph *PENN-POUNNER*) : jouer aux intellos *c'hoari e benn-pounner* & j'évolue intello (dictée Pivot 2005) *me zo aet penn-pounner*
INTEMPÉRANCE (14° < lat. ; gaul-celt *loncate / v-br esat* gall *ys(s)u* dévorer LF 165 ; GR *divoder*) *DIVODEREZH* m., *LONKEREZH* m.-ioù
INTEMPÉRANT,-E (16° ; GR *divoder / dre voder* Ph) *DIVODER* ad., (pers.) *LONKER* m.-ion f.1 (& *lonteg, sec'hedeg /-ik** & *pp-et* assoiffé)
INTEMPÉRÉ,-E (Rabelais anc' : air intempéré) *DIHARAK / DIZHARAK* (E)
INTEMPÉRIE (16° < lat. ; GR *direizamand – pl.*) *SEIZH AMZER* : *dindan ar seizh amzer* (& *gwall amzer / er seizh awel*), (méton.) *SKRIGNADENN* f.-où (*an amzer & E an amzer c'hai < gai*), *SKOULAD* m.-où : *erc'h, skorn zo skoulajoù* (T<JG & adage / intempéries d'avril) *Ebrel gant e gontelloù / A gign ar zaout hag al leueoù* (Ph *skoulfad ar goukoug* giboulée d'avril) & peu résistant aux intempéries (*yer bihan*) *gwag / (patatez) tener ouzh an amzer* (T<JG) / *PENN DROUG-AMZER* (Li) m.-où / *pennad-où amzer fall* ; (chômées / Agric. Li<MxM) *ober gouel grañj / devezh karrdi* (Ph & *devezh an ibilien*)
INTEMPESTIF,-VE,-MENT (18° < lat.) *DIGOULZET(-NET & dibred-kaer)*
INTEMPORALITÉ (20° < ad.) *DIAMZER* (n.-ioù)
INTEMPOREL,-LE (18° < tempus ; gaul-celt *amman & v-irl amm & aimser*) *DIAMZER*
INTENABLE (17° - *ha*) *n'oufed delc'hen / DIZALC'H*, (météo – *heol, & toufour*) *MONK* (K), (pers.) *IMPADAPL** (T-Go<DG) & (enfant surn.) *Kerdrubuilh*
INTENDANCE (16° < lat. ; gaul-celt *smero- < ie*) *MEREREZH* m.-ioù
INTENDANT,-E (16° < *superintendant* ; GR = *intendant a vor* & K/*veyer* 18° *intandant / NF & fermier-métayer – NALBB n° 274-5 : ¾ pts*) *MERER,-OUR* m.-ien f.1: *merour an aotroù* (trad.)
INTENSE,-ÉMENT (13° < lat. – gall *dwys* : *doues* m-br) *PUILH* : lumière *gouloù puilh* & (adv.) *a-builh* (NF *Puil* & dér.), (souv.) *STANK* : *glizh, morenn stank* (Ph / Prl *Stank*), (adv. /mat/) *MAT^e* : *yen-mat* & pluie intense et très attendue (Li<YR) *hicho z eus glao^o pinvidig !*
INTENSIF,-VE,-MENT (14°) *STANK-HA-STANK* : l'élevage de porcs intensif *ar sevel moc'h stank-ha-stank / gwiji a-gañchoù*, (parf. Wi<PYK) *A-FORS* : *labour a-fors, gober tan a-fors*
INTENSIFICATION (19°) *STANKADENN* f.-où & n.vb.
INTENSIFIER (& s') *PUILHAat / STANKAat** : les tirs s'intensifiaient *stankaad^e a rae an tennou*
INTENSITÉ (18°) *PUILHENTEZ* f.-où (cf. NALBB n° 174 > beaucoup : *puilhante' a*) & *stankted* f. (& *kas^s, nerzh an dour*) ; diminuer d'intensité *DISTANKAat** (Ph) & *euvriñ e nerzh*
INTENTER (14° < lat. Dr ; M.17° & GR 18° *intenti ur procès*) = *INTENTiñ / SEVEL PROSES^e* (*da ub / eneb ub – base SAV- & vb proseziñ enep* (d')ub)
INTENTION (12° < lat. in-/ *tensio* ; C. *mennat*, GR *c'hoant, intencion / intañsion* Ph-Go attention portée) *MENNAD* m.-où : *ma mennad* (trad. Ph & *mennoz*h dessein), *SANTIMANT* m.-où,-choù : contrairement à leur intention *enep d'o santimant*, (parf.) *KELOÛ* m. : sans intention de vous insulter *ne oa ket a geloù ganti da iñsultiñ ac'hanoc'h*, (appr.) *SOÑJ* n.-où : *g' ar soñj d'he*

daremprediñ, petra eo ho soñj ?, ne oa ket em soñj ober, bezañ e soñj (da / en sell da... - T & Go<KC), & c'était là mon intention depuis belle lurette pell zo oan choñjal en dra-se (conte Ph<JLR) ; dans cette intention war an amboas-se & celle d'y aller en amboaz da vont di (& en dant, en enor da vont, e skeud) & de la donner à ses enfants (Wu<Drean) savet un ti e-sigur er reiñ d'e vugale, elle n'a pas l'intention de rester n'EMA(-hi) ket da chom (T<JG-Ph) ; à l'intention de (messe etc.) GANT piw^e e oa an oferenn ? (T<JG-Ph)

INTENTIONNALITÉ (20° ; v-br *rat* NP & m-br) *ratoz(h) m.-ioù, SIGUR m.-ioù* (Wu<Drean *segur* - gall. & lat. *securus*)

INTENTIONNÉ,-E (16°) : bien, mal intentionné *MENNET-MAD^e /-FALL, & intañsionet-fall* (Ph *douget, tuet da*)

INTENTIONNEL,-LE,-MENT (18° & adv. GR *rat*) *A-RATOZ^H (-KAER W / Ph a-fetepañs(-kaer), a-fed-kaer & espres-kaer)*

INTER- (lat. *inter* - ie ; gaul-celt = *inter* ambes gl V 5° & antar- v-br *entr-, intr* / Mat.<JM, Sport) & être en *inter(vention), l'inter(urbain) > INTER & inter pares* (lat. / v-br & T) = *eⁿtre pared* (pl.)

INTERACTER (frangl. – gall *y naill ar y llall : c'hoari an eil àr an arall*) = *interaktiñ, C'HOARI KENETREZO*

INTERACTIF,-VE (20° Inform.) = *interaktiv(el), & etreoberiant /-oberius* : modèles interactifs *modellou etreoberius* (MM<AB)

INTERACTION (19°) *etre-ober, « etrewered »* (néol. MM<AB – m-br > interactionisme) m.-où

INTERACTIVITÉ (20°) *etre-oberiantiz f.-où*

INTERAGIR (20°) *etre-ober (kenetrezo), & ober an eil dre egile*

INTERALLIÉ,-E (20°) *interaliet / kenstag(et)*

INTERAMÉRICAIN,-E > *kenetre Amerikaned*

INTERARABE = *interarabed & kenetre Arabed*

INTERARMÉES (20°) *etre-armeou*

INTERARMES (20°) *etre armou*

INTERASTRAL,-AUX,-E *etre-astrou*

INTERBANCAIRE (20°) *etre-bankou*

INTERCALAIRE (14° < lat. ; gaul. Coligny *bataran < (am)b-antaran D. / jour intercalaire & C. entredou*) *etre (daou & etrelaket), & aboutet ; (feuille) etrelakaet*

INTERCALATION (15° < lat. / v-br *emboles < embolismus* LF 446 – n.vb.) *etrelakad, & aboutiñ*

INTERCALER (16°) *etrelakaat**, (jour) *aboutiñ : un devezh aboutet*

INTERCANTONAL,-AUX,-E (19° Suis. – gaul-celt *cantos, canton*) *etre-kantonioù*

INTERCÉDER (14° < lat. ; GR *erbedi, mennat & ar Sænt a bed Doüe evidomp & v-br-gall-irl eriol-*) *DARBODiñ (evid ub, ober bazh-valan / marc'h-dimiaou Prl & erbediñ recommander, jubenniñ, ober jubenn etre ar familhoù)*

INTERCELLULAIRE (19°) *etre-kelligoù*

INTERCELTIQUE (20°) *etrekelt(i)ek* (KEAV) : Kamp Etrekeltieg ar Vrezhonegerien*

INTERCEPTER (16° ; gaul-celt *caio* 5° gl V, NL) *KAEañ (ouzh - cf. NL Ouesquay, disquay) & (lettres – GR) sourpren lizheroù*

INTERCEPTÉ,-È (Mat.<JM) « *etredalc'het* »

INTERCEPTEUR (20° avion) = *kaeour m.-ion*

INTERCEPTION (15° - n.vb.) *KAEAD (ouzh ud)*

INTERCESSEUR (13° < lat. ; GR *erbeder-yen* – pour mariage) *DARBODER,-our m.-ion f.1, (usu.) BAZH-VALAN f. (& bazhvalaner marieur / syn.)*

INTERCESSION (13° < lat. ; m-br *advocacy* ; GR *erbedenn-ou*) *DARBOD m.ou /-erezh m. (& droit seigneurial)*

INTERCHANGEABILITÉ *KEMM-DIGEMM m.-où*

INTERCHANGEABLE *KEMM-OC'H-DIGEMM (& kemm-digemm – gaul-celt cambion PYL)*

INTERCLASSE (20°) *EHAN-SKOL m.-où*

INTERCLASSER (20°) *etre-klas^siñ / kenetreze*

INTERCLASSEUSE (20°) *etre-klaserez* f.1*

INTERCLUBS (19°) *etre-kleubchoù (& 'tre meur a gleub)*
INTERCOMMUNAL,-AUX,-E (19°) *etre-komunioù (& parrezioù)*
INTERCOMMUNALITÉ (20°) *etre-komun (f.-ioù)*
INTERCOMMUNAUTAIRE *kenetre (ar CEE)*
INTERCOMMUNICATION *daremprederezh kentereze m.-ioù*
INTERCOMPRÉHENSION (20° Ling.) *etre-komprenidigezh (kenetreze) f.-ioù*
INTERCONNECTER (20°) *KEVREiñ (kenetreze)*
INTERCONNEXION (20° - gaul-celt & ie com- / re(g)-) *KEVRE (kenetreze) m.-où & n.vb.*
INTERCONTINENTAL,-AUX,-E (19°) *etre douaroù-bras (& kevandirioù < gall.)*
INTERCOSTAL,-E (16° - duel) *DAOUGOSTOÛ*
INTERCOTIDAL (Géo. / marée) > **INTERTIDAL**
INTERCOURS (20°) *etre-kentelioù (& m.)*
INTERCOURSE (Mar. < angl – gall *cyfeillach*) =
INTERCULTURALITÉ *etre-kulturad m.-où*
INTERCULTUREL,-LE (20°) *etre-kulturel*
INTERDÉPARTEMENTAL,-AUX,-E (19° - services *servichoù*) *etre-departamanchoù*
INTERDÉPENDANCE (ar) *STAG-OUZH-STAG*
INTERDÉPENDANT,-E (20°) *STAG-OUZH-STAG (emaint)*
INTERDICTION (15° < lat. ; GR *difenn* : *an difenn deus an traficq, & eñterdi-ou*) *BERZ f.-ioù*
 (période / ramassage du goémon) : *e-pad ar verz (L) & n.vb. (& difenn défense)*
INTERDIGITAL,-AUX,-E (19°) *etre-bizied (Ph gaol & skalf ar bizied)*
INTERDIRE (13° < lat. ; GR *difenn, entredya*) *BERZiañ,-iñ / BELZiñ (W)* : on nous l'interdisait
berzet oa deomp ober, & berziet (berchet) a-walc'h e veze (& difenn défendre, diaotren
désapprouver, forc'hiñ exclure & harz Prl-Ph) ; (fig. : étonner beaucoup) *SKODE(O)Giñ : chom*
skodeget (skoet & teoget), (méton.) KALMiñ, MO(R)Tañ (& abafiñ, boemiñ)
INTERDISCIPLINAIRE (20°) *etre-disiplinoù (& etre meur a zavezskol)*
INTERDISCIPLINARITÉ (an) *etredisiplinañ*
INTERDIT,-E (13°-15° < lat. ; C. *enterdit, m-br arabat, arabadou*) *ARABAD m.-où / ARABAT**
ad. : arabat butuniñ, arabad° ober trouz & (W) arabad 'm eus gober, tra-walc'h arabadoù ! ;*
 (parf.) *BERZ : un devezh berz (& gouel berz fête chômée, pp berziet > berjet, berchet) & f.-où :*
jeter l'interdit lak'berz (war ud), (exclu) FORC'H m.-où & ad. (& difenn-où & ad.) ; interdit de
droits civiques (trad. ub) o tougen ar gouris-plous^e ; (fig. – GR abafet, saouzanet, souezet)
SKODE(O)GET (vb skoiñ / teogiñ), SOUC'HET : sou'het e veze dioustu (T<JG = STOUVET /
zou'het Prl : souezhet), (méton.) KALMET, MO(R)TET (& abafet, boemet & balc'h e c'henoù, e
veg en dour)
INTERENTREPRISES (20°) *etre-stalioù*
INTÉRESSANT,-E (18° - agréable - gaul-celt *dagos & gall da > os gwelwch yn dda, irl breá*)
BRA^v (da lenn (T<JG-Ph), DA (ganen gwelet se Ph / T<JG me 'gav da, & ya da !, eo da !),
DUDIUS : abadennoù dudius, un eost dudius (& bourrus, dedennus, plijus / Prl passionnant
amStoarus, Stummus), (avantageux) EMSAV : n'eo ket emsav deomp / emsav(usoc'h) evidomp !,
 (popul. Ph) *INTERES^sANT : ne oa ket gwall interes^sant ; s'intéressant (à) LODEG (en ud –*
W<Livr el labourer ; faire l'intéressant ober e rouz & faire son intéressant hemañ neus ket gwelet
gavr e vamm gozh 'krignañ kaol (Go<DG – Yvias)
INTERESSÉ,-E (pp) *INTERES^sET : an dud oe interesset-kaer (Ku) ; (financ[']) LODEG m.-ien f.1*
& (tud) AFARET (Prl/Ph aferet & aferus / tost d'o gwenneien) ; les intéressés (par la succession etc.
 – Dr Y.Gow<HB) *ar re o doa / o deus da welet & an dud e-barzh ar jeu, (appr.) GANT : pas*
intéressé,-e me n'on ket gant se (T<JG-Ph 'maon ket g'an dra-he), bremañ ne vezer ket gant se ! ;
 très intéressé (KW) *STUMMET : Stummet ged an dra-se (Prl & Ku : Glomel) stummet gant traou*
sort-se, prederiet (g'ud – L<MM & darbare, siguret), intéressée (personne / chien par la
 nourriture de son maître à table *TK<MxM) LIBOUDENN f.-ed,-où : ul liboudenn !*
INTÉRESSEMENT (20° n.vb. : al) *LODENNAÑ*
INTÉRESSER (16° < lat. ; GR *qemeret lod – financ[']) LODENNAñ,-iñ g'ub ; (captiver,charmer)*

DUDIañ,-iñ : *dudiet on bet gantañ*, (usu.) *INTERES^siñ* : pas facile de les intéresser *n'eo ket brow interes^siñ anehe^e (er skol)*, & elle s'intéresse *en em interes^siñ a ra-hi (Ph)*, *STUMMañ,-iñ* : *n'int ket Stummet g'se (Prl / amstoaret passionnés)* ; s'intéresser *PLEDañ,-iñ (T/Go PLÉal g'ud/ub)*, *BEZañ g'ud* : *me ne oan ket gant se*, (appr.) *GWEL'* : *ar re-se ne welent ket 'hanomp !*

INTÉRÊT (13° < lat. inter-est /-essere ; GR à intérêt *var gampy & diwar interest* – financier etc. : importer *pe las dide ?*) *INTERES^T m.-où* : *netra 'med an interest*, *MAD (f./m.)* : dans son intérêt *evid mad ub, mad an holl, ar vro, e dud*, (cumulé) *ar mad diwar ar mad, ar vad diwar o arc'hant*, (appr.) *GOBR m.-où* : *ur gobr 12% & (d'usure) KAMPI m.-où* : à intérêt *war gampi, war astenn (& astenn an arc'hant / kampiarded Pll filous, garnements = skampiarded Are)* ; capital et intérêt *danvez ha leve & intérêt et capital / et principal (La Fontaine) mad ha priñsival (Go<FP)* ; tu as (davantage) intérêt *emsav(oc'h - dit) mont, ober (Ph)*, c'est dans son intérêt (santé *mont*) *DIOUTI (T<JG)* ; que intérêt ? *pe laz (dimp) ? Ern.-GR pe las : pe vern ? & penn-bern din Ph* sans intérêt (v-irl-gall corn *les : good – advantage, benefit*) ; (porté) *PLED m.* : on leur portait trop d'intérêt *kalz re a bled a veze taolet dehe* ; (pour q.ch.) *DUDI m.* : *dudi ar vugale & intérêt ludique diduell f.-où (Diwan)* ; intérêt (très marqué – KW) > *STUMM n.-où* : *oaet (eo) e Stumm g'an dra-se (Prl), pep heni e stumm (KW<PYK / dedenn – Diwan)*

INTERETHNIQUE (20°) = *brezeloù interetnik*, & (v-br *kenetl*) *etre-kenelioù*

INTERFACE (Inform. – calq.) *etrefas^s m.-où*

INTERFÉRENCE (19° - Mat.<JM) *interferañs f.-où / interferadur m.-ioù, ROUESTLIDIGEZH f.-ioù* (cf. *ROUESTL / ROST^R Pll, Pgt & Ki<DK*)

INTERFÉRENT,-E (19°) *ROUESTLUS / ROST^R* (ad. : *ROUESTL*)

INTERFÉRER (19° < angl. / lat. – Mat.<JM) *interferiñ, (EM) ROUESTLañ (& var.)*

INTERFLUVE (20° < angl. / lat *fluvius* ; gaul-celt 5° gl V *inter ambes inter riuos*) =

INTERGLACIAIRE (19°) *etre-skorneier*

INTERGOUVERNEMENTAL,-AUX,-E (20°) *etre-gouarnamañchoù*

INTERGROUPE (*bodad*) *etre strolladoù (m.-où)*

INTÉRIEUR,-E,-MENT (15° < lat. ; v-br *parth / di- & a*, GR *diabarz & a-ziabarz*) *DIABARZH / di^abarz\\$/ ad. & m., (adv.) A-ZIABARZH, (n.) TU-DIABARZH m. (Ph / Spt an tu 'barzh)* : leur vie intérieure *o buhez diabarzh*, l'intérieur de la boîte *diabarzh ar voest, tu-diarbarzh ar siminal, e diabarzh ar vro (& an abarzh / a-barzh & e-barzh)*, (adv.) & *etre e sant hag eñ(v) / etre ma roched ha me, etre e chupenn ha heñv*, en son for intérieur *en e greizon (& en e greiz / askre, kaoued)* & paix intérieure *peoc'h an ene* ; (fig. : home) *KÊR f.-ioù (& art. / possessif) : amañ ema e gêr, n'on ket aet eus ar gêr*, femme d'intérieur *plac'h er gêr (& plac'h a gêr Go* personne de garde - anc^t à la ferme le dimanche), habitant de l'intérieur des terres *MENECHARD m.-ed f.1 / PAOTRED AN ARGOAD (Ph) : erru paotred an Argoad ! ; (viens à l'intérieur) TRE : deus tre !*

INTÉRIM (15° lat. ; GR *gouarnet etretant*) *ETRETANT* (adv. > m.) & faire l'intérim (de q^{un}) *ober evit (keginer) etretant*

INTÉRIMAIRE (18°) *ETRETANT (m.-ed) & personnel intérimaire labourerien etretant*

INTERINDIVIDUEL,-LE (19°) *etre-hiniennoù*

INTÉRIORISATION (19° : an) *DIABARZHIÑ*

INTÉRIORISER (19° Psy.) *DIABARZHañ,-iñ*

INTÉRIORITÉ (16° - appr.) *TU-DIABARZH m.*

INTERJECTIF,-VE (18° : ger) *ESTLAMM*

INTERJECTION (14° < lat. ; Dr GR *galv, apell*) *ESTLAMM m.-où & estlamadell /-adenn f.-où, (n.vb. FK : ar) GOPAL / HOPal (vb)*

INTERJETER (15° < lat. Dr – GR *teurel apell*) *teurel apell, (appr.) DOUGen an afer da Roazon (Ph / d'al lez-varn - Breujoù kent & sevel klemm)*

INTERLAKEN (NL Suis. < Interlappen / celt. **enter-locu-* entre lacs – D 173) =

INTERLIGNAGE (19° n.vb. : an) *etrelinenniñ*

INTERLIGNE (17° ; GR *entreligne eñtreignenn*) = *etrelinenn f.-où*

INTERLIGNER (16°) *etrelinennañ,-iñ*

INTERLINGUAL,-AUX,-E (20°) *etre-yezhoù*

INTERLOCK (20° angl.: tissu – gall *cyd-gloi*) =

INTERLOCUTEUR,-TRICE (16° < lat loqui) *KENGOMZER* (& *kendivizer, kenbrezegeger,-our /-prezegour*) m.-(er)ion f.1

INTERLOCUTION (dér.) *kengomzerezh* m.-ioù

INTERLOCUTOIRE (13° < lat. Dr) *kent barn*

INTERLOPE (17° < angl : intrus) *BORN* (fig.) : *ur vatimant vorn* (& *diskrupuilh, froder*)

INTERLOQUÉ,-E (18° ; gaul-celt socc- ad. / pp) *SOC'H /-ET* (Li<YR *souc'het oun choumet / surn. Yann Zouc'h* l'Interloqué & T<DG-KT *soc'het / amlavar, glas e c'henoù*)

INTERLOQUER (15° < Dr GR – gaul-celt soccos : soc > *soc'h & hoc'h*) *SOC'Hañ / SOUC'Hañ* (T-Go, Go<KC *ZOUHañ* & Li<YR / KW *SOU'Ho* < *souezh-*) : *soc'hañ ub, chom souc'het*

INTERLUDE (19° < angl. / lat – gall *anterliwt*) *etrepaouez* m.-où

INTERMARIAGE (19°) *etre-dimeziñ*

INTERMÈDE (16° < it. / lat.) *etre-c'hoari* m.-où

INTERMÉDIAIRE (17° < lat. ; v-br *hanter* = *HANTER*) *ETRE* : *an talvoudoù etre* (Mat.<JM), & *hantereg /-ek** (ad.) ; (n.) *HANTERER,-OUR* (& médiateur) m.-ion f.1 : *na pet hanterer zo etreze !* ; (entremise) *HANTEREREZH* m.-ioù ; servir d'intermédiaire *HANTERiñ* (*etreze*) ; sans intermédiaire *DIHANTEREG /-EK** (& entremetteur/interprète *atrakour, atroper / jubenner*)

INTERMÉDIATION (19° < angl.) *HANTEREREZH* m.-ioù

INTERMEZZO (19° Mus. < it.) =

INTERMINABLE,-MENT (14° < bas lat. / terminus – gall *diddiwedd*) *diziwez^h, 'nes termen, HIRBADUS, HIR HA PADUS* (*evel kaoz an arabadus*), (hum.) *LOSTEG* (& NF) : *un oferenn lostog* (L) & *keit hag ac'hann da Vontroulez / da warc'hoazh*

INTERMINISTÉRIEL,-LE (20°) *etre-ministred*

INTERMISSION (17°<lat. ; GR *spanaënn, astal*) *SPAN* m. (& *spanaenn* f.-où)

INTERMITTENCE (17° ; GR =) *SPANADENN /-AENN* f.-où, n.vb. *SPANAAD* ; par intermittence *A-BENNADOÛ, A-DAOLADOÛ* (Prl & GR / KT *tañs* (*ha*) *tañs & a-strañs /-adoù*)

INTERMITTENT,-E (16°<lat. – gall *ar brydiau, irl treallach*) *SPAN* & *spana(d)ennet*, (en contact intermittent) *ETRE STOK HA DISTOK / STOK-DISTOK, ETRE KOG HA DISKROG, KROG-DISKROG* : *krog-diskrog gant e labour* (Klerg<**BH**), travail intermittent (spectacles) *oc'h ober abadennoù tañs-ha-tañs / TAÑS-TAÑS* (KT) & intermittents du spectacle *tud krog-diskrog* (*tele*), & (pl.) *prantadourion* (F3 / 2003) = *an intermitanted*

INTERMOLÉCULAIRE (19°) *etre-molekul*

INTERMUSCULAIRE (18°) *etre-kigennoù*

INTERNAT (19°) *skol-lojañ* & *da lojañ* m.-ioù, (appr.) *PAÑSION* f.-où : *ar vuhez pañsion* ; (médecin) *micher medes^sin ospital* f.-ioù

INTERNATIONAL,-AUX,-E,-MENT (19°) *etrebroadel / etrevroadel* : *aferioù etrevroadel* (& *etre broioù*) ; (joueur) *c'hoarier etrevroadel* ; l'Internationale (tr.1900) *an Etrevroadelenn* (f.-où)

INTERNATIONALISATION (19° - n.vb.)

INTERNATIONALISER (19°) *etrebroadelañ,-iñ*

INTERNATIONALISME (19°) *etrebroadelezh* f.-ioù : *etrebroadelezh ar broletaerion*

INTERNATIONALISTE (19°) *etrebroadelour* m.-ion f.1

INTERNATIONALITÉ (19° - an) *etrebroadel*

INTERNAUTE (fin 20°<Internet pl.) *tud Internet*

INTERNE (16° < lat. ; GR *a ziabarz* – Mat.<JM & à l'interne) *A-ZIABARZH / DIABARZH* (ad.) : rimes internes *rimoù diabarzh & enklottenoù* ; (élève) *LOJ(I)AD* m.-idi f.1 (NF Logéat – var.) / *LOJOUR* m.-(er)ion f.1 & *skoliad da lojañ* m.-idi f.1 ; (médecin) *medes^sin ospital* m.-où

INTERNÉ,-E (pp) *SERRET / JERRET* (Prl)

INTERNEMENT (19° - n.vb. : ar) *SERRIÑ / JERRIÑ, SPARLAÑ*

INTERNER (19° - gall *carcharu / karc'hariñ*) *SERRiñ* (*ub* – Prl & Ph *ar jañdarmed, prest emaint da'm jerri'* - trad. & *daspun / troiñ ar rod*), (méton. Psy) *SPARLañ* : *red eo bet sparlañ anehi* (Ph)

INTERNET = *war Internet* (& *war ar rouedad*)

INTERNONCE (16°) = *internoñs* m.-ed

INTEROCÉANIQUE (19°) *etre morioù-bras / 'meurvorioù'*
INTEROCULAIRE (19°) *etre-daoulagad*
INTER PARES (lat. / *etre pirion*) > INTER
INTEROSSEUX,-SE (17°) *etre 'n eskern*
INTERPELLATEUR,-TRICE (16° < lat.) *GALVOUR m.-(er)ion f.1*
INTERPELLATION (14° < lat. ; GR *soumacion*) *GALVADENN f.-où (& areizh diatribe)*
INTERPELLER (14° < lat. ; v-br *galu & galuher*) *GALVer,-iñ (& var. – ALBB n° 207 : appeler) : galvet g'ar polis, (verbal') MONT (da ub) : ha me aet dezhañ evel-se (Ph & T<JG)*
INTERPÉNÉTRATION (n.vb. : an) *emintrañ*
INTERPÉNÉTRER (20°) *em INTRañ (& en em)*
INTERPHONE (20°) = *pellgomz diabarzh m.-où*
INTERPLANÉTAIRE (19°) *etre-planetennoù*
INTERPOLATION (18° - Mat.<JM n.vb. : an) *interpolañ (& interpoladur m.-ioù)*
INTERPOLER (18° < lat. – Mat.<JM) = *interpolañ,-iñ, & etre-lakaat**
INTERPOSÉ,-E (14°) *HANTERET (etreze)*
INTERPOSER (14° < lat. ; GR *en em lacqât etre*) *etrebazhañ (ud), & (en em) LAKat 'TRE (tud), (s'interposer) HANTERiñ (etre an eil re hag ar re all)*
INTERPOSITION (12° - n.vb. : an) *HANTERiÑ, & (an) etrebazhiñ ('tre daou dra)*
INTERPRÉTABLE (14° *hag*) *a c'haller jubenniñ*
INTERPRÉTANT,-E *JUBENNER m.-ien f.1*
INTERPRÉTARIAT (19°) *micher jubenniñ (f.-ioù)*
INTERPRÉTATIF,-VE (18°) *JUBENN*
INTERPRÉTATION (12°<lat.) *JUBENNEREZH m.-ioù, (rôle) DISPLEGEREZH m. & n.vb. ; (Mat.<JM : an) interpretiñ (& -adur m.-ioù) ; fausse interprétation (un) DROUGINTENT*
INTERPRÈTE (14° < lat. ; GR *jubenn & latiner, disclæryer*) *JUBENN f.-ed (& sens m. GR trad.) : avec interprète dre jubenn, (parf.) DISKLËRIER / (Th.) DISPLEGER,-OUR m.-ion f.1 : displegerien Malmanche, (latin) latiner m.-ion (NF Latimier)*
INTERPRÉTER (12° < lat. ; GR *disclærya, jubenni – Mat.<JM & popul.*) *INTERPRETañ,-iñ : interpretet-kaer, (une chanson) LEUSKEL kanaouenn (Pll<PM = LR kana° kanaouenn), (traduire) JUBENNiñ : jubenniñ e gomzoù ; (expliquer) DISKLËRiañ (ar skriturioù GR), (rôle Th.) DISPLEGañ (ar **Pevar mab Emon**), (exécuter – Mus.<PH) EMBREGiñ / SON (ud) ; mal interpréter (mal comprendre) DROUGINTENT, DROUKKEMER (pezh a glever)*
INTERPRÉTEUR,-TRICE *JUBENNOUR m.-ien f.1*
INTERPROFESSIONNEL,-LE (20°) *etre-micher(el)*
INTERQUARTIL,-E (Mat.<JM) = *interkwartil*
INTERRACIAL,-AUX,-E (20° v-br *coguenou*) *kevouenn, & etre-gouennoù*
INTERRANG (Agr. & bineuse inter-rang - Go<KC biner l'interrang) *DIFOURKañ / RENKAJOU (pl.)*
INTERRÉGIONAL,-AUX,-E (20°) *etre-broioù /-rannvroioù (bed > rannvedoù)*
INTERRÈGNE (14°<lat. ; GR *e-pad an entre-ren & etretant-roue*) = *entre-ren m.-où*
INTERROGAT (Dr – GR *enteroch, goulenn-ou*) *INTROJ m.-où (Pll<PM)*
INTERROGATEUR,-TRICE (16° ; GR *un enterroger bras*) = *INTROJER m.-ien f.1, (dér.) GOULENNATAER m.-ien f.1 (& W atersour), (ad. – selloù) goulennus*
INTERROGATIF,-TIVE,-MENT (15° - gall *gofynnol / Gr*) *GOULENNATA : gerioù goulennata (& adverbou goulennata) ; (ad.) introjus*
INTERROGATION (13° < lat. = C. & GR *un interrogacionicq verr*) = *INTROGAS^SION f.-où (ar skol – Ph), (ur) GOULENNOÛ & goulennidigezh f.-ioù (W atersadenn) ; point pik goulenn(ata)*
INTERROGATOIRE (14° < lat. ; GR *enterogator-you : le subir souff an enterrogator* Inquis. – n.vb. *ur*) *GOULENNATA : e-pad ar goulennata (& aters question, enklask enquête)*
INTERROGER (14° < lat. - irl *ceistaigh /c'es'ti:/ to question ; C. interrogaff, GR eñtorogi, interogeiñ & L 1900 beza interroget var eur sujet bennac*) = *INTROJiñ : i(n)trojet 'm eus Per (Pll<PM – en curieux / KURIUZ(ENN)iñ) ; (demander) GOULENN g' (ub) / GOULENNATA (cf. W*

aters(iñ) questionner, *diennañ* cuisiner & *keusteurenniñ ub / kistioniñ* ; moi, je m'interroge *me zo 'kas goût hag-eñ* (Ph & W *me chal ha / E c'hwistim ?*) & il y a lieu de s'interroger pour savoir s'il vient demain *da ouiet maz ay 'benn arc'hoazh* (Kist.W<MN / Ph *lec'h 've da gas goût hag-eñ 'tey*)

INTERROI (Antiq. – Rome) *entre-roue* (m.-ed /-rouane^e)

INTERROMPRE (16° < lat. ; GR *monet var gomps un all - & s'interrompre*) *ARSAV* : *dàet d'arsav* (W), *LAK' SAV war* (& s') *CHOM A-SAV* ; (& rompre) *TORRiñ / TERRiÑ* (base *TORR*) : interrompre votre journée (*dont*) *da dorriñ ho tevezh, & ma ne dorr ket an avel, pa dorro ar boan* ; (q^{um}) *MONT WAR GOMZ* (*ub & troc'hañ e gomz / troc'ho kôj ub* Prl & *dihanañ / ehanañ* cesser, *paouez, tevel*) ; dormir d'un sommeil interrompu *drailhkousket* (Ki<AH)

INTERRUPTEUR,-TRICE (16° électr. : bouton) *BONTON* m.-ioù ; (pers. appr.) *TORR-PENN* m. / (qui interrompt) *arsaver* m.-ion f.1

INTERRUPTIF,-VE (19° / ad. W) *ARSAV*

INTERRUPTION (14° < lat. / ruptus – gall *rhwystr*) *ARSAV* m.-ioù : *he(m)b arsav* (W), *DISKROG* m.-où : *un diskrog labour*, (parf.) *TORR* m. (Diwan) ; (de parole) *TAV* m. : *war-lerc'h un taw^e*, (& un silence) *TAVADENN* f.-où (& *dihan / ehan, paouez*), sans interruption (T<JG : *ahano neuze*) *PENN-DA-BENN*

INTERSAISON (20° - an) *HANÑV-GOANÑV* m.-ioù /-ioù

INTERSECTÉ,-E (*ud*) *TROC'H-DIDROC'HET / TROC'H-DIDROC'H* (ad.)

INTERSECTION (17° < lat *secare* – de branches) *SKALF* m.-où : *betek skalf ar wezenn* (Ph / *gaol*) & (Mat.<JM) = *interseksion* f.-où ; (de routes, rues) *HENT-KROAS* m.-où,-chou^t (& crois^t *kroashent*)

INTERSESSION (19°) *etre-dalc'h* m.-où

INTERSEXUALITÉ (20°) *etre-reizhoù /-elezh* f.-ioù

INTERSEXUÉ,-E (20°) *etre-reizhet /-seksuet*

INTERSIDÉRAL,-AUX,-E (19°) *etre-ster(ed)*

INTERSIGNE (20° < lat médiéval) *SINAD* m.-où : *gwelet sinadoù*, (parf.) *KELOÛ* : *keloù 'noe bet* (Ki & cf. NL Mar.), *SEBLANT* m.-où,-chou^t (Ph-T & Prl / Groix *assaver* revenant, *skwer* prémonition > *skwel, spurmant* apparition & *traou spont* – A. Le Braz)

INTERSTELLAIRE (19°) *etre-stered /-steredegi*

INTERSTICE (16° < lat. ; v-br *scar-* - ie & sens div.) *SKAR* m.-ioù : au plafond *skar ar sol* (Ph & *gwask an daol / moger, g(w)rem ar vag / boulc'h* – gall.)

INTERSTITIEL,-LE (19° - ad.) *SKAR /-ENNET*

INTERSUBJECTIF,-VE (20°) = *inter-subjektivel*

INTERSYNDICAL,-AUX,-E (20°) *etre-sindikad* & (une) *bodad etre-sindikajoù* (m.-où)

INTERTEXTUALITÉ (20°) *etre-test* m.-enn-où / coll. (& cf. Diwan *kendave* coll.-enn-où)

INTERTEXTUEL,-LE (20°) *etre-test(ennoù)*

INTERTIDAL,-AUX,-E (& intercotidal < angl.) *etre-trec'h-ha-lanv** / *TRE-HA-LANO*^o var. *ETRE CHAL HA DICHAL*

INTERTITRE (20°) *etre-titl* m.-où (Diwan)

INTERTROPICAL,-AUX,-E (19°) *etre-trovanoù*

INTERURBAIN,-E (19° - *telefon*) *etre-kêriadoù*

INTERVALLE (13° < lat. ; v-br *entrmed* LF 161 & GR *enterval-ou, hed, a bennadou, a royadou* – entre table & mur) *GWASK* f.-où : *gwask an daol* - Y.Gow & NL *ar Wask* Pll le Goasq), (Mat.<JM) = *interval* m.-où : intervalle de confiance *interval fiziañs* ; (temps) *KEID / KEHED* m. : *ar c'heid-se / keit-*, (parf.) *KOULZAD / KOURSAD, ROIAD* m.-où (Big.) ; par intervalles *a-goulzadoù* (& Ph-T *a-grogadoù / a-frapadoù*, Prl *a-daoladoù*, T *a-lajadoù*)

INTERVENANT,-E (17°) *KOMZOUR* m.-(*er*)ion f.1

INTERVENIR (14° < lat. ; GR *donet (tredeocq), digouezout*) *DEGOUEZHout** : lorsque cela est intervenu *pa oa degouezhet an dra-se* ; (intercéder) *HANTERAñ,-iñ* (*evit sikour ub*), & *klask e du* ; (oralement) *KOMZ* (*en un diviz*)

INTERVENTION (14°<lat.) *HANTEROURANÑS* f.-où : *dre o hanterourañs* (& *hanterouraj / hantererezh* médiation) ; sans l'intervention de *PANEVE / KE NEVE* (*ub, d'ub*) ; intervention divine

dorn Doue (1940<LH)

INTERVENTIONNISME (19°) *hanterouriezh f.-où*

INTERVENTIONNISTE (19°) = *hanterour m.-ion f.1*

INTERVERSION (16°) *CHAÑCH PENN (da ud) / PENN-OUZH-PENN*

INTERVERTÉBRAL,-AUX,E (18°) *etre-melloù / MELL-DIVELL (Ph & NF Mell)*

INTERVERTIR (16° < lat.) *CHAÑCH PENN : chañch penn d'ar fedoù (& eilpennañ inverser)*

INTERVIEW (19° < angl. & fr entrevue) *PENNAD-KOMZ (g'ub) m.-où (& troc'h-kont, kendiviz / emziviz)*

INTERVIEWER (19°) = *an dud interviewet & ober ur pennad-komz (g')*

INTERVIEWE(U)R,-SE (20°) *saver pennad-komz m.-ien f.1*

INTERVOCALIQUE (19°) *etre-vogalennoù*

INTERZONE(S – Sport) *etre-takadoù*

INTESTAT (13° < lat & ab intestat ; GR *hep testament*) =

INTESTIN,-E (14° < lat. ; C. *coudet = courag & GR a ziabarzh*) : guerres intestines *brezeligoù a ziabarzh & (m.) en e gaoued* ; l'intestin (& pl. - GR *ar bouzellou o deus seiz gueaich hed an den pe hervez Hipocratès tryzecq ilinad*) *BOUZELLENN f. (pl.) BOUZELLOÛ* : l'intestin grêle et le gros intestin *ar vouzellenn voan hag ar vouzellenn dew^e* ; parasites de l'intestin (vers intestinaux) *KEST coll.-enn-où (Ph-Prl) ; intestins bloqués (trad.) TAN-NOZ m.-ioù-*

INTESTINAL,-AUX,-E (15° - v-br, GR *qest*) : maladie intestinale *droug bouzelloù (bo'lloù - W) ; vers intestinaux KEST coll.-enn-où*

INTI (20° < ketchua *heol – monnaie Pérou*) =

INTIFADA (arabe انتفاضة *al-intifada* : révolte des pierres < soulèvement = *emsavadeg*) = *an eil Intifada (Palestinianed... / T<JG) MEINADEG f.-où /-ier*

INTIMATION (14° Dr ; GR & *espled-ou*) *intimas^sion f.-où (& espled exploit – d'huissier)*

INTIME,-MENT (14° < lat superl. / interior ; gaul-celt *nessamon superl.Acc, v-br, C. & gall nes ; GR mignoun ar galoun*) *NES : e nes^sañ mignon, NES-KAR ad. & m. (pl.)-kerent : nes^soc'h-kar oa dezhañ, e nes^sañ-kar (& kar-nes familier / Ph *pellgar, pellgerent / tostkar & kar-tost*) & intiment *en don don(n)añ & gant ma c'hwekañ gourc'hemennoù / soñjoù (pensées les plus intimes)**

INTIMÉ,-E (15° Dr – GR) *intimet*

INTIMER (14° < lat. ; C. *intimañf, GR intima*) = *intimañ,-iñ (ud da ub)*

INTIMIDABLE (19° - *hag*) *a c'haller abañ*

INTIMIDANT,-E (19°) *ABAFUS (& abafaus)*

INTIMIDATEUR,-TRICE *ABAFER m.-ien f.1*

INTIMIDATION (16°) *abafamant m.-où & n.vb.*

INTIMIDÉ,-E (ad. / pp) *ABAF / ABAFET, MEZHENNEK*, (ub) WAR E LENT (& timoré)*

INTIMIDER (16° < lat. ; GR *ober aoun / gall brawychu*) *ABAFiñ : chomet 'oan abafet (Ph / Prl abaou^hein), (rendre plus timide) ABAFaat* vb 2, (parf.) LENTañ / LENTAat*, MEZHañ,-iñ (ub)*

INTIMISME (20°) = *an intimism m.-où*

INTIMISTE (19°) = *intimist m.-ed f.1*

INTIMITÉ (17° ; C. *nesaffded & gall nesnes*) *NESTED f. : l'intimité de ses parents nested e dud, & o nested, (être) dans son intimité nes-nes (da ub - ema-), (de son cœur) e don don(n)añ (e galon, e ene, en e askre, en e gaoued, en e greiz / e greizon)*

INTITULÉ,-E (GR *atitr m.-où*) : *ul levr, e ditl...*

INTITULER (13° < lat. ; GR *atitra*) *TITLañ,-iñ*

INTOLÉRABLE (13° < lat. ; GR *ne aller qet da c'houzâv – ha*) *n'oufed tolerañ / ANDUR, GOUZANV (& dic'houzañvus), FALL-DU (appr. Ph)*

INTOLÉRANCE (16° - appr.) *DISHEGAR m. (T), & (n. vb : an) dic'houzañv*

INTOLÉRANT,-E (17°) *DISHEGAR, & (appr^t) dic'houzañv ; (pers.) EIZIG /-IK* ad. & m. : hennezh so eidig ! (var. Ku)*

INTONATION (14° < lat.) *TON-MOUEZH m.-ioù, (de – n.vb. : an) TONIÑ (ud)*

INTOUCHABLE (16° - *ha*) *n'oufed touch / didouch, (appr^t sens fig.) DIVORC'HED ; (paria – appr. < gaul-celt cactos / captus) KAEZH m.-ed & keizh f.1 : e renk ar geizh*

INTOX (arg. < TV) *faos-keloù*, **GAOUIER** pl. (& NF / agentif)
INTOXICANT,-E (C. *piftri = benim*) **PISTRI**
INTOXICATION (19° - n.vb. : ar) **PISTRIAÑ**
INTOXIQUER (19° < lat med.) **PISTRIAñ,-iñ** (& (am)*poezoniñ / pusuniñ & kontammiñ*)
INTRA- (lat.) = *intra-* (& *e-barzh...*)
INTRA-ATOMIQUE (20°) = *intra-atomik*
INTRACARDIAQUE (Med.) *e-barzh ar galon*
INTRACELLULAIRE (19°) *e-barzh ar gellig*
INTRACRÂNIEN,-NE (Med.) *e-barzh ar c'hlopenn*
INTRADA (égl. < angl/lat – gall *yntredu*) *antre f.-où*
INTRADERMIQUE (Med.) *e-barzh tonn ar c'hroc'hen*
INTRADOS (17° Techn.) **KEINBANN** m.-où
INTRADUISIBLE (17° - ha) *n'oufed (dis)troiñ* ; (en breton) **DIVREZHONEG**
INTRAITABLE (15° ; GR *amgestr, dig^uempenn, dishegarat* – NF Le Garff) **GARW^e, STARD-MAT**
& (enfant, pers. – ha *nend eus ket*) *tu vat erbet dehoñ* (W<GH) ; il devient plus intraitable *krog eo da c'harvaad^o* (T<JG & *amjestr, dizoñv*)
INTRAMOLÉCULAIRE *e-barzh ar molekul*
INTRA-MUROS (19° lat.) = **E-BARZH KÊR** (*Sant-Malo, Konk-Kerne...*)
INTRAMUSCULAIRE *e-barzh ar c'higennoù*
INTRANET (fin 20°) = *Intranet ar stal*
INTRANSIGEANCE (19° n.vb. : an) **DIBLEGIÑ**
INTRANSIGEANT,-E (19°<esp. : unan) **DIBLEG** (& *diblegus inflexible*)
INTRANSITIF,-VE,-MENT (17° < lat. Gram. – gall *cyflawn* : *kevleun*) *didre* (transitif verb *tre*)
INTRANSITIVITÉ (dér. / NL) *didre* (m.)
INTRANSMISSIBLE (ha) *n'haller ket treuskas^s*
INTRANSPORTABLE (18° / a-zoug) **DIZOUG**
INTRANUAGEUX,-SE (rare) : *électricité intra.* (Wu<Drean) **BROGON** (*toemnder*) coll.-enn-où
(Ph *dared & taraned* Li<YR – NALBB n° 152-3 : *éclaircs de chaleur dît 'épars' en gallo, & fulgurations* Ph *dared zo luc'hed hep trouz*)
INTRANUCLÉAIRE (19°) *intranukleel*
INTRA-UTÉRIN,-E (Med.) *e-barzh ar mammoù*
INTRA VEINEUX,-SE (19°) *e-barzh ar gwazhioù, & pikurenn e-barzh ar gwazhioù f.-où*
INTRÉPIDE,-MENT (15° < lat. – v-br & gall *dewr, glew* NF & Glemarrec ; GR *disauzan*)
DISAOUZAN, DISPOURON (& *Paotred dispont / Dispount, dizouj-kaer*) : (pers. < chevreuil – gaul-celt iorcos) **YO(U)RC'H** m.-ed f.1
INTRÉPIDITÉ (17° ; GR *hardizeg^uez*) **DISAOUZAN, DISPOURON** m.(-où)
INTRICATION (13°<lat.) **REUSTLEREZH** m.-ioù / **ROUESTL-** (m.)
INTRIGANT,-E (16° < it. ; GR *fourr e fry*) **ITRIKER,-OUR** m.-ion f.1
INTRIGUE (16° < it *intriga*) **ITRIK** m.-où : *itrikoù tout !* (T) & (Prl) *trikamardaj* m.-où (& *ribouloù ub, trokellerezh*)
INTRIGUER (16° < it. / lat *intricare*) **ITRIKAñ,-iñ**, (q^{um}) **LAKat* DIAES** : *laket on bet diaes ganti* (Ph), (parf.) **ENKREZañ,-iñ**, (& *enquiquiner*) **KILHENNiñ, TRIKAMARDiñ** (Prl & *rikamardenniñ, trokellat*)
INTRINSÈQUE,-MENT (14° < lat. – Mat.<JM) = *intrinsek & (adv.) end-intrinsek*, (appr. – m.)
ANEZHAN E-^HUNAN (KW *e-gunan / a-ziabarzh*)
INTRIQUER (15° < lat. – var.) **REUSTLañ,-iñ**
INTRO (lat. & cf. ALBB n° 152 – E : (i)GOR) =
INTRODUCTEUR,-TRICE (16° < bas lat. ; GR *cunduer*) **DEGAS^SER,-OUR** m.-ion f.1 : de la pdt *degas^ser ar pato* (cf. Lu / fin 18° *eskob ar patates*) ; (appr^t père) **TAD** m.-où : *tad ar brezhoneg*
INTRODUCTIF,-VE (16° - pennad) **DIGORIN**
INTRODUCTION (13° < lat. & C. – de q.ch.) **DEGAS^SADUR** m.-ioù & n.vb. ; (écrite, orale)
DIGORADUR m.-ioù & *pennad-digeriñ* m.-où-, (de q^{um}) **DIGOROU** pl. : *ober un tamm digorou*

(Ph & digorañs présentations)

INTRODUIRE (13° < lat. ; C. *introduaff* – q.part) *DEGAS^S* (*ub, ud*) : c'est toi qui les a introduits ici *te an heni en deus degas^S et anehe^e amañ*, (dans) *FOURRañ, -iñ, PLANTAñ, -iñ, LAKad^e* 'BARZH : *plantañ ul loa e-barzh e veg, DIGORiñ* (un afer), *SILAñ, -iñ* : *silañ brezhoneg er skol*, & *introduiñ* (cf. Go *intrudu*) ; (s') *EN EM LAERezh E-BARZH* (*ti ub*) ; (q^{um} à l'église *ilizañ*)

INTRODUIT,-E (ad. & très introduit chez q^{um}) *DIGOR TI* (*ub da...*)

INTROIBO (lat. / messe – titre J.Riou) =

INTROÏT (lat. / messe ; GR *an introitè*) =

INTROMISSION (16° n.vb) *PLANTAÑ E-BARZH* (*ud & (ar) fourrañ, sankañ, sikañ*)

INTRONISATION (14° n.vb. : an) *TRONiñ*

INTRONISER (13° < lat-gr) *TRONañ, -iñ* (*ub*)

INTROSPECTIF,-VE (19°) *imbroudus*

INTROSPECTION (*un*) *imbroud-spered m.-où*

INTROUVABLE (17° - appr.) *DIBAOT(-KAER)* : *ul levr dibaot & (ha) n'oufed kavout / 'digavadus'* ; chose introuvable (*ar paotr kozh zo*) *en e goazez warnañ* (Go<FP / Ph) il y a parfois des objets personnels introuvables *a-wechoù 'azev 'n nen war e spered !*

INTROVERSION (20° - appr.) *diseblanted f. & (n.vb.: an) hurus^Senniñ*

INTROVERTI,-E (20° - *unan*) *DISEBLANT(-KAER)* : *re diseblant oa* (Ph), (méton. Are<GL) *HURUS^SENN* (f.)-*ed* : *map-kast hurusenn !, EN E DORTOÛ* (& *penneg / Prl e-gunanig*)

INTRUS,-E (14° < lat med.) = *INTRU* (m.) : *beleg intru* (constitutionnel / *person touer*), (*N*)*OSTANT m.-ed* : *piw eo an nostant-se ?*

INTRUSION (14°<lat. – an) *emlaerezh (e-barzh)*

INTUBATION (20°<angl. – n.vb.) *KORZENNIN*

INTUITIF,-VE,-MENT (15° < lat.) *dre sant, (unan hag) a sant* (*diouzh an traoù*)

INTUITION (16° < lat scol. ; gaul-celt *sentu - ie*) *santadenn f.-où* (Diwan), *santadur m.-ioù* & n.vb., avoir de l'intuition *santout diouzh an traoù...*

INTUITIONNISME (20°) =-*ism m.-où*

INTUITIONNISTE (20°) =-*ist m.-ed f.1*

INTUITU PERSONÆ (eu égard à la pers. Dr) =

INTUMESCENCE (17°) *AROUEZ* (*ar jod*) coll.

INTUMESCENT,-E (Ph) *AROUEZET* (*he zezh*)

INUIT (anc^t Esquimau *Eskimo*) = *Inuit m.-ed f.1*

INUKTITUT (lang. - Inuits) =

INULINE = (*Inulin* – YG)

INUSABLE (19° – *koad ivin*) *IM(M)ANKAPL** (TK<RKB), (*bragoù, & danvez*) *POTOP* (Ph < *peau de taupe / tok blew goz*)

INUSITÉ,-E (15°) *DIZIMPLIJET*

INUSUEL,-LE (18° & GR) *DIGUSTUM*

IN UTERO =

INUTILE,-MENT (14° < lat. - vb *uti pp usus* ; m-br *diauancc*, GR *didalvoud,-ecq, didalvez*) *DIDALVOUD* ad. & m. : *ne vo ket didalvoud*, (parf.) *DIANAÑS* : *diavañs mont* (Are<GG) & *inutul* (trad.), il est inutile *aner eo* (*deoc'h*), *arabad eo* (*deoc'h*), *n'eo ket / ne vo ket daw* (*dont / pennfollañ*), *ne dalv ket ar boan* (*deoc'h*), *n'eo ket un avañs* (*deoc'h*) ; courir inutilement *redeg ar c'had* & course, tournée... inutile *tro c'houllo, tro-wenn* (T<JG-Ph), travail inutile *treiñ mein da sec'hañ* (T<JG) & inutile de les réparer (filets) *pec'hed dresañ anezo*, totalement inutile *evel skeiñ piz gant kastell an Taro* (T<JG) ; bouche inutile *KOLL-BARA / -BOUED* (T<JG-Ph & noms de chiens)

INUTILISABLE (19° - *ha*) *n'oufed implij*, (appr.) *KONDAONET* : *rouejou kondaonet* ; (véhicule après accident) *BRAEET / BRE^WET* (*he mobilet*), (produit - ex. / farine *bleud*) *DINERZH*

INUTILISÉ,-E (19°) *DIZIMPLIJ /-ET* (& pp *inutilité*)

INUTILITÉ (14° < lat. ; GR *didalvoudeg^eez*) *DIDALVOUDEGEZH* f.-*ioù* : *didalvoudegezh o buhez* ; (chose) *DISTERACH m.-où* (& *turubailhoù*)

INVAGINATION (18° - n.vb. : ar) *GOUINIÑ*
INVAGINER (19° Med. – s'inv.) *GOUINañ,-iñ*
INVAINCU,-E (15° ad./pp) *DIDREC'H /-ET*
INVALIDANT,-E (20° - v-br-gall nam) *NAMM*
INVALIDATION (17°) *nuliadur m.-ioù & n.vb.*
INVALIDE (16° < lat. ; GR *didalvez, divalo – arri*) *DIVALO* (T / *DIVALAV**: *paotr kozh divalo*), *NAMMET, TOC'H(IG)* ad. & m.-ed (NF), (euphémisme / nourrisson) *MAGADELL* f.-ed ; (Dr) *DIDALVEZ & nuliet* (T<JG *amparfal & ampifur / ampustur* Ph)
INVALIDER (15° Dr) *NULiañ,-iñ* : *nuliet ar vot* ; (q^{un}) *NAMMañ,-iñ* (ub)
INVALIDITÉ (16° ; GR *didalvoudeg^uez un acta – Dr*) *NULENTEZ* f.-où / *didalvoudegezh* (inutilité) ; (Med.) *NAMM* m.-où : *abalamour d'he namm*
INVAR (marq. < apocope) =
INVARIABILITÉ (17°) *DIGEMM* m.-où
INVARIABLE,-MENT (14°) *DIGEMM(-KAER / KEMM-DIGEMM)*, (adv. Pl<PM usu¹) *EVEL KIS-HA-KUSTUM* : *pourmen e gi evel kis-ha-kustum*
INVARIANCE (20° - Mat.<JM) = *invariañs* f.-où
INVARIANT (19° - Mat.<JM) = *invariant*
INVASIF,-E (18° - usu¹ Ph) *MAC'HOM*
INVASION (12° < bas lat. - vb *invadere* ; GR *mahomerez*) *MAC'HOMEREZH* m.-ioù (& *mac'homadenn* envahissement / (*mil*) *mac'homet* Ph), (armée) *ALOUBADEG* f.-où & 2 / *ALOUBEREZH* m. (& Prl *arloup / loup*) ; (de q.ch.) *LASTRE* m.-où & n.vb. (Ph *lastred / lastez*), (n.vb. - an) *ENKOMPIO* (*leurioù gant louzoù fall*), invasion de végétation : ur skoulad sklaerig (Pl & alc'hwejjenn - ravenelle etc. / *skoulad vague de* (neige), & *skoulfad ar goukoug, lanwad* flux de varech, & *gourleniad bezhin / koad peñse*)
INVECTIVE (15° < lat. ; GR *comps depitus, dichecq*) *LAETADENN* f.-où (& *laed* m.-où)
INVECTIVER (16° - lat.) *LAETAat** (Wi & *laediñ*), (métonymie : aboyer) *HARZHal* (*war ub*), (s'invectiver) *EN EM VEGETat* (Prl)
INVENDABLE (18°) *DIWERZH* : *traoù diwerzh*
INVENDU,-E (18°) *DIWERZHET* & *invendus traoù diwerzhet*
INVENTAIRE (14° < lat. ; GR *invantor-you – de biens dit 'rainable' 22*) *RENABL* m.-où : *pa oa bet graet ar renabl*, (revue des biens avant mariage) *GWELADENN* f.-où (& *gwel /-adell, -edenn*) : *deuet d'ober gweladenn du-mañ* ; (des Églises) *IÑVANTOR* m.-ioù : *da vare an Iñvantor*
INVENTER (15° ; GR *inventi, feinta / fiñcha*) *IJINañ,-iñ, INVañTiñ* : *gouest d'iñvantiñ traoù* (Ph) & capable d'inventer (n'importe quoi) *mad da supozi°* (T<JG), (appr.) *SEVEL* (base *SAV-*) : *ur gaoz savet, anvioù savet dehe* (Wi<FL) & *inventer l'eau chaude / le fil à couper le beurre tuchant e vo graet ar pevar c'horn ag ar Bretagne dehoñ* (W<FL), il n'a pas inventé la poudre *ganet oa d'ar sadorn da noz* (*war-lerc'h ar c'hrapouezh & empeniñ, faltaziñ, livañ / troadañ gevier*), il ne sait plus quoi inventer (JCM) *ne oar ket ken e peseurt toull lammat*
« **INVENT(E)RIE** » (gallo / menterie & oc - esp. *mentira*) *invanterezh* m.-ioù
INVENTEUR,-TRICE (15° < lat. ; GR *inventor* m.-ed) *IJINER* (& *ijinour* ingénieur), *IÑVANTER,-OUR* m.-(-er)ion f.1 (& *iñvantour gaouier* W<Drean)
INVENTIF,-VE (15° ; GR *igignus, inventus*) *ijinus, iñvantus* (& T<JG *itrik ganto*)
INVENTION (13° < lat. ; GR *inventadurez, igin da inventi* & l'Invention de la Sainte-Croix *gouel ar groaz / gouel Christ e maë – une*) *IJINADENN* f.-où, (de l'invention) *IJINADUR* m.-ioù (cf. *IJIN* engin, génie, imagination) ; (péjor.) *BOULC'H* coll.-enn-où : *ne gredan ket a voulc'hennoù ar sort-se !* (T<JG / *pourc'h-enn-où & kavadenn*)
INVENTIVITÉ (20°) *iñvantadurezh* f.-ioù
INVENTORIAGE (n.vb. : ar) *RENABLIÑ*
INVENTORIER (14° < lat. ; GR *inventorya*) *RENABLIñ* (*douaroù hag oustilhoù – Ph*), (parf.) *IÑVANTORiañ,-iñ* ; biens inventoriés (Go<FP) *an istimas^sion*
INVERIFIABLE (19° - ha) *n'oufed gwiriañ*, (appr.) *GWIR PE GAOU !*
INVERNESS (NL Écosse < gael *inbhir-nis* < *in-ber-* = aber br-gall. & NR Ness)

INVERSABLE (17°) *EILPENN, TU 'N ESKEMM*

INVERSE,-MENT (17° < lat *inversus* / *envers* ; v-br-gall *enep in enep*, v-irl *enech face*) *AR-ENEB*, (n.) *TU-ENEP* & *an tu'r eneb* / *àr-enep* (Ph *tu-gin envers* & *tu-kontrel* sens contraire / Prl *àr e amdu*, *en amgin* & *tu 'n eskemm*) ; (Mat.<JM) = *elfennoù invers*, *figurennoù invers*, & *an invers eus 2* & (adv.) « *end-invers* » / *EN TU-ENEP* (& *(tu) a-c 'hin*)

INVERSER (19° / *invertir*) *LAK' EN TU-ENEP* (& *àr-enep*), (Mat.<JM) *inversiñ* (& *i(ñ)versiñ* – popul. & *eilpennañ renverser*, *c'hweniañ* / *a-c'hwen*, *tuginiñ* *invertir* & *lakad àr he genaou* – adage / Marion du Faouët & Prl)

INVERSEUR (19° Techn.) *EILPENNER* m.-ion (f.1)

INVERSIBILITÉ (Mat.<JM) « *inversadusted* » f.

INVERSIBLE (20° - Mat.<JM) « *inversadus* »

INVERSION (16° - déverbal) *EILPENN* m.-où, (*un*) *EILPENNAÑ* (*frazennoù*, *gerioù*, *talvoudoù*), (*an*) *TUGINIÑ* ; (Mat.<JM) = (*an*) *inversiñ* (& */-adenn* f.-où */-adur* m.-ioù) & faire une inversion (de langage etc. T<JG : *lavared*, *ober*) *E GIN*

INVERTÉBRÉ,-E (19°) *DIVELL* (surn. Ph *mell-divell* & vb Y.Gow) ; les invertébrés *an divelled*

INVERTI,-E (19° - fam. Ph *dre-dreñv*) *a-c 'hin*

INVERTIR (13° < lat.) *TUGINIÑ*

INVESTIGATEUR,-TRICE (16° < lat.) *imbrouder* m.-ion f.1 & (ad. < FV) *imbroudek**

INVESTIGATION (14° < lat. ; v-br *a olguo* > [(h)em]-*olc'h* LF 69) *imbrouderzh* m. (sens pl.), (*une*) *imbroudadenn* f.-où

INVESTIGUER (20°) *imbroudiñ* (& *c'hwiliañ*)

INVESTIR (13° - d'une fonction) *KADORiañ* (*ub*) ; (Milit. < it.) *GRONNañ,-iñ* (*kêrioù* & 16° *lakat seziz war Wengamp* – trad. & *kelc'hiañ*) ; (argent < angl. – gall *budd-*) *POSTal* (*argant*) / *LAK' (arc'hant) E-BARZH* (*an afer*), *avanañsiñ mouneiz* (Li / *ARREZañ*), & (fig.) s'investir dans son travail *lakad e boan e-barzh e labour* / *KEMER POAN* (*g'ud* / *ub*)

INVESTISSEMENT (18° - siège de place forte n.vb. : *ar*) *lakat seziz* (*war Wengamp*) ; (écon.) *lakadenn* (*arc'hant*) f.-où & n.vb. (*al*) *LAKAD^e ARC'HANT*, *POSTAL ARGANT* / *ARREZañ*, (déverbal) *ur POST ARC'HANT*, faire des investissements dans la filière aviaire *ober frejoù ewit pezh eo sevel yer* (Guerl. TK<F3) ; (Psy.) *KEMER POAN* m. (n.vb)

INVESTISSEUR (20°) *laker arc'hant*, *postour argant* m.-ion (f.1)

INVESTITURE (15° - gall *arwisgo* /-*wisko* / GR le roi lui a donné l'investiture du duché de Penthièvre *bet en deus digand ar roue dugaich Pentreou*) *kadoridigezh* f.-ioù (*ar barzh* & fig.)

INVÉTÉRÉ,-E (15° < lat. ; GR *grizyennet* / *cozet e-barz ar pec'hed*, *qinvyet gand ar pec'hed*) *gwriziet* (*gwriziennet*) / *KINVÏET*, *KOZHET* (*'barzh an dra-se*) ; (pers. : buveur invétéré) *BREIN* : *lonker brein*, *SAC'H* : *ur sac'h gwin*, *ge(v)ier* (& *ur moul gaouier* Wu<Drean), *ur sac'h malis*, voleur invétéré *LAER-TIGN* (Li<YR / T<JG & *lonker achu*, *daonet*, *touet*)

INVÉTÉRER (s' – GR *gwrizyenna* & *coza*, *qinvyä*) *gwriziañ* (cf. (s')enraciner *gwriziennañ*), *KEVNIañ* / *KINVIañ* (*a bell zo*) / *KOZHañ* (*e-barzh* / *pec'hed*)

INVINCIBILITÉ (16° - déverbal : *an*) *DIDREC'H* m. (& n.vb)

INVINCIBLE,-MENT (14° < lat. ; gaul-celt *trexso* & NP : superl. ; GR *didrac'h-*, *difæzapl*) *didrec'hus*, *TREC'H* (*d'an holl* & NP *Trec'hmeur*, devises *Gournadeac'h*, *Gournagil* / *Dirnadorr*)

INVIOLABILITÉ (18°) *sakradurezh* f.(-ioù)

INVIOLABLE,-MENT (14° ; GR *fidelded divancq* & le serment doit être inviolable à un chrétien *ur c'hristen na dle nepred terri e le*) *SAKR* : *gwirioù sakr*

INVIOLÉ,-E (15°) *DIVOULC'H* /-*ET* (Ph & *disaotr*)

INVISIBILITÉ (16° < lat.) *DISGWEL* / *DIWEL* m.(-où)

INVISIBLE,-MENT (13° < bas lat. ; GR *diaznad* / gall *anweledig*) *DISGWEL* / *DIWEL* (-*KAER*) : *chom disgwel* ; Homme Invisible *Youenn Gaou* (trad.<PJH)

INVITANT,-E (19°) *KOUVIOUR* m.-(*er*)ion f.1 (NF) & puissances invitantes *ar gouvierien*

INVITATION (14° < lat. ; GR *covy*, *pedenn*) *PEDADENN* f.-où : *bet 'h eus ar bedadenn* (Pl) / (coll. & orale - à la noce) *PEDADEG* f.-où & 2 : ont-ils fait leur tournée d'invitation (à leur noce) ? *ha bet eo ar bedadeg* ?

INVITATOIRE (GR terme de bréviaire) *invitator* (m.-ed)
INVITE (18° - déverbal) *PED* m., *KOUVI* m.-où
INVITÉ,-E (19° - unan) *PEDET* : *ar re bet pedet, an dud pedet* (Ph / *me n'on ket pedet !*), (parf. W) *KOUVIAD* m.-idi f.1
INVITER (14° < bas lat. ; GR *pidi, couvya* / Couviour NF) *PEDIñ* (*PIDIÑ* base *PED-*) : ils seront invités *pedet e vint / pedet 'vi sur !*, (& convier) *KOUVIañ,-iñ*
IN VITRO (19° lat. : *in gwer*) =
INVIVABLE (20° - protestataire & bougon Prl-Ph & Wu<Drean) *DIREZON* : *tud direzon* (NF & vb *direzonat*), *tud yaouank direzon a vez (en tren)* & (*re, tud - ha*) *n'eo ket bra' beviñ gante* ; il m'est invivable *n'em eus ket ma bev getoñ* (W<GH / Ph *un us-tud hennezh & ur skuizh-tud, ur grev-tud !*)
IN VIVO (19° lat. ; gaul-celt citbio > *in bio* : *beo° / bew°*) =
INVOCATEUR (gaul-celt *adgarion* Acc.-*garios* / *gar(m)* cri & v-irl *ad-gair* D 148 & 156 porte-parole druidique prêtre *gutwater / guth* v-irl voix) *asperder* m.-ion f.1 (& (*evn*) *garmer / galver*)
INVOCATION (12° < lat. ; gaul-celt *ΓΑΡΜΑ(N)* gallo-gr Alise 21 PYL 61 = *gamma(n)*) ; GR *pedenn da Zoïe pe d'ar Sænt* & m-br **S.Nonn** 944 *gret vn conjur : koñjur*) *ASPEDENN* f.-où
INVOCATOIRE (17°) *ASPED* (cf. *ped* & *asperd / dasped*)
INVOLONTAIRE,-MENT (14° < lat. ; GR *pez ne deo qet youllecq / eoullecq, disyoullecq & a enep an youll* – Ph usu.) *NES-GOULL* : *ma'm eus graet eo nes-goull, bez sur !* (& *heb-youll / dirat - hep rat din / hep goût din & heb (a) 'out dit*)
INVOLUTÉ,-E (18°) *DISTROELLENNET*
INVOLUTIF,-VE (Mat.<JM) = *involutiv(el)*
INVOLUTION (14° < lat. – n.vb.: *an*) *DIDROIÑ*, & Mat.<JM) = *involus^sion* f.-où
INVOQUER (14° < lat *invocare* / uox ; gaul-celt *uedi-* : *uediiumi* S1<Chamalières & v-irl *guediu* > *guí* prière vb *guigh*, gall *gweddi* prier & a' *wē'-se* Tu / *arwez(ioù), arve'iou* Ph ; GR *pidi Doïe pe ar Sænt*) *ASPEDIñ* (*ub – pediñ, adpediñ & daspediñ*), (fig.) *gervel (d'e soñj – base galv)*
INVRAISEMBLABLE,-MENT (18° - calq.) *diwirheñvel*, (fig.) *DIHAÑVAL*, *liw° ar gaou warnañ*
INVRAISEMBLANCE (18°) *diwirheñvel* m.-où, (des) *LERBACHOU* pl.: *kotañ a rae lerbachou* (Ku / Ph<AT) *PITENNOÛ* (Ph<AT), *LIBORNAJ* m.-où /-achou (Prl & *bobionaj, torionaj*)
INVULNÉRABILITÉ (18° / Kerloas) *dic'hloas* f.-ioù
INVULNÉRABLE (16° < lat. – gall *na ellir ei anafu, heb fan gwan*) *dic'hloas* (RH *dic'hloazadus*)
INZINZAC (NL 56 < Disinsac & Lochrist < loc- : *an*) *ZINZAG (-LOKRIST) / DINZAG*
IO ! (excl. / joie chez les Grecs : « Io ! tu seras sans cesse / Des fontaines la princesse » - Ronsard 16° / *yaw* Ph *yô ! allons-y ! > Yô ! peogwir e vi atô / Priñses Pennfeuteunio*)
IODE (19° < gr *iôdês* : violet – gall *iod* – Mar. Li<YR *kemend a liod e-barz°*) *IOD / LIOD* m.-où : *ar c'hilo iod* (cf. L *soud*)
IODÉ,-E (pp) *IODET* : *aer iodet (& c'hwezh liod)*
IODER (19°) (*L*)*IODiñ*
IODLER (& *jodler / yodler, iouler* : chanter tyrolienne) = *iodli' / yodli'*
IODURE (19° - Chim.) *iodur* m.-ioù
ION (19° < angl. / gr : allant – gall *ion*) *ion* m.-où
IONIE (Ἰωνία / Ἰωνίη *Ionia* - Anatolie antiq.) *Ionia*
IONIEN,-NE (16° < lat-gr *Ionia* NL) *ionian*
IONISANT,-E (20°) : *reionoù-ionizañ*
IONISATION (19° n.vb. : *an*) *ionizañ*
IONISER (19° - gall *rhannu'n ionau*) *ionizañ,-iñ*
IOTA (16° < gr *ι*) = *iota*, (fig. – *pik war an i*) *PIK* m.-où : sans changer un iota *'nes chañch ur pik & il ne bouge pas d'un iota na ne fich na ne flach* (Ph/Dp<PYK *na ne flich na ne floch*)
IOULER > **IODLER**
IOURTE > **YOURTE**
IPAR (basq. Nord > bise, vent de nord *ipar haize* & cf. *Iparralde, Iparretara-k : Hanternoziz*)
IPARRALDE (basq. : Pays Basque Nord) =
IPARRETARA(K – pl.-*k* basq. : mouv^t terro. = ceux du Nord) = *un' eus Iparretarak*

IPÉ (20° < Brésil) = *koad ipe*
IPÉCA (19° < port. Brésil < tupi) = *ipeka*
 « **IPERCHTAD !** » (arg. Wi interj. : dans quel état) *e peh Stad !*
IPOMÉE (19° < gr ἵψ *ips* "ver" & ὁμοιος *homoios* / étoile du Nil, volubilis & *moonflower*) =
IPPON (jap. : point au judo) =
IPSE (lat. / C. *Heuelep* 'tel' & gaul ixsi, 'mon gnat ixso' *mon fils à moi* : même D 193) = *hevelep*
IPSÉITÉ (Socio. / C. *Heuelebdet*) *hevelepted* f.
IPSO FACTO (17° lat. : de ce fait) = (*end-eeun*)
IRAK / IRAQ (العراق : *el-irâq*) : *aet d'an Irak*
IRAKIEN,-NE (arabe *iraqi*) = *an dinar irakian* & m.-ed f.1 (& pl. *Irakis^e*)
IRAN (NL < Aryana / Arya – ie < BS) = *en Iran*
IRANIEN,-NE (hab. / Perse) = *Iranian* m.-ed (f.1)
IRASCIBILITÉ (14° ; GR *ire buaneg^uez*) *BUANEGEZH* f.-ioù ; *ar c'hruka* (Y.Gow<HB / *kruka* n.vb. & *ar broueziñ*), *taeradur* m.-ioù (Prl)
IRASCIBLE (12° < bas lat.) *BROUEZEG* /-EK* (ad. NF) m.-ien (f.1), (fam. Ph) *KLEIZ* : *ur penn-kleiz* (Ph & cf. / *brizh*, *taer* – Prl & Go)
IRATY (Pic d'Iraty – météo & ski NL basq. / *irradi* radio – émetteur / *skign*, *skinva*) =
IRE (1° < lat *ira*) *BROUEZ* m. (& coll.-enn-où) : une ire noire (Ronsard 16°) *ur vrouezenn ruz* ; (méton.) *KRUG* m. : (*chilpadennoù*) *krug* (Y.Gow<HB & *pa sav ar c'hrug gantañ*)
IRÉNISME (20° < gr εἰρήνη *eirênê* : la paix) = *irenism* m.-où
IRHAM (vét. du pèlerin de la Mecque < consécration rituelle إحرام : *irhâm* / *harem*) =
IRIDIUM (19° Chim.) = *iridiom* m.-où
IRIS (13° < lat-gr Ἴρις / *Îris* - déesse de l'arc-en-ciel etc. ; C. *eleftrenn* & GR – plante) *ELESTR* coll.-enn : *elestr zo ba bord ar c'hanal* (Ph), lieu couvert d'iris *ELESTREG* f.-où & *Park elestrog* (Li<YR *elestr* NL seul^t / iris des marais *bokedou-raos^{kl}* / *raoz^o*), iris bleu *roued tous^seged* m.-où, iris xiphoïde (*s*)*korz kleze* / *elestr* ; (de l'œil – gall *glas y llygad*) *glas al lagad* m. (arc-en-ciel *kanevedenn* f.-où > ARC-)
IRISATION (19°) *AMLIVAJ* m.-où,-choù
IRISÉ,-E (18° / NL *Elestreg,-og* Li) *AMLI(W^e)*
IRISER (18° & s'iriser) *AMLIVañ,-iñ* (*a liw g'ar ganevedenn*)
IRISH (20°: Irish coffee, stew, terrier) = *Irish* : *ar re-nes so Irished* (fam. Ph & cf. Irlandais)
IRLANDAIS,-E (16° - gall *Gwyddeleg* / *Gaelach* / *Gaeilge* & *Éireannach*, GR *comps islantraich*) *Iwerzhonad* m.-iz*^o f.1 & *Irlandeed* (pl. – popul. / *Irlanted* **Seziz Gwengamp**), (lang. – irl. *Gaeilge* : *gouezeleg*) *iwerzhoneg* m.-où
IRLANDE (celt. *Eriu* > *Eire* & *Eireann* Gén. – gall *Iwerddon*) *Iwerz^hon*, & *Bro Iwerzhon*, Irlande du Nord *Norz-Iwerzhon* ; (popul. / GR *Hirland*) *an Irland*
I.R.M. = *un IRM* (« *ierem* »)
IROISE (anc^t "éroise" : irlandaise / *Eire* ; GR l'Iroise *canol Is*) : mer d'Iroise *mor Iwerzhon* ("Hir-wazh" -S.U.A.V. est une étymologie douteuse)
IROKO (20° < Afriq.) = *koad iroko*
IRONIE (16° < lat-gr εἰρωνία / Socrate) = *ironiezh* f.-où, (appr. < feinte) *MOUSFENT* m. : *ober mousfent*, *dre vousfent* (cf. Ph *fent* humour / *goap* moquerie – gaul-celt uepos > *mousgoap* /-goèp Prl & GR *goaperez fin*)
IRONIQUE,-MENT (15° < lat.) *MOUSFENT* ad. : *n'oc'h ket evit goût pegen mousfent eo-eñv* (& Ph *fentus* / *goapaus*)
IRONISER (17°) *MOUSFENTIñ* (& *ober fent g' / ober goap eus / goapaat & goapeal, goepetat**)
IRONISTE (18° - dér.) *mousfenter* m.-ien f.1
IROQUOIS,-E (17° < algonk.) *Irokoo* m.-ien f.1
IRRACHETABLE (*ha*) *n'oufed prenañ en-dro* (& *daspreniñ*)
IRRADIANT,-E (15° - appr.) *A-SKIGN*
IRRADIATEUR (20° Techn.) *adskrigner* m.-ion (f.1)
IRRADIATION (14°<lat. – n.vb.) *EM SKIGNAÑ*

IRRADIER (15° & s') *EN EM SKIGNañ,-iñ*, (q^m) *war ub = irradiet* (pp)
IRRAISONNABLE (GR & m-br *inresonapl*) = *DIBOELL-NET*
IRRAISONNÉ,-E (19°) *ESPOELL* : *un den espoell* (Ku<JF / *diboell* & NL)
IRRATI (basq. > *IRATY* NL) =
IRRATIONALITÉ (19°) *DIREZON* f.-où, & (Mat.<JM) « *anras^sionalded* » f.
IRRATIONNEL,-LE,-MENT (14° < lat. & GR *irraisonnable diresoun*) *DIREZON**° (NF Le Diraison) & (adv. Wi<PYK) *gober un dra a-zirezon* ; (Mat.<JM) « *anras^sional* »
IRRATTRAPABLE (20° - *ha*) *n'oufed adtapañ*
IRRÉALISABLE (19° - *ha*) *n'oufed kas da benn, (ha) n'hall dont da vad (& seveniñ)*, (par toi) *OUZHPENN (da)* : *al labour n'eo ket ouzhpenn dit*
IRRÉALISÉ,-E (19° - *ha*) *n'eo ket deut da vad, (chomet) 'SKOURR*
IRRÉALISME (20°) *diwirionded* f. /-ism m.-où
IRRÉALISTE (20°) *diwirion* / *irrealist* ad. & m.-ed
IRRÉALITÉ (19°) *diwirionez* f.-ioù
IRRECEVABILITÉ (une) *DIZARBENN* m.-où
IRRECEVABLE (16° - appr.) *DIZARBENN*, & (*ha*) *n'oufed degemer / res^sev*
IRRÉCONCILIABLE (16°) *DIZAKORD-NET*
IRRÉCOUVRABLE (19°) *KOLLET-NET*
IRRÉCUPÉRABLE (14°/m-br) *PEURGOLLET*, & (pers. Pl) *kollet net-ha-pizh (eo hennezh !)*
IRRÉCUSABLE (18° - *ha*) *n'oufed dizanzav*
IRRÉDENTISME (fin 19° < it. *Italia irredenta*) = *irredentism* m.-où (& *dilas^sion* < *dilas^s*)
IRRÉDENTISTE (it. / Corse) = *irredentist* m.-ed f.1 (cf. NF Dilasser & m-br)
IRRÉDUCTIBILITÉ (Mat.<JM) *diredusadusted* f. (dér.), *DIGOAZH* m.-où
IRRÉDUCTIBLE,-MENT (17° - Mat.<JM) : *fraksion diredusadus, DIGOAZH (koazh-digoazh)*, (pers. – fig. / NF) *PENN-MAOUT* m.-où-meot
IRRÉEL,-LE,-MENT (18° ; gaul-celt uiros – ie & lat.) *DIWIR* (& *diwirvoudel* - Diwan), (Gram.) *dic 'hallus ('vihe' zo dic 'hallus evel 'vize' > 'viche' & 'vije', 've' & 'vehe' > 'vefe' zo gallus potentiel)*
IRRÉFLÉCHI,-E (18°) *FLAW^e /flaw/* ad. : *flaw eo-hi* (NF Flao), (& *maladroit en paroles fam. TK<MxM flap-flav*) *FLAPAOU*, (*ur*) *PENN-FLAV** m.-où, (*PENN-*)*SKORD* dim.-ig, (Prl) *STRABOUILH / STRAMOUILH* (cf. W<Drean *dibaoch*, Ph *diboell* illogique NL, *diskiant* insensé & *a foeltr-forzh* T<JG)
IRRÉFLEXION (18° & pers.) *PENN-FLAW^e* m.-où- : *abalamour d'e benn-flao ! / DIBOELLAJ* m.-où /-achoù
IRRÉFORMABLE (16° - *ha*) *n'oufed reformiñ / (ad)reizhañ*, (appr. Ph) *FALL A-BEZH, FALL-DU*
IRRÉFRAGABLE (15° ; GR *direbech, açzur*) *direbech-as^sur* (& *ha n'oufed mont enepañ*)
IRRÉFUTABILITÉ (& adv.) *DIREFUS-KAER* (m.)
IRRÉFUTABLE,-MENT (18°) *DIREFUS-KAER* (& var. -'rufus' /-'reüs' / Ph *chom diflach*)
IRRÉFUTÉ,-E (appr. - ad. / pp) *DIZARBENN /-ET*
IRRÉGULARITÉ (14° ; GR *di(s)reizded* & *direizamand*) *DIREIZHDER* m.-ioù, (une) *DIREIZHAMANT* m.-où,-chou & (Mat.<JM) *direol* m.-ioù
IRRÉGULIER,-E,-MENT (13° < lat. - ie *reg- ; v-br *reith* gaul-celt < ie ; GR *direiz*) *DIREIZH* : *ur vuhez direizh*, & (Gram.) *amreizh* : *verboù amreizh*, (Mat.<JM) *direol* ; (de taille, longueur etc.) *AMGE(H)ID /-GEIT** (Plz<GG & FV), (surface) *DIGOMPEZ / DISKOMPESE* : *Park Digompes* (& *displaen*), (marée, temps, travail & en qualité) *DISUIT* : *disuit e vez (ar jistr – T<JG-Ph)*, (adv. – Li<YR) *A-DALUADOU* : *an dra-he ve great ganeom-ni a-daluadou* = travailler irrégulièrement *labourad a-reusiadoù^e* (Ph & *etre keus ha reus^e, mont ribin-diribin*, tissu irrégulier *danvez pikmoan*)
IRRÉLIGIEUX,-SE (15° < lat. ; GR *disreligijs*) *DI(S)RELIJIUS / DIGREDENN* (cf. **B.** & Ph *dibater, divadez & dizoue*)
IRRÉLIGION (16° < lat. ; GR *di(s)religion* = *disreligion* Laouenan 1830) *DI(S)RELIJION / DIGREDENN* f.-où, & *dizevosion* f.-où (Ern. W)
IRRÉLIGIOSITÉ (GR *di(s)religijsded*) =
IRRÉMÉDIABLE,-MENT (15° ; GR *diremed*) *DIREMED* : *kleñvejoù diremed* (Ph & trad.)

IRRÉMISSIBLE,-MENT (13° < lat. ; GR *dibardoun*) *DIBARDON* : *ur pec'hed dibardon*

IRREMPLOÇABLE (19° - v-br *eil*) *DIEIL* (& cf. - hum^t - irremplaçable pour cette tâche etc. > *pezh n'hall ket ar c'hure ober e-lec'h ar person*)

IRRÉPARABLE,-MENT (13° < lat. & délabré) *DIRAPAR-KAER*, & (*ha*) *n'oufed adingalañ*

IRRÉPRÉHENSIBLE (15° < bas lat. ; GR *difaut*) *DIVLAM*

IRRÉPRESSIBLE (19°) *DIVOUSTR* (& *diharz*)

IRRÉPROCHABLE,-MENT (15° ; GR *test direbech*) *DIREBECH* / *DIDAMALL* (KW<PYK)

IRRÉSISTIBLE,-MENT (17° ; GR *dirisistus* terme d'hérétiques / grâce) *DIHARZ* : *un nerzh diharz*, & (*ha*) *n'oufed herzel / harz (outañ)*

IRRÉSOLU,-E (16° ; GR *arvar*) *WAR VORDO* (& *war var*, *entremar - entre mar* / (end-)istribilh) & il est irrésolu *hennezh ne deu na n'a* (T<JG)

IRRÉSOLUTION (16° ; GR *balançz*, *douëtançz*) *MORDO* m. (*war vordo* / *en balañs* Ph)

IRRESPECT (18°) *DIRESPET* m. (& *dizoujañs*)

IRRESPECTUEUX,-SE,-MENT (ad.) *DIRESPET*, & (*bugel*) *digouyant** (W<FL / *dizouj-kaer*), *ur sell diveutur* (Wu<Drean / *maoutur*)

IRRESPIRABLE (18°) *dianalus* (*dianelus* Prl), *MANK* : *mank 'veze eno* (var. K *monk* intenable & cf. KW *pouk' / touf & toufourek**)

IRRESPONSABILITÉ (18°) *DIBENNAJ* m.-où /-achou

IRRESPONSABLE (18° / NL) *DIBENN(-KAER)* : *tud dibenn ! & (ur) penn dibenn*

IRRÉTRÉCISSABLE (19° / v-br *distrit*) *distrizh*

IRRÉVÉRENCE (13° < lat. ; GR *dirisped*) *DIZOUJAÑS* f.-où (& cf. Prl *dive'h / divezh*)

IRRÉVÉRENCIEUX,-SE,-MENT (18° & GR irrévèrement) *DIZOUJ-KAER*

IRRÉVERSIBILITÉ (20° - Mat.<JM calq.) « *anreversadusted* » f.

IRRÉVERSIBLE,-MENT (19° - Mat. JM) *anreversadus*, & (*ha*) *n'oufe dont war-gil / war-giz* (Ph & cf. (*ur maro*) *diremed* trad.)

IRRÉVOCABILITÉ (16° - an) *nes-galv* (m.-où)

IRRÉVOCABLE,-MENT (15° < lat. ; gall *di-alw* / GR *arred hep galv & ne aller get da zislavaret, da derri - ha*) *n'oufed ravokiñ*, *'nes galv*

IRRIGABLE (19° - appr. NL / Beskoajou Pll *Bes-gwazhioù*) *A-IS* : *Prad a-is / douar GWERN* (*Gwernioù* NL & Le Vern KL / T (ar) Ouern)

IRRIGATEUR,-TRICE (19° ad. - canal) *KANOL-ZOUR* f.-ioù-dour, *DOURER* / *SANIER* m.-ion f.1 (cf. *Sanier* & var.)

IRRIGATION (15° < lat. - n.vb. - selon techn. : an) *DOURANÑ*, *GOUVERIANÑ*, *GWAZHIANÑ*, *SANianñ* (*prajeier*, *teriennoù*)

IRRIGUER (19° < lat. ; gaul-celt uobero - gall *dyfrhau* : *douraat*) *DOURañ,-iñ* (ar *prad*), *GOU^vEriañ* (ar *foenneg*, *foenneier* L<MM), *SANianñ*, (en barrant ruisseau) *GWAZHianñ ar prad* (T<JG & Ph / NL *Bescojou Pll besk-gwajou & añchañ*, *kanouc'hellañ*, *sanianñ*)

IRRISION (GR *goaperez*) > *DÉRISION*

IRRITABILITÉ (17°<lat. - C.) *BUANEGEZH* f.-ioù

IRRITABLE (16° < lat. ; C. *buanec iratus* / NF *Buanic*) *BUANEG* /-EK* : *un den buanec*, (& ardent) *EIZIG* /-IK* : *un den eizig* (E-Ku & *eidig*), (d'humeur) *IMORIEG* /-EK* (F.Lay) ; (litote) *TENER* (Prl / *traou blod / blot** /blo:d\ / & T *foll* /v/ & *ginus*, *kintus*) & (adage VF / je suis en effet irritable) *Moged a ya em zah° / N'hellan ket hen nah°*

IRRITANT,-E (16° - paroles) *HEG* : *komzoù heg* (T<JG / *hek** & C. *hec = haer*), *IMORUS* : *tud imorus*, (échauffant) *TANUS* (B. / *boued loened* & Li<YR *tanuz°* irritant)

IRRITATION (15°<lat.) *FUM* : *fum zo geti* (Prl), (humeurs) *IMORIOÙ* o devez (T<JG-Ph) & n.vb. (an) *IMORINÑ*, (ar) *SARAGINÑ* (T<JG & cf. Prl *chofadur* & *aouid*, *chenk / senk*)

IRRITÉ,-E (pp = *goall irritet* L 1900) *FUMET* : *fumet-net...* (Pll), *IMORET*, *PEUKET* (Prl) ; (plaie) *SARAGET*, *TANET* / *TANIET* (Ph légèrement irrité *taniget / tanilhet*)

IRRITER (14° < lat. - gall *blino*, *poeni* ; C. *Irritaff* / GR *buanecqât*) *BUANEKAad* & *lakat da vuanekaad**, *FUMAñ,-iñ* (ub) : quand il est irrité *pa vez fumet hennezh*, *IMORinñ*, *PEUKinñ* (Prl / nerfs & *arfleuiñ* (s') exaspérer, *fulorinñ*, *malis^siñ*) ; (corps) *SARAGAñ,-iñ* (T<JG), (jambes)

FORBU(ENN)iñ (Ph / *FULORiñ – gar & den*), *GARCHENNat** & *-iñ* (W<Heneu-GB), (aphtes) *SENKañ / CHENKiñ* : *chenket oa he gaol* (Ph / Prl *CHOF* : ça irrite *chof' a ra*), (yeux / éblouir) *TRELLañ,-iñ* (T<JG *kregiñ & dirañsañ diraskañ, dirañvañ, raskenno, tanailhañ*)
IRRUPTION (15° < lat.) *DISAILHADENN* f.-où, faire irruption *DISAILHañ* (Ph 1944 fait irruption *dislammet ba toull ar prenest – ha la'het g'ar Boched - Pll*)
IRVILLAC (NL / Daoulas – an) *IRVILHAG*
IS (GR *A-boue beuzet ar guæc a Is / Ne deus qet cavet par da Baris*) = *Is* : *kêr Is* (cf. *Kerisel*), & *ar gêr a-is* (& cf. NL *Is-sur-Tille* 21 < ville gaul. *Iccios* < *ico* : pic D. & cf. *Issac, Issey, Issy*)
ISAAC (NP Bibl. – C. *Ifac* – NF *Isaac* Ph & *Poulizac* < NL, & *Kerisago / Keruzéau Plouha* Go) = *Izaag / Izâk* (prén. Protest. Ph)
ISABELLE (17° ad. < esp. NP ; GR *Isabeau / Isabelle Isabellicq – K-L*) *IJABEL* (*Izabel - Bilzig & Ijabel* KL & Li<YR *Jabel* > *Jabeloñ* petite turbulente) ; (jaune pâle / gaul-celt *giluos gell*) *MELENWENN* : *ur marc'h melenwenn* (*arvelen & damvelen, marvelen*)
ISAIE (NP Bibl. GR *ar prophed Esaya(s)*) = *Esaia*
ISAR (NR) > **ISÈRE**
ISARD (16° < prélatin Lar. / basq *izar* étoile Rob. NP *Izarra* – & *chamois R.Gléau*) = *isard* m.-ed
ISATIS (gr *ἰσατίας* : pastel – renard polaire) =
ISBA / IZBA (rus. : *ti*) = *un isba* (J.Priel)
ISCHION (16° < gr *ἰσχίον*, *iskhíon* : os de hanche) =
ISCHURIE (l'A. W 18° « *distautereh* ») *distauterezh* m.-ioù
ISCUITAN (NP 13° lai / *Ekuitan* 'sire des Nauns' comte de Nantes *Equitan* HLCB I,132) =
ISÉRABLE (NL *Isérable(s)* & érable champêtre < *acerabulus* : acer & gaul *abolos aval*) =
ISERAN (NL & NR : Mont *Iseran* & col, vallon de l'*Iseran* < gaul *isara* *Isère*) =
ISÈRE (NL<NR gaul *isara* impétueuse - ie D 161 / *isarno-* & NR *Bavière Iser, Yser Belg. / NR Isar, Iseran, Izeron* etc. > *Ster Ïer & Yar*) = *Izer*
ISERNORE (NL *Ain* < gaul *Isarno-dori* : portes de fer D 162 : *dorioù-houarn*) =
ISERON (NR) > **ISÈRE**
ISEUT (& var. – corn. 10° *Eselt*, gall 14° *Es'yllt Vynwen & Vyngul / Minguen*) = *Izold* (*Tristan hag Izold*) / *Isolt^e ha Tristan & an Isild a-heul* (PJ *Helias*)
ISIAQUE (18° < lat-gr *Ἰσις* : le Trône) / *Isis* (*doueez*)
ISLAM (17° < *إسلام* abandon, soumission – à Dieu < vb *اسلم* rendre l'âme / pp : musulman *مسلم mæsləm, moslem / muslim* soumis, sujet) = *an Islam*
ISLAMIQUE (19° < *إسلامي*) = *islami(k) /-ek**
ISLAMISATION (20° - n.vb. : an) *islamekaad*
ISLAMISER (19° & s'islamiser) *islamekaat*
ISLAMISME (17°) = *an islamism* m.-où
ISLAMISTE (19°) = *islamist* m.-ed f.1
ISLAMOPHOBE (fin 20°) = *-fob* m.-ed f.1 (& *kaz-an-islam*)
ISLAMOPHOBIE (2005) = *islamofobïezh* f.-où
ISLANDAIS,-E (18° - pl.) *ISLANDEED* (& surn. pêcheurs paimpolais en Islande) / *Islandad* m. (pl.)-iz* f.1, (lang.) *islandeg*
ISLANDE (NL < *is* glace) *ISLAND* & *an Islant* ; **Pêcheur d'Islande** (Loti) *Pesketaer Enez ar Skorn* (tr. A.Diuzet)
ISMAEL (prén. - hebr. Genève & Coran *إسماعيل*) =
ISMAÉLISME (19°) = *an ismaelism* m.-où
ISNEL (anc frç : léger – Rabelais) > *LIJER*
ISO- (gr *isos* : égal) = *iso-* (Mat.<JM)
ISOBARE (19° < gr – gall *isobar*) = m.-ioù
ISOBARYCENTRE (Mat.<JM) *isobarikreisenn^e*
ISOBATHE (20° < gr : *ken ha ken don*) =
ISOCÈLE (16° - Mat.<JM / triskel) *isoskel*
ISOCHRONE (17° - Mat.<JM) = *isokron*

ISOCLINE (19° Mat.<JM) = *isoklin(enn)* f.-où
ISOGLOSSÉ (20° Ling.) = *isoglos^s* m.-où
ISOGONAL,-E (Mat.<JM) = *isogonal*
ISOLABLE (19° - *hag*) a c'haller *isolañ*
ISOLANT,-E (18°) *difu* & (n.) *danvez-isolañ*
ISOLAT (20°) = *isolad* m.-où ; isolat linguistique bretonnant (*brezhoneg*) *BEGOÛ* (*Beg ar Raz, Beg ar Van, Beg ar Vir & Beg ar Arc'houestl / brezhoneg kreiz-Breizh*)
ISOLATEUR (19° Techn. / EDF) *CHOPIN* m.-où : *chopinoù torret gant chas^eourien* (T<FP) = *isolateur* m.-ien (f.1)
ISOLATION (18° - n.vb. / *isola* : an) *isoliñ tra pe dra : to pa ri ti* (Mat.<JM /-adur m.-ioù) & (an) *difuiñ (tredanachoù)*
ISOLATIONNISME (20° < angl US) =-*ism* m.-où
ISOLATIONNISTE (20° US *isolasionist*) m.-ed f.1
ISOLE (NR Morbihan) *IZOL* : an *Izol, & Ster Izol*
ISOLÉ,-E,-ÉMENT (16° < it *isola* île < insula - ie / *inis*) = *isolet* 'oant (Tu & Mat.<JM), (ad. / pp) *DISTOK* (*diouzh an douar* – T<JG), *DISTRO / DIZRO* : *Gwernaon zo distro* (NL Skr./Pl) ; (cas) *DIBAOT(-KAER)*, (pers.) *DIBLEUSTR*, (m.) *EN E-(H)UNAN(-KAER)* & *diamen, digenvez, digevannez, dizarempred* ; coup de vent isolé (& violent Li<YR) *AVEL GOLLET* ; (grande bâtisse) mal isolée (du vent etc.) *maner lonk-avel* (Big-Kap) ; (adv. : pris isolément) *HENI-HA-HENI*
ISOLEMENT (18°) *DISTRO / DIZRO* f.-ioù
ISOLER (17° - gall *neilltuo* : 'neiltuo & s'isoler) *DISTROiñ / DIZROiñ* (*diwar*) & *lak' en dizro, en e (h)unan(-kaer)*, (s'isoler) *mont distro* ; isoler (île) du continent à marée haute *TREÑCHA°* (Li<YR) : l'île est isolée géographiquement *treñchet eo an enez (& kejet : kelc'hiet* T<JG) = (Mat.<JM) *ISOLañ / IZOLañ** : *isolañ an ti* ; se protéger à l'ombre (Wi<PYK) *en em gupat*
ISOLOIR (20°) *LOCHIG / log votiñ* m.-où
ISOMÈRE (19° < gr – gall *isomer*) = *isomer*
ISOMÉTRIE (Mat.<JM) = *isometriezh* f.-où : isométrie affine, linéaire *isometriezh afîn, linear...*
ISOMÉTRIQUE (19° - Mat.<JM) = *isometrik*
ISOMORPHE (19°<gr – gall *isomorff* - Mat.<JM) = *isomorff / heñvel (o) stumm*
ISOMORPHISME (Mat.<JM) = *isomorfism* m.-où
ISOPÉRIMÉTRIQUE (Mat.<JM) = *isoperimetrik*
ISOPET > YSOPET
ISOPODE (19° < gr : *heñvel o zreid*) =
ISOPRÈNE (19° Chim.) =
ISOREL (20 ° marq. / porte en bois compressé *dor brenn-heskenn*) =
ISOTHERME (19° < gr : *heñvel o gwres^e* – gall *isotherm*) =
ISOTOPE (20° < gr / angl. – gall *isotôp*) =
ISOTOPIE (Mat.<JM) = *isotopiezh* f.-où
ISOTROPE (Mat.<JM) = *isotrop* m.-où
ISOTROPIE (Mat.<JM) = *isotropiezh* f.-où
ISRAEL (NL Bibl. – C. *Ifrael* & GR) = *ISRAEL* : *ar bobl a Israel*
ISRAÉLIEN,-NE (20°) *Israelian* m.-ed f.1 & ad.
ISRAÉLITE (15° ; GR *Israëlad* pl. *Israelis* : *un Israëlad mad eo – eün dirag Doüe hac ar bed*) *Israëlad* pl. *Israelis /-iz** f.1
ISSAC (NL < gaul *ico-* & *-acon* : lieu à pics) > IS
ISSANT,-E (16° Hérald. < vb *issir*) 'MAEZ*
ISSAUGES (NL 43 *uxs-ialon* : défrich'dessus) =
ISSEL (NL Aude oc < gaul *uxello haut*) > USSEL
ISSEY (NL) > IS
ISSIR (vb : *issir de cette terre & issaient Rabelais / issue*) & *issir hors monet e-maes (a)*
ISSOIRE (NL 63 < gaul *Iciodorensis* (uicus) / *Iciodurum* marché d'I. & cf. *Yzeure* – D. < *dor-*) =
ISSOLU(D) (NL Lot : *Issolu* & Puy d'Issolud : *oppidum gaul Uxello-dunum* : Haut-fort des

Cadurques / *Cat-turci*- > Cahors) =

ISSOU (NL 78 < gaul uxello : haut *uhel*) =

ISSOUDUN (NL Creuse, Indre < gaul Uxello-dunon Haut-fort – gall *uchel*, irl *uasal* & *dun*) =

ISSU,-E (11° pp exire - lat.; NP *ien* < genos ; GR *savet a lec'h isel* – issu d'un reproducteur etc.)

A-ZIWAR : *a-ziwar logod* (*ne vez ket razh / a-ziwar gi ki, a-ziwar gazh kazh*), (*savet*) *a-ziar* (*ub* Wi<FL) ; (cousin) issu de germain (GR) *kevenderv m.-irvi* (& *kevniant-ed* arrière-petit cousin)

ISSUE (12° < pp ; C. *iffu* = exit, GR *içzuenn* & *un içzu mad* / *leur-guær*, à l'issue du dîner *divar fin lein* & ALBB n° 535 : cour de ferme – issue : *ar reper ag al leur & gwiler, rakkêr, leurgêr*) *IS^SU*

/ *ICHU* f.-ioù (tous sens), (lieu) *IS^SUENN* f.-où (Plourac'h<DG parcelle de champ souvent mouillé qui appartenait au village, à peine un journal de terre / NL H^{te}-Bretagne Belle-Issue) ; (fig.)

DISOC'H m.-où (E-Ph-Prl), *FINIS^SAMANT* m.-où,-chou : *ur fin(is'amant) a ranker kaout* (Ph & *finvezh* fins, & *drougziwezh*), (& méton.) *RUILH* m.-où : quelle en sera l'issue ? *petore ruilh a ray* ? & l'issue ne fait aucun doute *kaer goût petra 'c'hoarvezo* ; (de mouture < us) *UZION* pl. ;

(de boucherie) *DEPOUILHAJ* m.-où,-chou (*sall*) ; à l'issue de *ÀR-LERC'H* : *àr-lerc'h an eured* & à l'issue de la messe *diar saù an oferenn* (W), (parf.) *A-HENT* : *a-hent ur frapad* ; sans issue *DALL* :

(voie) *hent dall* & NL *Park Born*

ISSY (NL Icciacus < gaul *ico* pic & *-iac-*) > IS

ISTHME (16° < lat-gr *ισθμός* ; GR *stryz-doüar Rehuis / Sarzau*) *STRIZH-DOUAR* m.-où (*stec'henn douar*)

ISTHIQUE (ad.) *STRIZHIK**

ISTIQLAL (الإستقلال) : *istiqlâl* > *istilèl* Liban = indépendance – parti & rue etc.) = *an Istiqlal*

ISTE (latin *istum* : cela ; gaul *ison* : *axat ison* emmène cela D 162 < Dottin / *aet se* !)

ISTRES (NL 13 / Istro 11° < gaul *isara* NR) =

ISTUM (lat.) > **ISTE**

ITAGUE (Mar.) *ETAK* m.-où

« **ÎTE** » (gallo : huître) *ISTR / ESTR* (*Arvor W*) coll.-enn / *istri* (variétés)

ITALIANISANT,-E (20°) *italianeger* m.-ion f.1

ITALIANISER (16°) *italianegañ,-iñ* (*ud*)

ITALIANISME (16°) = *italianism* m.-où

ITALIE (NL < Italoï : petit peuple - BS ; C. *Italy*, GR *an Italy, bro-Italy* : faire le voyage d'Italie *monet da vro-Italy*) *ITALI* (Ph) : *beteg an Itali* (trad. - 'Italia' semble exotique)

ITALIEN,-NE (13° ; GR *Italyan,-ès* & *e qiz Italy* à l'italienne) *ITALIAN* ad. m.-ed f.1 : *an Italianed a vez a' mod-se* (Ph) ; (lang.) *italianeg* m. /-ek* (ad.)

ITALIQUE (Antiq.) = *pobloù italik* & (*hen*) *Italia* & (lettres) = *en italik* (C. / Italy & italic & GR) *lizherennoù italian / stouet*

ITEM (20° < angl. / lat. – C. *item*) = *un item all* (m.-où) & différents items *lies tra* (& *hini*) & cf. NF *Item / Intem...*

ITÉRATIF,-VE,-MENT (15° < lat. *iterum* : derechef – Mat.<JM) = *iterativ(el)* & (*da*) *adveaj* (T)

ITÉRATION (15° < lat. – Mat.<JM n.vb. : *un*) *iterañ* ; (parf. T) *ADVEAJ* f.-où (& *adwezh, adlavar / azlavar-*)

ITÉRÉ,-E (pp < lat. vb *iterare*) *iteret* & (n. – Mat.<JM) : un itéré = *un itered* (m.-où) & une itérée > *iteredenn* f.-où (Mat.<JM)

ITÉRER (15° < lat. - Mat.<JM) = *iteriñ* (& cf. T (à réitérer – aux boules *da adwezh* ! / *ADO^BER*)

ITINÉRAIRE (14° hapax < bas lat *iter* : chemin ; GR *roudenn* : *cetü amâ va roudenn dre scrid & pedenn ar veach*, LC *Ma Beaj Jeruzalem* 1901) *ROUD* m. -où & coll. : *pehini eo ar berrañ roud* ?

& par quel itinéraire (*dre*) *bedre eh it da Sant-Ewan* ? (W<GH : *pe dre hent* ? par quelle route ?) & l'itinéraire d'un traître *pe-hent un treitour*

ITINÉRANT,-E (19° < angl / lat. ; gaul-celt -56 'at atrebo aganntobo' : par les pères itinérants & cal.Coligny / janvier : *anagantio* = non-itin. < ag- vb *a-* aller, allant) *BALEANTOUR* m.-ion f.1 (Ph & ad. *baleant*) : *ar valeantourien* ; maître itinérant *mestr baleant* ; (agri)culture itinérante *trevad*

baleant / war vale

ITOU (17° dial. / atout : et tout) *HA-TOUT* : *i ha-tout* (& déjà - E), (ALBB n. 344 Wu) *HA-RA^CH*,

UR SORT : *ha me ur sort* /o'sɔrt/

ITURBIDE (NL basq. – NF *iturri* fontaine & *bide* chemin) =

IUFM (sigle anc. > Espe : Ecole supérieure du professorat et de l'éducation) *Skol-stummañ mistri* (*Sant-Brieg* & cf. CFEB *Skol ar Gelennerien*)

-IUM (lat./celt *-ion* : Vorgium > Carhaix *Uorgion*)

« **IV** » (arg. beur « kiffer la iv » < VIE : *BUHEZ* > *bourr g'ar vu'*, & sa 'iv' > *e vu' / e damm bu^{hez}*)

IVE (15° : petite ive, ivette – gaul-celt *iuos / ivos*) *IVIN BIHAN* m. (& coll.)

IVE (2 dial. = ève - Poitou > NL) > EAU

IVETTE (& NR) > IVE

IVO- (NL Ivoex, Ivoray gaul *ivos / br ivo : evor*) =

IVOIRE (12° < lat *eborus* – gall *asgwrn eliffant* ; GR *olyfandd*) *OLIFANT* coll.-enn ; Côte d'Ivoire *Aod an Olifant* (ساحل العاج : *sâhəl əl- 'âj*)

IVOIRERIE (17°) *OLIFANTENN* f.-où

IVOIRIEN,-NE (*unan*) *eus Aod an Olifant*

IVOIRIER (14° - dér.) *olifantour* m.-ion f.1

IVOIRIN,-E (16° - *livioù*) *olifantenn*

IVOY (NL Cher & Livoye 50, Yvoy 41 < *Iuetum* gaul *iuos* : if D.) =

IVRAIE (13° < lat popul. / *ebriacus* ; gaul-celt *draua* - céréale préhistorique - D. & *drauoca* dér. ; GR *ivroie dreaucq*) *DRAOG / DREOG* coll. : *an draog e vez mezo° ar saout hag ar c'hezeg diwarno* (T<JG), (C. *Yuray*) *IVRE* m.(-où) : *geot ivre* (Big. / W *be^hin ivre*) & séparer le bon grain de l'ivraie *dispartiañ ar pell diouzh ar greun / gran* (W & E)

IVRE (12° < lat *ebrius* ; gaul-celt *meduos*, v-irl *medb*, gall *meddw* ; C. *medu*, GR *mezo*, *mezves*) *MEZV** / *MEZO°* / *MEZW^e* ad. & f.1 (attribut) : *mezvez 'oa-hi* (Pll / *ur plac'h ve'o*) & ivre-mort *mezv-dall /-du, du-dall, -mik-dall, -dotu* (T<JG / Li<YR) *mestal-put / TAL-PUT* ; un peu ivre (GR *mar doun dreau ne doun qet meau*) : *mar'd oun drew ned oun ket mezw^e / brizh-vezv** (& *gou(r)vezv, krak-vezv, rouz-vezv* ; arg.Tun. 19°<NK *sou(r)silh*, & *sifernet, peurzallet* T<JG, Prl *lipet mat dehoñ / divo(e)m & kras / loufog* Li < YR & alcool fort Ki<PJH ; à moitié ivre Li<YR *hanter-yan / a-zindan* ; Mendon W<Drean *hanter-vezv : sañson, ha be zo c'hoazh pikek e-raok = piket, sañson, mezv, mezv-dall ha loenet pp*)

IVREA (NL It. / Turin *epo-redia* course à cheval) =

IVRESSE (12° ; C. *mezuynti*, GR *mezvydig^{ez}*) *MEZVADENN* f.-où, (& fig.) *MEZVAMANT* f.-où : *an dra-se eo ar vezvamant*

IVROGNE,-ESSE (13° < lat popul. ; gaul-celt déesse *Medua* & v-irl *Medb* < ie / skr *Madhavi* D. ; GR *mezvyer*) *MEZVIER* (& *meoier*) m.-ion f.1 : *son ar mezvier, ur mezwier sort-se & ur vezverez / mevourez* (W / Li *mezvier, mesfier & mecher / penn-mezw* Ph, T<JG *traou mezo & lonker brein, sac'h gwin, toull-sistr, sistræer, penn-jistr, bambochour, fri-sivi, karg-e-doull, soursilher*) = *ivrogned poumet* (Li<YR / *mecher* < Landunvez) & (avalant son foie) *lounk-e-avu / sac'h-lounk, sac'h gwin, sac'h jistr !*

IVROGNER (GR *mezvi ha divezvi / mezvezi'* - au fém.) =

IVROGNERIE (14° ; GR *mezvinty, meüereh*) *MEZVIEREZH* m.-ioù (W *mezverezh & ivragnerezh* – *droug sant Martin* - trad.)

IVRY (NL Eure, Oise & Evry < *Eburiacon* : *eburos* bourdaine / if < *iuos* – D 134) & Moulin d'Ivry (22 – gallo) =

IWAN (prénom var. Yves < *Eu-den* LF > *Eozen, Erwan, Ewen, Youen & Yeun / Cheun*) =

IWÂN (persan *iwân* salle – Archi.) =

IXER (film – 20°) *lak' (filmou) X*

IXIÈME (& (é)nième etc.) *Xvet* (& *7vet gwech – warn-ugent*) & *an Xved* (m.)

IXODE (18°<gr) *TARAG* coll.-enn (& var. *teureug / TEURK* m.-ed)

IZÂR (tablier, voilure etc. : couvrir d'un 'izâr' إزار vb / ازر : dos) =

IZARRA (liqueur basque < *izar*: étoile / Isara NR gaul impétueuse > Isère & Isar, Yser / *Ster Īer, Yar - ster eus aod Treger*) = *izarra*

IZBA (rus.) > ISBA

IZELLA (NL : Kerbrat *izella / uhella* & NP école publique de Carhaix près de la gare : instit' à Izella = Inférieur,-e & d'en bas - ou à Huella < *skol Uhella / skol*) *Izella* = **IZELLA**°
IZERNAY (NL 37, Yzernay 49 < gaul *isarnon fer* – D 162) =
IZERNORE (NL Ain < gaul *Isarno-durum* : portes de Fer & cf. Isarnodori 8°) =
IZERON (NR) > ISÈRE.